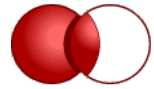

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU PRORAČUNA–BUDŽETA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

(Hrvatski jezik)

**JAVNO IZVJEŠĆE
O REVIZIJI PRORAČUNA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2004. GODINU**

Sarajevo, kolovoz 2005. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	1
3.	OBIM	2
4.	ZAKLJUČNE KONSTATACIJE.....	4
5.	POJEDINAČNA IZVJEŠĆA PO KORISNICIMA PRORAČUNA/BUDŽETA FBiH.....	7
5.1	PRORAČUN FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	9
5.2	VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.....	35
5.3	SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE ORGANA I TIJELA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.....	49
5.4	FEDERALNO MINISTARSTVO OBRANE I VOJSKA FEDERACIJE	63
5.5	FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, UPRAVA POLICIJE, UPRAVA ADMINISTRACIJE.....	83
5.6	FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE.....	101
5.7	KAZNENO POPRAVNIH ZAVODI.....	109
5.8	FEDERALNO MINISTARSTVA FINACIJA/FINANSIJA	117
5.9	MINISTARSTVO FINANSIJA/FINACIJA FBiH –POREZNA/PORESKA UPRAVA SARAJEVO	133
5.10	FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE	145
5.11	FEDERALNOG MINISTARSTVA PROMETA I KOMUNIKACIJA	155
5.12	FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA.....	167
5.13	FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA.....	179
5.14	VRHOVNI SUD FEDERACIJE BiH.....	189
5.15	VRHOVNI SUD FEDERACIJE BiH – SUDSKA POLICIJA.....	197
5.16	FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJA BRANITELJA I INVALIDA DOMOVINSKOG RATA.....	207
5.17	FEDERALNO MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA	219
5.18	FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE	227
5.19	FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA-FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I ŠPORTA.....	237
5.20	FEDERALNO MINISTARSTVO RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA.....	247
5.21	FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE	257
	PRIVITAK.....	267

1. UVOD

U Javnom izvještaju o reviziji Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2004. godinu daje se pregled revidiranih federalnih institucija i organa, mišljenje revizora, nalazi i preporuke revizora upućene menadžmentu revidiranih subjekata.

Ured za reviziju budžeta/proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Ured za reviziju) kroz nalaze revizora, mišljenje i preporuke upućene u svrhu otklanjanja nepravilnosti utvrđenih prilikom revizije financijskih izvješća ima za cilj, nadležnim organima sustava koji donose odluke, biti pouzdan, objektivan, vjerodostojan i siguran izvor za poduzimanje budućih korektivnih radnji, usmjerenih ka poboljšanju sveukupnog poslovanja proračunskih korisnika, poštujući osnovne vrijednosti uspješnosti u koje se prvenstveno ubrajaju efikasnost, ekonomičnost i efektivnost.

Na temelju Godišnjeg plana i programa rada za 2005. godinu Ured za reviziju izvršio je reviziju Proračuna FBiH i reviziju financijskih izvješća 23 korisnika Proračuna FBiH za 2004. godinu. Pored spomenute revizije, a sukladno Planom i programom rada, Ured za reviziju vršio je i reviziju financijskih izvješća korisnika proračuna kantona, javnih poduzeća, izvanproračunskih fondova, zavoda, agencija, općina i drugih srodnih grupacija, odnosno pravnih osoba sa pretežnim udjelom državnog kapitala.

Revizija je izvršena na osnovu ovlaštenja i sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna u FBiH i INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima.

Revizijom je obuhvaćeno ispitivanje usaglašenosti sa zakonima i propisima poslovanja korisnika proračuna, datim im ovlaštenjima, instrukcijama i uputama u vezi sa prikupljanjem i korištenjem javnih prihoda, isplatom javnih rashoda i pravilnim korištenjem javnih zaliha, kao i ocjena ispravnosti donesenih odluka menadžmenta, organiziranje poslovnih funkcija i način osiguranja i ostvarivanja uspješnosti u cjelokupnom poslovanju.

Revizijski nalazi i preporuke dati su u konačnim izvješćima o izvršenoj reviziji i sastavni su dio Javnog izvješća o izvršenoj reviziji za 2004. godinu. Svaka od preporuka Ureda za reviziju, upućena pojedinačno menadžmentima institucija i prezentirana Parlamentu FBiH u Javnom izvješću, može se smatrati kao jednim od temeljnih zadataka Ureda za reviziju, sa svrhom da podstakne i utječe na poboljšanje cjelokupnog financijskog poslovanja na prostorima Federacije Bosne i Hercegovine.

Revizijska mišljenja u izvještajima data su sukladno međunarodnim standardima revizije i općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, koji su, ujedno, predstavljali i primarni kriterij prema kojima su davana revizijska mišljenja.

Pojedinačna konačna izvješća o izvršenoj reviziji su, prije dostavljanja odborima domova Parlamenta FBiH, upućeni korisnicima proračuna na uvid i očitovanje. Primjedbe koje su bile osnovane i dokumentirane ugrađene su u konačno izvješće. Međutim, u dosadašnjoj praksi Ureda za reviziju, što je bio slučaj i u prethodnoj revidiranoj godini, konstatira se da većina primjedbi i prigovora, upućenih od klijenata, nije mogla biti prihvaćena iz razloga što iste nisu dokumentirane, odnosno uglavnom su se svodile na obrazlaganje, dodatna pojašnjenja ili pravdanje konstatovanih nedostataka.

Nakon dostavljanja konačnih izvješća odborima domova Parlamenta FBiH sva izvješća se objavljuju na Web-stranici Ureda za reviziju (www.saifbih.ba).

Vjerujemo da će korisnici ovog izvješća imati pouzdanu i cjelovitu sliku financijskog poslovanja svih revidiranih federalnih proračunskih korisnika u 2004. godini, a nadležni za donošenje odluka, prihvatljivu formu, na osnovu koje će donijeti odgovarajuće odluke i pratiti djelotvornost provedbe tih odluka.

2. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Sukladno članu 8. Zakona o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH» br. 48/99) i sukladno INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima («Službene novine FBiH» br. 06/01) Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH izvršio je reviziju financijskih izvješća i financijskih transakcija Proračuna FBiH odnosno korisnika proračuna.

Predmet revizije su bili financijska izvješća za 2004. godinu (bilanca stanja, bilanca uspjeha, izvještaj o izvršenju proračuna, izvještaj o novčanom toku), te usklađenost poslovanja Vlade FBiH, ministarstava te drugih proračunskih korisnika sa zakonskom i podzakonskom regulativom.

Cilj revizije finansijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijska izvješća pripremljena sukladno svojoj zakonskoj važećoj regulativi. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem: pribavljanja realne osnove da li finansijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju 2004. godine; da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda; da li su se Vlada FBiH, ministarstva i ostali korisnici proračuna pridržavali zakona i instrukcija, te da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Također, cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Sukladno INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima, revizija je planirana na način da se revizija obavi kvalitetno, odnosno ekonomično, efikasno i djelotvorno i u vremenski datom okviru. Revizija je obuhvatila procijenu organizacije i funkcionisanja sustava internih kontrola, procijenu imovinskog i finansijskog stanja Proračuna FBiH, poslovanje Vlade FBiH, ministarstava i drugih korisnika proračuna, provjeru izvora financiranja i izvršenja proračuna za 2004. godinu, te finansijske transakcije i njihovu zakonsku usklađenost i dokumentiranost. Budući da smo reviziju obavili na bazi uzorka i da je inače revizija podložna inherentnom riziku, postoji mogućnost da neke pogreške i nepravilnosti mogu ostati neotkrivene.

Ured je u ostvarivanju svoje funkcije pored vršenja provjere, također, i davao preporuke za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

3. OBIM

Sukladno Godišnjem planu i programu rada za 2004. godinu Ured je izvršio reviziju finansijskih izvješća 23 korisnika Proračuna FBiH za 2004. godinu i Proračuna FBiH, što je 39,34 % od ukupnog broja subjekata revizije federalnog proračuna. Navedene revizija izvršene su u periodu od ožujka do srpnja 2004. godine. U odnosu na prethodnu godinu planirana je i izvršena revizija manjeg broja korisnika Proračuna FBiH iz razloga što je Ured svojim naprijed navedenim planom i programom rada u 2004. godini predvidio veći broj revizija javnih poduzeća i izvanproračunskih fondova. Međutim, treba naglasiti da je od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2004. godinu u iznosu od 1.187.148.494,00 KM revidirano 1.109.770.366,00 KM ili 93,48 %. Odabir korisnika proračuna koji su revidirani izvršen je na osnovu: značajnosti proračunskog korisnika; veličine sredstava odobrenih Proračunom za 2004. godinu kao i strukture izdatka po pozicijama; broja zaposlenih; da li je proračunski korisnik revidiran u prethodnim periodima; datom mišljenju o finansijskim izvješćima za korisnike koji su revidirani.

Po izvršenoj reviziji, sačinjena su izvješća o reviziji, koja su sukladno propisanoj zakonskoj proceduri dostavljena korisnicima proračuna na očitovanje. U ostavljenom roku se očitovalo svih 24 revidirana subjekata. Osnovane primjedbe inkorporirane su u konačno izvješće o izvršenoj reviziji, međutim može se konstatirati da većina primjedbi i prigovora nije prihvaćena iz razloga što iste nisu dokumentirane, odnosno iste su se svodile na obrazlaganje, pojašnjenje ili pravdanje konstatiranih nedostataka.

Mišljenja o finansijskim izvješćima korisnika proračuna dana su sukladno prihvaćenim standardima revizije odnosno INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima, a ista imaju opće značenje:

Beuzlovno mišljenje se daje kada je revizor zadovoljan u svim materijalnim pogledima odnosno kada smatra da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz poslovanja.

Isticanje predmeta se daje kada revizor smatra da određene informacije treba posebno istaći odnosno skrenuti pažnju na iste, s tim da se iskazuju odvojeno od datog mišljenja.

Uslovno mišljenje daje se kada se revizor ne slaže ili kada postoji sumnja o jednoj ili više pozicija u finansijskim izvješćima, koje su značajne ali nisu bitne za razumjevanje finansijskih izvješća.

Nepovoljno mišljenje daje se kada revizor nije u mogućnosti oblikovati mišljenje u vezi finansijskih izvješća, uzimajući ih u cijelini, zbog neslaganja koje je tako bitno da ono ugrožava prezentirano stanje u mjeri da uslovno mišljenje u nekim određenim stavkama ne bi bilo odgovarajuće. Davanje ovog mišljenja jasno ukazuje da finansijska izvješća nisu fer iskazana, a jasno i sažeto se navode sva pitanja neslaganja.

Suzdržano mišljenje se daje kada revizor nije u mogućnosti izraziti mišljenje u pogledu finansijskih izvješća uzimajući ih u cijelini, zbog nejasnoća ili ograničenja u djelokrugu revizije.

U izvješćima o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2004. godinu, kod 24 korisnika Proračuna FBiH, dato je 1 bezuslovno mišljenje, 16 uslovnih mišljenja i 7 nepovoljnih mišljenja. Bezuslovnih mišljenja sa isticanjem

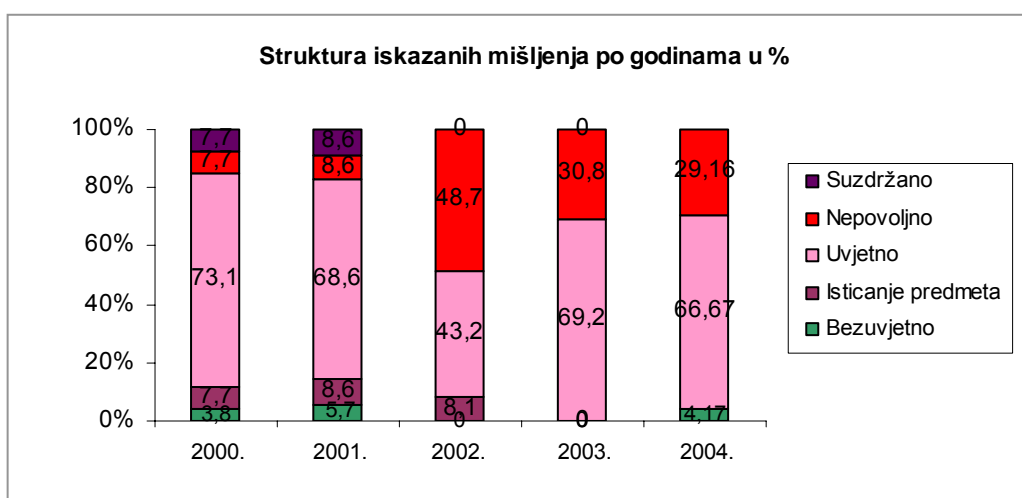
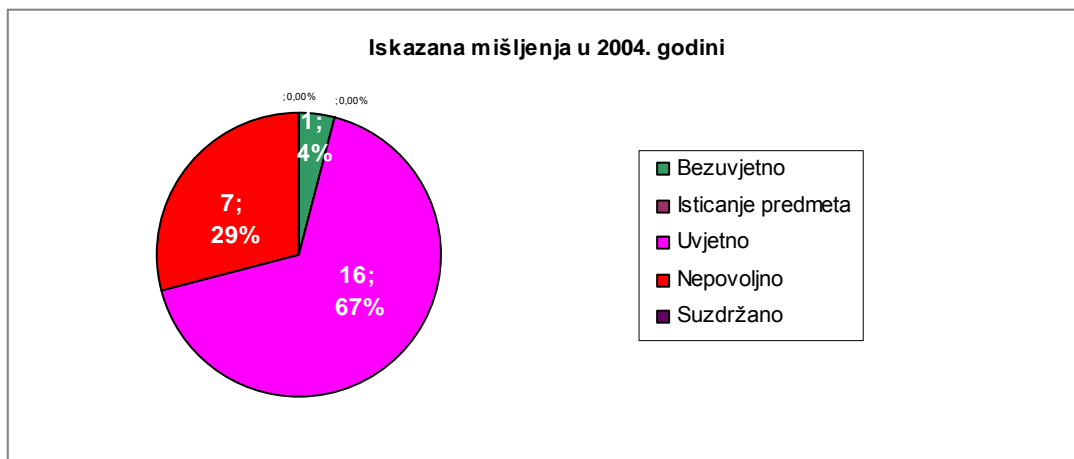
predmeta i suzdržanih mišljenja nije bilo. Pregled danih mišljenja po revidiranim korisnicima proračuna, kao i očitovanje subjekata revizije, daje se u slijedećoj tabeli:

R. br.	Naziv korisnika proračuna	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuslovno	Isticanje predmeta	Uslovno	Nepovoljno	Suzdržano	
1.	Proračun Federacije BiH				x		
2.	Vlada F BiH			x			Da
3.	Zajedničke službe organa i tijela FBiH			x			Da
4.	Federalno ministarstvo obrane				x		Da
5.	Vojska FBiH				x		Da
6.	FMUP – Kabinet ministra				x		Da
7.	FMUP – Uprava administracije				x		Da
8.	FMUP – Uprava policije				x		Da
9.	Federalno ministarstvo pravde			x			Da
10.	Kazneno popravni zavodi			x			Da
11.	Federalno ministarstvo financija			x			Da
12.	Porezna uprava FBiH			x			Da
13.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i gospodarstva			x			Da
14.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			x			Da
15.	Federalno ministarstvo zdravstva			x			Da
16.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva			x			Da
17.	Vrhovni sud FBiH	x					Da
18.	Sudska policija				x		Da
19.	Federalno ministarstvo za pitanje branitelja i invalida rata			x			Da
20.	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			x			Da
21.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike			x			Da
22.	Federalno ministarstvo kulture i sporta			x			Da
23.	Federalno ministarstvo izbjeglica i raseljenih osoba			x			Da
24.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke			x			Da
Ukupno		1		16	7		24

Struktura datih mišljenja u izvješćima o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2004. godinu korisnika federalnog proračuna, kao i u prethodne četiri godine, daje se u slijedećoj tabeli:

Mišljenje	2000. godina		2001. godina		2002. godina		2003. godina		2004. godina	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Bezuslovno	1	3,8	2	5,7	0	0	0	0	1	4,17
Isticanje predmeta	2	7,7	3	8,6	3	8,1	0	0		
Uslovno	19	73,1	24	68,5	16	43,2	18	69,2	16	66,67
Nepovoljno	2	7,7	3	8,6	18	48,7	8	30,8	7	29,16
Suzdržano	2	7,7	3	8,6	0	0	0	0		
Ukupno	26	100	35	100	37	100	26	100	24	100

Kao što se vidi iz navedene tabele, broj nepovoljnih mišljenja u odnosu na prethodnu godinu je smanjen, kao i broj uslovnih mišljenja. Međutim, treba naglasiti nepovoljno mišljenje o finansijskim izvješćima za 2004. godinu dano za Proračun FBiH, kao i za određen broj korisnika Proračuna FBiH (Federalno ministarstvo obrane i Vojska FBiH; Federalno ministarstvo unutarnjih poslova) koji imaju značajan uticaj na proračun i izvršenje proračuna, a isti su imali nepovoljno mišljenje i u prethodnim godinama.

4. ZAKLJUČNE KONSTATACIJE

Sumirajući rezultate financijskog poslovanja revidiranih proračunskih korisnika, kao i korisnika javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2004. godinu, a na osnovu revizijskih mišljenja i prezentiranih nalaza u izvješćima o izvršenoj reviziji, Ured za reviziju budžeta/proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine konstatira, **da su u poslovanju revidiranih subjekata još uvijek prisutni značajni nedostaci, koji se ponavljaju iz godine u godinu, i za koje je Ured za reviziju davao preporuke u svojim prethodnim revizijskim izvješćima, a u svrhu otklanjanja evidentiranih nepravilnosti.** Otklanjanju prisutnih nedostataka u poslovanju proračunskih korisnika mora se, što prije, posvetiti dužna pažnja, a na prevazilaženju istih trebaju biti uključeni svi uposleni u javnoj administraciji, svako u okviru svojih obveza i odgovornosti utvrđenih opisom poslova i radnih zadataka svakog radnog mjesta.

Istina, vrijedno je istaknuti i podatak da se određeni broj korisnika Federalnog Proračuna pridržavao zakonskih i ostalih propisa i procedura, ali oni su u odnosu na broj revidiranih subjekata u znatno manjem broju. Također je konstatirano da je određeni broj revidiranih subjekata pristupio implementaciji datih preporuka, ali je taj broj je još uvijek neznan.

Istina, vrijedno je istaknuti i podatak da se određeni broj korisnika Federalnog Proračuna pridržavao zakonskih i ostalih propisa i procedura, ali oni su u odnosu na broj revidiranih subjekata u znatno manjem broju. Također je konstatirano da je određeni broj revidiranih subjekata pristupio implementaciji datih preporuka, ali je taj broj je još uvijek neznan.

Generalna je ocjena da odgovornost, prvenstveno, menadžmenta (ministara i ravnatelja) u javnoj administraciji FBiH nije na zadovoljavajućoj razini, prvenstveno u području upravljanja javnim financijama. Posebno treba istaći nedovoljno angažiranje srednjeg menadžmenta (pomoćnike ministara i savjetnike), čija je odgovornost u ovoj oblasti značajna, obzirom da učestvuju u predlaganju odluka, zaključaka i ostalih akata bitnih za raspolaganje i korištenje javnih sredstava.

Revizijom je ustanovljeno da se ni zaključci Parlamenta FBiH u pogledu implementacije preporuka, datih od strane Ureda za reviziju, nisu ispoštovali u dovoljnoj mjeri, što je rezultiralo ponavljanjem istih nepravilnosti, kako u 2004. godini, tako i u proteklih nekoliko godina, a od kojih se posebno ističu:

- nedovoljna uspostava sustava internih kontrola (Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Federalno ministarstvo obrane, Vojska FBiH, Budžet/Proračun Federacije BiH, Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata);
- nenamjensko trošenje proračunskih sredstava, odnosno više stvorene obveze u odnosu na sredstva odobrena Proračunom FBiH (npr. Vojska FBiH, Vlada FBiH, Federalno ministarstvo obrane, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, ...);
- praćenje i primjena određenih zakonskih propisa i njihovo međusobno usklađivanje (npr. Zakon o zdravstvenom osiguranju - isplata bolovanja);
- planiranje prihoda i primitaka kao i rashoda i izdataka Proračuna FBiH mimo procedura propisanih Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, kao i bez relevantnih podataka i adekvatne dokumentacije;
- nepravilnosti u izvršenju proračuna koje se odnose na dosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu stvaranja obveza sukladno raspoloživim sredstvima, odnosno njihovo plaćanje po prioritetima utvrđenim Zakonom o izvršavanju budžeta/proračuna u FBiH;
- nepoduzimanje adekvatnih mjera u cilju naplata tražbina (npr. pozajmice kantonima);
- nepoštivanje propisa o nabavci roba, usluga i ustupanju radova;
- pružanje ugostiteljskih usluga u javnom sektoru nije usklađeno sa zakonskim propisima (Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH).

Ured za reviziju posebno preporučuje da se pristupi harmonizaciji zakonskih propisa, odnosno da se izvrše izmjene i dopune propisa koji regulišu jednu te istu oblast na cijelom području Federacije Bosne i Hercegovine, a shodno evropskim standardima i kriterijima (kao primjer ističu se: Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o mirovinskom osiguranju, Zakon o koncesiji, Zakon o obrazovanju, kao i mnogi drugi zakoni).

Pored izraženih slabosti, može se istaći da su, već prethodno spomenutim pozitivnim pomacima kod manjeg broja proračunskih korisnika, svakako doprinijeli menadžment i srednji menadžment proračunskog korisnika, kao i Ured za reviziju koji je svojim preporukama utjecao na promjenu zatečenog stanja i na poboljšanje poslovanja revidiranih klijenata. Za očekivati je da i drugi subjekti, koji do sada nisu pokazali napredak, ulože napore i odgovornije pristupe poboljšanju sveukupnog poslovanja.

Ured za reviziju je, nakon izvršene revizije za 2004. godinu, konstatirao pozitivne pomake kod: Federalnog ministarstva za izbjeglice i raseljene osobe, Federalnog ministarstva prostornog uređenja, Federalnog ministarstva energije, industrije i rudarstva, Federalnog ministarstva obrazovanja, Federalnog ministarstva zdravstva i Vrhovnog suda FBiH.

Ono što Ured za reviziju generalno želi istaknuti, a posmatrano kroz proteklih pet godina svoga djelovanja, je činjenica da ***se nije u dovoljnoj mjeri povećala svijest i potreba za javnom odgovornošću isključivo osoba koje upravljaju javnim resursima i njihov odnos prema preporukama «revizije» u cilju poboljšanja cjelokupnog stanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kako finansijskog, tako i općeg.***

Ured za reviziju posebno ističe da je odnos administracije prema građanima i onima koji traže usluge još uvijek nedovoljno profesionalan i na minimumu je odgovornosti. Tako se blagovremenost u odgovorima na pismene upite, izdavanje rješenja, tumačenje zakonskih propisa, naplata prihoda, povrat više naplaćenih sredstava, isplata po računima, davanje neophodnih podataka korisnicima proračuna i druge različite usluge mogu uistinu ocijeniti sa najnižom ocjenom. Stoga je potrebno da se ovom segmentu poslovanja posveti dužna pažnja kako bi se u najskorije vrijeme postigla zadovoljavajuća razina pružanja kvalitetnih usluga u javnom sektoru.

Pored akcentiranih najznačajnijih konstatacija, Ured za reviziju u Javnom izvješću o reviziji Proračuna u FBiH za 2004. godinu, ***posebno predlaže:***

- da se utvrde obveze Federacije Bosne i Hercegovine po vanjskom dugu i iste evidentiraju sukladno važećim zakonskim propisima;

- da se zaduživanje i izdavanje garancija Federacije Bosne i Hercegovine vrši sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, odnosno da odluku o zaduženju i jemstvu donosi Parlament FBiH sukladno navedenom zakonu i ostalim propisima,
- da se izrada, donošenje i izvršenje Proračuna FBiH vrši sukladno procedurama propisanim Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH;
- da Parlament FBiH donese Odluku o blokiranim sredstvima u Hercegovačkoj banci i naplati istih;
- da se izvrši popis svih tražbina Federacije Bosne i Hercegovine i poduzmu mjere za naplatu istih, odnosno predloži drugo zakonsko rješenje.

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

5. POJEDINAČNA IZVJEŠĆA PO KORISNICIMA PRORAČUNA/BUDŽETA FBiH

UR: 024/03, 012/02/05

5.1 PRORAČUN FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine**, iskazanih na stranicama od 1 do 22 na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na temelju ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna FBiH, i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtjevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji podkrijepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrijednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija prikupila dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Po našem mišljenju **finansijska izvješća, ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, na dan 31.12.2004. godine, iz sljedećih razloga:**
 - zbog nedosljedne primjene Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, u djelu koji se odnosi na uravnoteženje Proračuna,
 - korištenje odobrenih sredstava nije vršeno, sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH za 2004. godinu, za namjene koje su određene proračunom, i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom djelu. Ostvarena prekoračenja nisu iskazivana u finansijskim izvješćima, a u toku revizije dijela korisnika proračuna utvrđena su u iznosu od 4.540.731,24 KM,
 - nije izvršeno usuglašavanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom), sukladno Zakonu o računovodstvu i pripadajućim podzakonskim aktima,
 - dugoročne obveze po osnovu vanjskog duga nisu u cjelosti evidentirane u Glavnoj knjizi Riznice, kao ni dio preostalih obveza po kreditu za nabavku terminalnog prilaznog radara,
 - u Glavnoj knjizi Riznice nisu evidentirana deponirana novčana sredstva na podračunu Federacije - Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH u iznosu od 1.431.739,22 KM, sredstva na ESCROW računu u iznosu od 874.508,70 KM, kao ni sredstva na računu GSM licence u iznosu od 16.541.571,43 KM.
 - nedosljedna primjena odredaba Zakona o Riznici u FBiH i Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim proračunskim korisnicima, u dijelu zatvaranja svih prethodno otvorenih transakcijskih računa, otvaranja novih transakcijskih računa-podračuna u okviru JRR i nadzora nad raspolaganjem sredstvima,
 - neiskazivanje u Glavnoj knjizi Riznice sredstava po osnovu povrata kredita datih IBF BiH u komisijama, kao i obveza Vlade FBiH koje su naplaćene iz navedenih sredstava od strane banke po Zaključku Vlade FBiH u iznosu od 5.970.342,51 KM.
 - zaduživanje korisnika proračuna kod finansijskih institucija u zemlji u iznosu od 1.422.462,81 KM nije izvršeno sukladno zakonski propisanoj proceduri.

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004.GODINU

1. UVOD

Proračun Federacije Bosne i Hercegovine, sukladno članku 20., st. 1., točka j. Ustava Federacije BiH, na prijedlog Premijera, donosi Parlament Federacije BiH.

Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2004. godinu i Zakonom o Riznici u FBiH propisana je procedura izrade, donošenje i izvršavanje Proračuna FBiH.

Federalno ministarstvo financija (u daljem tekstu Ministarstvo), sukladno naprijed navedenim zakonskim propisima, opslužuje Proračun FBiH u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad upotrebom proračunskih sredstava na način propisan od strane istog.

Korisnici Proračuna su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje proračunskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Proračuna.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe broj 5.

2. OSVRT NA NEDOSTATKE UTVRĐENE REVIZIJOM ZA 2003. GODINU

Revizijom finacijskih izvješća za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatirano je da, u najvećem dijelu, nije postupljeno po danim preporukama u izvješćima o izvršenim revizijama u prethodnim periodima, a koje se odnose na potpunu uspostavu sustava internih kontrola kao, i dosljednu primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2004. godinu, Zakona o Riznici kao i Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika u tijelima uprave FBiH.

Pored naprijed navedenog, također, nije u potpunosti postupljeno po danim preporukama koje se odnose na: popis imovine, tražbine i obveza; dosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova; donošenje pisanih procedura u cilju namjenskog i ekonomičnog trošenje sredstava (gorivo, reprezentacija, telefon ...); evidentiranja u Glavnoj knjizi Riznice obveza po vanjskom dugu, kao i deponiranih novčanih sredstava na podračunu Federacije - Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH; popis tražbine u Riznici, kao i utvrđivanje prava i obveza po osnovu osnivačkog uloga u bankama i poduzećima i evidentiranje istih u Glavnoj knjizi Riznice sukladno konstatiranom stanju.

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finacijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finacijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, sukladno svoj zakonski važećoj regulativi. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finacijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se Vlada FBiH, Ministarstvo i ostali korisnici proračuna pridržavali zakona i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Od ukupnog broja korisnika Proračuna FBiH revidirano je 24 korisnika ili 39,34 %, što je od ukupno planiranih sredstava Proračunom za 2004. godinu 93,48 %. Subjekti revizije su određeni na osnovu: značajnosti i veličine proračunskog korisnika, iznosa sredstava odobrenih Proračunom za 2004. godinu, da li je proračunski korisnik revidiran u prethodnom periodu, kao i datog mišljenja o finacijskim izvješćima. Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenju sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Sustav internih kontrola Ministarstva i nadzor nad upotrebom proračunskih sredstava

Revizijom finansijskih izvješća Ministarstva za 2004. godinu, konstatirano je da sustav internih kontrola nije u potpunosti uspostavljen, odnosno nije funkcionirao, na način kojim bi se obezbijedila dosljedna primjena zakonskih i podzakonskih akata u obavljanju poslova iz nadležnosti Ministarstva, kod izrade, donošenja i izvršenja Proračuna Federacije, izrade godišnjeg obračuna Proračuna Federacije, upravljanja novčanim tokovima, kao i nadzora nad izvršenjem Proračuna.

Od strane menadžmenta, sustav internih kontrola u Ministarstvu uspostavljen je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Federalnog ministarstva financija (u daljem tekstu Pravilnik o unutarnjoj organizaciji), kao i internim pravilnicima i instrukcijama koje su u najvećem dijelu donesene pred kraj revidirane godine. Uvidom u Pravilnik o unutarnjoj organizaciji utvrđeno je da nadležnosti Sektora za proračun i Sektora za riznicu nisu konkretno definirane, i to po osnovu poslova analize i izvještavanja o izvršenju proračuna, odnosno izvještavanja o istom nadležnih organa i institucija, sukladno zakonskim i podzakonskim aktima. Navedeno je imalo za posljedicu da, sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, kao i podzakonskim aktima, uz Konačno Izvješće o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu, koji je dostavljen Vladi FBiH, nije dana adekvatna analiza izvršenja proračuna za fiskalnu godinu, kao i odgovarajuća struktura prihoda, izdataka i obveza. Nedovoljna definiranost nadležnosti, između navedenih sektora, odnosno nedovoljna suradnja, ogleđa se i kroz primjenu Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim proračunskim korisnicima, donesenog od strane Ministarstva. Iako je samo manji broj korisnika, koji imaju otvorene posebne račune kao podračune (koji su otvoreni na Federalno ministarstvo financija) sačinio godišnje izvješće, sukladno naprijed navedenom uputstvu i u dva primjerka dostavio Ministarstvu za potrebe Sektora za proračun i Sektora za riznicu (koji su samo odloženi u Sektoru za riznicu), nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su od strane navedenih sektora poduzete mjere za dostavu propisanih izvješća, a u cilju uvida u način raspolaganja sredstvima, kao i izvještavanja nadležnih organa i institucija o istom.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a vezano za planiranje novčanih tokova, određivanje iznosa mogućih plaćanja sukladno raspoloživim sredstvima, odnosno odobravanje prijedloga finansijskih planova (tromjesečnih i mjesečnih) proračunskim korisnicima, nismo se uvjerali da je prilikom izvršavanja navedenih poslova i zadataka uspostavljena adekvatna suradnja između Sektora za riznicu i Sektora za proračun.

Sukladno ovlaštenjima, a u cilju obezbjeđenja nadzora nad upotrebom proračunskih sredstava od strane korisnika, Ministarstvo je krajem godine, donijelo Instrukciju za razvoj i održavanje sustava internih kontrola, kojom se svim proračunskim korisnicima nalaže obveza procjene trenutnog stanja kontrola, identifikacija ključnih rizika i u tom smislu izrada seta internih akata kojima će korisnici regulirati postupke i procedure internih kontrola, sa posebnim naglaskom na sadržaj Pravilnika o internim kontrolnim postupcima. U cilju daljeg jačanja sustava upravne i računovodstvene kontrole u ožujku 2005. godine donijete su i Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika. Istih su se dužni pridržavati proračunski korisnici na svim nivoima vlasti u FBiH, a propisane akte dužni su uskladiti sa zakonskim i drugim pozitivnim propisima do 30.06.2005. godine.

Također, treba napomenuti da je Grupa za internu reviziju i kontrolu Sektora za riznicu u drugoj polovini godine značajnije pojačala aktivnosti vezane za kontrolu potrošnje proračunskih sredstava, kako unutar Ministarstva, tako i kod drugih proračunskih korisnika, sukladno Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Ministarstva.

Potrebno je da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvješćavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola. Da Ministarstvo, sukladno danim ovlaštenjima i nadležnostima, pravovremeno poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene odnosno postupanja po Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole, od strane proračunskih korisnika.

Da Grupa za internu reviziju i kontrolu svoje aktivnosti obavlja na osnovu utvrđenog programa i plana rada (godišnjeg i mjesečnog) sa točno utvrđenim prioritarnim zadacima, kako u Ministarstvu tako i kod drugih proračunskih korisnika, a sukladno Zakonu o Riznici i Pravilniku o unutarnjoj organizaciji.

4.2 Proračun Federacije Bosne i Hercegovine za 2004. godinu

Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH za 2004. godinu kao i Proračun FBiH za 2004. godinu donio je Parlament FBiH 01.04.2004. godine, a do donošenja istih financiranje se vršilo sukladno Odluci o privremenom financiranju FBiH za period siječanj - ožujak 2004. godine. Po isteku fiskalne godine, tj. 19.01.2005. godine, od strane Parlamenta FBiH, donešene su Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2004. godine koje su stupile na snagu 25.01.2005. godine.

Izmjenama i dopune Proračuna FBiH za 2004. godinu, planirano je slijedeće:

R. br.	Opis	Proračun za 2004. godinu	Izmjene i dopune Proračuna za 2004. godinu
1	2		
I	Prihodi i finansiranje (II + V)	1.250.000.000	1.187.148.494
II	Prihodi i primici	1.075.686.270	1.029.648.494
III	Izdaci	1.250.000.000	1.187.148.494
IV	Deficit (III-II)	174.313.730	157.500.000
V	Pokriće deficita (1+2 +3 +4 +5)	174.313.730	157.500.000
1.	Kredit od međunarodnih finansijskih institucija	98.800.000	77.500.000
2.	Grant EU	9.300.000	9.000.000
3.	ESCROW-račun	41.913.730	71.000.000
4.	Sukcesija II tranša	21.300.000	
5.	Domaće financiranje	3.000.000	

Iako je u revidiranoj godini, Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2004. godinu izvršeno uravnoteženje prihoda i primitaka sa rashodima i izdacima, ali poslije isteka fiskalne godine, može se konstatirati na osnovu uvida u dokumentaciju (Zaključka Vlade V br. 88/2004 od 19.02.2004. godine, Odluke Vlade V br. 316/04 od 02.07.2004.godine i Instrukcije Federalnog ministarstva financija od 21.10.2004. godine) da se nisu pravovremeno poduzele adekvatne mjere, u cilju uravnoteženja proračuna na način propisan zakonom. Donošenje rebalansa proračuna poslije isteka fiskalne godine, kao i usklađivanje rashoda sa ostvarenim prihodima putem odluka, zaključaka i instrukcija, imalo je za posljedicu da pojedini proračunski korisnici nisu realizovali odobrena sredstva proračunom tj. rebalansom. Kao posljedica navedenog je i to da je jedan broj korisnika, na kraju godine (prije donošenja rebalansa), imao iskazane rashode, tj. stvorene obveze u većem iznosu od iznosa odobrenog rebalansom, a Ministarstvo je za iznos iskazanog prekoračenja, suprotno zakonskim propisima, povećalo korisniku iznos sredstava odobren rebalansom (Federalno ministarstvo obrane za iznos 161.454,00 KM, Vojska FBiH 94.369,00 KM i Poreska uprava 70.882,00 KM).

Uvidom u izvršene preraspodjele za nedovoljno predviđene izdatke proračunskih korisnika, koji su se podmirivali iz vlastitih ušteda ili ušteda drugih korisnika, a na prijedlog Ministarstva, kao što je konstatirano u prethodnim izvješćima o izvršenoj reviziji, ni u revidiranoj godini nije se mogla potvrditi opravdanost svih preraspodjela, iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da se u konkretnom slučaju radi o stvarnoj uštedi odnosno opravdanosti izdataka koji se podmiruje iz iste. Posebno ističemo preraspodjele izvršene za Federalno ministarstvo obrane i Vojsku Federacije.

Potrebno je da se izrada, donošenje i uravnoteženje proračuna vrši sukladno odredbama Zakona o budžetima/proračunima u FBiH.

Da se nedovoljno planirani izdaci proračunskih korisnika podmiruju sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH i Proračunu FBiH.

4.3 Izvršenje proračuna FBiH za 2004. godinu

4.3.1 Prihodi i primici proračuna FBiH za 2004. godinu

Ukupno ostvareni prihodi, primici i financiranje u 2004. godini, iskazani su u iznosu od 1.172.703.975,00 KM, što je za 14.444.518,00 KM manje u odnosu na rebalans. Značajno je napomenuti da su isti u odnosu na prethodnu godinu veći za 11,56 %.

Struktura iskazanih prihoda, primitaka i financiranja sa indeksima ostvarenja, iskazana u konsolidiranim financijskim izvješćima, daje se u narednoj tabeli:

Red. broj	Opis	Izmjene i dopu. Proračuna za 2004. god.	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index 5/3	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6	7
Prihodi , primici i finansiranje (A+B)		1.187.148.494	1.051.202.031	1.172.703.975	98,78	111,56
A. Prihodi i primici (od 1 do 5)		1.038.648.494	1.013.429.154	1.057.597.503	101,82	104,36
1.	Prihodi od poreza	847.102.015	902.737.295	896.816.353	105,87	99,34
2.	Neporezni prihodi	182.546.479	89.497.879	160.774.947	88,07	179,64
3.	Grantovi (potpore)	9.000.000	21.188.668	0	0	0
4.	Kapitalni primici	0	0	1.950	-	-
5.	Primljene otplate danih zajmova	0	5.312	4.252	-	80,04
B. Financiranje (6+7+8)		148.500.000	37.772.877	115.106.472	77,51	304,73
6.	Dugoročni krediti i zajmovi	77.500.000	37.772.877	40.415.184	52,15	107,00
7.	ESCROW- račun	71.000.000		52.691.288	74,21	-
8.	GSM- račun	0	0	22.000.000	-	-

U odnosu na planirane prihode i primitke, kao što se vidi iz prethodne tabele, samo je kod iskazanih prihoda od poreza ostvaren porast, dok je kod ostalih stavki ostvaren pad. Treba napomenuti da je rebalans proračuna donesen poslije isteka fiskalne godine i da se u momentu donošenja istog imalo saznanja o ostvarenim prihodima i primicima.

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, a što je konstatirano i prethodnom revizijom, vezano za priliv i odliv sredstava na Jedinostveni račun Riznice (u daljem tekstu JRR), nisu u cjelosti provedene odredbe Zakona o Riznici u dijelu uplate i evidentiranja u Glavnoj knjizi riznice: vlastitih prihoda, sredstava po osnovu privatizacije (ESCROW račun), sredstava po osnovu izdavanja GSM licence (GSM račun), kao i donacija i kredita uplaćenih na transakcijske račune (podračune) proračunskih korisnika koji nisu iskazivani u okviru JRR.

Ostvareni prihodi po osnovu navigacijskih usluga, od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo, kao i prethodnih godina, i dalje se uplaćuju na poseban transakcijski račun i isti, kao ni utrošak sredstava sa navedenog transakcijskog računa, nije iskazan u konsolidiranim financijskim izvješćima. Nije ni prezentirana dokumentacija da je nad korištenjem naprijed navedenih sredstava vršen adekvatan nadzor od strane Ministarstva.

U toku revidirane godine po osnovu privatizacije poduzeća ostvaren je prihod u iznosu od 11.651.811,69 KM, a po osnovu izdavanja GSM licenci za BiH 38.541.571,43 KM. Navedena sredstva uplaćena su na posebne transakcijske račune, koji nisu otvoreni kao podračuni JRR, a samim tim se i prihod po navedenom osnovu nije mogao iskazati u Glavnoj knjizi Riznice. Međutim, sredstva prenešena sa navedenih računa na JRR, i to sa ESCROW računa 52.691.288,00 KM (za isplatu neisplaćene mirovine za mjesec listopad 2000. godine i za isplatu jedne polovine neisplaćene invalidnine za mjesec ožujak 2001. godine) i GSM računa 22.000.000,00 KM (kratkoročna pozajmica za izvršenje Proračuna FBiH i izmirenje obveza iz 2004. godine) evidentirana su u knjigovodstvenoj evidenciji i financijskim izvješćima na poziciji financiranja, tj. primljenih kredita i zajmova.

Kratkoročna pozajmica sa posebnog namjenskog transakcijskog računa sredstava od GSM licenci u BiH, u iznosu od 22.000.000,00 KM, iskazana je u Ministarstvu na poziciji »Kratkoročni primici od zaduženje proračuna od drugih razina vlasti (Federacije)«, a realizirana na osnovu Odluke Vlade FBiH o odobravanju kratkoročne pozajmice sa posebnog (namjenskog) računa JRR, V br. 581/04 od 29.12.2004. godine za izvršenje proračuna FBiH i izmirenje obveza iz 2004. godine. Međutim, sukladno odlukama Vijeća ministara BiH, naplaćena sredstva po osnovu GSM licenci za BiH, trebala su se izdvojiti na namjenski otvorene račune od strane entitetskih ministarstava financija i koristiti isključivo za financiranje projektne dokumentacije autoputa na

Koridoru Vc i izgradnji planiranih autoputeva u BiH, a što nije ispoštovano u navedenom slučaju. Sukladno navedenoj odluci Vlade FBiH, povrat pozajmice treba da se izvrši odmah nakon uplate sredstava Makroekonomske pomoći Evropske komisije.

Sa depozitnog računa, iz tekućeg priliva, izvršen je povrat više ili pogrešno uplaćenih prihoda u iznosu od 807.127,43 KM. Do donošenja Pravilnika o procedurama za povrat više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda sa JRR FBiH od strane Ministarstva u rujnu a što je i bila obveza Ministarstva, povrat je vršen na osnovu Zakona o izvršavanju proračuna za 2004. godinu, Zakona o Riznici i Pravilnika o načinu uplate javnih prihoda proračuna i vanproračunskih fondova na teritoriji FBiH.

Da se svi javni prihodi i primici, kao i vlastiti prihodi uplaćuju na Jedinствeni račun riznice i evidentiraju u Glavnoj knjizi Riznice po izvorima iz kojih potječu, sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonu o Riznici u FBiH.

Da se uplaćena sredstva po osnovu GSM licenci, koriste isključivo za propisane namjene.

Prihodi od poreza

Struktura iskazanih prihoda, sa indeksom izvršenja, u konsolidiranim finansijskim izvješćima, prikazana je u u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopu. Proračuna za 2004. godinu	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
1.	Porez na dobit pojedinaca i poduzeća	19.400.000	19.689.160	30.419.739	156,80
2	Poseban porez (akcize) na domaće proizvode	88.643.000	90.450.888	88.601.083	99,95
3.	Poseban porez (akcize) na uvozne proizvode	347.157.283	317.982.789	356.178.637	102,60
4.	Ostali porezi	0	12.357	841.803	0
5.	Uvozne pristojbe (carine)	391.901.733	474.602.101	420.775.091	107,37
Ukupno prihodi od poreza (od 1 do 5)		847.102.015	902.737.295	896.816.353	105,87

Kao što se vidi iz prethodne tabele, iskazani prihodi od poreza, u odnosu na rebalans više su ostvareni za 5,71 %, međutim treba napomenuti da su u odnosu na planirana sredstva Proračunom za 2004. godinu ostvareni u procentu 99,96 %.

Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatirano je da se carine, ostale uvozne pristojbe, kao i poseban porez (akcize) na uvezene proizvode evidentiraju na istoj poziciji prihoda «Uvozne pristojbe na međunarodnu trgovinu i transakcije», sukladno Pravilniku o načinu uplate javnih prihoda proračuna i vanproračunskih fondova na teritoriji FBiH. Ovakvim načinom evidentiranja, kao i neusklađivanjem evidencije o ostvarenim navedenim prihodima iskazanim u Glavnoj knjizi Riznice sa evidencijom koju je vodila nadležna institucija (Carinska Uprava) ne pruža mogućnost praćenja priliva prihoda proračuna po izvorima iz kojih potiču (razlika između navedenih evidencija u iznosu 8.354.781,00 KM tretirana kao carinsko evidentiranje). Također, treba napomenuti da se iz prezentirane dokumentacije, kao i razgovora sa ovlaštenim osobama, **nismo mogli uvjeriti da se vrši adekvatno usuglašavanje evidencije ostalih poreza, iskazanih na navedenoj poziciji u Glavnoj knjizi Riznice, sa evidencijama koje vodi Porezna uprava. Skrećemo pažnju da se od strane Porezne Uprave, prilikom sačinjavanja informacija o naplati javnih prihoda koriste podaci iz Glavne knjige Riznice, a ne podaci iz vlastite evidencije.**

Neporezni prihodi

Struktura neporeznih prihodi iskazanih u konsolidiranim finansijskim izvješćima, je slijedeća:

R. br.	Opis	Izmjene i dopu. Proračuna za 2004. godina	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
a) Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine		113.800.000	37.804.106	106.168.394	93,29
b) Naknade, pristojbe i prih. od pruž. javnih usluga		62.502.279	43.820.892	48.559.546	77,69
1.	Administrativne pristojbe	13.135.851	10.461.167	1.883.310	14,34
2.	Sudske pristojbe	249.144	352.783	277.519	111,39
3.	Ostale proračunske naknade	7.180.284	6.346.716	7.287.526	101,49
4.	Posebne naknade i pristojbe	8.437.000	8.298.439	9.476.867	112,33
5.	Prihodi od sopstvene djelatnosti	21.000.000	17.776.610	26.486.562	126,13
6.	Neplanirane uplate - prihodi	12.500.000	585.177	3.147.762	25,18
c) Novčane kazne		6.244.200	7.872.881	6.047.007	96,84
Ukupno neporezni prihodi (a+b+c)		182.546.479	89.497.879	160.774.947	88,07

Ukupno iskazani neporezni prihodi u odnosu na sredstva planirana rebalansom proračuna manje su ostvareni za 11,83 % ili 21.771.532,00 KM, od čega se na manje ostvarene prihode od administrativnih pristojbi odnosi 11.252.541,00 KM.

U okviru prihoda od sopstvene djelatnosti iskazani su i vlastiti prihodi korisnika proračuna u iznosu od 11.905.296,63 KM. Od iskazanih vlastitih prihoda iznos od **3.208.802,50 KM ili 26,89 % nije evidentiran po korisniku proračuna, a što ostavlja mogućnost da isti ne evidentira naplatu tražbina u svojim evidencijama.** Posebno ističemo, što je konstatirano i predhodnom revizijom, da se tražbine od kupaca ne vode sukladno Uputstvu o izvršenju proračuna sa Jedinstvenog računa Riznice, kako od strane korisnika proračuna, tako i Sektora za riznicu - Grupa za računovodstvo, što znači da nije od strane istih izvršeno usuglašavanje tražbina u pomoćnim knjigama sa Glavnom knjigom Riznice. Navedeno neusuglašavanje, uzimajući u obzir i prethodne godine može imati značajnog utjecaja na godišnje izvješće u pogledu iskazivanja realnog i točnog stanja tražbina.

Da se evidentiranje transakcija po osnovu tražbina od kupaca, od strane korisnika proračuna, vrši sukladno Zakonu o Riznici, podzakonskim aktima i instrukcijama Ministarstva.

Da korisnici proračuna poduzimaju adekvatne mjere u cilju blagovremene naplate prihoda od strane kupaca, odnosno utuženje istih zbog neplaćanja.

Da se obezbijedi potpuna i točna evidencija javnih prihoda po vrstama sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

4.3.2 Rashodi i izdaci proračuna FBiH za 2004. godinu

Ukupno izdaci u 2004. godini iskazani su u iznosu od 1.133.096.178,00 KM i predstavljaju ostvarenje u odnosu na planirana sredstva rebalansom proračuna 95,44 %, a u odnosu na prethodnu godinu više su ostvareni za 6.793.498,00 KM ili 0,60 % .

Struktura rashoda i izdataka, iskazana u knjigovodstvenoj evidenciji i konsolidiranim finansijskim izvješćima, prikazana je u slijedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopu. Proračuna 2004. godinu	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
UKUPNO (A+ B)		1.187.148.494	1126.302.680	1.133.096.178	95,44
A. UKUPNO IZDACI (I+II+III)		1.089.875.704	1116.302.680	1.043.214.577	95,71
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d+e)		1.030.642.834	1077.937.640	992.099.650	96,26
a.) Plaće i naknade troškova zaposlenih (od 1 do 2)		310.567.313	329.522.770	302.962.778	97,55
1.	Bruto plaće i naknade	241.470.689	267.250.191	235.578.486	97,56
2.	Naknade troš. zaposlenih i skupštinskih zastupnika	69.096.624	62.272.579	67.384.292	97,52
b) Doprinosi poslodavca (= 3)		28.177.535	31.055.178	27.575.264	97,86
3.	Doprinosi poslodavca	28.177.558	31.055.178	27.575.264	97,86
c) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		86.926.550	100.462.114	77.538.236	89,19
4.	Putni troškovi	5.781.623	6.105.161	5.124.175	88,63
5.	Izdaci za energiju	11.603.348	10.765.148	9.955.264	85,80
6.	Izdaci za komunalne usluge	8.586.086	12.154.189	8.195.558	95,45
7.	Nabavka materijala	24.642.727	32.200.746	23.348.477	94,75
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	7.975.163	9.770.049	7.324.683	91,84
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	3.805.521	4.881.832	3.339.663	87,76
10.	Izdaci za tekuće održavanje	6.476.120	8.430.267	5.257.501	81,18
11.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	1.609.366	634.446	1.078.633	67,02
12.	Ugovorne usluge	16.446.596	15.520.276	13.914.282	84,60
d) Ukupno tekući grantovi (od 13 do 19)		552.429.376	455.491.612	533.598.947	96,59
13.	Grantovi drugim razinama Vlade	105.867.621	80.703.817	105.797.149	99,93
14.	Grantovi pojedincima	370.835.274	317.791.624	357.680.208	96,45
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	30.710.067	21.524.801	28.040.961	91,31
16.	Subvencije javnim poduzećima	37.512.674	33.767.258	36.665.601	97,74
17.	Subvencije privatnim poduzećima	0	41.000	0	-
18.	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	25.000	-
19.	Ostali grantovi-povrat i drugo	7.503.740	1.663.112	5.390.028	71,83
e) Izdaci za kamate i ostale naknade (od 20 do 21)		52.542.037	161.405.966	50.424.425	95,97
20.	Izdaci za otplate inozemnih dugova i kamata	51.628.242	160.412.412	49.653.815	96,18
21.	Kamata na domaće pozajmljivanje	913.795	993.554	770.610	84,33
II KAPITALNI IZDACI (f + g + h)		52.931.690	30.458.916	51.114.927	96,57
f) Izdaci za nabavku stalnih sredstava (= 22)		44.401.327	25.563.117	40.984.609	92,30
22.	Nabavka građevina, opreme, rekonstrukcija i investiciono održavanje	44.401.327	25.563.117	40.984.609	92,30
g) Kapitalni grantovi (od 23 do 24)		0		1.600.000	-
23.	Kapitalni grantovi drugim razinama vlade	0		1.500.000	-
24.	Kapitalni grantovi u inozemstvo	0		100.000	-
h) Pozajmljivanje i učešće u dionicama (=25)		8.530.363	4.895.799	8.530.363	100
25.	Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira međunarodna zajednica	8.530.363	4.895.799	8.530.363	100
III TEKUĆA PRIČUVA		6.301.180	7.906.124	-	-
B. OTPLATA PRIMLJENIH KREDITA (od 26 do 27)		97.272.790	10.000.000	89.881.601	92,40
26.	Otplata dugova primljenih kroz Državu	97.272.790	0	89.881.601	92,40
27.	Otplata pozajmice sa ESCROW računa	0	10.000.000	0	-

Na osnovu iskazanih podataka u finansijskim izvješćima učešće pojedinih izdataka u strukturi ukupnih rashoda i izdataka je slijedeće: Tekući grantovi 47,10 %; Plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima na plaće poslodavca 29,17 %; Izdaci za materijal i usluge 6,84 %; Otplate primljenih kredita 7,93 %; Izdaci za kamate 4,45 %; Izdaci za nabavku stalnih sredstava 3,62%; Učešće Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica 0,75% i Kapitalni grantovi 0,14 %.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, vezano za planiranje, izvršenje i izvještavanje o izvršenju budžeta, konstatirano je da se nisu dosljedno primjenjivali zakonski propisi u dijelu klasificiranja izdataka sukladno njihovoj namjeni, a na osnovu relevantne dokumentacije. Ovo se posebno odnosi na izdatke za nabavku stalnih

sredstava i učešća Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica, gdje nije jasno definirano da li se radi o nabavci stalnih sredstava korisnika proračuna ili nepovratnim davanjima drugim razinama u svrhu nabavke kapitalne imovine ili za tekuće potrebe.

U naprijed navedenom pregledu sredstva tekuće pričuve nisu iskazana kao posebna stavka, već po pozicijama sukladno namjeni za koju su sredstva odobrena, a od strane Ministarstva nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se mogao utvrditi točan iznos odobrenih i realiziranih sredstava tekuće pričuve po pozicijama i kao takav iskazati.

Zbog naprijed navedenog, kao zbog činjenice da korisnici proračuna koji su ostvarili prekoračenje rashoda u odnosu na proračunom odobrena sredstva iste nisu iskazali u Glavnoj knjizi Riznice ili su iskazali na drugoj poziciji na kojoj je bilo raspoloživih sredstava, ne može se potvrditi iskazana struktura izdataka, kao i ostvarenje u odnosu na sredstva odobrena rebalansom proračuna.

Tekući izdaci iskazani su u iznosu od 992.099,650,00 KM. Strukturu navedenih troškova čine: izdaci za plaće 23,75 %; naknade troškova zaposlenih 6,79 %; izdaci za doprinose na teret poslodavca 2,78%; izdaci za materijal i usluge 7,82 %; tekući grantovi 53,78 % i izdaci za kamate 5,08 %.

Bruto plaće i naknade plaća zaposlenih iskazani su u iznosu od 235.578.486,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva ostvarenje 97,56%, a u odnosu na prethodnu godinu manje za 31.671.705,00 KM ili za 11,85%. Navedeno smanjenje je u najvećem dijelu rezultat smanjenje broja uposlenih u Federalnom ministarstvu obrane i Vojsci Federacije. I ove kao i prethodnih godina, na osnovu izvršenih revizija finansijskih izvješća korisnika proračuna konstatirana je nedosljedna primjena zakonskih i podzakonskih akata u dijelu koji se odnosi na obračun plaće i naknada na plaću. Vezano za primjenu odredaba Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH (u daljem tekstu Zakon o radnim odnosima) utvrđeno je da se nisu pravilno primjenjivali propisani koeficijenti prilikom obračuna plaće. Isplata dodatka na plaću, koji se odnosi na uslove rada i ovlaštenja vršila bez prethodno donesenog akta od strane Vlade FBiH, na osnovu internog akta na koji Vlada FBiH nije dala suglasnost, u procentu većem od zakonom dozvoljenog, a isti se najčešće isplaćivao svim uposlenicima.

Pored navedenog ukazujemo na isplatu nakanada za prekovremeni rad, bolovanje preko 42 dana i porodiljsko odsustvo. Izdaci za naknade za prekovremeni rad iskazani su u neto iznosu od 339.862,01 KM, i to kod 34 korisnika proračuna. Prilikom uvođenja prekovremenog rada, kao i isplate istog nisu provedene propisane procedure sukladno članku 67. Zakona o radnim odnosima, a samim tim ne može se potvrditi opravdanost angažovanja radnika za rad duži od punog radnog vremena, kao i da je prije uvođenja istog iskorištena mogućnost preraspodjele radnog vremena i radnika.

Naknade za bolovanje preko 42 dana iskazane su u neto iznosu od 1.206.238,29 KM. Uvidom u dokumentaciju, vezano za refundiranje isplaćenih naknada po navedenom osnovu od kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, konstatirano je da dio korisnika proračuna ne podnosi zahtjeve za refundaciju, da se ne evidentiraju tražbine po navedenom osnovu u Glavnoj knjizi Riznice, odnosno ne poduzimaju adekvatne mjere u cilju naplate tražbina koja su evidentirane. Pored navedenog, dio korisnika proračuna isplaćuje naknade za porodiljsko odsustvo na teret proračunskih sredstava, iako se iste trebaju isplaćivati na teret kantonalnih proračuna. Ukazujemo da se zbog naprijed navedenog, kao i ukupno evidentiranih tražbina po osnovu isplaćenih naknada za bolovanje preko 42 dana u iznosu od 823.161,08KM, proračun Federacije dodatno opterećuje izdacima koji treba da se financiraju od strane drugih razina vlasti.

Potrebno je da se obračun plaća, dodatka na plaću koji se odnosi na posebne uslove rada vrši sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH, Kolektivnom ugovoru za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, kao i ostalom važećom zakonskom i podzakonskom regulativom. Također, prilikom uvođenja prekovremenog rada potrebno je postupiti sukladno naprijed navedenim zakonskim propisima.

Da se obračun i isplata naknada za bolovanje preko 42 dana i porodiljskog odsustva vrši sukladno zakonskim propisima kojima su propisane navedene naknade. Potrebno je utvrditi ukupan iznos tražbina po navedenom osnovu i izvršiti refundaciju istih sukladno zakonskim propisima.

Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika iskazane su u iznosu od 67.384.292,00 KM što je u odnosu na odobrena sredstva ostvarenje 97,52 %. Istovremeno treba napomenuti da, iako su plaće ostvarene u manjem iznosu nego prethodne godinu, kod navedenih naknada je ostvareno povećanje od 5.111.713,00 KM ili 8,21 %. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvješća dijela korisnika federalnog proračuna konstatirano je da uposlenicima kod svih korisnika nisu isplaćivane iste vrste naknada, odnosno da svi korisnici nisu imali dovoljno raspoloživih sredstava za isplatu istih, a što se posebno odnosi na naknade za nagrade za rezultate rada i jubilarne nagrade. Ovo se naglašava iz razloga što se određene vrste naknada, koje su isplaćene, nisu mogle planirati prilikom izrade proračuna za 2004. godinu, iz razloga što nisu bile obuhvaćene aktom Ministarstva kojim se

utvrđuje način i elementi izrade proračuna za 2004. godinu, a i propis kojima se propisuje dio naknada donese je u toku revidirane godine.

Isplata naknada zaposlenima koje nisu bile planirane proračunom i koje su utvrđene u toku revidirane godine, kao i isplata prekovremenog rada i nagrada za natprosječne rezultate rada (čak i za sve uposlene), u najvećem djelu rezultat je lošeg planiranja. Korisnici proračuna su planirali veći iznos sredstava za bruto plaće i naknade uposlenih, na osnovu planiranja većeg broja uposlenih od stvarno uposlenih, tako da su na takav način više odobrena sredstava (nije postojala adekvatna kontrola od strane Sektora za proračun) koristili za isplatu nakanada koje nisu bile planirane proračunom, **a što istovremeno znači da nisu koristili sredstva sukladno namjeni određenoj Proračunom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.**

U drugoj polovini godine počela je sa primjenom Uredba o naknadama i drugim materijalnim pravima koji nemaju karakter plaća, donešena od strane Vlade FBiH. Uvidom u primjenu navedene uredbe odnosno isplatu naknada po osnovu iste, nismo se uvjerali u opravdanost visine i načina isplate naknada po osnovu korištenja privatnog automobila za prijevoz na posao i sa posla (20 % cijene litra utrošenog goriva po pređenom kilometru), isplate naknade troškova smještaja za državne službenike i namještenike (300,00 KM), kao i isplate naknade troškova smeštaja rukovodilaca federalnih organa izvršne vlasti (500,00 KM). Ovo je navedeno iz razloga, što je u toku izvršenih revizija, utvrđeno da su isplaćivane naknade za upotrebu privatnog automobila za prijevoz sa posla i na posao i u iznosima većim od 1.250,00 KM mjesečno, kao i da je isplaćivana naknada za smještaj bez prethodno prezentirane relevantne dokumentacije kojom se dokazuje da korisnik naknade koristi smještaj u mjestu rada, sukladno propisima. Također, nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da se nad korištenjem navedenih naknada provodi adekvatna kontrola.

Potrebno je da se, od strane Vlade FBiH, preispitaju uslovi, kriteriji i način ostvarivanja prava na naknade utvrđene Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima, a posebno u pogledu opravdanosti visine naknada, načina isplate pojedinih propisanih naknada, kao i nadzora nad korištenjem naknade.

Da se sukladno zakonskim i podzakonskim aktima svim korisnicima federalnog proračuna za bruto plaće i naknade uposlenih, odobre sredstva sukladno njihovim stvarnim potrebama, čime bi se svim uposlenicima pružila mogućnost ostvarivanja istih prava iz radnog odnosa.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 77.538.236,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva ostvarenje 89,19 %, a u odnosu na prethodnu godinu izdaci su smanjeni za 22,82 %. Iako je u revidiranoj godinu konstatirano da je veći broj korisnika donio pisane procedure o načinu i pravima korištenja ovih sredstava, ne može se potvrditi da su iste dosljedno provedene (dio donesen krajem godine), kao i da su se prilikom raspolaganja ovim sredstvima dosljedno primjenjivale uredbe, odluke i zaključci donešeni od strane Vlade FBiH.

Naknade za putne troškove, a posebno putni troškovi u inostranstvo, priznavani su i isplaćivani u većem broju slučajeva bez prethodno podnešenog pismenog izvješća i ovjerenog od strane naredbodavca sukladno Uredbi o naknadama za putne troškove. Podnošenje pismenog izvješća je bitno, da bi se potvrdila opravdanost putovanja, kao i nosioc troškova, iz razloga što u nekim slučajevima dio ili sve troškove službenog putovanja snosi organizator putovanja.

Troškovi telefonskih i poštanskih usluga iskazani u iznosu od 5.377.855,89 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 19,69 %. Navedeno smanjenje je jednim dijelom i rezultat provođenja Zaključka o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, koji je donijela Vlada FBiH. Međutim, svi proračunski korisnici nisu u cijelosti postupili sukladno navedenom zaključku, a posebno u dijelu ograničenja troškova fiksnih telefona, što ostavlja mogućnost daljeg smanjenja navedenih troškova, a samim tim i racionalnijeg i ekonomičnijeg korištenja javnih sredstava.

Izdaci za gorivo, održavanje vozila i materijal za opravku vozila predstavljaju značajnu stavku materijalnih troškova, a iskazani iznos 6.239.611,23 KM od čega se na izdatke za gorivo odnosi 3.822.985,88 KM. Iako je u odnosu na prethodnu godinu konstatirano smanjenje ovih troškova, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, kao i izvršenom revizijom korisnika proračuna, utvrđeno je da se i dalje u najvećem broju slučajeva ne vrši kontrola utroška goriva i ne vodi evidencija o korištenju službenih vozila. Dio korisnika je donio pisane procedure o načinu i pravu korištenja službenih vozila, međutim u svim slučajevima nije izvršena potpuna primjena istih, što je imalo za posljedicu netransparentno korištenje i neadekvatnu kontrolu upotrebe vozila, posebno vozila danim drugim korisnicima (službenicima) na korištenje. Naprijed navedeno imalo je utjecaja na povećanje izdataka po navedenom osnovu.

Da se nakande za službeno putovanje priznaju i isplaćuju sukladno Uredbi o naknadama za putne troškove, s tim da je potrebno posebnu pažnju obratiti na izvješća o službenom putovanju u inostranstvo.

Da se dosljedno primjenjuje Zaključak o ograničenju troškova korištenja mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.

Da se donesu pisane procedure o načinu i pravu korištenja službenih vozila, kao i vršenju kontrole utroška goriva. U cilju smanjenja troškova održavanja vozila potrebno je uspostaviti adekvatnu kontrolu nad korištenjem i održavanjem istih.

Izdaci za reprezentaciju ostvareni su u iznosu 1.193.134,30 KM, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu za 96.021,00 KM. Od navedenih izdataka u financijskim izvješćima na poziciji reprezentacije iskazane su usluge od strane eksternih dobavljača u iznosu od 695.114,65 KM, dok se ostatak u iznosu od 498.019,65 KM odnosi na usluge Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (u daljem tekstu Služba) i iskazan je na poziciji Izdataka za nabavku materijala (po cijenama koštanja). Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatirano je da svi korisnici nisu donijeli pisane procedure (kojima bi se propisalo ko i kada može koristiti reprezentaciju) korištenja sredstava reprezentacije, odnosno da i dio korisnika koji je donio iste, nije ih u potpunosti primjenjivao, što je imalo za posljedicu da se nije mogla u pojedinim slučajevima potvrditi opravdanost korištenja reprezentacije, odnosno na ime reprezentacije isplaćivane su i naknade uposlenicima koje nemaju karakter navedenog izdataka. Na osnovu uvida u dokumentaciju, a vezano za pružanje ugostiteljskih usluga od strane Službe, konstatirano je da ovakav način evidentiranja usluga (kod Službe na izdacima za nabavku materijala, a kod korisnika proračuna na internim transakcijama koje se ne iskazuju u financijskim izvješćima), kao i samo pružanje usluga nije transparentno kako u pogledu iskazivanja stvarnih izdataka po navedenom osnovu u financijskim izvješćima, tako i mogućnosti korištenja ovih usluga od strane svih korisnika proračuna.

Potrebno je da svi korisnici proračuna pisanim procedurama regulišu način korištenja sredstava reprezentacije, kao i da iste dosljedno primjenjuju. Također, potrebno je da se proračunom za fiskalnu godinu utvrdi koji proračunski korisnici i u kom iznosu mogu koristiti ugostiteljske usluge od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, a koja bi na osnovu istog planirala potrebna sredstva.

Izdaci unajmljivanja imovine i opreme iskazani su u iznosu od 3.339.663,35 KM, što predstavlja ostvarenje plana od 87,76 %. Od navedenog iznosa na izdatke za unajmljivanja prostora ili zgrada odnosi se 2.700.559,87 KM. Iako su u odnosu na prethodnu godinu ostvareni manji izdaci po navedenom osnovu, i mada su poduzimane aktivnosti za obezbjeđenje smještaja određenih ministarstva, ne može se potvrditi da su nadležni organa, poduzimali adekvatne mjere radi trajnog i cjelovitog rješavanja ovog problema, u cilju racionalizacije ovih troškova. U vezi navedenog napominjemo da su u objektima, nad kojima Federacija ima pravo raspolaganja, smješteni organi i institucije drugih razina vlasti kao i političke partije, a da se istovremeno unajmljuje prostor i plaća naknada za smještaj federalnih organa. Posebno ističemo probleme vezane za smještaj federalnih organa čije je sjedište u Mostaru, imajući u vidu da je dio federalnih organa koji se nalaze u Mostaru smješten u unajmljenim prostorima na različitim lokacijama i da se treba riješiti smještajni prostor za organe čije je sjedište sukladno zakonskim propisima u Mostaru.

Da se u cilju racionalizacije troškova unajmljivanja imovine, efikasnijeg i funkcionalnijeg rada organa i institucija, od strane nadležnih organa poduzmu adekvatne mjere za trajno i cjelovito rješavanje smještaja federalnih organa i institucija.

Naknade po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima iskazani su u neto iznosu od 1.725.565,00 KM (bruto 2.462.579,81 KM), što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 10,42 %. Na navedenoj poziciji evidentirane su naknade po osnovu zaključenih ugovora o djelu odnosno ugovora o privremenim i povremenim poslovima, kao i naknade za rad stručnih komisija. Vezano za isplatu naknada po osnovu ugovora o djelu, odnosno ugovora o privremenim poslovima konstatirano je korisnici da proračuna, koji u okviru svoje djelatnosti provode određene stručne ispite i po tom osnovu isplaćuju naknade za rad stručnih komisija, nemaju ustrojene adekvatne evidencije o naplaćenim sredstvima na ime stručnih ispita, na osnovu kojih bi se moglo potvrditi da se iz namjenski naplaćenih sredstava pokrivaju isplaćene naknade.

Isplata naknade za rad u stručnim komisijama i radnim tijelima, u drugoj polovini revidirane godine, vršena je na osnovu Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, donešene od strane Vlade FBiH. Sukladno navedenoj odluci, za učešće u radu komisija i radnih tijela članovima je isplaćivana naknada, u visini prosječne mjesečne plaće po zaposlenom u FBiH (najmanji iznos), a najviše do dvostrukog iznosa. Visinu naknade za svakog člana komisije utvrđivao je rukovodilac na prijedlog predsjednika komisije. Uvidom u isplate naknada većih od utvrđenog najnižeg iznosa, nismo mogli

potvrditi opravdanost isplate istih, iz razloga što nisu prezentirani kriteriji propisani u navedenoj odluci, na osnovu kojih se utvrđivala visina naknade. Korisnici proračuna, iako su bili obavezni izvješće o isplaćenim naknadama za članove komisija tromjesečno dostavljati Federalnom ministarstvu financija, to u najvećem broju slučajeva nisu ispoštovali.

Potrebno je da se, od strane Vlade FBiH, preispita Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, u dijelu: definiranja komisija koje samostalno obrazuju rukovodioci federalnih organa državne službe, a na koje se ova odluka odnosi; potrebi ograničavanja najnižeg iznosa naknade članovima za rad u komisijama, kao i konkretnije razrade kriterija po vrsti komisije, odnosno vrsti posla koji ista obavlja.

Tekući grantovi iskazani su u iznosu od 533.598.947,00 KM, što je u odnosu na sredstva planirana rebalansom manje za 18.830.429,00 KM (ili za 3,41 %), a u odnosu na prethodnu godinu više za 78.107.335,00 KM (ili za 17,14 %). Više realizovani transferi u odnosu na prethodnu godinu u najvećem dijelu su rezultat prijenosa finansiranja poslova iz nadležnosti Carinske uprave i Obavještajno-sigurnosne agencije na državnu razinu, kao i isplata zaostalih neisplaćenih mirovina i invalidnina iz sredstava ostvarenih privatizacijom poduzeća (sa ESCROW računa).

Izvršenom revizijom finansijskih izvješća federalnih ministarstava, nadležnih za realizaciju tekućih transfera u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, konstatirano je da veći dio ministarstava, sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH za 2004. godinu, nije vršio adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava i izvještavao Ministarstvo, odnosno Vladu FBiH o utrošku, odnosno namjenskom korištenju sredstava sukladno usvojenim programima. Ne možemo potvrditi, na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju i uzimajući u obzir ukupan iznos planiranih i realiziranih sredstava, kao i potrebu za efikasnijim i transparentnijim utroškom istih, da se od strane nadležnih ministarstava poduzimaju propisane aktivnosti, iako je i prethodnom revizijom ukazano na iste propuste.

Da ministarstva nadležna za realizaciju sredstava po osnovu tekućih transfera, u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja istih, dosljedno primjenjuju Zakon o izvršavanju proračuna FBiH, odnosno programe utroška sredstva usvojene od strane Vlade FBiH.

Tekući transferi za Upravu za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu Uprava) iskazan u iznosu od 10.991.150,00 KM i **Tekući transferi za Obavještajno-sigurnosnu agenciju BiH** (u daljem tekstu OSA BiH) u iznosu od 8.849.008,00 KM, utvrđeni su Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2004. godinu, a njihova realizacija u toku fiskalne godine je vršena na osnovu protokola potpisanih sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna u FBiH za 2004. godinu. Na osnovu uvida u Glavnu knjigu riznice na kraju revidirane godine (kao i tokom revizije u 2005. godini), konstatirano je da se na pozicijama navedenih potrošačkih jedinica čije su nadležnosti prešle na državnu razinu, sukladno Zakonu o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH i Zakonu o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, i dalje iskazuje stanje imovine, obveza i tražbina. Imajući u vidu da su navedeni korisnici Proračuna FBiH, prestali sa radom, od strane nadležnih tijela Federacije nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da je od strane istih utvrđen pravni sljednik navedenih institucija, koji bi trebao dalje raspolagati i upravljati imovinom, pravima i obvezama do rješenja statusa imovine, odnosno izmirenja obveza.

Iako se ukupan iznos obveza Federacije za financiranje Uprave, trebao, u skladu Protokolom o načinu izvršenja proračuna Uprave za indirektno oporezivanje u fiskalnoj 2004 godini, utvrditi na osnovu knjigovodstvene dokumentacije i izvršenja proračuna po polugodišnjem obračunu, nije prezentirana dokumentacija da je navedeno i realizirano, kao i da su od strane Carinske uprave, sukladno zakonskim propisima, na dan statusne promjene, sačinjena finansijski izvješća, kao i popis imovine, obveza i tražbina, kako u bilančnim tako i u vanbilančnim evidencijama. Također, zbog značajnosti napominjemo da spiskovi neriješenih predmeta Grupe za drugostepeni carinsko-upravni postupak, dostavljeni Upravi od strane Ministarstva (koja je nadležna za dalji postupak), nisu potpisani od strane istih, čime bi se i potvrdilo da su navedeni predmeti i uredno preuzeti. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, da se nisu u cijelosti realizovale odredbe članka 32. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH (po pitanju imovine i aktive), kao i da nije, prema izjavi odgovorne osobe, jasno definirano koja prava (tražbine), odnosno obveze se prenose sa Carinske uprave na Upravu, a koja ostaju entitetima, smatramo da isto može imati značajno negativan utjecaj na Proračun FBiH u narednom periodu.

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da ni OSA FBiH, sukladno zakonskim propisima, na dan statusne promjene (prijenosa poslova iz njene nadležnosti na državnu razinu), nije izvršila usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom). Uzimajući u obzir da nije izvršen popis obveza, kao i da su sukladno članku 102. Zakona o

Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, dugovi i zaduženja i ostale obveze ostale u nadležnosti Federacije (kratkoročne obveze u financijskim izvješćima iskazane u iznosu od 7.783.028,83 KM) smatramo da isto može bitno uticati na Proračun FBiH.

Potrebno je da se dosljedno provedu odredbe Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH, kao i da se jasno definišu prava (tražbin) i obveze koje se prenose sa Carinske uprave FBiH na Upravu za indirektno oporezivanje, odnosno prava i obveze koja ostaju Federaciji.

Da se dosljedno provedu odredbe Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kao i da se utvrde dugovi, zaduženja i ostale obveze, koje sukladno navedenom zakonu ostaju u nadležnosti Federacije.

Da se od strane nadležnih tijela Federacije odredi pravni sljednik navedenih institucija, koji bi trebao dalje raspolagati i upravljati imovinom, pravima i obvezama do rješenja statusa imovine odnosno izmirenja obveza.

Izdaci za otplatu vanjskog duga i izdaci za inozemne kamate iskazani su u iznosu od 139.535.416,00 KM, što je u odnosu na sredstva odobrena rebalansom proračuna za 2004. godinu manje za 9.365.616,00 KM (ili za 6,29 %). Navedeni izdaci se odnose na otplatu vanjskog duga u iznosu od 89.881.601,00 KM (ostvarenje 92,40%) i kamatu u iznosu 49.653.815,00 KM (ostvarenje 96,18%). Uvidom u Izvješće o realizaciji plana otplate obveza FBiH po vanjskom dugu za 2004. godinu (sačinjenog od strane Ministarstva) utvrđeno je da se iskazani izdaci po osnovu otplate vanjskog duga i inozemnih kamata, u iznosu od 145.379.080,00 KM (otplata 94.877.098,00 KM, kamata 50.501.982,00 KM), razlikuju od podataka po navedenom osnovu iskazanih u Glavnoj knjizi riznice i financijskim izvješćima za 5.843.644,00 KM. Navedena razlika je rezultat (najvećim dijelom), što je konstatirano i prethodne godine, evidentiranja izdataka po vanjskom dugu u momentu prenosa sredstava (deponiranja) za otplatu vanjskog duga na podračun Federacije – Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, a ne na osnovu relevantnih dokumenata o izmirenju obveza po vanjskom dugu (po dospijeću), iz deponiranih sredstava na podračunu.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatirano je da se servisiranje obveza po vanjskom dugu nije vršilo sukladno Zakonu o vanjskom dugu FBiH i Planu otplate obveza FBiH po vanjskom dugu za 2004. godinu, u dijelu izmirenja obveza krajnjih korisnika po vanjskom dugu iz proračunskih sredstava (a ne iz sredstava obezbijedenih od strane istih). Sredstva krajnjih korisnika, iz kojih se sukladno zakonskim propisima trebao servisirati dio vanjskog duga, su od strane nadležnih tijela usmjeravana za plaćanje ostalih obveza nastalih u fiskalnoj godini i u prethodnom periodu, koje nisu bile planirane Proračunom za 2004. godinu, a što nije sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonu o izvršavanju proračuna u FBiH za 2004. godinu i Zakonu o Riznici u FBiH (iz sredstava komisionih kredita kod IBF BiH). Također, ne može se potvrditi da su se, prema krajnjim korisnicima, koji nisu izmirivali dospjele obveze po preuzetim kreditima (po kojima je Federacija BiH garant), a sredstva su bila namijenjena za servisiranje vanjskog duga, poduzimale adekvatne mjere u cilju naplate istih (Željeznice FBiH i Fondacija ODRAZ). Kao i u prethodnoj godini, Investicijska banka FBiH d.o.o. Sarajevo (IBF BiH), sva prikupljena sredstva u 2004. godini od krajnjih korisnika po komisionim kreditima nije uplatila u Proračun FBiH, kako je utvrđeno ugovorima o komisionu, već je nastavila sa primjenom Zaključka Vlade FBiH, iz 2003. godine, i iz navedenih sredstava izvršila naplatu svojih tražbina u iznosu od 5.970.342,51 KM. Naplaćene tražbine, prema izvješću IBF BiH, se odnose na obveze Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za dugoročne i kratkoročne kredite prema poduzećima za održavanje putne mreže u iznosu od 3.613.276,35 KM, obvezu Vlade FBiH po kreditu za terminalno prilazni radar za kontrolu letenja Aerodrom Sarajevo 2.205.792,43 KM i sudske pristojbe za tužbe po komisionim poslovima od 151.273,73 KM.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i činjenicu da ukupan vanjski dug nije evidentiran u Glavnoj knjizi riznice i isti nije uporediv sa podacima iskazanim u pomoćnim evidencijama, koje se vode u Ministarstvu, iskazana visina izdataka po osnovu vanjskog duga ne može se potvrditi.

Potrebno je da se izdaci po osnovu vanjskog duga (kamata i glavnica) evidentiraju sukladno načelu modificiranog nastanka poslovnog događaja (u periodu kada je obveza i nastala), na osnovu relevantne dokumentacije,

Da se deponirana sredstva, na podračunima Federacije-Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, evidentiraju u Glavnoj knjizi riznice,

Da se servisiranje vanjskog duga vrši sukladno članku 7. Zakona o vanjskom dugu FBiH, odnosno da Ministarstvo servisiranje vanjskog duga vrši sukladno identificiranim izvorima prihoda.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava (uzimajući u obzir i nabavku iz sredstava tekuće pričuve) iskazani su u iznosu od 40.984.609,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva ostvarenje 92,30 %. Strukturu

navedenih izdataka čine izdaci za: rekonstrukciju i investiciono održavanje u iznosu od 36.175.912,31 KM; nabavka opreme 3.619.303,87 KM (izdaci za nabavku vozila 1.301.205,14 KM); nabavka građevina 401.025,99 KM; nabavka ostalih stalnih sredstava 580.681,15 KM; nabavka stalnih sredstava u obliku prava 207.685,95 KM.

Na osnovu uvida u dokumentaciju, vezano za Izdatke za rekonstrukciju i investiciono održavanje, koji predstavljaju 88,27 % ukupnih izdataka za nabavku stalnih sredstava, nije se moglo potvrditi da svi iskazani izdaci predstavljaju ulaganja u nabavku stalnih sredstava i da su se trebala iskazati u okviru navedene pozicije. Ovo se posebno odnosi na iskazane izdatke za izgradnju autoputa Sarajevo-Zenica, u iznosu od 26.989.000,00 KM. Sredstva za ove namjene su prenešena na poseban transakcijski račun, koji nije evidentiran u okviru Jedinog računa Riznice, a istima pravo raspolaganja imaju kolektivno ministar Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i direktor Direkcije cesta FBiH. Izvješće o stepenu gotovosti radova na navedenom objektu, načinu trošenja odnosno izvješće o utrošku doznačenih namjenskih sredstava nije prezentirano. U ovom slučaju bitno je napomenuti da se na osnovu prezentirane dokumentacije nisu mogle utvrditi nadležnosti i ovlaštenja, a samim tim i odgovornost za realizaciju navedenog projekta, Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Direkcije cesta FBiH, koji učestvuju u realizaciji istog.

Potrebno je da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju, vezano za način raspolaganja sredstvima namjenjenim za izgradnju autoceste Sarajevo-Zenica i o istom sačini izvješće, uzimajući u obzir da je u realizaciji projekta učestvovalo Federalno ministarstvo prometa i komunikacija i Direkcija cesta FBiH.

Da Vlada FBiH u okviru svojih ovlaštenja i nadležnosti tačno utvrdi nosioca aktivnosti po pitanju izgradnje autoceste Sarajevo-Zenica, kao i prava korištenja i upravljanja autocestom.

Učešće Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica iskazano je u iznosu od 8.530.363,00 KM, a odnosi se na sredstva koja su realizirana za sufinansiranje projekata koji se financiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija. Kao što je konstatirano i prethodnom revizijom, također planirani i realizirani izdaci po navedenom osnovu u 2004.godini, predstavljaju samo dio preuzetih obveza Vlade FBiH, koje dospijevaju u revidiranoj godini, s napomenom da planom nisu bili utvrđeni projekti koji će se financirati. Realizacija sredstava vršena je na osnovu odluka Vlade FBiH, međutim nije prezentirana adekvatna dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da je izbor projekata koji su se financirali u revidiranoj godini izvršen na transparentan način, odnosno da je prilikom izbora uvažavan značaj projekta, kao i efikasnost korištenja kredita i donacija. Na osnovu izvršenih revizija nismo se uvjerali da su nadležna ministarstva, u revidiranoj godini, u potpunosti uspostavila adekvatan nadzor nad realizacijom projekata koji se financiraju dijelom i iz ovih sredstava. Vezano za navedeno treba napomenuti da nije postupljeno po preporukama danim prethodnim revizijama, u dijelu utvrđivanja namjene, prava i obveza koje proističu po osnovu navedenih ulaganja, a koja uključujući i revidiranu godinu iznose 16.288.284,47 KM (u 2002. godini 3.188.534,01 KM; u 2003 .godini 4.562.471,48 KM; u 2004.godini 8.530.363,00 KM).

Potrebno je da se u cilju efikasnijeg i efektivnijeg realiziranja projekata koji se financiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, a u čijem financiranju učestvuje Vlada FBiH, u Proračunu FBiH planiraju adekvatna sredstva za njihovu realizaciju, odredi njihova namjena i prati realizacija istih. Također, je potrebno da nadležna ministarstva, u okviru kojih se realiziraju projekti, ostvare adekvatan nadzor nad realizacijom istih.

Tekuća pričuva, prema prezentiranoj dokumentaciji, odobrena je u iznosu od 5.585.273,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva rebalansom ostvarenje 88,64 %. Plan i realizacija sredstava tekuće pričuve prikazani su u sledećoj tabeli:

Red. broj	Tekuća pričuva	Plan i realizacija tekuće pričuve u 2004.godini			Index 4/3
		Planirano	Odobreno	Realizirano	
1	2	3	4	5	6
1	Tekuća pričuva Vlade FBiH	5.501.180,00	4.786.010,80	4.023.844,79	87,00
2	Tekuća pričuva Premijera	400.000,00	399.313,00	398.778,00	99,83
3	Tekuća pričuva Ministra financija	200.000,00	199.950,00	144.950,00	99,78
4	Tekuća pričuva dopremijera	200.000,00	200.000,00	200.000,00	100,00
Ukupno		6.301.180,00	5.585.273,80	4.767.572,79	88,64

Vezano za odobravanje sredstava tekuće pričuve skrećemo pažnju da je u revidiranoj godini Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH u 2004. godini odobrena pričuva za dopremijera u iznosu od 200.000,00 KM. Navedenu rezervu isti je počeo koristiti prije donošenja navedenog zakona, tj. u vrijeme primjene Odluke o privremenom financiranju FBiH za period siječanj-ožujak 2004. godine, iako je sukladno Zakonu o

budžetima/proračunima u FBiH propisana tekuća pričuva samo za Predsjednika Vlade - Premijera i ministra financija do određenog iznosa, a preostali dio utvrđen godišnjim proračunom odobrava Vlada.

Kao i prethodnom revizijom, i sada je konstatirano da se donešene odluke, odnosno rješenja o odobravanju isplate sredstava iz tekuće pričuve ne realizuju u cjelosti, odnosno da se njihovo izvršenje i realizacija ne prate kontinuirano. Ovdje ističemo Odluku o odobravanju izdvajanja sredstava iz Budžeta FBiH za 2004. godinu u iznosu od 1.500.000,00 KM, za financijsku pomoć za pripremne radove za otvaranje Starog mosta u Mostaru, donesenu od strane Vlade, dana 24.06.2004. godine. Sredstva po navedenoj odluci su se trebala realizirati u tri jednake rate, s tim da krajnji korisnik podnese detaljno izvješće o utrošku sredstava. Međutim, konstatirano je da je u revidiranoj godini realizirano 1.000.000,00 KM, a izvješće o utrošku sredstva nije prezentirano. Dio sredstava u iznosu od 270.000,00 KM realiziran je u 2005. godini, za ostatak sredstava nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se obrazložili razlozi izostanka realizacije.

Također, napominjemo da odluke Vlade FBiH o odobravanju sredstava tekuće pričuve za nabavku novog putničkog automobila za zamjenika premijera (po sistemu staro za novo) u iznosu 45.000,00 KM i međunarodnu konferenciju za strane ulagače u BiH održanu u Mostaru 250.000,00 KM, su stupile na snagu i realizirane bez objave u «Službenim novinama FBiH», što je bila obveza sukladno Zakonu o Vladi FBiH.

O raspolaganju sredstvima tekuće pričuve, sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2004. godinu, premijer i zamjenici premijera obvezni su kvartalno izvješćivati Vladu, a Vlada Parlament FBiH. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju nismo mogli potvrditi da je izvješćivanje vršeno na način i u rokovima kako je propisano naprijed navedenim zakonom. Prezentirana su samo izvješća, koja su dostavljena Vladi FBiH, o raspolaganju sredstvima tekuće pričuve premijera, zamjenika premijera i federalnog ministara financija za prvih šest mjeseci revidirane godine. Napominjemo da prezentirane evidencija o odobrenim i realiziranim odlukama i rješenjima od strane Ministarstva nisu usuglašene međusobno, kao i sa evidencijom prezentiranom od strane Stručne službe Vlade FBiH. Na osnovu uvida u prezentirane evidencije, kao i u Konačno izvješće o izvršenju proračuna FBiH za 2004. godinu (dostavljeno Vladi FBiH od strane Ministarstva), konstatirano je da u navedenom izvješću iskazani iznos Odluka iz tekuće pričuve Proračuna FBiH za 2004. godinu (Obrazac 8) od 4.010.510,14 KM (u istom iskazana sredstva tekuće pričuve iz 2003. godine u iznosu 117.352,17 KM) ne odgovaraju činjeničnom stanju iz razloga što je u toku 2004. godine odobreno sredstva tekuće pričuve 5.585.273,80 KM, a od čega je realizirano 4.767.572,79 KM (pregled utroška sredstava rezervi Vlade FBiH dat je u prilogu ovog Izvješća).

Sukladno zakonskim propisima raspodjela sredstava pričuve treba da se vrši na osnovu prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu ovih sredstava, i to proračunskim korisnicima za hitne i nepredviđene izdatke, ili za izdatke predviđene u nedovoljnom iznosu u slučaju neodložne potrebe. Međutim, revizijom je konstatirano da nisu utvrđeni kriteriji za upotrebu sredstava rezervi, a sredstva tekuće pričuve su se koristila i za namjene koje se ne mogu smatrati hitnim i nepredviđenim izdacima, koji se pojave u toku proračunske godine.

Potrebno je da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće pričuve vrši sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonu o izvršavanju Budžeta FBiH i Budžetu FBiH.

4.3.3 Financijski rezultat

Razlika između prihoda i primitaka i rashoda i izdataka, iskazana u konsolidiranim financijskim izvješćima i Glavnoj knjizi Riznice, je slijedeća:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2004. godinu	Ostvareno u 2004. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5
PRIHODI I PRIMICI		1.187.148.494	1.172.703.975	98,78
1.	Prihodi i primici	1.038.648.494	1.057.597.503	101,82
2.	Financiranje (kredit i zajmovi; ESKROW i GSM račun)	148.500.000	115.106.472	77,51
RASHODI I IZDACI		1.187.148.494	1.133.096.178	95,44
3.	Rashodi i izdaci	1.089.875.704	1.043.214.577	95,99
4.	Izdaci od financiranja (otplata kredita i zajmova)	97.272.790	89.881.601	92,40
Više ostvareni prihodi i primici u odnosu na rashode i izdatke		-	39.607.797	

Kao što se vidi iz naprijed navedene tabele ukupni iskazani prihodi i primici su ostvareni u većem iznosu u odnosu na iskazane rashode i izdatke, odnosno iskazan je suficit u iznosu od 39.607.526,00 KM. Međutim, navedeno se ne može potvrditi, iz razloga što je u toku revizije konstatirano i navedeno u ovom izvješću (točke 4.3.1. i 4.3.2.), da svi prihodi i primici Proračuna FBiH, kao i rashodi i izdaci nisu iskazani u Glavnoj knjizi Riznice, a time ni u Godišnjem obračunu Proračuna FBiH za 2004. godinu. Pored navedenog, treba naglasiti da su i sredstva ostvarena po osnovu privatizacije poduzeća i izdavanja GSM licenci za BiH, koja su prenešena sa posebnih transakcijskih računa na Jedinstveni račun Riznice, a predstavljaju prihod Proračuna FBiH, iskazana kao primici od financiranja.

Ministarstvo je u toku revidirane godine sukladno zakonskim i podzakonskim aktima podnosilo izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2004. godinu Vladi FBiH, međutim uvidom u navedena izvješća konstatirano je da isti nisu sadržavali adekvatne analize izvršenja proračuna, odnosno obrazloženja i prijedloge, propisane zakonskim i podzakonskim aktima.

U toku revizije finansijskih izvješća korisnika proračuna, konstatirano je prekoračenje rashoda na kraju fiskalne godine, u odnosu na sredstva odobrena Proračunom u njegovom posebnom dijelu, a isti nisu iskazani u finansijskim izvješćima. Jedan od razloga neiskazivanja navedenog prekoračenja, sukladno zakonskim propisima, prema izjavi ovlaštenih lica korisnika proračuna, je iz razloga što od strane Ministarstva nije dana takva mogućnost (dozvoljeno evidentiranje izdataka samo do iznosa raspoloživih sredstava). Navedene više ostvarene izdatke korisnici su iskazivali na drugim pozicijama, na kojima su imali slobodnih sredstava, a dio korisnika je prenio iste na teret Proračuna 2005. godine. **U odnosu na sredstava odobrena rebalansom proračuna konstatirano je prekoračenje kod: Vojske Federacije u iznosu od 2.487.106,00 KM; Vlade FBiH 866.310,00 KM; Federalnog ministarstva obrane 472.530,00 KM; Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke 277.368,35 KM; Kazneno-popravnih zavoda 141.757,04 KM; Federalnog ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata 169.075,95 KM; Porezne uprave 69.820,00 KM; FMUP-Uprava policije 49.386,00 KM; Federalnog ministarstva rada i socijalne politike 7.377,90 KM.** Ne može se potvrditi da je utvrđeni iznos prekoračenja i konačan, iz razloga što dio korisnika proračuna nije revidiran, a isti nisu mogli iskazati ostvarena prekoračenja u Glavnoj knjizi Riznice, odnosno i da su kao pojedini revidirani korisnici koristili mogućnost iskazivanja više ostvarenih izdataka na drugim pozicijama, ili su više ostvarene izdatke prenijeli na teret odobrenih proračunskih sredstava u 2005. godini. Na iskazani finansijski rezultat pored navedenog imaju utjecaja i nerealizirane odluke Doma za ljudska prava.

4.4 Primjena Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Kao i prethodne godine, i u revidiranoj godini došlo je do promjene propisa tj. Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu Uredba), kojom se propisuju pravila, uslovi i način postupanja korisnika proračuna u postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, a što je jednim dijelom doprinijelo nedosljednoj primjeni Uredbe, odnosno različitom postupanju po istoj od strane korisnika. Vezano za primjenu nove Uredbe, ističemo nejasno definiranje rukovodioca federalnog organa uprave, koji je bio nadležan za davanje saglasnosti po pitanju provođenja postupka direktne pogodbe sa jednim ponuđačem, u slučajevima kada se redovnom procedurom nije mogao izabrati najpovoljniji ponuđač, a što je imalo odraza na efikasno korištenje javnih sredstava.

Na osnovu izvršenih revizija kod korisnika proračuna, odnosno uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da, iako je dio korisnika postupao po procedurama propisanim Uredbom, veći proračunski korisnici nisu dosljedno postupali sukladno odredbama Uredbe, a posebno u prvom polugodištu revidirane godine. Neblagovremeno poduzimanja aktivnosti po pitanju provođenja propisanih procedura za izbor najpovoljnijeg ponuđača, kao i nemogućnosti izbora najpovoljnijeg ponuđača zbog nedovoljnog broja ponuda, imalo je za posljedicu da su pojedini korisnici, posebni u prvom polugodištu revidirane godine nabavke vršili od dobavljača iz prethodne godine (dio korisnika nije zaključio Aneks na osnovni ugovor), kao i da su angažovali nove dobavljače bez provedene propisane procedure.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova postupa sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH.

4.5 Popis imovine, tražbina i obveza na dan 31.12.2004. godine

Na osnovu provedenih revizija za 2004. godinu, konstatirano je, kao i prethodnih godina, da dio korisnika proračuna, koji raspolaže sa najvećim iznosom imovine i obveza, nije sukladno zakonskim propisima

izvršio usuglašavanja stanja iskazanog u knjigovodstvenim evidencijama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom) na dan 31.12.2004. godine. Navedeno se posebno odnosi na Federalno ministarstvo obrane, Vojsku FBiH, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalno ministarstvo financija (popis ulaganja, tražbine i obveza Budžeta FBiH, evidentiranih u Glavnoj knjizi Riznice), a ističemo da popis imovine i obveza Carinske uprave FBiH i Obavještajno-sigurnosne agencije FBiH na dan prelaska njihovih nadležnosti sa federalne na državnu razinu, također nije izvršen.

Za usuglašavanje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa stanjem stalnih sredstava iskazanih u knjigovodstvenim evidencijama, najveći problem predstavljaju neusuglašenost pomoćnih evidencija, koje su obvezni da vode korisnici proračuna, sa Glavnom knjigom Riznice. Također, i evidencija nekretnina, koju vodi Služba za zajedničke poslove organa i tijela, na kojima federalna tijela imaju pravo raspolaganja, je nepotpuna i ista o evidentiranim nekretninama ne sadrži tačno utvrđene podatke da li se radi o imovini BiH ili FBiH.

Po preporci datoj Ministarstvu prethodnom revizijom, a vezano za tražbine iskazane u Riznici FBiH, konstatirano je da od strane istog nisu poduzete adekvatne mjere, u revidiranoj godini, u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja po Izvješću Komisije za popis tražbina u Riznici (izvješće sačinjeno u travnju 2004. godine). Prezentirana je dokumentacija da su određene aktivnosti poduzete tokom 2005. godine, tj. u vrijeme obavljanja revizije za 2004. godinu.

Konstatirane nepravilnosti u prethodnim godinama, koje se odnose na stalna sredstva, dugoročne plasmane, kratkoročne tražbine i dugoročne obveze, a koje su potvrđene i u Izvješću o izvršenoj reviziji Proračuna za 2003. godinu, ostale su nepromjenjene u revidiranoj godini i potrebno je da nadležni proračunski korisnici hitno poduzmu adekvatne mjere u cilju otklanjanja istih. Zbog navedenog, u ovom izvješću se neće ponovo obrazlagati početna stanje za koja su već prethodnom revizijom dati nalazi i preporuke, a istovremeno se ukazuje da isti imaju značajnog utjecaja na točnost i istinitost iskazanog stanja na dan 31.12.2004. godine u financijskim izvješćima.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, što je konstatirano revizijom korisnika proračuna u revidiranoj godini, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, ne možemo potvrditi da iskazana stanja stalnih sredstava, tražbina, novčanih sredstava i obveza u konsolidiranim financijskim izvješćima na dan 31.12.2004. godine odražavaju stvarno stanje istih.

Da se izvrši usuglašavanje stanja iskazanog u knjigovodstvenim evidencijama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom) sukladno zakonskim i podzakonskim aktim.

Da se izvrši usuglašavanje stanja iskazanog u pomoćnim evidencijama stalnih sredstava sa stanjem iskazanim u Glavnoj knjizi Riznice.

Da se po Izvješću Komisije za popis tražbina u Riznici od strane Ministarstva poduzmu adekvatne aktivnosti u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja i poduzimanja odgovarajućih mjera u cilju utvrđivanja statusa i naplate istih.

4.6 Novčana sredstva

Na osnovu uvida u knjigovodstvenu dokumentaciju, konstatirano je da stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima, podračunu za isplatu gotovine i gotovina u blagajni, na kraju fiskalne godine, iznosi 25.658.862,60 KM. Iskazani iznos novčanih sredstava u konsolidiranim izvješćima u odnosu na stvarno stanje novčanih sredstava je umanjen za 160.970,30 KM (evidentiran na poziciji poravnanja plaćanja 150.002,60 KM i gotovine 10.967,70 KM). Navedeno umanjenje evidentirano na poravnanju plaćanja u najvećem dijelu se odnosi na povučene obveze prema dobavljačima za plaćanje na kraju godine, a koje nisu realizirane, pa su za isti iznos manje iskazane obveze prema dobavljačima.

Kao i prethodnom revizijom, konstatirano je da u revidiranoj godini, sva novčana sredstva FBiH na transakcijskim računima nisu iskazana u okviru JRR, odnosno Glavnoj knjizi Riznice i godišnjim financijskim izvješćima i pored datih preporuka prethodnim revizijama. Navedeno se posebno odnosi na sredstva deponirana na podračunu Federacije - Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH u iznosu od 1.431.739,22 KM (namjenjenih za izmirenje obveza po vanjskom dugu), novčana sredstva na ESCROW računu 874.508,70 KM (uplaćena po osnovu prodaje poduzeća i banaka na teritoriji FBiH), kao i novčana sredstva na računu GSM licenca 16.541.571,43 KM (izdavanje GSM licenci za BiH). Prezentirana je dokumentacija, u toku revizije, vezano za transformiranje u 2005. godini ESCROW računa i računa GSM licenca u posebne transakcijske račune u okviru JRR.

Na poseban namjenski transakcijski račun GSM licenci u 2004. godini uplaćen je iznos od 38.541.571,43 KM. Navedena sredstva su uplaćena, od strane Ministarstva financija i riznice BiH, iz naplaćenih sredstva po osnovu GSM licenci za BiH. Sukladno odlukama Vijeća ministara BiH, navedena sredstva su se trebala izdvojiti na namjenski otvorene račune od strane entitetskih ministarstava financija i koristiti isključivo za financiranje projektne dokumentacije autoputa na Koridoru Vc i izgradnji planiranih autoputeva u BiH. U navedenom slučaju Ministarstvo nije, sukladno Zakonu o Riznici u FBiH, otvorilo podračun u okviru Jedinštenog računa Riznice za uplatu navedenih sredstva, a uplaćena sredstva na poseban namjenski transakcijski račun GSM licenci se ne koriste sukladno propisanoj namjeni. Podračun u okviru JRR otvoren u 2005. godini.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, vezano za raspolaganje sredstvima ostvarenim privatizacijom poduzeća i banaka, iskazanih na posebnom transakcijskom ESCROW računu, konstatirano je da je u toku godine ostvaren priliv u iznosu od 11.651.811,69 KM (stanje 01.01.2004. godine iznosilo 41.913.984,01 KM) i da je sa navedenog transakcijskog računa prenešeno na JRR 52.691.288,00 KM, na osnovu odluka Vlade FBiH, a za isplatu neisplaćenih mirovina i invalidnina iz prethodnih godina. Nismo mogli potvrditi da je od doznačenih sredstva iznos 460.056,51 KM realiziran sukladno namjeni utvrđenoj navedenim odlukama, odnosno da je isti iskazan kao obveza. Smatramo potrebnim napomenuti i da po osnovu obveza za dio pozajmice sa ESCROW računa, iskazan u iznosu od 34.500.000,00 KM na dugoročnim obvezama, za koju prilikom revizije prethodnih i predmetne godine nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se utvrdio osnov, svrha i rok pozajmljivanja sredstava, nisu poduzete adekvatne mjere u pogledu reguliranja navedene obveze.

Uvidom u primjenu Zakona o Riznici FBiH i Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim proračunskim korisnicima, konstatirano je nakon uvida u prezentiranu dokumentaciju i na osnovu obavljenog razgovora, da nije postupljeno sukladno navedenim propisima, posebno u dijelu zatvaranja svih prethodno otvorenih transakcijskih računa, otvaranja novih transakcijskih računa-podračuna u okviru JRR i nadzora nad raspolaganjem sredstvima.

Od strane Ministarstva, koje je sukladno naprijed navedenom uputstvu zaduženo za davanje saglasnosti za otvaranje posebnog računa kao podračuna u okviru JRR, kao i zaključivanje ugovora sa bankama, nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se mogla potvrditi opravdanost davanja saglasnosti za otvaranja pojedinih računa (ugovor, sporazum ili memorandum sa kreditorom ili donatorom), s napomenom da su isti otvarani kao posebni transakcijski računi. Vezano za nadzor za raspolaganje sredstvima na otvorenim transakcijskim računima, Ministarstvo je Uputstvom o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim proračunskim korisnicima, propisalo obvezu da korisnici koji imaju otvorene posebne račune sačinjavaju periodična i godišnja izvješća i u dva primjerka dostavljaju Ministarstvu za potrebe Sektora za proračun i Sektora za riznicu. Iako je samo manji dio korisnika dostavio navedena izvješća, od strane istog odnosno navedenih sektora, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su poduzete mjere za dostavu propisanih izvješća, a u cilju uvida u način raspolaganja sredstvima, kao i izvješćivanja nadležnih organa i institucija o istom. Od strane Ministarstva, nije prezentiran pregled ostvarenih prihoda i rashoda u 2004. godini na naprijed navedenim transakcijskim računima, kao ni stanje novčanih sredstava na dan 31.12.2004. godine.

Da se svi javni prihodi Federacije, kao i plaćanje svih izdataka vrši preko računa u okviru Jedinštenog računa Riznice, sukladno Zakonu o Riznici u FBiH.

Da se namjenska sredstva po osnovu GSM licenci, uplaćena na podračun u okviru Jedinštenog računa Riznice, koriste za propisane namjene.

Da se sukladno Zakonu o Riznici u FBiH, za namjenska sredstva ostvarena privatizacijom poduzeća i banaka, otvori podračun u okviru Jedinštenog računa Riznice. Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za dosadašnje raspolaganje sredstvima sa posebnog transakcijskog ESCROW računa, a posebno za pozajmicu sa navedenog računa evidentiranu u Glavnoj knjizi Riznice, u cilju utvrđivanja ukupnog iznosa neiskorištenih sredstva, sukladno utvrđenim namjenama, ostvarenih privatizacijom poduzeća i banaka i njihove dalje realizacije za propisane namjene.

Da se sukladno Zakonu o Riznici u FBiH svi podračuni otvaraju u okviru Jedinštenog računa Riznice. Također je potrebno da se izvrši uvid u način raspolaganja sredstvima na već otvorenim transakcijskim računima – podračunima i da se isti evidentiraju u okviru JRR.

4.7 Kratkoročna tražbine i plasmani

Kratkoročna tražbine u knjigovodstvenim evidencijama iskazane su u iznosu od 30.353.395,35 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 12.929.625,95 ili za 74,21 %, a ista se odnose na tražbine od pravnih i fizičkih lica za isporučenu robu i usluge i unaprijed plaćenu robu i usluge. Rezultat povećanja iskazanih tražbina u odnosu na prethodnu godinu, između ostalog, je povećanje iznosa tražbina Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH u iznosu od 5.659.816,00 KM i prijenos tražbina u bilančnu evidenciju iz vanbilančne evidencije (gdje su evidentirana prethodne godine sumnjive i sporne tražbine) od strane Federalnog ministarstva pravde i Kazneno-popravnih zavoda u iznosu od 7.217.717,48 KM. Međutim ovdje treba posebno ukazati na, što je konstatirano i u izvješćima o izvršenoj reviziji u prethodnim godinama, da veći broj korisnika proračuna nije dosljedno primjenjivao Uputstvo o izvršenju proračuna sa Jedinstvenog računa Riznice u dijelu usuglašavanje izvršenih uplata od strane kupaca koje su evidentirane u Glavnoj knjizi Riznice sa internim evidencijama proračunskih korisnika (pomoćna knjiga tražbina), kao i činjenicu da najveći broj proračunskih korisnika nije izvršio popis tražbina na dan 31.12.2004. godine. Iznos naplaćenih tražbina od 3.208.802,50 ili 26,89 % KM, koji se odnosi na prihode od sopstvenih djelatnosti u 2004. godini, nije evidentiran po proračunskim korisnicima (u prethodnoj godini 4.200.530,34 KM ili 31,94%). Iznos tražbina iskazan u knjigovodstvenim evidencijama i finansijskim izvješćima, zbog naprijed navedenog, ne može se potvrditi.

U kratkoročnim tražbinama, ističemo tražbine od Bernarda Hegediša (koji je bio uposlen u Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata) u iznosu od 13.367,32 KM, a što predstavlja dio pogrešno usmjerenih sredstava 31.12.2002. godini od 177.885,32 KM (vraćeno u prvoj polovini 2003. godine 164.518,00 KM), za premije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Vežano za navedeno, od strane Ministarstva, prezentiran je Zahtjev za podnošenje krivične prijave, upućen krajem 2003. godine Federalnom pravobranilaštvu.

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 40.320.538,11 KM, a odnosi se na: tražbine po kratkoročnim plasmanima evidentiranim u Riznici 10.436.988,02 KM; sredstva proračunskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar 29.819.112,72 KM i plasmane korisnika proračuna 64.437,37 KM.

Kao što je naprijed navedeno, u finansijskim izvješćima i knjigovodstvenoj dokumentaciji iskazana su sredstva proračunskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. u privremenoj upravi Mostar (u daljem tekstu Hercegovačka banka) u iznosu od 29.819.112,72 KM. Međutim, uvidim u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da je u toku 2004. godine vršeno usuglašavanje stanja blokiranih sredstava između Ministarstva i navedene banke. Na osnovu usuglašenog stanja, prema dopisu Hercegovačke banke br. 693/04 od 14.06.2004. godine, ista je dostavila pregled sredstva po računima proračunskih korisnika u iznosu od 22.955.392,39 KM, na što je od strane Ministarstva dana suglasnost dopisom br. 08.14-4549/04 od 05.07.2004. godine. Ministarstvo je na osnovu navedenog uputilo zahtjev proračunskim korisnicima, kojim ih obavještava da je Ministarstvo izvršilo usuglašavanje stanja blokiranih računa kod Hercegovačke banke sa posljednim izvodima te banke i da isti na osnovu dokumentacije koja im se dostavlja (kopija dokumenata i naloga za knjiženje dostavljenih od strane banke) izvrše potrebna knjiženja radi usuglašavanja stanja u Glavnoj knjizi Riznice. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo prije davanja suglasnosti, prethodno usuglasilo stanje računa sa korisnicima proračuna.

Vežano za navedeni zahtjev, Federalno ministarstvo obrane je dopisom od 30.09.2004. godine obavjestilo Ministarstvo da nije u mogućnosti postupiti sukladno istom, iz razloga što nije jasan način knjiženja, posebno cesija i kompezacija, odnosno da isto ne raspolaže potpunom dokumentacijom na osnovu koje bi se izvršilo navedeno usuglašavanje. Prema dokumentaciji ukupne tražbine u iznosu od 7.575.857,74 KM trebala su se umanjiti za 6.852.494,55 KM (umanjenje za 6.931.768,60 KM i povećanje za 79.274,05 KM).

Navedeno umanjenje se odnosi na: dio obveza u iznosu od 4.989.026,55 KM po osnovu Ugovora o kratkoročnom kreditu broj 363/01 od 2001. godine (zaključenim na iznos od 5.600.000,00 KM); cesije u iznosu 360.021,60 KM po osnovu 2 ugovora o cesiji iz 2001. godine kojim je izvršen prijenos tražbina firmi Lijanović d.o.o Široki brijeg; prebijanje obveza Federalnog ministarstva obrane prema Hercegovina osiguranju (po osnovu cesija sa više dobavljača) sa depozitom u Hercegovačkoj banci u iznosu od 1.582.695,45 KM.

Dio kratkoročnih plasmana evidentiranih u Riznici u iznosu od 10.436.988,02 KM, odnosi se na već konstatovane tražbine u izvješću o izvršenoj reviziji u prethodnim godinama, po kojim su date preporuke u cilju definiranja statusa tražbina po kratkoročnim plasmanima 4.890.220,00 KM, poduzimanja mjera za naplatu datih pozajmica kantonima 5.248.308,42 KM i kratkoročne pozajmice Federalnoj upravi civilne zaštite 298.459,60 KM, po kojima Ministarstvo u revidiranoj godini nije postupilo.

Potrebno je da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika proračuna blokiranih u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obveze Federalnog ministarstva obrane i na osnovu konstatiranog poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi Riznice.

Da se intenziviraju aktivnosti oko definiranja statusa tražbina iz ranijih godina, kao i da se poduzmu adekvatne mjere za naplatu svih tražbina.

4.8 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 787.929.603,89 KM, odnose se na dugoročne kredite i zajmove u iznosu od 524.592.096,62 KM i dugoročne obveze i razgraničenja Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije 263.337.507,27 KM iskazane po osnovu obveza za poreze i doprinose na plaću iz prethodnih godina.

Dugoročni krediti i zajmovi u iznosu od 524.592.096,62 KM odnose se na: obveze po vanjskom dugu 479.694.790,17 KM (evidentirano zaduženje u 2004. godini 40.415.183,97 KM); obveze po kreditima od domaćeg pozajmljivanja 9.000.000,00 KM; pozajmice sa ESKROW računa 34.500.000,00 KM i dio obveza po osnovu leasing-a za nabavku vozila 1.397.306,45 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je sljedeće:

- naprijed navedene obveze po osnovu vanjskog duga ne predstavljaju stvarni iznos obveza iz razloga što u Glavnoj knjizi Riznice nije evidentiran ukupan vanjski dug. U Izvješću o Realizaciji plana otplate obveza FBiH po vanjskom dugu za 2004. godinu, koji je sačinjen od strane Sektora riznice - Grupe za vanjski dug, koja vodi pomoćnu evidenciju o vanjskom dugu (otplata duga i kamate), stanje ukupnih obveza po vanjskom dugu FBiH na dan 31.12.2004. godine iskazano je u iznosu od 3.374.731.461,00 KM. Po datoj preporuci iz prethodnih revizija, a koja se odnosi na utvrđivanje stanja obveza FBiH po vanjskom dugu, kao i evidentiranje istih u Glavnoj knjizi Riznice, sukladno Zakonu o vanjskom dugu FBiH i Zakonu o Riznici u FBiH, nije postupljeno. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi iznos ukupnih obveza po vanjskom dugu, a ovakav način vođenja evidencije (što je i naprijed više puta konstatirano) ima značajan utjecaj na tačnost i istinitost iskazivanja stanja u finansijskim izvješćima.
- dugoročne obveze po kreditima od domaćeg pozajmljivanja odnose se na kratkoročne kredite (pogrešno evidentirano na dugoročnim kreditima) po ugovorima zaključenim u 2001. godini između Vlade FBiH sa Universal bankom d.d. Sarajevo (sada UniCredit Zagrebačka banka d.d.) i UPI bankom d.d. Sarajevo, u iznosima od po 4.500.000,00 KM, koji su se trebali vratiti iz donacije koju je uplatila Republika Turska u 2002. godini. Na osnovu uvida u ugovore o kratkoročnim revolving kreditima i anekse istih, utvrđeno je da su se preuzete obveze po kreditima trebale izmiriti do 31.12.2004. godine. Međutim, povrat kredita nije izvršen, a otplata istih je prolongirana na osnovu zaključenih aneksa na ugovore sa navedenim bankama u 2005. godini, sukladno odluci Vlade FBiH koja je stupila na snagu 16.02.2005. godine (Anex II zaključen sa UniCredit Zagrebačkom bankom d.d. 04.02.2005.god.). Nije prezentirana adekvatna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je provedena zakonska procedura vezano za zaduživanje po navedenom osnovu. Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno ne može se potvrditi opravdanost izdataka za kamate na kratkoročne kredite i troškova upravljanja kreditom koji su samo u 2004. godini iznosili 793.110,00 KM.
- dugoročne obveze u iznosu od 1.397.306,45 KM, odnose se na dio obveza po osnovu Ugovora o poslovnoj suradnji u cilju financiranja nabavljenih vozila po sistemu «staro za novo» putem leasing-a zaključenog između Federalnog ministarstva unutaršnjih poslova-Uprave policije i Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o Sarajevo, dana 25.10.2004. godine na iznos 1.422.462,81 KM (ili 727.293,69 EUR), na rok otplate od 36 mjeseci uz prosječnu mjesečnu ratu 45.435,65 KM. Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatirano je da navedeno zaduživanje nije bilo planirano Proračunom za 2004. godinu, odnosno da sama procedura zaduživanja nije u potpunosti provedena sukladno Zakonu o budžetima/ proračunima u FBiH, Zakonu o Riznici u FBiH, Zakonu o izvršavanju Budžeta FBiH za 2004. godinu, kao i Uredbi o uslovima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH, u dijelu učešća u postupku zaduživanja i odobravanja od strane nadležnog organa.

Uvidom u dokumentaciju o kreditnom zaduženju, konstatirano je da dio preostalih obveza po osnovu Ugovora o kreditnom zaduženju FBiH (za nabavku terminalnog prilaznog radara), zaključenog između Vlade FBiH i Investicijske banke d.o.o. Sarajevo, dana 27.01.2003. godine u iznosu od 7.000.000,00 KM, nije evidentiran u Glavnoj knjizi Riznice. Obveze po navedenom kreditu nisu bile planirane u Proračunu za 2004. godinu, a iste je IBF BiH naplatila, u iznosu od 2.205.792,43 KM (prema Izvješću IBF BiH), iz sredstva od povrata kredita koji je

Vlada FBiH dala u komisijon IBF BiH. Izdaci po navedenom osnovu nisu iskazane u Glavnoj knjizi Riznice, kao ni u finansijskim izvješćima. Ni u toku ove revizije nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su provedene zakonske procedure o kreditnom zaduženju FBiH.

Potrebno je da se utvrde obveze FBiH po vanjskom dugu sukladno Zakonu o vanjskom dugu FBiH i Zakonu o Riznici u FBiH, i na osnovu konstatiranog stanja iste evidentiraju u Glavnoj knjizi Riznice.

Da se utvrdi opravdanost zaduženja po kratkoročnim revolving kreditima u iznosu od 9.000.000,00 KM, kao i pripadajućih kamata i troškova upravljanja kreditima, odnosno da se na osnovu utvrđenog stanja donesu adekvatne mjere u cilju rješavanja istog, sukladno zakonskim propisima.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju vezano za zaduživanje FBiH po kreditu za nabavku terminalnog prilaznog radara u iznosu od 7.000.000,00 KM, s tim da se uskladi sa zakonskim i podzakonskim aktima i da se isti sukladno Zakonu o Riznici u FBiH evidentira u Glavnoj knjizi Riznice.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju vezano za zaduživanje FMUP-Uprave policije po osnovu Ugovora o poslovnoj suradnji u cilju financiranja nabavljenih vozila po sistemu «staro za novo» putem leasing-a u iznosu od 1.422.462,81 KM, i na osnovu konstatiranog poduzmu odgovarajuće aktivnosti.

Da se zaduživanje i izdavanje garancija Federacije vrši sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonu o Riznici u FBiH, te Uredbi o uslovima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH, odnosno da se odluka o zaduženju i jamstvu donosi od strane Parlamenta sukladno iznosima i namjenama utvrđenim godišnjim proračunom..

4.9 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze na dan 31.12.2004. godine iskazane su u finansijskim izvješćima u iznosu od 212.260.113,05 KM, a odnose se na: kratkoročne tekuće obveze prema pravnim i fizičkim licima 62.132.532,80 KM; kratkoročni krediti i zajmovi 22.142.250,00 KM (kratkoročna pozajmica sa računa GSM –licence 22.000.000,00 KM) i obveze prema zaposlenima 127.985.330,25 KM.

U okviru iskazanih obveza prema pravnim i fizičkim licima i obveza prema zaposlenima sadržane su neizmirene obveze nastale u revidiranoj godini kao i obveze, koje su sukladno Zakonu o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obveza FBiH («Sl. novine FBiH» broj 66/04 od 27.11.2004.godine) utvrđene kao unutarnji dug. Navedenim zakonom utvrđuju se unutarnje obveze FBiH prema pravnim i fizičkim licima, način pojedinačne verifikacije utvrđenih tražbina, kao i način njihovog izmirenja. U toku revizije nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdilo stanje obveza koje su sukladno Zakonu o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH utvrđene kao unutarnji dug FBiH.

Potrebno je da se sukladno Zakonu o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH, poduzmu aktivnosti u cilju utvrđivanja ukupnih obveza po osnovu unutarnjeg duga FBiH, iskazanih u Glavnoj knjizi Riznice, kao i druge mjere sukladno navedenom zakonu.

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije konsolidiranih finansijskih izvješća Proračuna Federacije BiH i finansijskih izvješća korisnika proračuna, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva, konstatirano je da i u revidiranoj godini, kao i u prethodnim godinama nije uspostavljen adekvatan odnosno funkcionalan sustav internih kontrola. Jedan od razloga je i to što su akti za uspostavu sustava internih kontrola doneseni pred kraj revidirane godine, i isti u najvećem broju slučajeva nisu mogli biti primjenjeni u revidiranom periodu, mada je utvrđena i nedosljedna primjena od strane dijela korisnika proračuna prethodno donešenih procedura i instrukcija. Navedeno je imalo za posljedicu da se nisu dosljedno provodili zakonski i podzakonski akti u planiranju, izvršenju i nadzoru nad izvršenjem Proračuna FBiH za 2004. godinu.

Na osnovu izvršenih revizija finansijskih izvješća korisnika proračuna, može se konstatirati, da je dio korisnika postupio po preporukama danim prethodnim revizijama, a što je imalo utjecaja na dosljednu primjenu zakonskih propisa, kao i efikasno korištenje javnih sredstava. Međutim, napominjemo da se kod dijela korisnika proračuna, kontinuirano ponavljaju propusti iz godine u godinu na koje se ukazivalo prethodnim revizijama, koji imaju značajan utjecaj na finansijska izvješća, a isti se odnose na: izradu i donošenje proračuna; uravnoteženje proračuna; korištenje proračunskih sredstava samo za namjene koje su određene Proračunom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu; uplatu i evidentiranje svih prihoda i rashoda preko JRR, odnosno u Glavnoj knjizi Riznice; popis imovine, tražbina i obveza, kao i zaduživanje FBiH.

Propusti i nedostaci, koji su utvrđeni u toku revizije finansijskih izvješća kod korisnika proračuna, koji su imali značajan utjecaj na finansijska izvješća u revidiranoj godini, a mogu imati utjecaja i na dosljednu primjenu zakonskih propisa i efikasno korištenje javnih sredstava u narednom periodu, konstatirani su kod: Federalnog ministarstva obrane, Vojske Federacije, Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i Federalnog ministarstva financija. Smatramo da je radi otklanjanja uočenih nepravilnosti, odnosno nedostataka, potreban veći angažman Vlade FBiH, a posebno Premijera i zamjenika Premijera, kao i menadžmenta Ministarstva, svakog u okviru svojih nadležnosti. Ovdje naglašavamo da je potrebno da se od strane istih, prilikom izrade prijedloga zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na izradu, donošenje i izvršenje proračuna, dosljedno primjenjuju odredbe Zakona o budžetima/proračunima u FBiH.

Ukazujemo da je Ministarstvo, sukladno svojoj nadležnosti, u cilju uspostave cjelovitog i efikasnog sustava internih kontrola, donijelo Instrukciju za razvoj i održavanje sustava interne kontrole, krajem revidirane godine, odnosno Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, u ožujku 2005. godine. Vezano za realizaciju navedenih akata, posebno su značajne daljne aktivnosti Ministarstva, kao i svih proračunskih korisnika, čijom bi se dosljednom primjenom osigurao funkcionalan sustav internih kontrola koji bi obezbijedio efikasnu zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje prevara i grešaka, točnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvješća.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku za očitovanje o Nacrtu Izvješća o reviziji finansijskih izvješća Proračuna FBiH za 2004. godinu, samo se Federalno ministarstvo financija očitovalo dopisom broj 08-49-3431/05 od 28.07.2005. godine. Prema navedenom očitovanju od strane Ministarstva je prihvaćena većina datih primjedbi i preporuka i po istima su već poduzete adekvatne aktivnosti. Za dio nalaza i preporuka, koji nije prihvaćen, date su primjedbe odnosno obrazloženja, a iste nismo uvažili iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija, odnosno novi dokazi i činjenice koje nismo imali u toku revizije. Vezano za primjedbu Ministarstva da su pojedine primjedbe i preporuke uopćene i nedorečene jer iste ne sadrže točan opis povrede propisa i njegovu odredbu koja je povrijeđena, napominjemo, da su u pojedinačnim izvješćima i izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2004.godinu kod korisnika proračuna koj su revidirani dati nalazi sa konkretno utvrđenim nepravilnostima i preporukom za otklanjanje istih, a da je su u Izvješću o izvršenoj reviziji Proračuna FBiH dati generalni nalazi u cilju ukazivanja na propuste koji su konstatirani kod većeg broja korisnika, odnosno koji su imali značajan utjecaj na izvršenje proračuna, kao i na iskazano stanje u finansijskim izvještajima na kraju revidirane godine.

! Viši revizor:

Munib Ovčina, dipl. oec.

UR: 024, 027 – 01/05

5.2 VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

**MENADŽMENTU
VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine**, iskazanih na stranicama od 1 do 9, na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima temeljem provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranja i prikupljanja dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pozornost na slijedeće:
 - neuspostavljanje adekvatnog sustava internih kontrola, imalo je za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu raspolaganja, korištenja i evidentiranja proračunskih sredstava kao i utvrđivanja prava i obveza, koja proističu po osnovu učešća u projektima koje financira međunarodna zajednica,
 - nedosljedna primjena Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu, a što je iskazano prekoračenjem odobrenog proračuna u iznosu od 866.310,00 KM,
 - nije dosljedno proveden Zakon o proračunima/budžetima u FBiH, Zakon o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu i Proračun FBiH za 2004. godinu, u dijelu koji se odnosi na korištenje i izvještavanje o korištenju tekuće pričuve,
 - nepoduzimanje mjera po preporukama danim u prethodnim revizijama za utvrđivanja osnovanosti plasmana sredstava Vlade FBiH, kod BOR banke d.d. Sarajevo, u iznosu od 560.981,00 KM, za dodjelu 5 kredita članovima Vlade FBiH, javnim i kulturnim radnicima.
4. Po našem mišljenju, finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Vlade FBiH za godinu koja završava sa 31.12.2004. godine.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU**1. UVOD**

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Vlada) je izvršni organ FBiH koja vrši izvršnu vlast u FBiH, ako određene izvršne kompetencije nisu Ustavom FBiH predviđene za Predsjednika FBiH, odnosno Potpredsjednike FBiH. Izvršnu vlast vrši na osnovu Ustava FBiH i Zakona o Vladi FBiH.

Vlada zastupa FBiH kao pravno lice i upravlja imovinom u vlasništvu FBiH. U ostvarivanju svojih ovlaštenja donosi: uredbe sa zakonskom snagom, uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Vladu čini: premijer/predsjednik Vlade koji ima dva zamjenika, iz različitih konstitutivnih naroda koji se biraju iz reda ministara i ministri. Za svoj rad odgovorni su Parlamentu FBiH, predsjedniku i potpredsjednicima FBiH.

Premijer je Predsjednik Vlade, rukovodi radom Vlade i odgovoran je za njen rad, osigurava jedinstvo u izvršavanju poslova iz djelokruga Vlade, ostvaruje suradnju sa drugim organima Federacije, organima županija i drugim državnim tijelima, kao i sa drugim organima i organizacijama i usmjerava djelovanje Vlade kao cjeline i članova Vlade pojedinačno, te vrši i druge poslove utvrđene Ustavom FBiH.

Vlada radi i odlučuje na sjednicama na osnovu Poslovnika o radu Vlade FBiH, kojim se pored ostalog regulira odnos Vlade prema predsjedniku i potpredsjednicima FBiH i odnos Vlade prema Parlamentu FBiH.

Za obavljanje određenih stručnih i drugih poslova za svoje potrebe, Vlada je formirala Stručnu službu Vlade (u daljem tekstu Stručna služba). Stručnom službom rukovodi Sekretar Vlade, koga imenuje Vlada, i isti pomaže premijeru i zamjenicima premijera u pripremi sjednica Vlade, brine se o pripremanju i blagovremenom dostavljanju kompletnih materijala potrebnih za rad Vlade i njenih radnih tijela, osigurava radnim tijelima Vlade pomoć i suradnju stručnih službi i drugih službi, pomaže premijeru i zamjenicima premijera u obavljanju njihovih prava i dužnosti u svezi sa izvršenjem zaključaka Vlade, neposredno se stara o blagovremenom dostavljanju Parlamentu Federacije nacrtu i prijedloga zakona i drugih akata i materijala koje utvrdi Vlada, odgovara Vladi za zakonit i djelotvoran rad Stručne službe kojom neposredno rukovodi i obavlja druge poslove koji mu se povjere.

Sekretar je naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Vlade.

Stručna služba Vlade organizirana je sukladno Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Stručne službe Vlade, na koji je Vlada dala suglasnost.

Sredstva za rad Vlade osiguravaju se u federalnom proračunu, a u okviru istih su i sredstva za rad Stručne službe.

Broj uposlenih na dan 31.12.2004. godine u Vladi je bilo 18, a u Stručnoj službi 50.

Sjedište Vlade je u Sarajevu, u ulici Alipašina 41., a ima i Područni ured u Mostaru.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvješća za 2004. godinu, a u sklopu istog i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatirano je da Vlada u najvećem dijelu nije postupila po preporukama, danim u prethodnoj reviziji. Ovdje treba napomenute da se veći dio preporuka, po kojima nije urađeno, kontinuirano ponavlja u izvješćima o izvršenoj reviziji.

Preporuke po kojima je djelomice urađeno odnose se na: uspostavu sistema internih kontrola; dosljednu primjenu Poslovnika o radu Vlade FBiH; dosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova i praćenje utroška goriva.

Međutim, Vlada nije postupila po danim preporukama u dijelu koji se odnosi na primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2004. godinu u dijelu korištenja proračunskih sredstva samo za namjene koje su određene proračunom i to do visine utvrđene proračunom u njegovom Posebnom dijelu. U okviru svojih nadležnosti Vlada nije pokrenula postupak o podjeli imovine između BiH i FBiH, kao ni kompletiranje dokumentacije za stalna sredstva koja pripadaju Vladi FBiH.

Posebno ističemo da nisu poduzete adekvatne mjere za utvrđivanje osnovanosti i načina korištenja komisionih sredstava kod Bor banke d.d. Sarajevo u iznosu od 560.981,00 KM za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvješća je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvješća, sustava internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, sukladno važećoj zakonskoj regulativi. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Vlada pridržavala zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Vlade, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Vlade sukladno zakonskim i ostalim propisima kao i rad Stručne službe u izvršavanju finansijskog plana Vlade.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Sukladno ovlaštenjima danim u Zakonu o Vladi FBiH i Poslovniku o radu Vlade FBiH i Uredbom o Stručnoj službi Vlade FBiH, Sekretar Vlade rukovodi Stručnom službom i naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana Vlade.

Unutarnja organizacija Stručne službe utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Pravilnik o unutarnjoj organizaciji), međutim uvidom u isti utvrđeno je da opis poslova radnih mjesta nije razrađen u potpunosti, a posebice u dijelu koji se odnosi na obveze, ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka svih uposlenih.

Pored navedenog konstatirano je da nisu popunjena radna mjesta savjetnika za finansijska pitanja i savjetnika za radne odnose i personalna pitanja. Navedeni poslovi se obavljaju bez pismene ovlasti (prema izjavi ovlaštene osobe poslovi se obavljaju po usmenom nalogu) od strane uposlenika raspoređenih na druga radna mjesta. Napominjemo da je na navedeno ukazano i ranijim revizijama, a isto ponovo ističemo iz razloga što navedena radna mjesta imaju značajnog utjecaja na raspolaganje i kontrolu proračunskih sredstava.

Od strane Sekretara Vlade, u prvoj polovini revidirane godine doneseni su naputci o korištenju sredstva reprezentacije i načinu korištenja putničkih automobila. Pravilnici kojima se regulira vođenje materijalno-finansijskog poslovanja, kretanju knjigovodstvenih dokumenata i popisu, doneseni su krajem godine i njihova implementacija se očekuje u 2005.godine. Revizijom dokumenata, isprava i izvješća konstatirano je da nisu u potpunosti uspostavljene adekvatne računovodstvene kontrole kod blagajničkog poslovanja, evidencije prisutnosti na poslu, pravdanja putnih naloga za službeno putovanje, namjenskog korištenja reprezentacije, kontrola utroška goriva (po normativu o utrošku goriva), nabavke materijala i vršenja usluga kao i kod praćenja realizacije sredstava pričuve i izvještavanja o istom.

Adekvatan sustav internih kontrola nije uspostavljen ni kod donošenja i izvršenja odluka koje donosi Vlada, vezano za realizaciju sredstava utvrđenih u finansijskom planu (tekuća pričuva i učešće Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica), a koje se realiziraju od strane Stručne službe. Dio odluka Vlade koji se odnosi na raspolaganje naprijed navedenim sredstvima nije donesen po procedurama utvrđenim u Poslovniku o radu Vlade FBiH (u daljem tekstu Poslovnik), što je u najvećem dijelu imalo za posljedicu da se sredstava nisu u cijelosti koristila za namjene utvrđene zakonskim propisima (sredstva tekuće pričuve), odnosno za dio uplaćenih sredstava nije utvrđena namjena tj. prava i obveze koje proističu po osnovu uplate istih (učesće Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica). Imajući u vidu naprijed navedeno kao i neuspostavljeni sustav internih kontrola kod praćenja realizacije, evidentiranja i izvještavanja o utrošku sredstva, dio donesenih odluka nije realiziran, nisu evidentirana prava koja eventualno proističu po osnovu uplaćenih sredstava, kao i prekoračenja proračunom odobrenih sredstava za ove namjene.

Iako su u godini koja je predmet revizije, donesene određene pisane procedure, smatramo da u odnosu na prethodnu godinu nije postignut značajan napredak u funkcioniranju sustava internih kontrola, kojima bi se obuhvatili svi segmenti rada i procesi odlučivanja. **Ovdje posebno ističemo nedosljednu primjenu procedura od strane Vlade, kod donošenja akata koji imaju utjecaja na izvršenje proračuna, sukladno Poslovniku, koji je donijela Vlada.**

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog financijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sustava internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva financija.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Vlade

Sukladno Zakonu o Vladi FBiH, Premijer/Predsjednik Vlade donio je Poslovnik o radu Vlade Federacije BiH (u daljem tekstu Poslovnik), kojim je uređena: unutarnja organizacija i način rada Vlade odnosno ustrojena radna tijela Vlade; savjetodavna tijela Vlade; odnos prema drugim nivoima vlasti; javnost rada Vlade te način objave propisa. Sukladno Poslovniku, za razmatranje pitanja iz nadležnosti Vlade i davanje prijedloga i mišljenja iz nadležnosti Vlade, formirana su radna tijela (šest komisija), koje u okviru svoje nadležnosti razmatraju materijale koji se dostavljaju Vladi na razmatranje, daju mišljenje i prijedloge na te materijale, a nadležna ministarstva su dužna uskladiti svoje predložene materijale sa mišljenjem i prijedlozima komisije. Materijale za sjednicu Vlade Obradivač dostavlja u propisanoj formi uz prethodno pribavljeno mišljenje od Ureda za zakonodavstvo Vlade FBiH, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva financija, svako u okviru svoje nadležnosti. Sekretar Vlade osigurava da svi materijali koji se dostavljaju Vladi, prethodno budu razmatrani od strane nadležne komisije, a ukoliko nisu sačinjeni u obliku i na način kako propisuje Poslovnik iste vraća obrađivaču na upotpunjavanje.

Revizijom je konstatirano, na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, da dio akata koji je donijela Vlada, a koji se odnosi na planiranje i raspolaganje sredstvima Proračuna FBiH za 2004. godinu, nisu prethodno obrađeni po procedurama propisanim Poslovníkom, i kod istih su utvrđeni određeni propusti. Najveći dio materijala pripremljenog za sjednice nije prethodno razmatran od strane nadležnih komisija, a naglašavamo da su samo dvije komisije povremeno održavale sastanke (Komisija za administrativna pitanja i Komisija za ekonomski razvoj). Vezano za naprijed istaknuto navodimo sljedeće:

- da je u formi zaključka, donesenim početkom fiskalne godine (19.02.2004.godine), naloženo Federalnom ministarstvu financija da izvrši obveze koje imaju karakter dužničko-vjeroničkih odnosa i ličnih primanja iz 2003. godine, kod raznih proračunskih korisnika na teret odobrenog proračuna za 2004. godinu i to iz tekućeg priliva 2004.godine. Istim zaključkom je naloženo proračunskim korisnicima da umanje pozicije u odobrenom proračunu za 2004. godinu za iznos neizmirenih obveza iz 2003.godine. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je prijedlog ovih zaključaka kandidiran na dnevni red sjednica Vlade po procedurama i na način kako to propisuje Poslovnik (nema mišljenja nadležnih tijela), odnosno da se prije donošenja istih raspolagalo relevantnim pokazateljima. U skladu sa Zakonom o Vladi navedena materija nije se mogla rješavati u formi zaključka (koji nije objavljen u službenim novinama), a posebno ističemo da su se naprijed navedena nedostajuća sredstva (u kojima je evidentirano i prekoračenje budžeta) trebala osigurati u Proračunu FBiH za 2004. godinu sukladno odredbama Zakona o budžetu/proračunu u FBiH kao i Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH za 2004.godinu. Smatramo da je ovakvim načinom rješavanja neizmirenih obveza iz 2003. godine na teret odobrenih sredstva za 2004. godinu imalo direktan utjecaj na izvršenje Proračuna FBiH u 2004. godinu, donesenog od strane Parlamenta.
- u formi zaključka također početkom fiskalne godine (22.01.2004.godine) preuzeta obveza otplate kredita Svjetske banke za TAC projekt u iznosu od 500.000,00 KM Javnog radio-televizijskog servisa BiH, a sa naznakom da će se isto tretirati kao podrška Vlade ovom javnom emiteru. Uz navedeni zaključak nije prezentirano mišljenje nadležnih organa kao ni mišljenje tijela Vlade. I ovim zaključkom rješavale su se stvari koje su se trebale riješe u formi odluke, da se objavi u službenim novinama odnosno sukladno procedurama propisanim Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju Budžeta/Proračuna u FBiH za 2004. godinu.
- prilikom uvida u dokumentaciju vezanu za donošenje odluka o unutarnjoj preraspodjeli sredstava, nije se mogla potvrditi opravdanost izvršenih preraspodjela, iz razloga što se u pojedinim slučajevima nije moglo

potvrditi da se radi o uštedama, na osnovu kojih bi se mogla izvršiti preraspodjela u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu. Također, vezano za raspolaganje sredstvima tekuće pričuve Vlade FBiH, konstatirano je da za raspodjelu istih nisu doneseni kriteriji (namjena i visina), kao i da se prilikom donošenja odluka o raspolaganju istim, nisu uzimala u obzir raspoloživa sredstva (izvori finansijskih sredstava), odnosno pratilo izvršenje prethodnih odluka, što je rezultiralo da dio odluka donesenih u 2004. godini nije realiziran. Dvije odluke o odobravanju sredstava rezervi nisu sukladne Zakonu o Vladi objavljene u Službenim novinama FBiH.

Također, uvidim u dokumentaciju, vezano za rad komisija Vlade, koje su održavale sjednice u predmetnoj godini, smatramo potrebnim istaknuti način rada i odlučivanja istih. Konstatirano je da je Komisija za administrativna pitanja donosila rješenja o naknadama za troškove smještaja ministrima, na osnovu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim davanjima koja nemaju karakter plaće, i ako je sukladno važećom zakonskom i podzakonskom regulativom ista trebao donijeti nadležni rukovodilac. Kao potvrdu naprijed istaknutog, navodimo rješenja donesena 22.12.2004. godine, kojima je utvrđena naknada troškova privremenog smještaja u iznosu 500,00 KM mjesečno, sa isplatom od 01.07.2004. godine, a čija realizacija je počela u 2005. godini. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su, u momentu donošenja navedenih rješenja, bila planirana i osigurana sredstva u proračunu Vlade u 2004. godini, za navedene naknade.

Smatramo, uzimajući u obzir i naprijed navedeno, da je nedosljedna primjena Poslovnika, posebice u dijelu koji se odnosi na rad komisija i pripremanja sjednica Vlade i pripremanje materijala u obliku i na način propisan Poslovníkom, znatno utjecala na efikasan i kvalitetan rad Vlade, u dijelu koji se odnosi na izvršenje proračuna. U izvješćima o izvršenim revizijama u prethodnom periodu, ukazivali smo na navedeno i davali preporuke da se dosljedno primjenjuje Poslovník.

U cilju kvalitetnijeg i efikasnijeg rada kao i ostvarivanju funkcije izvršne vlasti Vlada treba osigurati dosljednu primjenu Poslovnika o radu Vlade, svih drugih zakonskih i podzakonskih akata.

Da se preispitaju donesena rješenja o isplati naknada za smještaj rukovodiocima federalnih organa izvršne vlasti i da se rješenja o isplati naknada za smještaj donesu od strane nadležnog rukovodioca.

c) Izvršenje proračuna za 2004. godine

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu sredstva za rad Vlade odobrena su u iznosu od 20.987.190,00 KM (u navedenom iznosu iskazana su sredstva tekuće pričuve 6.301.180,00 KM). U Godišnjem iskazu o izvršenju proračuna za period 01.01.-31.12.2004. godine iskazani su izdaci u iznosu od 16.438.021,00 KM što je u odnosu na planirana sredstva (umanjeno za sredstva pričuve koja nisu realizirana, kao i sredstva koja su realizirana preko drugih proračunskih korisnika zaduženih za provođenje odluka) 17.354.093,00 KM manje za 916.072,00 KM.

Međutim, uvidom u finansijska izvješća i knjigovodstvenu dokumentaciju, konstatirano je da su u odnosu na sredstva odobrena proračunom u njegovom Posebnom dijelu ostvareni izdaci u iznosu većem za 866.310,00 KM. Navedeno prekoračenje se odnosi na više ostvarene izdatke po osnovu: Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje financira međunarodna zajednica (odluka donesena u 2003.godini a sredstva realizirana u 2004.godini) u iznosu od 800.000,00 KM; Izdatke za komunalne usluge (telefonske usluge za 12 mjesec 2004.godine) 10.643,54 KM i Izdatke za iznajmljivanje imovine i opreme (zakup poslovnog prostora dio 11. i 12 mjesec 2004. godine) 55.666,48 KM. Konstatirana prekoračenja po osnovu Učešća Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica iskazana su na ostalim kratkoročnim razgraničenjima, a izdaci za zakup poslovnog prostora evidentirani su u knjigovodstvu u fiskalnoj 2005. godini i ova prekoračenja će teretiti odobreni budžet za 2005. godinu. Međutim navedeni izdaci za telefonske usluge, zbog nedostatka odobrenih sredstava na propisanoj poziciji, evidentirani su u 2004. godini na poziciju ugovorenih usluga.

Da se proračunska sredstva koriste sukladno Zakonu o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Proračunom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Izdaci za bruto plaće odobrene su rebalansom proračuna u iznosu od 2.104.394,00 KM (proračunom 2.223.170,00 KM) a isplaćene 1.511.500,27 KM. Sredstava za navedene naknade odobrena su na bazi plana od 99 uposlenih, mada je u toku 2004. godine, evidentirano na bazi časova rada 73 uposlena ili 73,74 % od planiranog broja uposlenih. Više planirana sredstva za navedene naknade su na osnovu odluka o preraspodijeli u iznosu od 129.800,00 KM iskorištena za isplatu naknada uposlenih, tako da su iz navedenih sredstava isplaćene i naknade koje nisu bile naznačene u prijedlogu plana Vlade (naknade za rezultate rada, dio jubilarnih nagrada).

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, koja se odnosi na obračun i isplatu plaća uposlenih, konstatirano je, i ovom revizijom kao i prethodnim, nedosljedna primjena zakonskih i podzakonskih akata, koja se odnosi na slijedeće:

- iako se od strane dijela ministarstava ne dostavljaju evidencije sati o prisustvu na poslu ministara, i ne vodi evidencija o prisustvu poslu savjetnika premijera od strane Vlade, obračun plaća i naknada za iste se vrši i to na bazi punog fonda sati,
- naknade za prekovremeni rad isplaćene su u neto iznosu od 25.819,08 KM, i to u najvećem dijelu za poslove pripreme sjednica Vlade, računovodstveno-financijskim poslovima i radnom mjestu vozača. Prekovremeni rad predviđen je Okvirnim godišnjim planom za rad duži od punog radnog vremena-prekovremeni rad u Stručnoj službi Vlade FBiH za 2004. godinu, a isplata je vršena na osnovu izvješća o ostvarenim satima koje je pratilo rješenje o naređenju dužeg rada od punog radnog vremena donošeno po isteku obračunskog perioda. U navedenom slučaju nije urađeno sukladno Zakonu o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u FBiH, kojim je regulirano da rukovodilac tijela uprave odnosno službe može službeniku narediti da radi duže od punog radnog vremena (prekovremeni rad) o čemu za svaki slučaj donosi rješenja,
- za raspoređivanje službenika na druge poslove u okviru Stručne službe, zbog nepopunjenosti radnog mjesta, nisu doneseni pismeni akti o rasporedu i ovlaštenju za obavljanje tih poslova, već se prema izjavi odgovorne osobe ti poslovi obavljaju na osnovu usmenog naloga.

Da se prilikom raspoređivanja radnika po ukazanoj potrebi za angažiranjem na druge poslove i zadatke, uvođenja prekovremenog rada kao i obračuna plaća i naknada (na osnovu efektivno provedenih radnih sati na poslu) dosljedno primjenjuju odredbe odgovarajuće važeće zakonske regulative.

Izdaci za materijal i usluge u financijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 998.591,00 KM, što je u odnosu na raspoloživa sredstva odobrena proračunom manje za 16,13 %. Međutim, u odnosu na odobrena sredstva u Posebnom dijelu proračuna, konstatirano je prekoračenje u iznosu od 66.310,02 KM.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na **izdatke za putne troškove, telefonske usluge i reprezentaciju**, konstatirano je da se nisu provodile utvrđene procedure u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH, kao i donesene pisane procedure o načinu korištenja reprezentacije. Prilikom pravdanja naloga za službeno putovanje u najvećem broju slučajeva ne sačinjava se izvješće sa službenog putovanja, odnosno iz prezentiranih putnih naloga ne može se utvrditi razlog i opravdanost putovanja.

Izdaci za telefonske i poštanske usluge iskazani su u iznosu od 100.851,20 KM, a ostvareni 111.494,74 KM s tim da se razlika od 10.643,54 KM evidentirala na poziciji ugovornih usluga, što nije sukladno važećim zakonskim propisima. Ovdje također treba istaknuti nedosljednu primjenu Zaključka o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, koji je donijela Vlada FBiH, u dijelu visine odobrenih troškova za pojedine djelatnike.

Izdaci za reprezentaciju ostvareni su u iznosu od 130.097,43 KM, od čega se na korištenje usluga Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH odnosi 83.336,55 KM. Na navedenoj poziciji pored troškova reprezentacije iskazani su i troškovi koji po svojoj namjeni spadaju u dodatne naknade zaposlenih na koje se sukladno zakonskim propisima obračunava i plaća porez (nabavka prehrambenih artikala za božićne i novogodišnje praznike za 43 uposlenika po 100,00 KM). Također, smo konstatirali da se u prilogu dijela faktura za izvršene ugostiteljske usluge ne nalaze specifikacija vrste usluge koja je izvršena, kao i da se u svim slučajevima ne može potvrditi opravdanost nastanka izdatka po ovom osnovu.

Da se pravdanje izdataka za putne troškove, reprezentaciju i troškove telefona vrši sukladno podzakonskim aktima Vlade FBiH, odnosno da se vrši suštinska financijska kontrola koja podrazumijeva kontrolu zakonske osnovanosti i kompletnosti dokumenata koji su predmet knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja.

Izdaci po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i izdaci po osnovu ugovora o djelu isplaćeni su u neto iznosu 70.031,27 KM (bruto iznos 101.182,79 KM). Navedeni izdaci u najvećem dijelu su isplaćeni po osnovu naknada za rad u stručnim komisijama i radnim tijelima Vlade FBiH i Stručne službe. Također, iskazani su i izdaci po osnovu izvršenih usluga prevođenja i rada na izradi i realizaciji polugodišnjeg programa rada i djelovanja vezano za omladinski sektor.

Početkom druge polovine godine, isplata naknade za rad u stručnim komisijama i radnim tijelima vršena je po Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, donesene od strane Vlade FBiH,

dana 24.06.2004.godine. Za učešće u radu komisija i radnih tijela članovima je isplaćivana naknada, prema navedenoj odluci, u visini prosječne mjesečne plaće po zaposlenom u FBiH (najmanji iznos) a najviše do dvostrukog iznosa. Visinu naknade za svakog člana komisije utvrđivao je rukovodilac na prijedlog predsjednika komisija. Uvidom u isplate, članovima komisija, veće od najnižeg iznosa nismo mogli potvrditi opravdanost istog, iz razloga što nije prezentiran način primjene kriterija utvrđenih u navedenoj odluci na osnovu kojih se utvrđuje visina naknade. **Izveštaj o isplaćenim naknadama za članove komisija do kraja fiskalne godine nije dostavljen Federalnom ministarstvu financija/financija.**

Potrebno je da se, od strane Vlade FBiH, preispita Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, u dijelu: definiranja komisija koje samostalno obrazuju rukovoditelji federalnih organa državne službe, a na koje se ova odluka odnosi; potrebi ograničavana najniže iznosa naknade članovima za rad u komisijama kao i konkretnije razrade kriterija po vrsti komisije, odnosno vrsti posla koji ista obavlja.

d) Učešće Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica

U financijskim izvješćima navedeni izdaci iskazani su u iznosu od 8.530.363,00 KM, što odgovara iznosu sredstava planiranih proračunom. Međutim, uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju utvrđeno je da je u predmetnoj godini izvršena realizacija sredstava, po navedenom osnovu, a na osnovu odluke koja je donesena a nije realizirana u 2003.godini, u iznosu od 800.00,00 KM, kao i da nije sukladno zakonskim propisima evidentirana na propisanoj poziciji (evidentiran na kratkoročnim razgraničenjima). Navedeni izdatak predstavlja više utrošena sredstva u odnosu na proračunska sredstva odobrena za ove namjene u 2004.godini, a isti će teretiti sredstva odobrena proračunom za 2005. godinu.

Na osnovu saznanja iz prethodnih revizija, kao i uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da odobrena sredstva, u iznosu od 8.530.363,00 KM, predstavljaju samo dio preuzetih obveza Vlade po navedenom osnovu tj. da ukupno preuzete obveze nisu planirane Proračunom za 2004. godinu. Za planirani iznos sredstava nije prezentirana dokumentacija iz koje se može zaključiti na koje projekte se odnose odobrena sredstva, a prema izjavi odgovorne osobe i uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da visinu sredstava u Proračunu za navedene naknade, kao i poziciju na kojoj će se ista planirati, Vladi, predlaže Federalno ministarstvo financija. Također treba naglasiti da se realizacija sredstva vrši na osnovu odluka koje donosi Vlada, na prijedlog Federalnog ministarstva financija. Naprijed navedeno kao i neadekvatno praćenje utroška sredstava imalo je za posljedicu prekoračenje proračunom odobrenih sredstava, kao i da su se realizirana sredstva pogrešno evidentirala odnosno da se nisu uopće evidentirala (kako u 2004.godini tako i u prethodnim godinama) na propisanim pozicijama, od strane Stručne službe. Na navedeno ukazujemo, i iz razloga što je uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano da se od strane Stručne službe, prilikom evidentiranja realiziranih ulaganja, prethodno nije utvrđivala namjena, prava i obveze koje proističu iz navedenih projekata, kao što ne možemo potvrditi da su sva izvršena ulaganja evidentirana na odgovarajućim pozicijama sukladno zakonskim propisima.

Planiranje sredstava u Budžetu FBiH za učešće Vlade u sufinanciranje projekata koji se financiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, vrši se na poziciji «Pozajmljivanje i učešće u dionicama» (analitički «Učešće u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima»), što nije sukladno zakonskim i podzakonskim aktima, uzimajući u obzir svrhu, namjenu kao i prava i obveze koje proističu iz karaktera ovih ulaganja.

Također, konstatirano je da nije u cijelosti urađeno po preporukama danim prethodnim revizijama. Komisija za popis, na dan 31.12.2004.godine, utvrdila je da su ulaganja po navedenom osnovu iznosila 16.288.284,47 KM (u 2002.godini 3.188.534,01 KM; u 2003.godini 4.562.471,48 KM; u 2004.godini 8.530.363,00 KM) kao i da su samo ulaganja izvršena u 2002. godini evidentirana na poziciji «Dugoročni plasmani » (analitički «Učešće u zajedničkim ulaganjima»). Komisija je samo konstatirala stanje ulaganja i predložila da se pokrenu procedure za utvrđivanje namjene, prava i obveza koje proističu iz projekata, a na osnovu čega će se izvršiti adekvatno evidentiranje uloženi sredstava.

Potrebno je da se u cilju efikasnijeg i efektivnijeg realiziranja projekata koji se financiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, a u čijem financiranju učestvuje Vlada, u Budžetu FBiH planiraju adekvatna sredstva za njihovu realizaciju, odredi njihova namjena i prati realizacija istih.

Da se u Budžetu FBiH sredstva za učešće Vlade u sufinanciranju projekata koji se financiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija planiraju na odgovarajućim pozicijama, sukladno zakonskim i

podzakonskim aktima, shodno sa njihovom namjenom i pravima i obvezama koji proističu iz zaključenih sporazuma odnosno ugovora. Također, evidentiranje istih u knjigovodstvenim evidencijama vršiti sukladno naprijed navedenim.

Da se, u skladu sa prijedlogom Centralne komisije, izvrši uvid u ulaganja Vlade u projekte koji su se financirali iz sredstava međunarodnih kredita i donacija, utvrdi njihova namjena, prava i obveze koji proističu iz istih, te sukladno tim izvrše adekvatna evidentiranja.

e) Korištenje sredstava tekuće pričuve

Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2004. godinu sredstva za tekuću pričuvu odobrena su u iznosu od 6.301.180,00 KM (tekuća pričuva Vlade 5.501.180,00 KM; pričuva premijera 400.000,00 KM, pričuva dopremijera 200.000,00; pričuva ministra financija 200.000,00 KM), s tim da se u tekuću pričuvu može izdvojiti 0,5307 % ukupnih izdataka Proračuna. Skrećemo pozornost da je Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH propisana tekuća pričuva za Predsjednika Vlade-Premijera i ministra financija do određenog iznosa, a preostali dio utvrđen godišnjim proračunom odobrava Vlada. Međutim Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2004.godini pored naprijed navedenog, što nije usuglašeno sa osnovnim zakonom, propisana je i tekuća pričuva za zamjenike premijera. U revidiranoj predmetnoj godini odobrena je rezerva za dopremijera u iznosu od 200.000,00 KM, i isti ju je počeo koristiti prije donošenja Zakona o izvršenju Proračuna FBiH u 2004.godini, tj. u vrijeme primjene Odluke o privremenom financiranju FBiH za period januar-ožujak 2004.godine.

Prema prezentiranoj evidenciji o korištenju tekuće pričuve u revidiranom periodu, na osnovu odluka Vlade, ukupno je odobreno sredstava u iznosu od 4.786.010,80 KM, a realizirano 4.066.803,28 KM, kao i da je odobreni iznos tekuće pričuve od strane Premijera od 399.313,00 KM i dopremijera od 200.000,00 KM u potpunosti realiziran. Kao i prethodnom revizijom, i sada je konstatirano da se donesene odluke po osnove tekuće pričuve od strane Vlade u potpunosti ne realiziraju, odnosno da se ne prati kontinuirano njihovo izvršenje kao i realizacija. Ovdje navodimo da je od strane Vlade donesena Odluka o odobravanju izdvajanja sredstava iz Proračuna FBiH za 2004.godinu, dana 24.06.2004.godine, u iznosu od 1.500.000,00 KM, Vladi FBiH, za finansijsku pomoć za pripreme radove za otvaranje Starog mosta u Mostaru, sa naznakom da se sredstva realiziraju u tri jednake rate i da se krajnji korisnik obvezuje podnijeti detaljno izvješće o utrošku sredstava Vladi FBiH. U revidiranoj godini realizirano je 1.000.000,00 KM (dok je dio u iznosu od 270.000,00 KM realiziran u 2005.godini), a izvješće o utrošku sredstava nije prezentirano. Također, iz sredstava tekuće pričuve Vlade FBiH dva puta su odobravana sredstva Vladi odnosno zamjeniku premijera u iznosu 45.000,00 KM i 13.360,80 KM, za nabavku novog putničkog automobila (po sistemu staro za novo), s tim da je prva odluka odmah stupila na snagu, bez objave u «Službenim novinama FBiH», što je bila obveza sukladno Zakonu o Vladi FBiH.

Sukladno zakonskim propisima raspodjela sredstava pričuve vrši se na osnovu prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu ovih sredstava i to proračunskim korisnicima za hitne i nepredviđene izdatke ili za izdatke predviđene u nedovoljnom iznosu u slučaju neodložne potrebe. Međutim, revizijom je konstatirano da nisu utvrđeni kriteriji za upotrebu sredstava pričuve, a sredstva tekuće pričuve su se koristila i za namjene koje se ne mogu smatrati hitnim i nepredviđenim izdacima, koji se pojave u toku proračunske godine.

O raspolaganju sredstvima tekuće pričuve, sukladno Zakonu o izvršenju Budžeta/Proračuna FBiH za 2004. godinu, premijer, zamjenici premijera i federalni ministar financija obvezni su kvartalno izvještavati Vladu, a Vlada Parlament FBiH. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju nismo mogli potvrditi da je izvještavanje vršeno na način i u rokovima propisano naprijed navedenim zakonom. Prezentirana su samo izvješća, koja su dostavljena Vladi FBiH, o raspolaganju sredstvima tekuće pričuve premijera, zamjenika premijera i federalnog ministara financija za prvih šest mjeseci revidirane godine.

Da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće pričuve vrši sukladno Zakonu o budžetu/proračunu u FBiH, Zakonu o izvršenju Proračuna FBiH za 2004.g i Proračunu FBiH.

Da se preispita raspolaganje sredstvima tekuće pričuve, od strane ovlaštenih lica propisanih Zakonom o izvršenju Proračuna FBiH za 2004. godine, odnosno da se izvrši usaglašavanje zakonskih odredbi navedenog i osnovnog zakona (Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH).

f) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Ukupni izdaci po osnovu nabavke robe i vršenju usluga iskazani u financijskim izvještajima ne predstavljaju značajnu stavku u proračunu Vlade, međutim uvidom u način realizacije odobrenih sredstava za izdatke za usluge i materijal, konstatirano je da se nije u svim slučajevima postupalo na način i po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Ovdje navodimo da su ugovori za isporuku materijala, u najvećem dijelu zaključeni sa dobavljačima, čiji je izbor po provedenom natječaju za fiskalnu 2003.g izvršila Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i o istom obavijestila Vladu.

U toku revidirane godine izvršena je nabavka novog automobila Passat u iznosu od 81.660,80 KM. Vlada je Odlukom odobrila nabavku novog putničkog automobila Passat po principu staro za novo s tim da se razlika sredstava u iznosu od 45.000,00 KM potrebnih za nabavku novog vozila osigura iz tekuće pričuve Vlade (staro vozilo procijenjeno je na 23.300,00 KM). Komisija za nabavku robe i usluga izvršila je izbor najpovoljnijeg ponuđača, putem prikupljanja tri ponude, i sa istim je zaključen ugovor od strane menadžmenta u iznosu od 71.934,00 KM (ocarinjeno ali bez obračuna poreza na promet). Međutim, imajući u vidu da je ugovorena cijena vozila veća od odobrenog iznosa, za realizaciju istog dodatno su odobrena sredstva iz tekuće pričuve Vlade u iznos od 13.360,80KM.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupa sukladno Zakonu o javnim nabavkama u Bosni i Hercegovini.

Potrebno je da se nabavka stalnih sredstava planira i da se realizacija vrši na osnovu usvojenog plana i iz sredstava odobrenih Proračunom.

g) Ostali nalazi

Kao i prethodnom revizijom, tako i ovom, konstatirano je da nije urađeno po danoj preporuci (nije prezentirana relevantna dokumentacija), koja se odnosi na utvrđivanje osnovanosti i načina korištenja omisionih sredstava kod Bor banke. Navedeno se odnosi na plasman sredstava, u 2002.godini, po Zaključku o načinu plasmana sredstava Vlade FBiH kod Bor banke d.d. Sarajevo, u iznosu od 560.981,00 KM, za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima (5 kredita). Plasman sredstava izvršen je iz komisionih sredstava koja su doznačena na račun BOR banke po Ugovoru o komisionom odnosu i Aneksom Ugovora o komisionom odnosu, u iznosu od 2,935.587,78 KM. Preporuka je dana zbog nemogućnosti potvrđivanja osnovanosti navedenih plasmana. Također napominjemo da nije prezentirana dokumentacija da je navedeni iznos komisionih sredstva kod Bor banke evidentiran i u Glavnoj knjizi.

Da se poduzmu adekvatne mjere na osnovu kojih će se utvrditi osnovanost i način korištenja komisionih sredstava kod BOR banke, u iznosu od 560.981,00 KM, za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima (5 kredita), kao i izvršiti uvid i u do sada realizirano po navedenim zaključcima, odnosno zaključenim ugovorima. Također, potrebno je da se izvrši uvid u dokumentaciju, vezano za dana sredstva u komisijon kod Bor banke, i sukladno konstatiranim izvršiti njihovo evidentiranje.

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije financijskih izvješća Vlade za 2004. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti provođenja postavljenih ciljeva, kao i izvršenja financijskog plana Vlade, vodeći računa i o okruženju, konstatirano je da se određeni broj utvrđenih propusta kontinuirano ponavlja, iako je tokom prethodnih revizije ukazivano na to i davane preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Ističemo, uočene propuste vezane za izvršenje financijskog plana, od strane Stručne službe, sukladno zakonskim propisima, u dijelu koji se odnosi na realizaciju po osnovu odluka Vlade (učesća Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica, raspolaganje sredstvima pričuve). Ovdje treba također ukazati i na konstatirane propuste, koji se javljaju prilikom realizacije odluka Vlade vezanih za isplata plaća i naknada članovima Vlade i njihovim savjetnicima, kao i samo donošenje istih.

Imajući u vidu da su u toku revidirane godine donesene pisane procedure, u cilju boljeg funkcioniranja sustava internih kontrola (najveći dio istih donesen na kraju godine), smatramo da je potrebno dosljedno provesti donesene procedure, kao i da se donesu nove procedure i uspostavi funkcioniranje sustava internih kontrola sukladno Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika. Naglašavamo potrebu donošenja pisanih procedura, za izvršenje i praćenje izvršenja financijskog plana, u dijelu koji se odnosi na

realizaciju sredstava na osnovu odluka Vlade, iz razloga što isto ima značajan utjecaja na zakonitost i efikasnost korištenja istih.

I u ovom izvješću o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sustava internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu, kao i uspješnosti i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvješća.

6. KOMENTAR

Vlada FBiH se očitovala dopisom broj 03-14-212/05 od 23.05.2005. godine o Nacrtu Izvješća o reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine. Na određen broj nalaza dana su obrazloženja, kao i obavještenje da su već poduzete aktivnosti po određenim preporukama.

Viši revizor:

Munib Ovčina, dipl. oec.

UR: 008-04, 029-04 /05

**5.3 SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE ORGANA I TIJELA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

MENADŽMENTU

SLUŽBE ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE ORGANA I TIJELA FBiH

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH**, iskazanih na stranicama od 1 do 9 na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili temeljem ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pozornost na slijedeće:
 - **nedovoljno funkcioniranje sustava internih kontrola u djelu potpunog nadzora nad kontrolom cjelovitosti finansijske dokumentacije, evidentiranja utroška proračunskih sredstava na točno proračunom utvrđenim pozicijama, trošenjem proračunskih sredstava za točno utvrđene namjene, evidentiranje promjena na osnovu valjane knjigovodstvene dokumentacije,**
 - **za obavljanje poslova sukladno s Uredbom o Službi za zajedničke poslove organa i tijela BiH nije donesen poseban sporazum između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH, a sa federalnim tijelima kojima se pružaju usluge iz člana 2 ove Uredbe nisu sačinjeni ugovori,**
 - **zasnivanje radnog odnosa i odobravanje prekovremenog rada nije provedeno prema odredbama Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika u tijelima uprave FBiH,**
 - **nije vršen obračun i plaćanje poreza na promet proizvoda i usluga u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga,**
 - **ne izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim u dijelu evidentiranja nakon izvršenog popisa .**
4. Po našem mišljenju **finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, koja se završava na dan 31.12.2004. godine.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU

1. UVOD

Vlada Federacije BiH je Uredbom o **Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH** (u daljem tekstu Uredba o Službi) obrazovala Službu za zajedničke poslove organa i tijela Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Služba) koja treba vršiti poslove za potrebe Vlade FBiH i njene urede, federalna ministarstva i druga tijela federalne uprave, Parlament FBiH, kao i za potrebe predsjednika i potpredsjednika FBiH. Služba obavlja stručne, operativno-tehničke, ugostiteljske, pomoćne i druge poslove, u okviru zajedničkih djelatnosti predviđenih ovom Uredbom. Služba može obavljati naprijed navedene poslove i za potrebe drugih federalnih tijela uz suglasnost Vlade FBiH, a na temelju pismeno sačinjenih ugovora. Služba može obavljati poslove i za tijela Bosne i Hercegovine, po posebnom sporazumu između Vlade FBiH i Vijeća ministara.

Pored navedenih poslova reguliranih Uredbom o Službi, Služba sukladno s članom 45. Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, obavlja financijsko i materijalno poslovanje, poslove prijemnog ureda, pisarnice i kurirske poslove za potrebe federalnih organa do dana kada Vlada FBiH odredi organe i tijela Federacije koji će trajno preuzeti obavljanje ovih poslova.

Radom Službe rukovodi direktor sa ovlaštenjima i odgovornostima utvrđenim zakonom, drugim propisima i općim aktima. Zamjenik direktora pomaže direktoru u provođenju njegovih ovlaštenja i obveza. Direktor Službe, uz suglasnost zamjenika direktora, odlučuje o slijedećim pitanjima: Pravilniku o unutrašnjem ustrojstvu Službe; postavljanju i razrješenju načelnika i šefova ustrojbenih jedinica.

Financiranje Službe se vrši iz Budžeta/Proračuna FBiH. Služba svoje financijsko poslovanje obavlja putem Riznice i vrši naplatu svojih usluga, također putem Riznice.

Broj uposlenih u Službi na dan 31.12.2004. godine je 441.

Sjedište Službe je u Sarajevu, Ulica Musala broj 9.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Revizijom financijskih izvješća Službe za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, utvrđeno je da je Služba poduzimala aktivnosti u cilju realizacije danih preporuka u prethodnim revizijama. U cijelosti je učinjeno po preporukama koje se odnose na: donošenje Pravilnika o kalu, rasturu, kvaru i lomu robe; Pravilnika o inventariu; Pravilnika o kontroli rada ugostiteljskih objekata; evidentiranje ulaganja u dva stana i potraživanja po ugovoru o sufinansiranju (dugoročni kredit) za jedan od tih stanova; obnavljanje prijedloga donošenja Odluke o kriterijima i načinu dodijele službenih stanova na korištenje kao i Odluke o načinu korištenja službenih stanova;

Dio preporuka je jednim djelom realiziran a isto se odnosi na: izvršeni popis sukladno s Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH uz konstataciju da utvrđene razlike po popisu nisu knjigovodstveno evidentirane u godini u kojoj je utvrđena ta razlika; donošenje i potpisivanje ugovora o vršenju usluga Službe korisnicima usluga grijanja u zgradi Vlade.

Međutim, Služba nije postupila po danim preporukama u dijelu koji se odnosi na: suštinsko funkcioniranje sustava internih kontrola; dosljednu primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave FBiH i Pravilnika o unutrašnjem ustrojstvu Službe; dosljednu primjenu Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga kao i obavljanje poslova sukladno s Uredbom o Službi.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije financijskih izvješća je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvješća, organiziranog sustava internih kontrola, računovodstvenih i financijskih postupaka, te drugih evidencija Službe omogući:

- izražavanje mišljenja o tome da li su financijska izvješća pripremljena sukladno zakonskim propisima, da li su isti točno, realno i objektivno iskazani, da li su provedene sve potrebne procedure oko trošenja proračunskih sredstava, da li su se poštivale odredbe: Uredbe o Službi, Zakona o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH za 2004. godinu, Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave FBiH, Zakona o riznici i instrukcija koje se odnose na nju.

- ocjenu računovodstvenog sustava i sustava internih kontrola, načina njihovog uspostavljanja, funkcioniranja i njihovu osposobljenost za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima,

Revizijom je obuhvaćena dokumentacija putem uzoraka iz svih, odjeljenja, servisa i odsjeka, a neposredan uvid u rad izvršen je u Odjeljenju za financijsko materijalne poslove, Servisu za pružanje ugostiteljskih usluga i Servisu za pružanje usluga prijevoza.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjem ustrojstvu Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (u daljem tekstu Pravilnik o unutrašnjem ustrojstvu), utvrđene su organizacione jedinice (odjeljenja, servisi i odsjeci), njihov djelokrug rada, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Službe. Tijekom 2004. godine veći dio upražnjenih rukovodnih radnih mjesta je popunjen, ali ne i mlađi samostalni referent za računovodstveni nadzor, dok su se neki poslovi obavljali po usmenom nalogu direktora.

U Odjeljenju za financijsko materijalne poslove Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu utvrđeno je radno mjesto Mlađi samostalni referent za računovodstveni nadzor, sa opisom poslova koji obuhvaćaju kontrolu ispravnosti materijalno-financijskog poslovanja u svim oblastima Službe. Prema prezentiranoj dokumentaciji navedeno radno mjesto je popunjeno u 2004. godini i to privremenim rasporedom uposlenika koji već radi na poslovima mlađeg samostalnog referenta za knjigovodstvene poslove. Vršena je formalna i suštinska kontrola samo knjigovodstvene dokumentacije koja je stvarala financijski izdatak ali ne i suštinska provjera valjanosti postojanja obveza, izdataka i njenog pravilnog evidentiranja na odgovarajućim pozicijama.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju za obračun plaća u Odsjeku za knjigovodstvo, financijske poslove, računovodstveni nadzor i poslove informatike utvrđeno je da se nalaze samo pripremljene liste a ne i šiftni. Pripremljene liste na osnovu šiftnih listi sačinjavaju šefovi odsjeka ili objekata gdje se pružaju usluge bez naknadnih kontrola u Odjeljenju za financijsko materijalne poslove.

Tijekom 2004. godine postupajući po preporukama iz Izvješća o izvršenoj reviziji donesen je Pravilnik o kalu, rasturu, kvaru i lomu robe; Pravilnik o inventari; Pravilnik o kontroli rada ugostiteljskih objekata i uz već ranije donesene pravilnike, naputke i odluke u svim slučajevima nije ostvaren nadzor nad svim izdacima Službe. Također, je utvrđeno da nije u svim slučajevima (računi Ptt za mobilne telefone, izdatke reprezentacije, izdaci za službena putovanja) vršena suštinska provjera valjanosti postojanja obveza i pravilnog evidentiranja na odgovarajućim pozicijama.

Nadležnost, način i postupak obavljanja poslova Službe utvrđena su Uredbom o Službi. Tijekom revizije konstatirano je da Služba nije postupila sukladno s Uredbom o Službi u dijelu koji se odnosi na obavljanje poslova za tijela Bosne i Hercegovine (nije zaključen sporazum između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH), kao i sačinjavanje pismenih ugovora sa tijelima FBiH sukladno s članom 1. Uredbe o Službi. Tijekom revizije utvrđeno je da su sačinjeni Ugovori o korištenju usluga i upućeni svim eksternim korisnicima na potpisivanje. I pored urgencija potpisani ugovori nisu dostavljeni Službi a usluge su vršene. Tijekom revizije nije predočena relevantna dokumentacija iz koje bi se moglo zaključiti da je Služba putem Vlade FBiH poduzela adekvatne mjere u cilju realizacije započetih aktivnosti oko potpisivanja sačinjenih ugovora.

Ranijim revizijama pa i ovom utvrđeno je da je donesen značajan broj vrlo važnih pravilnika, naputaka, odluka i ostalih pisanih procedura, ipak bez suštinske kontrole vjerodostojnosti, cjelovitosti i pravne osnovanosti knjigovodstvenih isprava, stalnih kontrola pružanja svih usluga, utrošaka materijala pravovremenim evidentiranjem svih obveza nije osigurana puna sigurnost za pravovremeno sprečavanje i otkrivanje prevara i grešaka, točnost i potpunost računovodstvene evidencije i izradu pouzdanih financijskih izvješća.

Preporučuje se Službi da radi efikasnog poslovanja i pouzdanog financijskog izvješćivanja, usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima i poslovanjem sukladno Uredbi o Službi uspostavi adekvatan sustav internih kontrola kao i da se pridržava Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva financija.

Da se računovodstvene kontrole vrše sukladno Zakonu o Riznici u FBiH i Naputku o izvršenju proračuna sa Jedinstvenog računa Riznice.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Službe po Uredbi o Službi

Uredbom o Službi i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu definirani su poslovi koje Služba obavlja. Uvidom u dokumentaciju, revizijom je konstatirano slijedeće:

- evidencija o nekretninama na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela je nepotpuna u dijelu koji se odnosi na dokumentaciju kojom se potvrđuje na kojim nekretninama federalna tijela imaju pravo raspolaganja, a posebno po pitanju vlasništva nad nekretninama bivše SR Bosne i Hercegovine u zemlji i inozemstvu. Posljedica navedenog su neriješeni odnosi u pravu korištenja, održavanja, upravljanja i raspolaganja nekretninama. Revizijom je utvrđeno da u 2004. godini nije bilo značajnih pomaka u rješavanju pitanja osiguranja dokumentacije kojom se potvrđuje pravo na nekretninama. Naime 16. prosinca 2004. godine od strane Vijeća ministara donesena je Odluka o osnivanju Komisije za državnu imovinu, utvrđivanje i raspodjelu državne imovine, određivanje prava i obveza BiH, entiteta i Brčko Distrikta BiH u upravljanju imovinom. Predstavnici FBiH u ovoj Komisiji su Federalno ministarstvo financija, Ministarstvo pravde FBiH i Pravobraniteljstvo FBiH.

Da se uspostavi evidencija o nekretninama na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela, kao i da se u suradnji sa članovima ove Komisije predstavnicima Federacije u narednom razdoblju nastave započete aktivnosti na osiguranju dokumentacije o nekretninama koja pripada Federaciji.

- Služba vodi evidenciju stanova koji se koriste za službeni smještaj prema Napatku o vođenju evidencije, načinu primopredaje službenih stanova i realizaciji obveza iz ugovora o korištenju službenih stanova u nadležnosti Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, koju je donio direktor Službe 21.10.2003. godine. Od strane nadležnih tijela nisu donesene: Odluka o kriterijima i načinu dodijele službenih stanova na korištenje i Odluka o visini i načinu plaćanja mjesečne zakupnine za korištenje službenih stanova. Dodjela službenih stanova na korištenje vrši se po rješenju Premijera, a na osnovu koga Služba zaključuje ugovor o korištenju stana za privremeni smještaj sa korisnikom. Zbog naprijed navedenog, a ne reguliranog, izraženi su problemi vezani za ostvarivanje prava na službeni smještaj, visinu naknade i način plaćanja smještaja i pratećih troškova. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je Služba u 2004. godini ponovo pokrenula aktivnosti na donošenju naprijed navedenih odluka koje do kraja godine nisu donesene.

Preporučuje se da Služba ponovo pokrene aktivnosti na donošenju Odluke o kriterijima i načinu dodijele službenih stanova na korištenje kao i Odluke o načinu korištenja službenih stanova.

- sukladno s Uredbom o Službi, Služba može obavljati poslove za tijela BiH po posebnom sporazumu između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH, a poslove iz člana 1. stav 2. navedene Uredbe za potrebe drugih federalnih tijela na osnovu pismeno sačinjenog ugovora. Revizijom je konstatirano da je Služba obavljala usluge (ugostiteljske usluge, investiciono i tekuće održavanje službenih zgrada, osiguranje objekata, davanje službenih vozila na korištenje) za tijela Bosne i Hercegovine bez potpisanog posebnog sporazuma između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH. Također je konstatirano da su za dio federalnih tijela pružane usluge bez prethodno sačinjenog pismenog ugovora, a usluge su pružane i trećim licima suprotno odredbama Uredbe o Službi (ugostiteljske usluge). Tijekom godine Služba je za obavljanje usluga sačinila pismene ugovore i uputila ih na potpisivanje, koji ni nakon pismenih intervencija nisu potpisani ni dostavljeni a usluge su se nastavile pružati.

Da se stručni, operativno-tehnički, ugostiteljski i drugi poslovi, za federalna tijela i institucije BiH, a koji su u nadležnosti Službe obavljaju sukladno s Uredbom o Službi i da se poduzmu aktivnosti na potpisivanju godišnjih ugovora o reguliranju odnosa federalnih, državnih i ostalih korisnika u objektima u kojima Služba pruža te usluge.

c) Prihodi po osnovu obavljanja ugostiteljskih usluga

Prihodi od pružanja usluga drugima, u knjigovodstvenoj evidenciji, iskazani su u ukupnom iznosu od 2.366.805,90 KM, a ostvareni su najvećim dijelom iz osnova pružanja ugostiteljskih usluga, kao i usluga održavanja i spremanja radnog prostora, unutrašnjeg osiguranja objekata, usluga investiciono-tehničkog održavanja, izdavanja poslovnih prostora u zakup, izdavanja stanova za službeni smještaj, usluga tiskanja i prihodi od izdate tenderske dokumentacije.

Najveću stavku navedenih prihoda čine prihodi ostvareni po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga u iznosu od 1.366.546,90 KM, a prihod po drugim osnovama iznosi 1.000.259,00 KM. Prema vrsti korisnika ovaj prihod je

ostvaren iz osnova internih transakcija (federalni proračunski korisnici) u visini od 621.249,45 KM, a iz eksternih transakcija i prodaje za gotovinu je ostvareno 1.745.556,45 KM.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je Služba izvršila knjigovodstveno smanjenje na poziciji internih potraživanja po osnovu internih transakcija u vrijednosti od 48.792,52 KM bez valjane knjigovodstvene dokumentacije, što znači usluge od internih transakcija nisu evidentirane sukladno s Zakonom o riznici FBiH.

Na cijene ugostiteljskih usluga koje su korištene Vlada FBiH je dala suglasnost. Međutim nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se mogao utvrditi način i visina utvrđivanja cijena pojedinih ugostiteljskih usluga, odnosno njihova opravdanost, obzirom da se značajan dio ugostiteljskih usluga pruža trećim licima.

Služba je ugostiteljske usluge vršila trećim licima (eksterne ugostiteljske usluge) a po Uredbi Služba nije ovlaštena za obavljanje istih. Na navedene usluge sukladno Zakonu o porezu na promet proizvoda i usluga plaća se porez na promet proizvoda i usluga, a što nije vršeno od strane Službe.

Ugostiteljske usluge izvršene federalnim tijelima (interne ugostiteljske usluge) evidentiraju se kao interni prihodi u Službi odnosno interni rashodi u federalnim tijelima i kao takvi ne iskazuju se u financijskim izvješćima. Troškovi nastali po osnovu istih evidentiraju se kao «Izdaci za hranu i prehrambeni materijal» u Službi. Revizijom je utvrđeno da visina i način korištenja ugostiteljskih usluga koja se pruža federalnim tijelima, nije regulirana od strane nadležnih organa niti je tijekom 2004. godine Službi dostavljen spisak uposlenika proračunskih korisnika kojima je dozvoljeno stvaranje ovih izdataka. Ukupan iznos navedenih usluga ograničen je samo visinom raspoloživih sredstava za navedene namjene utvrđene u proračunu Službe za tekuću godinu.

Tijekom revizije nije predočena relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da je Služba vršeći usluge na ovaj način i po ovim cijenama iz ostvarenih prihoda mogla pokriti sve troškove (plaće uposlenih, amortizacija itd.), što znači da se dio troškova pokrivaio iz proračuna.

Vršeći usluge ugostiteljstva na ovaj način od strane Službe nije pružena mogućnost svim korisnicima federalnog proračuna da koriste iste.

Služba je ostvarila prihod od izdavanja poslovnih prostora u zakup u visini od 720.284,62 KM na koji nije obračunavan a ni plaćan porez na promet usluga.

Služba vodi pomoćne evidencije eksternih i internih prihoda koje usuglašava periodično sa ostvarenim prihodom u Riznici Ministarstva financija. Nakon izvršenog usuglašavanja po potrebi se upućuju urgencije za naplatu nenaplaćenih prihoda. Revizijom je utvrđeno da se ova usuglašavanja ne vrše kako je to Naputkom o izvršavanju proračuna sa jedinstvenog računa riznice predviđeno.

Da se ugostiteljske usluge pružaju sukladno odredbama Uredbe o Službi. Za pružanje navedenih usluga federalnim organima ponovo inicirati donošenje podzakonskih akata kod nadležnog tijela u pogledu visine, načina i prava korištenja ovih usluga. Sredstva u proračunu Službe za tekuću godinu, za navedene namjene, planirati sukladno utvrđenim iznosima po korisnicima, a temeljem donesenih podzakonskih akata. Da se za usluge ugostiteljstva utvrde cijene koje mogu pokriti troškove kako bi se isključilo dodatno opterećenje proračuna Federacije.

Obračun i plaćanje poreza na promet proizvoda i usluga vršiti sukladno Zakonu o porezu na promet proizvoda i usluga.

Da se uspostavi potpuna evidencija ostvarenih prihoda od eksternih i internih transakcija sukladno Zakonu o riznici FBiH i Naputku o izvršavanju proračuna sa jedinstvenog računa riznice.

d) Izvršenje Proračuna za 2004. godinu

Rebalansom proračuna FBiH za 2004. godinu za rad Službe ukupno odobrena sredstva iznose 7.289.110 KM. Prema podacima iz financijskih izvješća Službe ukupno ostvareni izdaci su 7.073.459 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 215.651 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je prekoračenje u visini od 21.958,91 KM na poziciji ostale komunalne usluge a odnose se na izdatke za grijanje iz prosinca 2004. godine. Isplata toplog obroka (dio toplog obroka u iznosu od 4 KM koji se odnosi na uposlenike u ugostiteljstvu) u iznosu od 92.079 KM evidentiran je na poziciji hrana i prehrambeni materijal i predstavlja prekoračenje trošenja proračunskih sredstava na poziciji naknade za topli obrok.

e) Tekući rashodi u 2004. godini

Izdaci za bruto plaće i naknade u 2004. godini iskazani su u iznosu od 5.208.345 KM ili 99,45% od rebalansom odobrenog iznosa od 5.236.650 KM. Proračunom predviđena sredstva su se odnosila na 466

uposlenih, a broj uposlenih na bazi sata rada je 452. Revizijom je utvrđeno da je za razdoblje 7-12 2004. godine za 164 uposlena izvršen obračun i isplata razlike plaća od stvarno obračunate po rješenjima do zajamčenog iznosa utvrđenog Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH.

Ukupan broj uposlenih u Službi na dan 31.12.2004. godine je 441 uposlenik, a što je u odnosu na broj utvrđen u Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu više za 31. Od ukupnog broja uposlenih na neodređeno vrijeme je uposleno 369, a na određeno vrijeme 72 uposlenika. U 2004. godini je 45 namještenika koji su bili u radnom odnosu na određeno već duže vrijeme putem javnog oglasa zasnovalo radni odnos na neodređeno. Prijem 10 uposlenika na određeno radno vrijeme, nije izvršen sukladno Zakonu o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH jer nije raspisan oglas. Uposlenici na određeno vrijeme najvećim dijelom su raspoređeni na spremanje i uređenje prostora, pružanje ugostiteljskih usluga te unutarnje osiguranje objekata.

Da se prijem radnika u radni odnos provodi po odredbama Zakona o državnoj službi i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Službe.

Tijekom 2004. godine, kontinuirano je vršena isplata prekovremenog rada (28.825 KM) temeljem evidencija koje vode rukovoditelji, a isplatu odobrava rješenjem direktor Službe po isteku obračunskog razdoblja (mjeseca). Prekovremeni rad ostvarivan je u najvećem dijelu na poslovima unutrašnjeg osiguranja objekata i pružanja ugostiteljskih usluga. Uzimajući u obzir da je na navedenim poslovima angažiran veći broj djelatnika u odnosu na predviđeni Pravilnikom o unutrašnjem ustrojstvu, ne može se potvrditi opravdanost angažiranja djelatnika za rad duži od punog radnog vremena. Od strane menadžmenta nije doneseno rješenje i provedena procedura o uvođenju prekovremenog rada, odnosno potrebi za prekovremenim radom, sukladno članu 67. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave FBiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (Pregled umanjjenja toplog obroka za 2004. godinu uposlenika Servisa za pružanje ugostiteljskih usluga) konstatirano je da je dio izdataka za topli obrok u iznosu od 92.176,00 KM evidentiran na poziciji « hrana i prehrambeni materijal », a isti su se sukladno važećim propisima trebali iskazati na poziciji « Naknada za topli obrok ». Tijekom revizije nije prezentirana pravna osnova (odluka) na osnovu koje se vrši navedeno umanjjenje, utvrđivanja visine iznosa koji se umanjuje kao i način iskazivanja navedenih naknada.

Da se prilikom uvođenja prekovremenog rada dosljedno primjenjuju odredbe odgovarajuće važeće zakonske regulative kao i da se prethodno razmotri mogućnost preraspodjele radnog vremena.

Isplatu toplog obroka odnosno način korištenja uskladiti sa propisima kojima se regulira navedena naknada zaposlenima.

Izdaci za materijal i usluge u financijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 1.744.883 KM a ostvareni su 92% u odnosu na sredstva odobrena Proračunom. Na ovoj poziciji evidentirani su: nabava materijala za spremanje hrane 687.857 KM; energiju 272.541 KM; Ptt i komunalne usluge 238.597 KM; tekuće održavanje imovine i opreme 196.228 KM; ugovorene usluge 78.723 KM; nabavku kompjuterskog i ostalog uredskog materijala 48.183 KM; osiguranje 41.627 KM; usluge prijevoza i goriva 29.532 KM; putne troškove 29.159 KM i unajmljivanje imovine i opreme 17.076 KM.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na izdatke za putne troškove, reprezentaciju i telefonske usluge, utvrđeno je da se nisu provodile utvrđene procedure sukladno podzakonskim aktima Vlade FBiH i Službe, a posebno u dijelu financijske kontrole koja podrazumijeva kontrolu zakonske osnovanosti i kompletnosti dokumenata koja su predmet knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja.

Nalog za službeno putovanje se izdaje na neodgovarajućem obrascu, a prilikom podnošenja istog na isplatu ne sačinjava se izvješće sa službenog putovanja. Navedeno se posebno odnosi na putne naloge za službena putovanja u inozemstvo, gdje se u najvećem broju slučajeva iz revizijom obuhvaćenih putnih naloga ne može utvrditi razlog i opravdanost putovanja, a kod jednog broja naloga ni isplata ostalih troškova koji su priloženi uz putni nalog (troškovi noćenja i reprezentacije).

Prilikom pravdanja računa za mobilni telefon nije se u svim slučajevima postupalo sukladno Zaključku o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, koji je donijela Vlada FBiH. Za stvorene troškove određenog broja mobilnih telefona, od strane korisnika mobilnog telefona, nije nadoknađivan iznos iznad dozvoljenog limita, a također za isto prekoračenje nije dano odobrenje odnosno obrazloženje o opravdanosti navedenog izdatka uz konstataciju da svi ovi računi nemaju priloženu specifikaciju troškova svih mobilnih telefona a računi su uredno likvidirani što podrazumijeva njihovu potpunost.

Pored izdataka za reprezentaciju ostvarenih u vlastitim objektima, koji nisu iskazani na izdacima reprezentacije već na internim rashodima, Služba je iskazala i izdatke po navedenom osnovu u eksternim objektima u iznosu od

7.606,00 KM. U jednom broju slučajeva u prilogu računa ne nalazi se specifikacija izvršenih usluga, kao ni podatak iz kojih razloga je stvoren navedeni izdatak, odnosno razlog zbog čega navedena usluga nije pružena u ugostiteljskim objektima Službe.

Da se pravdanje izdataka za putne troškove, reprezentaciju i troškove telefona vrši sukladno podzakonskim aktima Vlade FBiH i Službe, odnosno da se vrši suštinska financijska kontrola koja podrazumijeva kontrolu zakonske osnovanosti i kompletnosti dokumenata koji su predmet knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja.

f)) Postupanje po Uredbi o postupku nabave robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je Služba u 2004. godini sukladno Uredbi o postupku nabave robe, vršenju usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu Uredba) vršila nabavu i to: putem postupka javnog nadmetanja; sukladno sa donesenom Odlukom Službe po pozivu do dozvoljene vrijednosti i sukladno sa članom 9. Uredbe metodom ograničenog nadmetanja uz pismenu suglasnost Federalnog ministarstva financija.

Putem javnog nadmetanja vršen je izbor najpovoljnijih ponuđača za pružanje svih usluga održavanja predviđenih Uredbom o Službi, nabavu hrane za rad restorana i ostale nabave. Izvršeno je oglašavanje javnih poziva krajem siječnja 2004. godine ali je prema procedurama nabave izvršen izbor malog broja ponuđača obzirom da se na naprijed navedene javne pozive za većinu oglašanih LOT-ova nije javio dovoljan broj ponuđača. Ponovljeno je javno oglašavanje. Za jedan veći broj LOT-ova se i poslije ponovljenog javnog poziva nije izvršio izbor zbog nedovoljnog broja prijavljenih pa se tražila suglasnost Federalnog ministarstva financija za okončanje izbora po pozivu. Nakon dobivene suglasnosti pristupilo se pozivanju ponuđača i izvršen je izbor najpovoljnijih ponuđača. Komisije su temeljem donesenih Pravilnika o vrednovanju kriterija prilikom razmatranja ponuda po objavljenim javnim pozivima vršile bodovanje i birale najpovoljnije.

Do okončanja izbora najpovoljnijih ponuđača proteklo je mnogo vremena tako da je za jedan dio usluga i za veći dio nabave hrane za rad restorana nabava vršena od ponuđača sa kojima su ugovori sklopljeni u prethodnoj godini za proračunsku 2003. godinu. Nakon dva javna oglašavanja nije izvršen izbor najpovoljnijih ponuđača za redovno održavanje vozila, postupak izbora nije nastavljen a usluge servisiranja za cijelu 2004.godinu vršene su kod izabranih ponuđača iz prethodne godine.

Nabavka stalnih sredstava po pozivu vršena je prema Odluci Službe broj 01-49-3385/2004 od 28.9.2004. godine uz suglasnost Federalnog ministarstva financija u vrijednosti do 50.000 KM. Koristeći tu odluku Služba je za potrebe Vlade FBiH iz vlastitih sredstava nabavila računare u vrijednosti od 14.882,13 KM. Ova sredstva su evidentirana u stalnim sredstvima Službe a dana su Vladi na korištenje uz izdate reverse. U slučajevima kada se nabava vrši za druge proračunske korisnike trebaju se koristiti njihova proračunska sredstva i samo evidentiranje sredstava prilagoditi izvršenoj nabavi.

Metodom ograničenog nadmetanja uz pismenu suglasnost Federalnog ministarstva financija, po izvršenom pozivu tri ponuđača izvršen je izbor najpovoljnijeg ponuđača za nabavu radnih odijela o čemu je donesena Odluka 24.12.2004. godine. Revizijom je utvrđeno da je ispostavljen predračun na ukupnu vrijednost nabave od 49.006 KM na dan 31.12.2004. godine temeljem čega je evidentiran izdatak a u to vrijeme od strane isporučitelja Ugovor nije bio potpisan. Naime, isporučitelj je Ugovor potpisao 09.02.2005. godine, gdje je utvrđeno da će se po potpisivanju ugovora plaćanje vršiti po etapama sukladno iznosima iz narudžbi. Po predračunu ugovorena radna odijela su isporučena u drugom kvartalu 2005. godine.

Da se prilikom nabave robe, vršenju usluga i ustupanju radova postupa sukladno Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna FBiH što znači da se nabava iz sredstava Službe vrši samo za Službu i to sukladno Zakonu o javnim nabavama. Stvaranje obveza vršiti temeljem ugovora sklopljenih za tekuću proračunsku godinu i temeljem valjane knjigovodstvene dokumentacije.

Potrebno je, radi pravovremenog izbora najpovoljnijih ponuđača, proces pokretanja postupka nabavki početi znatno ranije.

g) Stalna sredstva i sitan inventar

Ukupna nabavna vrijednost građevinskih objekata i zemljišta u knjigovodstvenoj evidenciji i financijskim izvješćima na dan 31.12.2004.godine iskazana je u iznosu od 57.014.115,78 KM. Na osnovu izvršenog uvida u raspoloživu dokumentaciju i izvršeni popis utvrđeno je da Služba ne može potvrditi pravo raspolaganja odnosno pravo vlasništva nad nekretninama evidentiranim u knjigovodstvenoj evidenciji i financijskim izvješćima Službe.

Tijekom 2004. godine sukladno Zaključku Vlade FBiH V.broj:237/2003 od 12.6.2003. godine i Odlukom Predsjedništva BiH broj:5/02 kojom je utvrđen status reprezentativnog kompleksa "Konak" izvršena je primopredaja ovog objekta i isknjižavanje ukupne nabavne vrijednosti od 537.670,13 KM stalnih sredstava i sitnog inventara.

Služba je na dan 31. 12. 2004. godine raspolagala sa 33 vozila. Tijekom 2004. godine vraćena su 2 vozila koja su bila na korištenju u Službi vlasnicima a 10 vozila je ustupljeno temeljem odluka Vlade FBiH ostalim federalnim tijelima uprave ali i tijelima uprave BiH (Predsjedništvo BiH, Akademija nauka i umjetnosti BiH). Također je konstatirano da Odluka o uvjetima i načinu korištenja vozila Službe za potrebe drugih federalnih organa i tijela (dostavljena Vladi FBiH na usvajanje) nije donesena do kraja 2004. godine. Vozila se pored federalnih organa i tijela daju na korištenje i institucijama BiH. Odobravanje korištenja vozila federalnim organima i institucijama vršilo se temeljem zahtjeva koji je odobravao direktor Službe a u jednom slučaju u nedostatku vlastitih vozila za potrebe institucija BiH vozilo je iznajmljeno od "AC Quattro" d.o.o Sarajevo i plaćeno iz sredstava Službe.

Da se za nekretnine, na kojima Služba ima pravo raspolaganja, nastave aktivnosti oko pokretanja postupka upisa u zemljišne knjige i uz pomoć nadležnih institucija FBiH ulože dodatni naponi u cilju provođenja istog, nakon čega treba izvršiti usklađivanje evidencije nekretnina sa postojećom u Glavnoj knjizi Riznice.

h) Materijalno knjigovodstvo

Prema izvršenom popisu zaliha robe i materijala u skladištima, na dan 31.12.2004. godine, ukupno iskazana vrijednost je 92.464,69 KM, a odnose se na zalihe hrane u skladištu, uredski materijal, materijal za održavanje stalnih sredstava, materijal za održavanje čistoće i ostali materijal. Utvrđenim načinom evidentiranja sve zalihe se nakon nabave stavljaju u uporabu.

Uvidom u izvršeni popis zaliha materijala u skladištu i magazinu utvrđeno je da se ove zalihe odnose na zalihe uredskog materijala (798,19 KM), materijala za čišćenje i HTZ opreme (1.901,17 KM), hrane u centralnom magazinu (16.146,20 KM), tehničkog materijala (25.647,94 KM), auto - dijelova (3.401,19 KM) i zaliha hrane u ugostiteljskim objektima (44.570,04 KM). Komisija za popis zaliha ugostiteljske robe u svim objektima gdje Služba pruža ugostiteljske usluge konstatirala je stanje namirnica na dan 31.12.2004. godine što dokazuje da sva nabavljena roba nije utrošena a evidentirana je na izdacima u 2004. godini. Uzimajući u obzir način obavljanja ugostiteljske djelatnosti u 2004. godini (eksterni i interni kupci), knjigovodstvena evidencija nije vođena u skladu sa čl. 26. do 28. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH, nego je samo izvršeni popis neutrošenih zaliha materijala u ugostiteljskim objektima sveden na nabavnu vrijednost i evidentiran na stanju zaliha robe u skladištu a nije izvršena korekcija stvarnih izdataka materijala za spremanje hrane.

Zaduženje ugostiteljskih objekata vršeno je na osnovu tjednih trebovanja «izlaza u objekt», a razduženje se nije vršilo temeljem utroška materijala po propisanim normativima (za hranu) u kuhinjama već na temelju naturalnog popisa koji je vršen mjesečno od strane zaduženog djelatnika i položenog pazara. Unutar servisa za ugostiteljstvo formirana je komisija koja svaki mjesec vrši kontrolu robe u objektima (inventuru). Pored ove Komisije temeljem Pravilnika o kontroli rada ugostiteljskih objekata formirana je Komisija koja po nalogu direktora Službe, neposrednog rukovoditelja ili po vlastitom nahođenju vrši kontrolu rada ugostiteljskih objekata. Revizijom je utvrđeno da se ova kontrola vrši izvanrednim popisom tijekom mjeseca i stvarno stanje uspoređuje sa knjigovodstvenim u Servisu za ugostiteljstvo.

Da se knjigovodstvena evidencija materijala vrši sukladno čl. 26. do 28. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, a da se razduženje materijala (hrane) u ugostiteljskim objektima vrši temeljem utroška materijala prema propisanim normativima. U cilju veće efikasnosti i kontrole rada Servisa za pružanje ugostiteljskih usluga potrebno je dosljedno primijeniti Pravilnik o unutrašnjem ustrojstvu i Pravilnik o kontroli rada ugostiteljskih objekata .

i) Popis imovine i obveza na dan 31.12.2004. godine

Direktor Službe je sukladno ovlaštenjima i zakonskim odredbama donio Odluku broj 01-34-4192/04 od 10.12.2004. godine o redovnom godišnjem popisu sredstava, obveza i potraživanja na dan 31.12.2004. godine. Formirana je: Centralna komisija za popis sredstava, obveza i potraživanja; 8 komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara (po objektima); Komisija za popis zaliha u magazinu uredskog materijala, materijala za čišćenje, HTZ-opreme, hrane i pića; Komisija za popis novčanih sredstava i

gotovog novca u blagajni, obveza i potraživanja i Komisija za rashodovanje stalnih sredstava, opreme i sitnog inventara u 2004. godini.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a vezano za izvršeni popis na dan 31.12.2004. godine, konstatirano je da su komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara izvršile fizički popis stalnih sredstava i sitnog inventara, i da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na dan 31.12.2004. godine sukladno važećim propisima. U zapisnicima komisija iskazano je financijsko stanje stalnih sredstava i sitnog inventara kao i prijedlog za otpis (višak-manjak). Komisija za rashodovanje stalnih sredstava, opreme i sitnog inventara je izvršila fizičko uništenje stalnih sredstava, opreme i sitnog inventara predloženog za otpis o čemu je sačinila izvješće.

Centralna komisija je sačinila Izvješće o izvršenom popisu i temeljem zapisnika popisnih komisija i njihovih prijedloga za otpis zaključila da se: usvoji u cijelosti Izvješće Centralne popisne komisije sa izvješćima svih popisnih komisija; prihvati izvršeni otpis sitnog inventara prema Pravilniku o kvaru, rasturu i lomu; prihvati prijedlog Komisije za rashod i rashodovanje stalnih sredstava, sitnog inventara i auto-guma; donese rješenje o rashodu, fizičkom uništenju i isknjižavanju stalnih sredstava i sitnog inventara i sačini zapisnik u uništenju sredstva, opreme i sitnog inventara; da se knjigovodstveno evidentira utvrđeni višak a da se utvrđeni manjak sitnog inventara u svim ugostiteljskim objektima evidentira na osobna konta zaposlenih po objektima gdje je utvrđen manjak.

Direktor Službe je Odlukom broj 01-05-479/05 od 24.02.2005. godine prihvatio Izvješće Centralne popisne komisije za popis sredstava, obveza i potraživanja Službe sa stanjem 31.12.2004. godine. Knjigovodstveno evidentiranje prema ovoj Odluci nije izvršeno u 2004. godini.

Iako je revizijom utvrđeno da je izvršen popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2004. godine radi ne izvršenog evidentiranja Odlukom utvrđenih viškova i manjkova Služba nije izvršila usklađivanje stanja sredstava u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno Zakonu o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Da se popis imovine vrši sukladno Uredbi o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i pravovremeno vršiti evidentiranja nakon izvršenog popisa.

5. ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom financijskih izvješća za 2004. godinu i usklađenosti rada Službe sa Uredbom o Službi konstatiran je vidan napredak koji se prije svega odnosi na donošenje pravilnika u: oblasti inventure; kontrole rada ugostiteljstva, čija primjena sa ranije donesenim podzakonskim aktima pretpostavlja uspostavljanje sustava internih kontrola na čijem jačanju i dalje treba ulagati značajne napore.

Započete aktivnosti na donošenju Odluke o kriterijima i načinu dodjele službenih stanova na korištenje kao i Odluke o načinu korištenja službenih stanova koje treba okončati čime bi se i ovaj bitan dio poslova Službe sustavno uredio.

Potrebno je da Službe nastavi započete aktivnosti na potpisivanju sačinjenih ugovora sa svim korisnicima svojih usluga a u što kraćem roku pokrenuti aktivnosti na donošenju posebnog sporazuma između Vlade FBiH i Vijeća ministara o reguliranju pitanja obavljanja svih poslova koje za njih obavlja sukladno Uredbi o Službi.

Skrećemo pozornost na potrebu posebnog angažiranja Službe na sustavnom rješavanju vršenja usluga ugostiteljstva koje ni u 2004. godini unatoč poduzetim aktivnostima nisu na pravilan način uređene. Potrebno je da se knjigovodstvena evidencija materijala vrši sukladno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i da se osigura dosljedna primjena Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga.

Ovom revizijom konstatirani su propusti za koje je prethodnom revizijom dana preporuka po kojoj nije postupljeno radi čega se predlaže menadžmentu da se ulože dodatni naponi na realizaciji istih, a sve u cilju postizanja veće zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti financijskih izvješća.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH se očitovala na Izvješće o reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine. Služba je u očitovanju dala obrazloženja na neke nalaze i u cijelosti prihvatila sve dane preporuke uz konstatiranje da će sa dužnom pažnjom uzeti u obzir sve nalaze i preporuke i u granicama svojih mogućnosti postupiti sukladno sa navedenim preporukama.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim:
Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec
Danko Buhač, dipl. oec.

UR: 08/019, 011 – 02/05

5.4 FEDERALNO MINISTARSTVO OBRANE I VOJSKA FEDERACIJE

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA OBRANE I VOJSKE FEDERACIJE**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja *Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije*, iskazanih na stranicama od 1 do 15, na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlasti u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potvrđuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004.godine, utvrđeno je sljedeće:
 - nije se dosljedno provodio **Zakon o proračunima /budžetima u FBiH i Zakon o izvršenju proračuna FBiH za 2004 godinu u dijelu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava za planirane namjene i to do visine odobrene u posebnom dijelu Proračuna u iznosu od 472.530 KM za Federalno ministarstvo obrane i 2.487.106 KM za Vojsku Federacije**
 - nije u cijelosti uspostavljen sustav internih kontrola što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih i drugih propisa u dijelu raspolaganja, korištenja i evidentiranja proračunskih sredstava Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije (obračun plaća i minulog rada, naplata i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, evidentiranje obveza, nabavka roba i vršenja usluga).
 - nije postupljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/ budžeta u FBiH u dijelu kojim je propisana obveza da se najmanje jednom godišnje uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.
 - nije se dosljedno provodila Uredba o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, u dijelu odabira dobavljača, u djelu u kome se regulira obveza Povjerenstva da internim aktom utvrdi postupak procijene, procedure i bliže upute načina vrednovanja – bodovanja kriterija navedenih u Javnom pozivu i tenderskoj dokumentaciji, i u djelu praćenja izvršenja sklopljenih ugovora.
 - nije se u potpunosti primjenjivala Uredba o računovodstvu proračuna/budžeta u FBiH u dijelu evidentiranja i priznavanja rashoda i izdataka u periodu u kome su nastali što je imalo za posljedicu nerealno iskazivanje rashoda i izdataka za 2004. godinu u iznosu od 311.076 KM za Federalno ministarstvo obrane i 2.392.737 za Vojsku Federacije.

- nije u potpunosti usklađen Pravilnik o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika FMO sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave i Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH u dijelu određivanja dodatka na plaću svim službenicima i namještenicima FMO i VF, obračuna minulog rada, položajnog dodatka i izračunavanja koeficijenata za obračun plaća pripadnika FMO i VF, što se odrazilo na povećane izdatke po ovom osnovu.
 - nije ustrojena, niti ažurirana jedinstvena personalna evidencija i jedinstvena baza podataka što je imalo za posljedicu odvojeno funkcioniranje komponenti, kao i netransparentne i nepravilne isplate plaća.
 - nije osigurano potpuno i pravodobno prikupljanje i naplata prihoda iz nadležnosti Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije, u skladu sa odgovarajućim zakonima i provedbenim propisima.
4. Po našem mišljenju zbog navoda iz prethodne točke financijska izvješća, ne daju istinit i fer prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na dan 31.12.2004.godine Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo obrane je utemeljeno Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Isto obavlja upravne, stručne i stožerne poslove u području obrane utvrđene Zakonom o obrani BiH, direktivama, propisima i zapovijedima Ministra obrane BiH, Zakonom o obrani FBiH i drugim federalnim zakonima.

Unutarnji ustroj i način rada Federalnog ministarstva obrane utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju Federalnog ministarstva obrane od 21.05. 1998. i Izmjenama istog od 28.06.2002 godine koji je vrijedio do 13.05.2004. godine kada Vlada Federacije BiH daje suglasnost na novi Pravilnik o unutarnjem ustroju Federalnog ministarstva obrane.

U sastavu Ministarstva obrane je Vojska Federacije, (u daljem tekstu VF) a sjedište istog je u Sarajevu.

Do donošenja novog Zakona o obrani FBiH («Sl. novine FBiH», broj 34/04), poslove Federalnog ministarstva obrane obnašali su suglasno ministar i zamjenik ministra obrane što nije bilo u skladu sa Ustavom FBiH, a po stupanju na snagu novog Zakona, poslovima iz djelokruga rada Ministarstva rukovodi Ministar obrane FBiH. Sektorima ministarstva kao organizacijskim jedinicama rukovode pomoćnici ministra, koji se u procesu donošenja odluka iz nadležnosti jedinice kojom rukovode o svim značajnim pitanjima, konzultira sa najviše pozicioniranim službenikom iz reda drugog konstitutivnog naroda, što je regulirano Pravilnikom o unutarnjem ustroju ministarstva.

Za obavljanje stožernih poslova u Federalnom ministarstvu obrane osniva se Zajedničko Zapovjedništvo Vojske Federacije. Ustrojstvo, dužnosti i kriteriji za popunu Zajedničkog Zapovjedništva bit će sukladni odlukama Predsjedništva BiH. Zajedničkim Zapovjedništvom upravlja zapovjednik koji ima zamjenika, koji ne može biti iz reda istog konstitutivnog naroda. Zapovjednik je u administrativnom lancu zapovjedanja odgovoran federalnom ministru obrane.

Vojska Federacije nastala iz Armije RBiH i Hrvatskog vijeća obrane, sastoji se od dvije komponente do razine zdruga.

Donošenjem Zakona o službi u Vojsci Federacije BiH («Sl. novine FBiH», broj 34/04), uređeni su profesionalna vojna služba i civilna služba u Vojsci Federacije, činovi, proizvođenje i unapređenje u činove, prava i obveze vojnih i civilnih osoba na službi u Vojsci Federacije.

Na dan 31.12.2004 godine u FMO je bilo 978 uposlenika, a u VF 8.304, od čega 400 u statusu raspolaganja.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finacijskih izvještaja za 2003. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatirano je da je FMO i Vojska Federacije u najvećem dijelu nije postupila po danim preporukama, u prethodnim revizijama. Postupljeno je djelomično po preporukama koje se odnose na: poštivanje Uredbe o nabavci roba, usluga i ustupanju radova u dijelu koji se odnosi na jedinstveno raspisivanje tendera na nivou FMO i Vojske Federacije (zajednički za B i H komponentu).

Međutim, FMO i Vojska Federacije nisu postupili po danim preporukama koje se odnose na primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu u dijelu korištenja proračunskih sredstva samo za namjene koje su određene proračunom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu; primjenu Zakona o računovodstvu i Pravilnika o knjigovodstvu u dijelu popisa i usklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava, obveza i potraživanja; primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave, Zakona o obrani i Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, u dijelu koji se odnosi dodatak na plaću svim službenicima i namještenicima Ministarstva obrane i pripadnicima Vojske Federacije, korekcije koeficijentata od 10 % i 20 % ukoliko djelatnik nema potrebnu stručnu spremu, izračunavanje koeficijenta za obračun plaće pripadnika Vojske Federacije kao aritmetičku sredinu između osobnog i formacijskog čina, povećanje plaće za 0,60 % za svaku navršenu godinu mirovinskog staža i položajni dodatak od 3 % do 9 %; nije u potpunosti uspostavljen sustav internih kontrola u dijelu koji se odnosi na ustrojavanje evidencije nekretnina, kontrolom nad aktivnostima Domova Vojske Federacije i prihodima koje isti ostvaruju, u dijelu donošenja procedura o načinu kretanja dokumentacije posebno imajući u vidu specifičnost organizacije FMO i Vojske Federacije.

Iako je FMO sastavilo Plan mjera za otklanjanje nedostataka po Izvještaju Ureda za reviziju za 2003. godinu, i isti uputilo Zajedničkom Zapovjedništvu VF i svim organizacionim cjelinama FMO dana 28.10.2004 godine sa naznačenim nositeljima aktivnosti i rokovima za izvršenje, tim za reviziju konstatira da isti nije realiziran.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se FMO i Vojska Federacije pridržavali zakona i instrukcija koje se odnose na njih; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu FMO i Vojske Federacije, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi kroz uvid u rad navedenih korisnika u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Upravljanje i rukovođenje FMO i Vojskom Federacije uređeno je Zakonom o obrani BiH, Zakonom o obrani FBiH i Pravilnikom o unutarnjem ustroju FMO koje smo istakli u Uvodu ovog izvješća.

Uvidom u Pravilnik o unutarnjem ustroju, na koji je Vlada Federacije dala suglasnost 13.05.2004. godine, konstatirali smo da su detaljnije razrađene vrste organizacijskih jedinica i njihov djelokrug, sistematizacija i opis radnih mjesta, ovlaštenja u rukovođenju i odgovornosti za obavljanje poslova u odnosu na raniji Pravilnik.

U tijeku revizije, konstatirano je da je u odnosu na prethodni period ostvaren djelimičan napredak u funkcioniranju internih kontrola u dijelu jedinstvenog provođenja, i FMO i Vojske Federacije (hrvatske i bošnjačke komponente), u poštivanju određenih procedura Uredbe o nabavci roba usluga i ustupanju radova, u pogledu raspisivanja javnih natječaja i sklapanja Ugovora po istim.

Međutim, nakon provedene revizije konstatiramo da sustav internih kontrola i dalje ne funkcioniše po pitanju redovnog godišnjeg popisa stalnih sredstava, obveza i potraživanja, koje se samo djelimično obavlja, po pitanju obračuna plaća jer se svim službenicima i namještenicima FMO i VF obračunava dodatak na plaću u iznosu od 30%, a plaće se obračunavaju odvojeno po komponentama, po pitanju obračuna minulog rada jer se za svaku navršenu godinu mirovinskog staža plaća uvećava za 0,6% umjesto 0,5%, u neadekvatnom praćenju izvršenja proračuna FMO i VF koji ima za posljedicu iskazivanje prekoračenja istog, odnosno korištenje proračunskih sredstava za namjene koje nisu bile planirane, nerealno prikazivanje rashoda i izdataka, neprikazivanje obveza u periodu u kome su nastale, kao i u tome da interna kontrola nije u cjelosti funkcionirala kod primjene Uredbe o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova.

Također, tijekom revizije konstatirali smo neadekvatnu internu kontrolu kod evidencije, praćenja i naplate prihoda po osnovu davanja u zakup poslovnih prostora i Domova Vojske Federacije.

Ovakav način rada FMO i VF u prethodnoj godini i uglavnom nefunkcioniranje sustava internih kontrola ne daju dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, točnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvješća.

Potrebno je da se radi zaštite imovine, poštivanja zakonskih propisa, pouzdanosti finansijskog izvješćivanja u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, da se uvedu pisane procedure i kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama a sve u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika.

b) Planiranje, donošenje i praćenje proračuna za 2004 godinu

Tijekom revizije konstatirano je da postoje pisane politike i procedure za planiranje proračuna FMO i VF uz kalkulaciju za svaku proračunsku poziciju i za svaku menadžment funkciju na bazi važećih standarda i normativa. Sačinjen je Prijedlog proračuna, odnosno napravljene su dvije varijante prijedloga, prva koja se odnosi na brojčano stanje sa 13200 uposlenih u VF i 1260 u FMO (postojeći broj uposlenih u vrijeme donošenja plana) i druga varijanta za 8000 uposlenika u VF i 846 uposlenih u FMO. Prema izjavi odgovorne osobe, druga varijanta je pravljena temeljem neslužbenih informacija o redukciji Vojske Federacije i Ministarstva obrane na nivou Federacije, za oko 5500 uposlenika. Za prvu varijantu proračun je iznosio 362.826.395 KM, a prema drugoj varijanti planirano je za tekuće financiranje FMO i VF 248.567.792 KM, te dodatnih 89 miliona za financiranje viška uposlenih odnosno onih koji će biti otpušteni u programu redukcije vojske i službenika FMO i za financiranje otpremnina za iste što sve skupa iznosi 337.567.792 KM.

Ministarstvo je na sastanku, koji je održan 31.10.2003. godine raspravljalo o obadvije varijante i prihvatilo je prvu koja je upućena Federalnom ministarstvu financija, iz razloga što za drugu varijantu nije bilo zvaničnih pisanih odluka od strane Vlade i Parlamenta Federacije u vrijeme kad se radio plan u vezi redukcije ministarstva i Vojske Federacije.

Nakon razmatranja zahtijeva za sredstvima od strane proračunskog korisnika, Ministarstvo financija FBiH je dokumentima od 11.12.2003. godine pripremlilo i dostavilo Vladi FBiH prijedlog nacrtu proračuna u kojem je za Obranu predviđeno ukupno 241,3 miliona KM, uz smanjenje brojnog stanja sa 13200 pripadnika VF na 8160 i sa 1260 djelatnika FMO na 819 djelatnika. Međutim, na sjednici Parlamenta Federacije usvojen je proračun FMO i VF u ukupnom iznosu od 229.014.000 KM koji je u odnosu na zahtijev korisnika od 362 miliona manji za 38 %. Ovakvo drastično smanjenje proračunskog zahtijeva rezultiralo je značajnim smanjenjem i odustajanjem od niza značajnih zadaća kao što su remont opreme i naoružanja, obuke kroz rotacije postrojbi na poligonu Glamoč i drugim.

Uvidom u dokumentaciju, Odjel za proračun, planiranje i analizu FMO, na bazi utroška sredstava do 28.06. 2004. godine pravi Projekciju odobrenih, raspoloživih i nedostajućih sredstava do kraja 2004 godine za FMO i za VF na bazi odobrenog proračuna. Navedena Projekcija iskazuje oko 17 miliona nedostajućih sredstava. Na pitanje šta su uradili obzirom da nisu dobili nedostajuća sredstva, ovlašteni djelatnik na planiranju je odgovorio da su u drugom polugodištu poduzeli rigorozne mjere štednje na hrani, odjeći, održavanju imovine i drugim izdacima i uglavnom ispoštovali odobreni proračun.

Usvojen je i Program sanacije finansijskog stanja u FMO i VF na 74.sjednici Vlade Federacije u kojem je predložen rebalans proračuna, prestrukturiranje proračunskih sredstava i prenošenje dijela sredstava koji se odnosi na proces redukcije u VF, odnosno isplatu otpremnina za zbrinjavanje viška zaposlenih koji će se do kraja 2004. godine i prva dva mjeseca 2005. godine nalaziti na raspolaganju, u fiskalnoj 2005. godini.

Uvidom u odobreni Proračun Vojske Federacije za 2005. godinu («Sl. novine FBiH», broj 78/04) konstatirano je da je na ime otpremnina za zbrinjavanje viška zaposlenih odobren iznos od 5.000.000 KM.

Konstatirano je da je Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2004. godinu (Sl. novine FBiH, br. 5/05) odobreno za Vojsku Federacije ukupno 201.415.284 KM, a za FMO 28.306.624 KM. Međutim, tijekom revizije, utvrdili smo da postoji prekoračenje odobrenog proračuna što nije u skladu sa Zakonom o proračunima /budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2004. godinu i koje obrazložimo u narednom dijelu teksta.

U sektor materijalno - finansijskog poslovanja u 2004. godini dostavljene su fakture za plaćanje obveza prema dobavljačima kao i rješenja za otpremnine uposlenika koji su predstavljali višak (redukcija vojske) i iste nisu evidentirane u 2004. godini, jer po izjavi odgovorne osobe na pozicijama tih troškova nije bilo sredstava. Ove obveze su prenešene na teret proračuna 2005. godine, u iznosu 252.064 KM za FMO i 1.830.876 KM za VF što ukupno iznosi 2.082.940 KM, a iste nisu planirane Proračunom 2005. godine.

Tim za reviziju konstatira da ove obveze predstavljaju prekoračenje proračuna i nepoštivanje Uredbe o računovodstvu proračuna /budžeta u FBiH u dijelu evidentiranja i priznavanja izdataka u periodu u kome su nastali.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju i finansijska izvješća, konstatirali smo neslaganje, odnosno prekoračenje Proračuna FMO i VF, i to u FMO za 161.454 KM (pozicije putnih troškova, nabavka materijala, i rekonstrukcija i investicijsko održavanje), a u VF za 94.369 KM (izdaci za komunalne usluge i doprinosi poslodavca). Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila opravdanost ovog prekoračenja i nepravilnog rada Riznice u FBiH. Konstatiramo, da je na pojedinim pozicijama Proračuna FMO i VF izraženo prekoračenje za gore navedene iznose, dok je

na nekim pozicijama Proračuna ostalo raspoloživih sredstava , i to za VF u iznosu od 2.752.303. KM a za FMO 651.065,40 KM, što ponovo upućuje na činjenicu da u praćenju izvršavanja proračuna ima dosta propusta, da se isto ne prati adekvatno i samim tim se ne može na vrijeme reagirati.

Timu za reviziju je dostavljen i spisak obveza koje su nastale u 2004. godini, ali su fakture za iste dostavljene nakon 31.01.2005. godine, i iste nisu evidentirane u 2004. godini, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu proračuna/budžeta u FBiH u dijelu priznavanja rashoda i izdataka u periodu u kome su nastali. Uvidom u ovu evidenciju, konstatirali smo da do okončanja revizije, obveze iz 2004. godine koje terete Proračun za 2005. godinu, a iste nisu planirane iznose 59.012 KM za FMO i 561.861 KM za VF. Na pitanje koliko je takvih obveza još ostalo, revizorski tim nije dobio odgovor, što ukazuje na nedostatak internih kontrola i nedostatak uvezanosti sektora logistike i sektora materijalno finansijskog poslovanja, odnosno neažurnost sektora logistike u kompletiranju i dostavljanju dokumentacije na knjiženje.

Iz naprijed navedenog konstatiramo da ukupno prekoračenje Proračuna za 2004. godinu iznosi za FMO 472.530 KM, a za VF 2.487.106 KM.

Izvršavanje Proračuna vršiti u skladu sa Zakonom o proračunima /budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH.

Uspostaviti i ojačati sustav internih kontrola kod sektora za logistiku i sektora za materijalno finansijsko poslovanje u dijelu rokova za kompletiranje i dostavljanja dokumentacije na knjiženje.

Troškove i izdatke evidentirati u periodu u kome su nastali u skladu sa Uredbom o računovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.

c) Vlastiti prihodi FMO i VF

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju konstatirano je da su se vlastiti prihodi u 2004. godini evidentirani u iznosu od 2.462.000 KM, a ostvarivali su se na osnovu izdavanja poslovnih prostora FMO u zakup, izdavanje u zakup Domova VF na komercijalnoj i nekomercijalnoj osnovi i prodaje zastarjelog i viška naoružanja i municije VF.

Revizorskom timu je prezentiran Zaključak Vlade Federacije broj 173/04 od 22.04 2004. godine o uklanjanju viška naoružanja, vojne opreme i streljiva za Vojsku Federacije po kome FMO treba da definiše navedeno streljivo, da donese Rješenje o prodaji i provede procedure prodaje. U zaključku Vlade stoji da će se prodaja provoditi sukcesivno do okončanja procesa reformi obrane u BiH. Instrukcijom Ministra obrane BiH, Naredbom istog od 15.12.2004. godine i dopisom komandanta EUFOR-a određuju se mjesta skladištenja naoružanja za prodaju i produžava rok izvoza naoružanja koje se treba prodati do 30.06.2005. godine.

Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da je FMO provelo sve propisane procedure prodaje i sklopilo Ugovor o prodaji sa poduzećem SCOUT doo Zagreb na ukupnu vrijednost od 2.077.000 \$ što je i fakturirano. Uvidom u evidenciju naplaćenih prihoda, po ovom osnovu, koju je dostavilo Federalno ministarstvo financija, konstatirano je da je do kraja 2004. godine naplaćeno 990.375 KM.

Kod ostvarivanja vlastitih prihoda od najma poslovnih prostora, a temeljem uvida u dokumentaciju, konstatirali smo da i dalje postoji problem nepostojanja potpune evidencije objekata koji se daju u zakup po pitanju vlasništva istih, nedostaju adekvatne evidencije sklopljenih ugovora sa zakupoprimcima i ispostavljanje faktura po istim, a posebno knjigovodstvena evidencija naplaćenih potraživanja. Tako je na kontu potraživanja iskazano samo dugovno stanje u iznosu od 10.519.790 KM, a stvarno iskazani naplaćeni prihodi u 2004 godini iznose 2. 462.000 KM. **Mišljenja smo, da, bez obzira na odgovarajuće poteškoće sa kojima se FMO susreće prilikom evidentiranja naplaćenih prihoda, odnosno iskazivanja stvarno nenaplaćene realizacije, isto se ne oslobađa odgovornosti, jer je člankom 27. Zakona o proračunima/budžetima u FBiH regulirano da su proračunski korisnici odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda u svojoj nadležnosti.**

Uvidom u popisne liste FMO i VF konstatirali smo da komisija za popis nije vršila popis potraživanja i obveza i nije uskladila stvarno i knjigovodstveno stanje istih, te iznos ovako iskazanih potraživanja ne možemo potvrditi.

Ostvarivanja dijela vlastitih prihoda u svezi izdavanja u zakup Domova VF na komercijalnoj i nekomercijalnoj osnovi vrši se temeljem Privremene odluke Ministra: o organiziranju rada domova na komercijalnoj osnovi (kino sale, svečane sale, galerije, osim restorana) za zadovoljenje kulturno – zabavnih, sportskih i drugih potreba pripadnika VF i građana od 09.05.2003. godine. Odlukom je regulirano da će zahtjeve za korištenje doma VF u Sarajevu odobravati FMO, a odobrenje takvih zahtjeva

u drugim domovima Vojske Federacije regulirat će komandant VF svojom naredbom. Temeljem te Odluke sektor logistike FMO je zadužen za fakturiranje i iznajmljivanje domova VF na komercijalnoj osnovi. **Međutim, tim za reviziju, a temeljem izjava odgovornih osoba, konstatira da i po ovom osnovu naplatu prihoda niko konkretno ne prati, niti evidentira, a također ne postoji adekvatna evidencija fakturiranih prihoda po ovom osnovu.**

U skladu sa odgovarajućim zakonima i provedbenim propisima, osigurati potpuno i pravodobno prikupljanje i naplatu prihoda iz svoje nadležnosti.

Uspostaviti adekvatne evidencije objekata koji se daju u zakup po pitanju vlasništva istih, evidencije sklopljenih ugovora i ispostavljenih faktura po istim, a posebno knjigovodstvenu evidenciju naplaćenih potraživanja.

d) Izvršenje proračuna za 2004 godinu

Izmjenama i dopunama Proračuna za 2004. godinu za FMO odobrena su sredstva u iznosu od 28.306.624 KM, a u Godišnjem iskazu o izvršenju Proračuna iskazana su u iznosu od 27.618.857 KM, a za Vojsku Federacije odobrena sredstva su 201.415.284 KM a iskazana u Godišnjem iskazu o izvršenju proračuna u iznosu od 198.225.752. KM.

Međutim, bez obzira na manje iskazana u odnosu na odobrena sredstva Proračunom, i FMO i VF su ostvarili prekoračenje proračuna., što smo obrazložili u ranijem poglavlju.

Izdaci za bruto plaće i naknade u 2004. godini iznose 153.866.590 KM, što u odnosu na planirani iznos od 154.068.756 KM predstavlja ostvarenje od 99,86 %. Ove isplate odnose se na: neto plaće, plaće VDI (vojnih diplomatskih izaslanstva), poreze i doprinose na plaću.

Uvidom u personalnu evidenciju i obračun plaća FMO i VFBiH, revizorski tim konstatira da se isti i dalje vode i obračunavaju odvojeno za bošnjačku i hrvatsku komponentu, a personalni dosijei uposlenih su i dalje smješteni na dvije lokacije, u Sarajevu i Mostaru.

Utvdili smo da se prilikom obračuna plaća i naknada koriste dva različita softvera za H i B komponentu, od kojih je samo jedan u vlasništvu ministarstva. Iako ministarstvo ima stručni potencijal osposobljen za unapređenje i održavanje vlastitog softvera, za korištenje drugog se troše značajna sredstva.

Ovakav način rada i obračuna plaća (odvojeno) predstavlja značajnu slabost interne kontrole, za koju smo se uvjerali da je u ovom segmentu nedjelotvorna, što potvrđuje odvojeno funkcioniranje komponenti.

Uvidom u personalne dosijee uposlenih konstatali smo da H komponenta nije izvršila postavljenja po novoj formaciji, kao i da je način zasnivanja radnog odnosa različit za pripadnike Vojske Federacije iz H i B komponente, te bi bilo nužno u budućem periodu postupiti u skladu sa člankom 11. Zakona o službi u Vojsci Federacije BiH, koji za stupanje u Vojsku Federacije profesionalnih vojnih lica i civilnih lica predviđa ugovor o prijemu u profesionalnu vojnu službu, odnosno o prijemu u civilnu vojnu službu i rješenje o postavljanju na dužnost i rješenje o rasporedu na dužnost.

Zbog činjenice da se obračun plaća u Ministarstvu radi odvojeno po komponentama, revizorski tim daje uporedni pregled troškova plaća u FMO i VFBiH:

Isplaćeno za 2004. god.	Federalno ministarstvo obrane			Vojska Federacije BiH			FMO + VF
	B Doprinosi	H doprinosi	B + H	B doprinosi	H dorinos	B + H	Ukupno
Neto Plaća	7.846.927	3.087.588	10.934.515	56.216.949	23.696.974	79.913.923	90.848.439
Bruto Plaća	13.258.954	5.217.154	18.476.108	95.029.779	40.041.445	135.071.225	153.547.333
PNP¹ po uposleniku	790,80	819,21	798,60	621,93	621,57	621,82	638,85
PBP² po uposleniku	1.336,20	1.384,22	1.349,40	1.051,32	1.050,30	1.051,02	1.079,75
Prosječan broj uposl.	827	314	1.141	7.533	3.177	10.710	11.851

Na bazi prosječnog stanja broja uposlenih u tijeku 2004. godine kojeg smo računali na osnovu isplaćenih plaća, u FMO je bio uposlen 1.141 djelatnik, a u Vojsci Federacije 10.710 djelatnika.

¹ PNP = prosječna neto plaća;

² PBP = prosječna bruto plaća.

Prekoračenja broja uposlenih u 2004. godini u odnosu na predviđeni broj Odlukom Predsjedništva BiH o veličini i ustrojstvu oružanih snaga BiH, iznose za FMO 8,7 % i za VF 5,3 %, a koja su posljedica kašnjenja procesa redukcije ljudstva kojeg ćemo detaljnije pojasniti u posebnoj dijelu.

Plaće u FMO i Vojsci Federacije su isplaćivane na osnovu Privremenog pravilnika o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika Federalnog ministarstva obrane i izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika koji nisu usklađeni sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave, Zakonom o obrani i Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave.

Ovim Pravilnikom propisuje se: dodatak na plaću svim službenicima i namještenicima Ministarstva obrane i pripadnicima Vojske Federacije u iznosu od 30 % umjesto da Ministar obrane propiše određene poslove i zadatke kojima ovo pravo pripada; korekcija koeficijenata od 10 % i 20 % ukoliko djelatnik nema potrebnu stručnu spremu, izračunavanje koeficijenta za obračun plaće pripadnika Vojske Federacije kao aritmetičku sredinu između osobnog i formacijskog čina, povećanje plaće za 0,60 % za svaku navršenu godinu mirovinskog staža umjesto 0,50 %, položajni dodatak od 3 % do 9 % umjesto 5 %.

Neusklađenost istog ima za posljedicu enormno veće izdatke za plaće FMO i VF, od pripadajućih koje su propisane naprijed navedenim propisima, obzirom da se radi o proračunskim korisnicima koji su u 2004. godini imali ukupno prosječan broj 11.851 uposlenih djelatnika.

Uvidom u obračun plaća H komponente, utvrdili smo i u 2004. godini isplate plaća i otpremnina za odlazak u mirovinu, koje smo identificirali tijekom 2003. godine osobama za koje ne možemo potvrditi da su se nalazile u radnom odnosu. Na osnovu raspoloživih informacija i prezentirane dokumentacije, revizorski tim konstatira da se radi o bivšim pripadnicima Vojske Federacije koji su Odlukom Ministra broj: 13-01-51/02, od 04.02.2002. godine, (zbog smanjenja pripadnika VF – hrvatske komponente u mjesecu siječnju 2002. godine, na dozvoljeni broj od 7.225 pripadnika) skinuti sa platnog spiska FMO i VF i za koje se, kako je Odlukom rečeno trebala izvršiti odjava putem rješenja o prestanku djelatne vojne službe.

Obzirom da ove isplate nisu rađene na transparentan način već na osnovu usmenog dogovora između pomoćnika ministra sektora za personal i pomoćnika ministra sektora za materijalno – finansijsko poslovanje, po pismenoj izjavi odgovorne osobe, revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi zakonitost isplata istih.

Uzevši u obzir činjenice da postoji određeni broj tužbi protiv Ministarstva, a u vezi sa ovakvim netransparentnim i nezakonitim radom odgovornih osoba, te da po prethodnom revizorskom izvještaju nisu poduzete nikakve mjere na sagledavanju i rješavanju nastale situacije, revizorski tim je mišljenja da bi se trebala formirati stručna komisija na nivou Ministarstva koja bi ovaj proces trebala sagledati i predložiti, u skladu sa postojećim propisima, adekvatne mjere za definitivno razrješenje nastale situacije.

Revizorski tim je, metodom uzorka, izvršio pregled obračuna plaća i personalne evidencije, te ustanovio da se na platnom spisku nalazila i osoba koja je 02.02.2001. godine stavljena na raspolaganje od 3 mjeseca i kojoj je prestao radni odnos 31. svibnja 2001. godine, u skladu sa Odlukom o smanjenju vojnih efektivna i brojčanog sastava hrvatske komponente VF za 15 % do 31. siječnja 2001. godine. Ista osoba je dobila i otpremninu u iznosu od 6.000 KM u 2004. godini.

Ustanovili smo da se prema postojećem Privremenom Pravilniku o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika FMO naknada plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad koja nije uzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću isplaćuje u iznosu od 90 % plaće iz prethodnog mjeseca dok je refundiranje bolovanja od zavoda zdravstvenog osiguranja moguće izvršiti u iznosu od 80 %. U 2004. godini Federalno ministarstvo obrane je od isplaćenog iznosa svojim uposlenicima za bolovanje preko 42 dana, od 905.361 KM uspjelo refundirati samo 50.999 KM, odnosno 5,63 %. Razlog za ovako slabi procent naplate leži u neriješenim sistemskim problemima između zavoda zdravstvenog osiguranja i ministarstva, te u neprovođenju potrebnih aktivnosti od strane VF koje se tiču dostavljanja potrebne dokumentacije.

Naknade troškova zaposlenima su u 2004. godini izvršene u iznosu od 36.461.532 KM što u odnosu na planirano od 36.466.501 KM predstavlja ostvarenje od 99,98 %. Struktura isplaćenih naknada je sljedeća:

• Naknade za prijevoz s posla i na posao	2.713.312
• Naknada troškova smještaja	379.051
• Naknada za odvojeni život	1.264.589
• Naknada za topli obrok	5.332.219
• Naknade za terenski rad	937.451

• Regres za godišnji odmor	4.916.825
• Otpremnine	17.700.956
• Jubilarne nagrade, porez na dodatna primanja	18.495
• Pomoć u slučaju smrti	1.988.667
• Naknade novčanih primanja (plate regruta)	1.210.126.

Naknade za prijevoz s posla i na posao iskazane u iznosu od 2.713.312 KM, odnose se na pojedinačni prijevoz koji zahijeva novčanu naknadu. Na osnovu razgovora sa odgovornom osobom ministarstva došli smo do saznanja da obračun naknada prijevoza H komponente Vojske Federacije za X, XI i XII mjesec 2004. godine nije obračunat niti prikazan u financijskim izvještajima za 2004. godinu.

Pored isplata novčanih naknada zaposlenim za prijevoz s posla i na posao u iznosu od 2.713.312 KM, Ministarstvo je tijekom 2004. godine potrošilo na troškove organiziranog prijevoza pripadnika Ministarstva i Vojske Federacije još 3.218.729 KM, tako da možemo reći da su **ukupni troškovi prijevoza personala u 2004. godini iskazani u knjigovodstvenim evidencijama u iznosu od 5.932.041 KM.**

Analizom troškova organiziranog prijevoza za 2004. godinu, revizorski tim je utvrdio da ovaj proces nije bio dobro planiran niti vođen jer u sebi nije sadržavao elemente koji se odnose na očekivano smanjenje broja personala i lokacija, a samim tim i potrebnog broja linija prijevoza.

Javni poziv koji je objavljen krajem 2003. godine, a za 2004. godinu, po postojećoj proceduri Ministarstva nije doživio realizaciju jer je isti Odlukom ministra poništen, a zašto, revizorskom timu nije prezentirana dokumentacija.

Organizirani prijevoz personala se u prva tri mjeseca 2004. godine odvijao temeljem ugovora sa prijevoznicima koji su odabrani za prethodnu 2003. godinu, a na osnovu dobivene suglasnosti Federalnog ministarstva financija, po prethodnom zahtjevu Federalnog ministarstva obrane. Naredna tri mjeseca prijevoz personala se odvijao na isti način, na bazi potpisanih aneksa ugovora koji nisu dobili suglasnost Federalnog ministarstva financija, koje se proglasilo nenadležnim za donošenje iste. Za sedmi i osmi mjesec 2004. godine nije bilo organiziranog prijevoza uopće ali su uposleni dobivali novčane naknade za prijevoz na osnovu rješenja iz Sektora za personal. Vremenski period za posljednja četiri mjeseca 2004. godine je pokriven novim ugovorima sa prijevoznicima koji su odabrani provođenjem drugog javnog poziva, a po osnovu novog zahtjeva od strane Zajedničkog Zapovjedništva Vojske Federacije.

Uzevši u obzir činjenicu da Federalno ministarstvo financija nije nadležno za davanje suglasnosti za produženje ugovora, smatramo da se organizirani prijevoz personala za prvo polugodište 2004. godine nije odvijao u skladu sa odredbama Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.

Uvidom u dokumentaciju, a vezanu za isplatu naknada, revizorski tim je konstatirao da postoji evidentan problem kašnjenja ispostavljanja rješenja o naknadama, iz sektora za personal Ministarstva, koja se vrlo često donose retroaktivno i ne prate Naredbe o prekomandama i druga akta ministarstva. Dešava se da prođe nekoliko mjeseci prije nego li se postojeće rješenje o ostvarivanju neke naknade ukine, iako su se uvjeti na osnovu kojih je određeni uposlenik ostvarivao istu drastično izmijenili. Ovo, kao i činjenice koje smo utvrdili prilikom revizije obračuna plaća, ukazuje na potrebu značajnih promjena u funkcioniranju ovog sektora čiji rad ima veliki uticaj na financijske tokove Ministarstva. Ove promjene bi podrazumijevale direktniji kontakt sa jedinicama na terenu i efikasniji način obavljanja poslova iz nadležnosti ovog sektora, a u skladu sa Pravilnikom o unutarnjem ustroju FMO.

Prema financijskim izvještajima Federalnog ministarstva obrane ukupno iskazane otpremnine u 2004. godini iznose 17.700.956 KM, od čega se 17.403,454 KM odnosi na isplate otpremnina u procesu smanjenja brojnog stanja FMO i VF BiH.

Tijekom 2004. godine je provedeno smanjenje brojnog stanja Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije prema Odluci o veličini i ustroju oružanih snaga BiH, Predsjedništva BiH od 24. ožujka 2004. godine, kojom se određuje da se najkasnije do 31. svibnja 2004. godine, brojna veličina profesionalnih vojnih osoba Oružanih snaga BiH svede na 12.000 pripadnika, od čega 8.000 pripadnika VF BiH i 4.000 pripadnika VRS.

Otpust je vršen potpisivanjem Sporazuma o prestanku profesionalne vojne službe, od strane pripadnika FMO-a i VF, nakon čega je vršena isplata od 6.000 KM za svakog potpisnika pojedinačno, ili putem umirovljenja vojnih osiguranika, kojima je vršena isplata otpremnine u skladu sa zakonskim propisima. Za

realizaciju procesa smanjenja brojnog stanja FMO-a i VFBiH su planirana na ime otpremnina sredstva u okviru proračuna za 2004. godinu u iznosu od 15.420.632 KM.

Prema dostavljenom izvještaju od strane ministarstva u tijeku 2004. godine VF i FMO su smanjili brojno stanje za ukupno 4.912 osoba, **za čije otpremnine je do završetka ovog procesa ukupno isplaćeno 19.073.159 KM, od čega 17.403.454 KM u 2004. godini i 1.669.705 KM u 2005. godini. Troškovi otpremnina su u odnosu na Proračunom odobrena sredstva za ove namjene u iznosu od 15.731.632 KM veći za 21,24 %.**

	Broj osoba				Isplaćeni iznos			
	FMO	VF	Ukupno	%	FMO	VF	Ukupno	%
B komp.	272	2.871	3.143	63,99	1.090.289	10.825.803	11.916.092	62,48
H komp.	105	1.664	1.769	36,01	313.725	6.843.342	7.157.067	37,52
Ukupno	377	4.535	4.912	100,-	1.404.014	17.669.145	19.073.159	100,-

Federalno ministarstvo obrane							
Penzija/otpremnina				Sporazum			
B		H		B		H	
Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
265	1.048.289	103	301.725	7	42.000	2	12.000

Vojska Federacije											
Redovan obračun Penzija/otpremnina				Raspodjela Penzija/otpremnina				Sporazumni prekid Profesionalne vojne službe			
B		H		B		H		B		H	
Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
1339	3.049.853	590	1.101.401	841	3.305.951	331	1.283.941	745	4.470.000	743	4.458.000

U cilju provedbe aktivnosti na smanjenju brojnog stanja personala u FMO i VF, odlukom Ministra od 15. siječnja 2004. godine, ustanovljeno je Koordinacijsko povjerenstvo za provedbu smanjenja i izrađen je Operativni plan provedbe smanjenja personala u FMO i VF. Zadaća ovog Koordinacijskog povjerenstva je da nadzire, prati i koordinira aktivnosti utvrđene Operativnim planom provedbe smanjenja.

Činjenice koje su uticale na prolongiranje planiranog roka završetka aktivnosti otpusta (31. svibanj 2004. godine), kao i veću cijenu ovog procesa su: objavljivanje Uredbe Vlade o povoljnijim uvjetima za sticanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika VFBiH tek 03.04.2004. godine, iako ju je Vlada donijela 18. prosinca 2003. godine; kašnjenje u potpisivanju Odluke Predsjedništva o veličini i ustroju VFBiH zbog čega nisu na vrijeme donesene knjige ustroja zapovjedništava i postrojbi VFBiH i Pravilnik o unutarnjem ustroju, na osnovu kojih su se trebali uraditi spiskovi osoba koje će biti otpuštene kao višak; Operativni plan za zbrinjavanje viška otpuštenih pripadnika VFBiH i FMO donesen je na Parlamentu FBiH tek u drugoj polovini travnja 2004. godine; u srpnju mjesecu 2004. godine došlo je do izmjene Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće kojom se otpremnina za odlazak u mirovinu povećava sa tri na šest prosječnih ili plaća djelatnika.

Zbog ograničenja vremena izvođenja revizije, revizirski tim nije vršio reviziju procesa otpusta pripadnika VFBiH i njegove usklađenosti sa donesenim kriterijima, ali je metodom uzorka provjeravao postupanje Ministarstva u vezi sa člankom 5. Uredbe o povoljnijim uvjetima za sticanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika VFBiH, koji predviđa primjenu odredbi Uredbe i na vojne osiguranike (pasivne vojne osiguranike) kojima je odlukama Civilnog zapovjednika ili drugih nadležnih organa djelatna vojna služba prestala u periodu 01.siječnja 1997. godine do dana stupanja na snagu ove Uredbe (04.04.2004. godine) zbog smanjenja brojčanog stanja Vojske Federacije, ako na dan stupanja ove Uredbe imaju 40 godina starosti i 20 godina mirovinskog staža, od čega tri godine efektivnog staža tijekom rata kao vojni osiguranici. Člankom 9. iste Uredbe je propisano da su ovi vojni osiguranici pravo na povoljnije uvjete umirovljenja mogli koristiti tek nakon potpisivanja Sporazuma sa Ministarstvom odbrane o uvjetima umirovljenja.

Utvdili smo da na nivou Ministarstva nisu bile utvrđene jedinstvene procedure i postupci koji se trebaju provesti nad pasivnim vojnim osiguranicima da bi im se priznalo pravo utvrđeno u članku 5. Uredbe, koje se odnosi na ispunjavanja kriterija za ostvarenje mirovine pod povlaštenim uvjetima, jer se proces odvijao različito i odvojeno po komponentama.

Revizorskom timu su prezentirani spiskovi od 825 pasivnih vojnih osiguranika H komponente i 1.008 pasivnih vojnih osiguranika B komponente koji su iskoristili pravo na povoljnije uvjete umirovljenja, od kojih smo mi odabrali revizorski uzorak.

Zbog uočenih nedostataka u provođenje ovog procesa, mišljenja smo da bi se na nivou ministarstva trebao izvršiti uvid u sve potpisane Sporazume sa pasivnim vojnim osiguranicima kojima su oni stekli pravo na povoljnije uvjete umirovljenja.

Na osnovu dokumentacije koju je revizorski tim prikupio u vezi otpusta Vojske Federacije tijekom 2004. godine, nismo u mogućnosti u potpunosti potvrditi pravilnost izvršenja ovog procesa iz razloga nedovoljne koordinacije svih institucija koje su učestvovala u pripremi i provođenju pravnih akata na osnovu kojih je proces otpusta i izvršen. Dodatni problem su prouzrokovale izmjene Uredbe o povoljnijim uvjetima za sticanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika VFBiH i Uredbe o naknadama u tijeku odvijanja procesa, kojom su osobe iz Vojske otpuštane pod bitno izmijenjenim okolnostima. Odgovornost ministarstva za ovakvo provođenje otpusta Vojske treba tražiti u činjenici da su u Koordinacijsko povjerenstvo za provedbu smanjenja personala u FMO i VF, čiji je osnovni zadatak trebao da bude nadzor, praćenje i koordinacija aktivnosti utvrđenih Operativnim planom provedbe smanjenja bili imenovani ljudi koji danas nisu na popisu uposlenika Ministarstva i u nedonošenju jedinstvenih procedura i postupaka za provođenje odredbi Uredbe po kojoj su otpust i umirovljenje vršeni.

Ažurirati i ustrojiti jedinstvenu personalnu evidenciju i urediti radno – pravni status uposlenih u Ministarstvu i Vojsci (za Bošnjačku i Hrvatsku komponentu) u skladu sa važećim zakonskim propisima, napraviti jedinstvenu bazu podataka o osobnim činovima;

Izvršiti postavljenja i prijem svih pripadnika Vojske Federacije po novoj formaciji u skladu sa člankom 11. Zakona o službi u Vojsci Federacije;

Formirati jedinstvenu bazu podataka i uspostaviti jedinstveni obračun plaća za Bošnjačku i Hrvatsku komponentu; Uskladiti Pravilnik o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalni vojnih osoba, službenika i namještenika FMO sa važećom zakonskom regulativom, Kolektivnim ugovorom i ostalim pozitivnim zakonskim propisima i da do njegovog usklađivanja primjena istog bude jedinstvena na nivou cijelog Ministarstva i Vojske Federacije ;

Da menadžment Ministarstva FMO i VF formira stručnu komisiju koja će preispitati osnovanost isplata «zaostalih» plaća tijekom 2004. i 2003. godine, te na osnovu konstatiranog stanja poduzme adekvatne mjere za rješenje nastale situacije, vodeći računa o odgovornosti nad povjerenim javnim sredstvima.

Da se poduzmu određene aktivnosti u sektoru za personal koje bi podrazumijevale direktniji kontakt sa jedinicama na terenu i efikasniji način obavljanja poslova iz nadležnosti ovog sektora, a u skladu sa Pravilnikom o unutarnjem ustroju FMO.

Izvršiti uvid u sve potpisane Sporazume sa pasivnim vojnim osiguranicima kojima su oni stekli pravo na povoljnije uvjete umirovljenja.

Pravilnikom o plaćama regulirati da se za bolovanje preko 42 dana isplaćuje iznos koji je prema propisima o zdravstvenom osiguranju moguće i refundirati. Pojačati suradnju sa zdravstvenim institucijama i riješiti interne slabosti koje se tiču neprovođenja potrebnih aktivnosti kako bi se naplata bolovanja podigla na veći nivo.

Iskazani izdaci za nabavku materijala za Vojska Federacije iznose 13.325.369 KM, a za FMO 725.925 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na nabavku hrane, odjeće, obuće i administrativnog materijala.

Uvidom u dokumentaciju nabavke materijala za 2004. godinu za FMO i VF konstatirano je da se nabavka, za razliku od 2003. godine, vršila na osnovu jednog raspisanog natječaja za H i B komponentu, a izvršenje istih se pratilo i evidentiralo odvojeno po komponentama, u skladu sa Privremenom odlukom o raspodijeli i raspolaganju novčanim sredstvima u FMO i VF BiH iz 1999. godine.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da je Federalno ministarstvo financija svojim aktom 03-02-219/041 od 13.01.2004. godine dalo suglasnost FMO za korištenje ugovora za I kvartal 2004. godine, po osnovu sklopljenih ugovora u 2003. godini, o čemu smo već dali svoje mišljenje.

Uvidom u Tender-nabavke artikala ishrane za Vojsku Federacije koji je raspisan krajem 2003. godine i sačinjenog Zapisnika komisije o izboru 25.02.2004 godine, **zaključili smo da su na samoj listi propisanih kriterija za odabir najpovoljnijih dobavljača, isti detaljnije opisani, ali to nije regulirano posebnim internim aktom kao što je propisano Uredbom o postupku nabavke roba usluga i ustupanja radova.**

Prema Zapisniku komisije za izbor najpovoljnijeg ponuđača, komisija je za svaki artikal predložila da se sklope Ugovori sa dva odnosno tri dobavljača, za koje nismo mogli potvrditi da ispunjavaju sve kriterije natječaja po vrsti artikla i da su baš za taj artikal najpovoljniji po svim kriterijima. Bodovanje je rađeno za grupu proizvoda,

naprimjer: za meso i mesne prerađevine, za pekarske proizvode itd, mada javni natječaj nije tako raspisan, po kriterijima koji u potpunosti ne odgovaraju onim objavljenim u javnom natječaju. U Zapisniku komisije se ističe, da, imajući u vidu posebno dvokomponentnost i dvonacionalni sustav Vojske Federacije, da se predlaže izbor najpovoljnijih ponudilaca po dva odnosno tri za svaki artikl. Tako se primjera radi predlaže nabavka suhog voća od dobavljača «Sule Komerc» Sarajevo po cijeni od 2,70 KM i od «Bruning» Sarajevo po cijeni od 4,5 KM (nije jasno zašto sa obadva dobavljača i to obadva iz Sarajeva po različitim cijenama), a po ukupnim kriterijima za ovu grupu proizvoda niti je dobavljač «Bruning» sa najviše bodova niti je «Sule komerc» drugi po toj bodovnoj listi u kojoj su obuhvaćeni svi kriteriji po dobavljačima. S obzirom na ovakav način bodovanja, ne možemo potvrditi da je izbor najpovoljnijeg ponuđača u potpunosti proveden u skladu sa navedenom Uredbom.

U tijeku revizije izdataka za ishranu, konstatirali smo pojavu preknjižavanje izdataka sa VF na FMO u slučajevima kada na poziciji izdatka koji treba da tereti Vojsku Federacije nema dovoljno sredstava i onda se kod samog formiranja naloga za plaćanje u sektoru logistike tereti drugi proračunski korisnik (FMO), **bez Odluke Vlade, što je suprotno Zakonu o izvršenju proračuna FBiH za 2004. godinu i Zakonu o proračunima /budžetima u FBiH. Takvih izdataka je, uvidom u bruto bilancu FMO, evidentirano u iznosu od 142.292. KM koji se odnose samo na hranu i prehrambene artikle.**

Dana 05.12.2003. godine ministar donosi Odluku o izvršenju nabavke potrošnog i repromaterijala i tiskanog materijala za 2004. godinu, a koji su predviđeni planom proračuna za FMO i VF. Formirana je komisija, objavljeno javno nadmetanje i donesen Zapisnik komisije od 17.03.2004. godine o izboru najpovoljnijeg dobavljača. Prema istom, za potrošni materijal i repromaterijal izabrana su četiri dobavljača i za tiskani materijal četiri dobavljača. **Uvidom u Javni natječaj konstatirali smo da niti u sadržaju ponude niti u kriterijima nema naveden izbor po regionalnoj zastupljenosti ponuđača, a niti su internim aktom (kako to Uredba o nabavci roba, usluga i ustupanju radova nalaže) regulirani i pojašnjeni kriteriji za izbor. Prema tome izbor nije u potpunosti izvršen u skladu sa Uredbom o nabavci roba usluga i ustupanju radova.**

Izdaci za nabavku nafte i naftnih derivata su u 2004. godini iskazani u iznosu od 3.687.051 KM. Na osnovu uvida u dokumentaciju vezanu za izbor najpovoljnijeg ponuđača, od strane FMO, za nabavku nafte i naftnih derivata, motornih ulja i maziva opće i specijalne namjene, revizorski tim je konstatirao sljedeće nepravilnosti koje se tiču odabira najpovoljnijih ponuđača, i to:

- Komisija je za svaku vrstu nabavke odabrala više ponuđača pravdajući to revizorskom timu razlozima koji se tiču regionalne zastupljenosti sa stajališta blizine jedinice VF, u cilju smanjenja troškova transporta i efikasnije i sigurnije realizacije potrebnih nabavki. Revizorski tim, na osnovu prezentirane dokumentacije, ove razloge ne može prihvatiti kao relevantne iz razloga što ni na koji način nije definiran pojam regionalne zastupljenosti niti se iz prezentirane dokumentacije može potvrditi da su pojedini dobavljači isključivo vezani za nabavku na određenom području.
- Svi odabrani dobavljači su ponudili različite cijene, na bazi kojih su i potpisani ugovori o nabavci za 2004. godinu. Komisija za odabir najpovoljnijih ponuđača prilikom izrade tenderske dokumentacije i odabira nije vodila računa o tome da li su ponuđene cijene i realne, odnosno nije utvrdila realne parametre na osnovu kojih je mogla procijeniti ponude. **Nijedna ponuda dobavljača naftnih derivata nije u sebi sadržavala elemente koji utiču na ponuđenu cijenu, a na osnovu kojih bi se u potpisanim ugovorima o nabavci jasno definirala promjena cijena.**
- Prilikom vrednovanja ponuda Komisija nije vodila računa o poštivanju članka 36. Uredbe o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, u kojem izričito stoji da pravna lica koja ne mogu priložiti dokaze o nepostojanju neizmirenih obveza po osnovu javnih prihoda nemaju pravo učešća na tenderu. Sa firmama ZOVKO OIL D.O.O. Žepče, Lamina Mostar i Energopetrol d.j.l. Sarajevo su potpisani ugovori za nabavku nafte i naftnih derivata, iako pomenute firma nisu prezentirala relevantne dokaze da nemaju neizmirenih obveza po osnovu javnih prihoda. Komisija je prihvatila ponudu od firme ZOVKO OIL Žepče na osnovu izjave menadžmenta ove firme da nemaju neizmirenih obveza, a u ponuđenoj tenderskoj dokumentaciji koja govori o referensama ovog ponuđača za period 2000 – 2002., i koja potvrđuje kvalitetu ponuđenih naftnih derivata nalazi se dokumentacija firme ZOVKO Žepče. U Zapisniku o odabiru najpovoljnijih dobavljača stoji da je odabrana firma ZOVKO Žepče, iako je evidentno da se je na tender prijavila firma ZOVKO OIL D.O.O. Žepče, koja je osnovana 12.02.2003. godine.

Na osnovu uvida u dokumentaciju vezanu za nabavku nafte i naftnih derivata od firmi ZOVKO OIL Žepče, Energopetrol d.j.l. Sarajevo i Lamina Mostar revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi ispravnost ovoga procesa jer su fakturirane cijene, za isporučene količine nafte i naftnih derivata, rađena samo na

osnovu OPC obrazaca - izvješća o promjenama cijena dobavljača, koje ne možemo uporediti sa prihvaćenim cijenama javnim tenderom.

Obzirom da odgovorni u ministarstvu nisu revizorskom timu prezentirali dokaze da je do promjena cijena dolazilo u istom procentualnom iznosu poskupljenja barela sirove nafte na svjetskom tržištu, računajući na srednji tečaj USA dolara kako je to člankom 7. Ugovora o nabavci definirano, te zbog činjenica koje smo naveli naprijed vezane za odabir dobavljača, revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi pravilnost i transparentnost procesa nabavke nafte i naftnih derivata.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu 2.300.020 KM što u odnosu na plan od 3.010.960 KM predstavlja ostvarenje od 76,39 %.

Na osnovu obavljenih razgovora i uvida u dostavljene informacije prema relevantnim institucijama, revizorski tim je došao do saznanja da zbog nedostatka adekvatnog održavanja sva pokretna i nepokretna imovina Ministarstva, odnosno Vojske Federacije sve više propada. Glavni uzrok leži u nedovoljnosti financijskih sredstava za ove namjene.

Potpuno su u nemogućnosti da sprovedu generalni i srednji remont tenkova, a sve više odustaju i od osnovnog održavanja nekretnina, naoružanja i vojne opreme, a posebice municije, oklopnih sredstva i helikoptera neophodnih za realizaciju osnovnih zadataka iz misije Vojske Federacije. Ispravnost helikoptera koji su osim osnovne namjene neophodni za pomoć civilnom stanovništvu u raznim nepogodama te realizaciju SARS misije nije ni približno na potrebnom nivou – održavaju nivo operativnosti helikoptera od 15 – 20 %.

Skladišta municije VF nisu zaštićena elektronskim sredstvima, nisu osigurani potrebni uvjeti za skladištenje, nije izvršeno deminiranje prostora unutar i oko skladišta, što predstavlja stalnu opasnost za sredstva i ljudstvo.

Svjetski činjenice da država ne može da osigura dovoljno sredstava za moderniziranje i osavremenjavanje oružanih sistema i opreme, smatraju da bi odobravanjem većih sredstava za tekuće održavanje uspjeli barem zaustaviti proces propadanja i spasiti dio opreme i naoružanja.

Revizorski tim je izvršio uvid u način odabira dobavljača za vršenje usluga tekućeg održavanja, u koje spadaju: tekuće održavanje vozila, računarske opreme, biro tehnike, kao i tekuće održavanje borbenih vozila i helikoptera. Utvrdili samo da je javnim pozivom, za svaku grupu usluga tekućeg održavanja odabrano više ponuđača po teritorijalnom principu, s kojima su potpisani okvirni ugovori, iz razloga smanjenja troškova, kako je to prezentirano revizorskom timu od strane odgovornih osoba.

Uvidom u dokumentaciju, uvjerali smo se da složenost jednog sustava kao što je Vojska Federacije podrazumijeva vrlo širok dijapazon potrebnih usluga koje Sektor logistike nije uspio čak sve ni definirati a kamoli unaprijed utvrditi pojedinačnu cijenu za obavljanje istih. Mogućnost kontrole fakturiranja obavljene usluge je unaprijed limitirana ako se zna da su različiti ponuđači za istu vrstu usluge ponudili različitu cijenu.

Pored ovog problema koji je jako izražen, revizorski tim je uočio i druge probleme, a koji se odnose na nepoštivanje ugovorenih procedura, od kojih navodimo primjer kupovine ulja KASTROL assuron 15 W – 40 od firme AC KRŽELJ po cijeni 6,30 KM/litru umjesto 3,90 KM/litru kako je to ugovorom definirano.

Za kupovinu akumulatora za tenkove i druga borbena sredstva od poduzeća ROBNi PROMET D.O.O. Bihać u iznosu od 88.814 KM revizorski tim nije mogao uporediti određene pojedinačne cijene akumulatora sa prezentiranim cjenovnikom na osnovu kojeg je izvršeno fakturiranje.

Izdaci za ugovorene usluge, u 2004. godini ostvareni su u iznosu 2.081.503 KM što u odnosu na proračunom planirani iznos od 2.203.170 KM predstavlja ostvarenje od 94,47 %.

Struktura ostvarenih troškova ugovorenih usluga je: usluge medija, tiskanja, javnog informiranja, reprezentacije, stručnog obrazovanja, usluge redovnih i izvanrednih sanitarnih i laboratorijskih pregleda za potrebe regruta i profesionalnih vojnih osoba i ljekarski pregledi i psihološka ispitivanja regruta i vojnih obveznika radi ocjene sposobnosti za vojnu službu.

Uvidom u ispostavljene račune Privatne srednje škole za obrazovanje odraslih s pravom javnosti – Široki Brijeg u iznosu od 19.830 KM, a za polaganje ispita za KV i VKV vozača neborbenih motornih vozila, nismo u mogućnosti da potvrdimo da se ovo obrazovanje provodilo u skladu sa planom obrazovanja i stručnog usavršavanja za 2004. godinu. Također smo konstatirali da u FMO ne postoji jasna strategija i politika stručnog obrazovanja kako službenika i namještenika, tako i profesionalnih vojnih osoba. Tako raspolažemo saznanjima da se dešavalo da djelatnik ministarstva ode na školovanje u SAD i po povratku sa istog ode u mirovinu.

U okviru ugovorenih usluga najznačajniji trošak predstavljaju usluge redovnih i izvanrednih sanitarnih i laboratorijskih pregleda za potrebe regruta i profesionalnih vojnih osoba i ljekarski pregledi i psihološka

ispitivanja regruta i vojnih obveznika radi ocjene sposobnosti za vojnu službu koji su u 2004. godini ostvareni u iznosu od 1.818.936 KM.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim je utvrdio da je u 2004. godini trošak regrutovanja ostvaren u iznosu od 1.485.475 KM što u odnosu na planiran iznos od 1.491.000 KM predstavlja ostvarenje od 99,6 %, a koji se odnosi na pregled 17.465 regruta što u odnosu na planirani broj od 18.170 regruta predstavlja ostvarenje od 96%.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava i opreme iskazani su u iznosu od 198.156 KM za FMO i 504.237 KM za Vojsku Federacije.

Izvršenim uvidom u popis sredstava, obveza i potraživanja, revizorski tim konstatira da postoji Upustvo o sprovođenju inventure u FMO i VF BiH koje je izdao Ministar od 04.11.2004. godine kao i Naredba da se izvrši potpuna inventura materijalnih sredstava za 2004. godinu i imenovanju Centralne komisije na nivou VF i FMO. Uvidom u popisne liste (Uprava za obranu Travnik, Uprava za obranu Sarajevo, Uprava za obranu Zenica, FMO u sjedištu), konstatirano je da je popis stalnih sredstava samo djelimično urađen i to samo naturalno. U popisne liste su unesene samo količine bez cijena i vrijednosti. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da postoje pojedinačni izvještaji Centralne popisne komisije na nivou VF i nivou FMO u kojima je konstatirano dosta nepravilnosti i dati prijedlozi mjera za otklanjanje istih. **Popis je samo djelimično urađen, u popisnim listama i u Izvještaju Centralne popisne komisija stvarno i knjigovodstveno stanje nije usuglašeno kako to nalaže Zakon o računovodstvu i Pravilnik o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.**

Uvidom u nabavku stalnih sredstava (ostale zgrade u pripremi) u ukupnom iznosu od 242.876 KM kod Vojske Federacije, **konstatirano je da Izmjenama i dopunama Proračuna nabavka građevina nije planirana već samo nabavka opreme i rekonstrukcija i investicijsko održavanje.** Temeljem uzorka okončane situacije izvođača Graditelj Orašje na iznos od 64.744 KM za izgradnju vojarnje Bukova Greda Orašje od 15.01.2005. godine i uzorka od 44.176,75 KM na ime okončane situacije od 21.01.2005. godine od Tehnozaštite Mostar za izvođenje instalacijskih radova na pomenutom objektu i uvidom u kompletnu dokumentaciju konstatirano je sljedeće:

Odluka o izgradnji vojarnje donesena je u 2001 godini. Provedena je procedura javnog nadmetanja u 2002. godini, 13.09.2002 sklopljeni ugovori sa najpovoljnijim ponuđačima za građevinske radove i instalacijske radove (grijanje ventilacija vodovod i kanalizacija). Za građevinske radove prema ugovoru za ukupnu vrijednost od 355.700 KM, rok za izvođenje radova iznosi 60 dana od uvođenja Izvođača u posao a ukoliko isti radove ne izvrši u cijelosti u ugovorenom roku predviđene su kaznene odredbe koje bi trebale biti uključene u konačan obračun. Prema Ugovoru za instalacijske radove na ukupnu vrijednost od 254.580 KM, rok za završetak radova je 40 dana od dana uvođenje Izvođača u posao i takođe su predviđene kaznene odredbe u slučaju da se ugovoreni radovi ne izvrše u cijelosti u ugovorenom roku.

Obzirom da Izvođač nije ispoštovao rok za izvođenje radova, uvidom u konačan obračun konstatirali smo da kaznene odredbe nisu uključene u isti.

Dana 05.02.2003. godine Ministarstvo sklapa dopunski ugovor sa izvođačem Tehnozaštitom na iznos od 99.381,70 KM, što predstavlja 39 % od vrijednosti osnovnog ugovora, a bez suglasnosti Federalnog ministarstva financija što nije u skladu sa čl. 40. i 41. Uredbe o nabavci roba, usluga i ustupanju radova.

Tijekom revizije konstatirali smo da postoji Odluka ministra od 06.12.2004. godine, da se izvrši potpisivanje Dodatka ugovora sa poduzećem Graditelj Orašje na iznos od 29.173 KM, zbog nepredviđenih zanatskih radova i na osnovu dobivene suglasnosti Federalnog ministarstva financija, 28.12.2004. godine potpisuje se Dodatak ugovora sa ponuđačem.

Uvidom u Izvješće komisije o izvršenom tehničkom pregledu izvedenih radova na izgradnji objekta u vojarni Bukova Greda od 03.12.2004 i Dopunskom izvješću od 17.12.2004 godine po kome je Komisija za tehnički prijem zaključila da je objekat vojarna Bukova Greda završen i da su ispunjeni svi uvjeti da se objekat može koristiti sa pratećom infrastrukturom, zaključili smo da je Ugovor od 28.12.2004 godine sa SZR «Graditelj» zaključen retroaktivno kada su radovi već bili završeni a posebice što imamo na uvidu dopis navedenog izvođača od 31.08.2004. godine o ponudi za naknadne radove koji su izvedeni na vojarni prema uputama nadzornog inženjera a koji nisu bili obuhvaćeni sklopljenim Ugovorom iz 2002. godine.

Sve ovo upućuje nanedostatak pisanih procedura o načinu rada i obavljanja pojedinačnih poslova, odnosno nedostatak sustava internih kontrola kao i nedosljednu primjenu pomenute Uredbe o nabavci roba, usluga i ustupanju radova.

Revizijom nabavke protivpožarne opreme za Vojsku Federacije (fakture 568 od 29.11.2004. godine na iznos od 60.106 KM i fakture 595 od 7.12.2004. godine na iznos od 61.080 KM od dobavljača d.o.o. Granulo –Re Sarajevo), konstatirano je da su sklopljena dva ugovora za različite količine i vrste ove opreme. Jedan, na osnovu

referata sektora logistike od 29.12.2003. godine, Odluke ministra o nabavci od 08.01.2004 godine, Zapisniku komisije o izboru od 17.03.2004 godine, Odluci ministra od 06.05.2004g., da se sklopi ugovor sa najpovoljnijim dobavljačem temeljem navedenog Zapisnika komisije. **Sklopljeni Ugovor(od 31.05.2004 godine) se ne slaže po vrsti opreme i pojedinačnim količinama sa onim objavljenim u javnom natječaju, a izvršeni izbor najpovoljnijeg dobavljača nije pravilan i regularan, jer je po broju bodova, temeljem Zapisnika komisije izabrani dobavljač (Granulo- Re) bio drugi po redosljedu, odnosno po bodovanju.**

Drugi Ugovor je sklopljen 28.07.2004. godine sa dobavljačem «Granulo –Re», temeljem referata logistike od 06.05.2004. godine za pokretanje nabavke protivpožarne opreme u VF , Odluke ministra o nabavci od 12.05.2004. godine po osnovu navedenog referata, objavljenog natječaja i kompletne procedure izbora, konstatirano je da se referat odnosno zahtjev za opremom po stavkama u pogledu količine koju je Ministar odobrio svojom Odlukom ne slaže sa količinama opreme objavljenih u Javnom natječaju i Ugovoru koji je sklopljen temeljem Javnog natječaja. Dato je pojašnjenje da je greškom sektora logistike došlo do pogrešnog objavljivanja natječaja u pogledu količina nekih artikala, međutim timu za reviziju nije dato cjelovito pojašnjenje u pogledu kompletnog asortimana ove opreme.

Uvidom u bodovanje temeljem utvrđenih kriterija, konstatirana je nepravilnost u tome da se kod Ugovora od 28.07. 2004 godine daje 10 bodova za kriterij jedinične cijene kad je ponuda potpuna, odnosno sadrži sve količine i vrste opreme navedene u javnom natječaju a kod ugovora od 31.05.2004. godine za potpunu ponudu se daje 5 bodova. Također ističemo da se kriterij bodovanja koji se odnosi na jediničnu cijenu nije definirao, što taj kriterij točno znači i na što se točno odnosi. Internim aktom to nije regulirano. **Zaključujemo da ovaj tender nije ispravno proveden i da nije postupljeno u skladu sa Uredbom o nabavci roba usluga i ustupanju radova u dijelu u kome se regulira obveza povjerenstva da internim aktom utvrdi postupak procijene, procedure i bliže upute načina vrednovanja – bodovanja kriterija navedenih u Javnom pozivu i tenderskoj dokumentaciji.**

Preraspodijelu sredstava raspoređenih Proračunom vršiti u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH.

Osigurati dosljedno provođenje zakonskih i drugih propisa koji reguliraju postupak nabavke roba, usluga i ustupanju radova.

Pojačati sustav internih kontrola kod praćenja izvršavanja Ugovora o nabavci robe, usluga i ustupanju radova.

Popis sredstava, obveza i potraživanja vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH

Napraviti kompletnu analizu najneophodnijih mjera koje treba poduzeti kako bi se zaustavio proces propadanja pokretne i nepokretne imovine Ministarstva i o tome izvjestiti sve relevantne institucije;

Podići kontrolu provođenja procesa nabavke rezervnih dijelova, odnosno tekućeg održavanja na veći nivo, te razraditi pisane procedure za obavljanje grupa poslova iz domena tekućeg održavanja.

Da FMO definira jasnu strategiju i politiku stručnog obrazovanja, te da donese Program i Pravilnik stručnog obrazovanja;

5. ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvješća FMO i VF za 2004. godinu, utvrdili smo da je postignut neznatan napredak u odnosu na provedenu reviziju Ureda za reviziju budžeta/proračuna u FBiH za 2003. godinu.

Donesen je novi Zakon o obrani u FBiH i Zakon o službi u Vojsci Federacije koji su riješili neka pitanja dvojnosti rukovođenja i regulirali pitanja vojne službe jedinstveno na nivou Federacije BiH.

Konstatirali smo da u velikom dijelu nisu ispoštovane preporuke iz prethodnog i prethodnih izvješća, da je ovo peta godina revizije i da je krajnje vrijeme da menadžment mora odlučnije djelovati i uložiti dodatne napore za poduzimanje mjera na otklanjanju uočenih nepravilnosti i realizaciji danih preporuka u dosadašnjim izvješćima Ureda za reviziju.

Posebice ističemo da se treba poraditi na uspostavi i jačanju adekvatnog sustava internih kontrola u cilju osiguranja poslovanja u skladu sa zakonskim i drugim propisima, naročito u oblasti obračuna plaća, evidencije i naplate prihoda, usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine, te nabavke robe i vršenju usluga u dijelu odabira najpovoljnijih dobavljača u pogledu cijene i ostalih kriterija izbora.

Također, smatramo da se trebaju poduzeti pojačane aktivnosti kod sektora za logistiku i sektora za materijalno – financijsko poslovanje u dijelu utvrđivanja i poštivanja rokova za kompletiranje i dostavljanje dokumentacije na knjiženje.

Posebice naglašavamo neophodnost većih izdataka na tekućem održavanju pokretne i nepokretne imovine Ministarstva, u cilju zaustavljanja procesa propadanja iste.

Znamo da je u tijeku proces objedinjavanja i uspostave jedinstvenog Ministarstva obrane na državnoj razini, da to dodatno usložnjava procese u FMO i VF jer se već osipa kadar istog. Međutim i pored toga, smatramo da će menadžment uložiti dodatne napore i ispoštovati preporuke dane u ovom izvješću.

6. KOMENTAR:

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo obrane i Vojska federacije se očitovalo na Nacrt Izvješća o reviziji financijskih izvješća za 2004 godinu dopisom broj 12-03-45-1084/05 od 21.06.2005 godine.

Prihvaćeni su svi nalazi i preporuke dane u Nacrtu Izvješća i istaknuto, da je stanje prikazano fer i korektno.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Vođa tima:
Jadranka Novak, dipl. ecc

UR: 019/019, 011 – 03 /05

**5.5 FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, UPRAVA
POLICIJE, UPRAVA ADMINISTRACIJE**

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA,
UPRAVE POLICIJE,
UPRAVE ADMINISTRACIJE**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, Uprave policije i Uprave administracije** iskazanih na stranicama od 1 do 14, na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva unutarnjih poslova i Federalnih uprava. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potvrđuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, utvrđeno je sljedeće:
 - nije postupljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH u dijelu kojim je propisana obveza da se najmanje jednom godišnje uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom;
 - nije se dosljedno provodio Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH, Zakon o riznici u FBiH i Uredba o uvjetima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH u dijelu koji regulira novo zaduživanje, postupke i procedure, uključujući pregovaranje oko uvjeta, pripremu dokumenata, neophodnih odobrenja i njihovo izvršenje u iznosu od 1.422.462,81 KM od strane Uprave policije;
 - nije se dosljedno provodio Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH u dijelu u kome se regulira da se ne smiju isplaćivati izdaci koji nisu predviđeni (novčane nagrade, zaduživanje);
 - nije se dosljedno provodio Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakon o izvršenju budžeta/ proračuna FBiH za 2004. godinu u dijelu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava za planirane namjene i to do visine odobrene u posebnom dijelu Proračuna u iznosu od 49.386 KM od strane Uprave policije;
 - nije se dosljedno provodila Uredba o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, u dijelu općih uvjeta postupaka nabavke, u dijelu u kome se regulira na koje se nabavke roba ista ne primjenjuje, u dijelu u kome se regulira otvaranje i prihvatanje ponuda i u dijelu praćenja izvršenja sklopljenih ugovora;
 - u primjeni je bio Pravilnik o unutarnjoj organizaciji koji nije imao potrebnu suglasnost Vlade Federacije propisanu člankom 58. Zakona o upravi FBiH, što je imalo za posljedicu raspoređivanje uposlenika na radna mjesta koja nisu sistematizirana;
 - nije u potpunosti usklađen Pravilnik o plaćama i drugim primanjima službenika i namještenika FMUP-a sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH u dijelu utvrđivanja visine koeficijenata uposlenicima;
4. Po našem mišljenju zbog navoda iz prethodne točke finansijska izvješća, ne daju istinit i fer prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na dan 31.12.2004. godine Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, Uprave policije i Uprave administracije.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo unutarnjih poslova (u daljem tekstu: FMUP) osnovano je na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH »broj 19/2003), a unutarnji poslovi iz nadležnosti FBiH, njihov ustroj, rukovođenje i nadležnost uređeni su Zakonom o unutarnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine (« Sl. novine F BiH » broj 19/2003).

U skladu sa navedenim Zakonom, unutarnji poslovi iz nadležnosti ministarstva se odnose na :

- Sprečavanje i otkrivanje krivičnih djela terorizma, međukantonalnog kriminala, stavljanje u promet opojnih droga, te pronalaženje i hvatanje učinilaca tih krivičnih djela i njihovo privođenje nadležnim organima,
- osiguranje određenih osoba i zgrada Federacije,
- školovanje, stručno osposobljavanje i usavršavanje,
- državljanstvo Federacije.

Zakonom je regulirano da FMUP vrši nadzor nad radom kantonalnih organa u vezi sa provođenjem federalnih zakona i propisa u slučajevima kada je to provođenje povjereno kantonalnom organu po federalnom zakonu.

Unutarnji ustroj i način rada FMUP-a, utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji ministarstva na koji je Vlada Federacije dala suglasnost 27. prosinca 2002. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji ministarstva na koji je također Vlada dala svoju suglasnost 15.07.2004. godine.

U skladu sa navedenim Pravilnikom, poslovi iz nadležnosti FMUP vrše se u okviru organizacijskih jedinica: Kabinet ministra (sa Policijskom akademijom i Uredom za žalbe javnosti) i uprava: Uprava policije i Uprava administracije.

Federalnim ministarstvom rukovodi ministar. U rukovođenju federalnim ministarstvom, ministar ima ovlasti utvrđene Ustavom Federacije BiH, Zakonom o upravi u FBiH i drugim federalnim zakonima i propisima.

U skladu sa člancima 23. i 40. Zakona o unutarnjim poslovima FBiH, Upravom administracije i Upravom policije rukovode ravnatelj administracije i ravnatelj policije. Isti su odgovorni ministru.

U rukovođenju Upravom administracije ravnatelj administracije rukovodi svim organizacionim jedinicama osim Kabineta ministra, Uprave policije i Unutarnje kontrole, utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a.

U rukovođenju Upravom policije, ravnatelj policije rukovodi svim organizacijskim jedinicama koje obavljaju poslove policije, utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a.

Na dan 31.12.2004. godine, na nivou FMUP-a je bilo 1196 uposlenika, od čega 55 u Kabinetu ministra i Policijskoj akademiji, 928 uposlenika u Upravi policije i 213 uposlenika u Upravi administracije.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Revizijom finacijskih izvješća za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatirano je da, FMUP (u daljem tekstu prilikom navođenja ove skraćenice mislimo na sva tri korisnika u sastavu FMUP-a) nije postupilo po danim preporukama koje se odnose na: primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu u dijelu korištenja proračunskih sredstva samo za namjene koje su određene proračunom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu; primjenu Zakona o računovodstvu i Pravilnika o knjigovodstvu u dijelu popisa i usklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava, usuglašenosti Pravilnika o plaćama i drugim osobnim primanjima službenika i namještenika u FMUP-u sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH, nedosljedna primjena Uredba o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova i nedonošenje pisanih pravila i procedura o postupanju u trošenju sredstava.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije financijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su financijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li financijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se FMUP-a, i federalne uprave pridržavali zakona i instrukcija koje se na njih odnose; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu FMUP i uprava u njegovom sastavu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi kroz uvid u rad navedenih korisnika u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

Uvažavajući specifičnost ministarstva, revizorski tim je odlučio da nalaze revizije gdje je to moguće iznosi odvojeno. Nalazi koji se odnose na sva tri korisnika bit će iznijeti kao zajednički nalazi na nivou ministarstva.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Upravljanje i rukovođenje FMUP-a, Upravom policije i Upravom administracije uređeno je Zakonom o unutarnjim poslovima Federacije BiH.

Unutarnji ustroj i način rada FMUP-a reguliran je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji kojeg smo naveli u Uvodu ovog Izvješća. Tijekom gotovo cijele 2004. godine u primjeni je bio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji donesen u 2003. godini, za koji se utvrdilo da nije prošao predviđenu proceduru prilikom donošenja, odnosno da ne posjeduje suglasnost Vlade Federacije kako je to propisano člankom 58. Zakona o upravi u FBiH.

Obzirom da su rješenja o rasporedu na radna mjesta donesena 2003. godine, na bazi ovakvog Pravilnika i da su bila podloga za obračun plaća tijekom gotovo cijele 2004. godine imamo sa pravnog aspekta situaciju da su se isplaćivale plaće uposlenicima na radnim mjestima koja nisu sistematizirana važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2002. godine, (npr. šef kabineta ministra ili kompletan Odsjek za suzbijanje trgovine ljudima).

Formirane su interesorna radna grupa Zaključkom Vlade FBiH od 07.08.2003. godine i ekspertna pravna grupa koju su sačinjavali predstavnici EUPM, OHR-a, Ureda za zakonodavstvo, Vlade FBiH i FMUP-a i iste su vodile raspravu oko navedenih pravilnika i dale svoje stručno mišljenje.

Kompletna situacija se prevazilazi kada Vlada Federacije 15. srpnja 2004. godine, daje suglasnost na Izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji broj: 08 – 636 od 27.12.2002. godine, odnosno na Pravilnik koji je imao pravnu snagu ali nije bio u primjeni.

U skladu sa postojećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a, u Sektoru za materijalno-financijske poslove koji organizaciono pripada Upravi administracije, obavljaju se financijsko - računovodstveni poslovi za sva tri korisnika u sastavu FMUP-a.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatira da su organizacione jedinice FMUP-a – Kabinet ministra i Uprava administracije krajem 2004. godine uskladile rasporede uposlenika na radna mjesta sa postojećim izmjenama Pravilnika. Organizaciona jedinica FMUP-a Uprava policije nije to uradila do dana završetka ove revizije.

Također, tijekom revizije konstatrali smo neusuglašenost u tumačenju Zakona o unutarnjim poslovima FBiH, u dijelu koji se odnosi na pitanja ovlaštenja i rukovođenja ministra i ravnatelja federalnih uprava u sastavu ministarstva. Isto je još više usložnjeno donošenjem Odluke Vlade Federacije broj 80/2004 od 24.02.2004. godine kojom Vlada zadužuje Federalno ministarstvo financija da prilikom Nacrta proračuna FBiH za 2004. godinu, sredstva predviđena na poziciji FMUP-a evidentira u tri razdjela: FMUP-a (Kabinet ministra i Policijska akademija), Upravu policije FMUP-a i Upravu administracije FMUP-a i Dopisom Federalnog ministarstva financija od 26.02.2004. godine upućenog FMUP-u, da se dostave prijedlozi proračuna za nove proračunske

korisnike u okviru FMUP-a. Ove Odluke su uslijedile nakon pisma Visokog predstavnika upućenog ministru FMUP-a i Premijeru Vlade Federacije o potrebi uspostavljanja zasebnih proračuna za Upravu policije i Upravu administracije u sastavu ministarstva. Proračun FMUP-a, za 2004. godinu Parlament FBiH je usvojio kao tri glave, pod sljedećim nazivima: Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Uprava policije i Uprava administracije.

Na osnovu razgovora sa odgovornim osobama i uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da Stručni kolegij koji je osnovan u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a, nije donosio zaključke po bitnim pitanjima koja se tiču funkcioniranja i nadležnosti ministarstva, odnosno uprava u njegovom sastavu i drugih pitanja od značaja za rad ministarstva i uprava.

Sve naprijed navedeno upućuje da menadžment nije uspio uspostaviti adekvatan sistem internih kontrola radi zaštite imovine, poštivanja zakonskih propisa i pouzdanosti financijskog izvješćivanja, što potvrđujemo sljedećim nalazima:

Dugogodišnje neusuglašeno stvarno i knjigovodstveno stanje stalnih sredstava i nepoduzimanje konkretnih mjera na usklađivanju istog, uticalo je da u ovom dijelu nije postupljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna kojima je propisana obveza da se najmanje jednom godišnje uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Nepoštivanje u potpunosti procedura navedenih u Zakonu o budžetima/ proračunima u FBiH, Uredbi o uvjetima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH i Zakona o riznici u FBiH prilikom nabavke vozila «staro za novo» putom leasinga, uticalo je da se nabavka izvrši na nedovoljno transparentan i zakonit način od strane Uprave policije.

Neadekvatno praćenje izvršenja proračuna imalo je za posljedicu prekoračenje istog u dijelu obračuna putnih naloga uposlenicima Uprave policije. Nepoštivanje u potpunosti Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova uticalo je da se postupi na netransparentan način: kod nabavke prehrambenih artikala za prva tri mjeseca 2004. godine, kod angažiranja poduzeća Interšped d. d. za špediterske usluge za nabavku putnih dozvola po predračunu od 19.03.2004. godine, kod nabavke opreme za akciju «Stari most» u Mostaru, kod ugovaranja i praćenja izvršenja sklopljenih ugovora za nabavku nafte i naftnih derivata i kod praćenja izvršenja troškova tekućeg održavanja.

Prilikom isplata novčanih nagrada povodom 8. ožujka i obilježavanja novogodišnjih blagdana postupljeno je u suprotnosti sa člancima 6. i 36. Zakona o izvršenju budžeta/ proračuna za 2004. godinu u dijelu koji se odnosi na obvezu potrošnje proračunskih sredstava u skladu sa odobrenim Planom.

Nedostatak i nefunkcioniranje internih kontrola vidljiv je i kod fakturiranja usluga zakupa sale Doma policije i zakupa prostora restorana Doma policije gdje se kod fakturiranja nije obračunao porez na usluge, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga. Također, revizijom je konstatirano da nema pisanih procedura o evidenciji, fakturiranju i praćenju sopstvenih prihoda FMUP-a.

Ovakav način rada FMUP-a, Uprave policije i Uprave administracije u prethodnoj godini i uglavnom nefunkcioniranje sistema internih kontrola ne daju dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, točnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih financijskih izvješća.

Potrebno je da se radi zaštite imovine, poštivanja zakonskih propisa, pouzdanosti financijskog izvješćivanja u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, da se uvedu pisane procedure i kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, a sve u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika.

Funkciju Stručnog kolegija u potpunosti uspostaviti u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a, i na istom utvrđivati stavove o značajnim pitanjima iz djelokruga ministarstva, Uprave policije i Uprave administracije, kao i blagovremeno, zakonito i efikasno obavljanje poslova iz nadležnosti ministarstva, odnosno uprava.

b) Planiranje, donošenje i praćenje proračuna za 2004. godinu

Tijekom revizije je konstatirano da nema pisanih procedura vezano za izradu Prijedloga sredstava Proračuna niti je vršeno usuglašavanje zahtjeva sa usvojenim Proračunom. Prijedlog proračuna FMUP-a, Uprava administracije i Uprava policije dostavljaju Federalnom ministarstvu financija na osnovu Instrukcija od istog.

Uvidom u dokumentaciju, konstatirali smo da su organizacione jedinice slale Upravi administracije svoje zahtjeve za potrebnim sredstvima, što je bilo razmatrano u materijalno-financijskom sektoru navedene uprave. Ista je zatim zahtjeve prilagođavala u skladu sa Instrukcijom Ministarstva financija i nakon toga dana 29.10.2003. godine FMUP šalje prijedlog Proračuna FMUP-a za 2004. godinu Ministarstvu financija FBiH (u daljem tekstu: FMF) u iznosu od 34.319.822 KM kojeg je potpisao Ministar FMUP-a.

Međutim, kao što smo već istakli, 24.02.2004. godine Vlada Federacije u svojoj Odluci broj 80/2004 zadužuje Federalno ministarstvo financija da prilikom izrade Nacrta Proračuna FBiH sredstva predviđena na poziciji FMUP –a evidentira u tri razdjela: FMUP-a, Uprava policije FMUP –a i Uprava administracije FMUP-a.

U skladu s tom Odlukom 25.02.2004. godine, Federalno ministarstvo financija šalje Dopis FMUP-u da do 26.02.2004. godine dostave FMF-a prijedlog Proračuna po novim proračunskim korisnicima u okviru FMUP-a, kako bi nove proračunske korisnike mogli uključiti u Prijedlog Proračuna FBiH za 2004. godinu. Uvidom u dokumentaciju, konstatirali smo da je ravnatelj Uprave policije potpisao i poslao Prijedlog proračunskog zahtjeva, u kojem je dostavljena tabela prijedloga za sva tri proračunska korisnika FMUP-a u ukupnom iznosu od 34.319.822 KM, u kojoj je zahtjev za **Upravu policije iznosio 25.414.477 KM** ili 74.05%, zahtjev za Kabinet ministra iznosio 3.066.550 KM ili 8,94 % i zahtjev za **Upravu administracije iznosio 5.838.795 KM** ili 17.01%.

Uprava administracije je dana 26.02.2004. godine poslala Prijedlog za proračunskim sredstvima na isti iznos koji je bio naznačen u već poslatoj zajedničkoj tabeli, dok je od strane ministra dana 08.03.2004. godine upućen dopis FMF sa Prijedlogom proračunskog zahtjeva za MUP – Kabinet ministra i Policijsku akademiju na iznos od 4.108.456 KM, koji je različit od tabelarnog Prijedloga proračunskih zahtjeva koji je već bio dostavljen FMF. Naprijed navedeno upućuje na lošu komunikaciju i neorganiziranost u izvršavanju poslova unutar ministarstva.

Po usvojenom Proračunu od strane Parlamenta Federacije BiH, konstatirano je da nije vršeno usuglašavanje Prijedloga zahtjeva i odobrenog Proračuna i da nema pisanih procedura za isto.

Uvidom u Zapisnik komisije o popisu novčanih sredstava u blagajni FMUP-a - Uprava policije sa stanjem na dan 31.12.2004. godine, konstatirali smo da je u blagajni zatečena neproknjižena dokumentacija po osnovu obračunatih putnih naloga u iznosu od 48.424 KM kao i popis neproknjiženih računa u blagajni Uprave policije u iznosu od 962,59 KM, što predstavlja prekoračenje Proračuna za Upravu policije za navedene iznose. Razlog za ovo prekoračenje je što na proračunu Uprave policije na ovim izdacima nije bilo više raspoloživih sredstava. Iste terete Proračun 2005. godine, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/ proračuna FBiH za 2004. godinu.

Izradu prijedloga zahtjeva godišnjeg proračunaa vršiti u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH i Uputstvom FMF o načinu i elementima izrade budžeta.

Izvršavanje Proračuna vršiti u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta/ proračuna FBiH.

c) Sopstveni prihodi FMUP-a, Uprave policije i Uprave administracije

Prema knjigovodstvenoj evidenciji ukupno iskazani prihodi od pružanja usluga iznose 2.309.370 KM, od čega za Kabinet ministra iznose 1.470.842 KM, za Upravu policije iznose 514.220 KM i za Uprava administracije iznose 324.308 KM.

Tijekom revizije, konstatirali smo da se sopstveni prihodi ostvaruju na osnovu potpisanih Ugovora kojima se regulira usluga pratnje novca sa Centalnom bankom BiH, po ugovorima za izdavanje sale i restorana Doma policije na korištenje, po osnovu zahtjeva kantonalnih MUP-ova za registarske tablice, prometne dozvole i druge javne isprave. Uposlenici koji rade na poslovima fakturiranja, po ispostavljenoj i potpisanoj fakturi od strane referenta koji je fakturirao, načelnika materijalno - financijskog sektora, načelnika odjeljenja u ovom sektoru i ravnatelja sektora, jedan primjerak fakture šalju u financijsko knjigovodstvo na knjiženje. Konstatirali smo da nema analitičke evidencija prihoda po njihovoj strukturi niti ima pisanih procedura o načinu postupanja po različitim osnovama fakturiranja izvršenih usluga.

Na bazi uzorka fakture za pružene usluge ishrane i smještaja za pripadnike koji su pohađali tranzicione tečajevе i obuku kadeta Državne granične službe BiH (u daljem tekstu: GDS BiH) u objektu Centar za obuku Suhodol, za period od 03.02.2004. godine do 29.02. 2004. godine na iznos od 30.962 KM, konstatirali smo da je osnov za ovakav način prikupljanja prihoda u Zakonu o unutarnjim poslovima u dijelu kojim se regulira da Policijska akademija FMUP-a može školovati kadrove i za potrebe Državne granične službe.

Kod ostvarivanja sopstvenih prihoda od najma (faktura za korištenje press sale Doma policije u iznosu od 150 KM za period od 11 do 14 sati dana 21.04.2004. godine, fakture za zakup prostora restorana Doma policije za zakupoprimca Abeille d.o.o.Sarajevo na iznos od 6.422,30 KM), konstatirali smo da su iste ispostavljene na osnovu sklopljenih ugovora o iznajmljivanju prostora, **međutim na fakturi nije obračunat porez na promet usluga što nije u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga.**

Uvidom u fakturu u iznosu od 46.000 KM za MUP-Tuzlanski kanton, konstatirali smo da je ista sačinjena na osnovu Ugovora o međusobnim pravima i obvezama FMUP-a i MUP-a Tuzlanskog kantona u školovanju polaznika Policijske akademije FMUP-a a u skladu sa Zakonom o unutarnjim poslovima gdje je regulirano da se školovanje polaznika akademije za potrebe kantonalnih organa uređuje posebnim ugovorom.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju, konstatirali smo da je FMUP u 2004. godini uspio usuglasiti sa Riznicom potraživanja u iznosu od 3.069.123 KM, a ukupno iskazani naplaćeni sopstveni prihodi FMUP-a iznose 2.309.370 KM, dakle više nego što je naplaćeno sopstvenih prihoda u 2004. godini na Jedinstveni račun riznice (u daljem tekstu: JRR) za FMUP. Razlog tomu je veliko zalaganje uposlenika FMUP-a koji rade na ovim poslovima i njihovim stalnim kontaktima sa Sektorom za riznicu FMF i zahtjevima za dostavu Izvješća o izvršenim uplatama. **Odgovorni uposlenici u FMUP ističu da sa uspostavljanjem trezorskog načina poslovanja postoji stalni problem « prepoznavanja» uplata za njihova potraživanja jer sve uplate nisu evidentirane na Izvješću o izvršenim uplatama FMUP-a i iste nisu knjižene kao sopstveni prihod FMUP-a već kao prihod Federacije FBiH, tako da za te uplate ostaju otvorena potraživanja MUP-a i ista ne daju pravo stanje potraživanja kupaca.**

Ovaj problem FMUP je isticao i upućivao dopise ministarstvu financija da se isti pokuša rješavati, međutim do kraja 2004. godine na ovom polju nije bilo značajnijih poboljšanja.

Na usluge zakupa prostora obračunavati i plaćati porez na promet usluga u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga.

U saradnji sa Sektorom za riznicu – Grupa za računovodstvo, pridržavati se Uputstva o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora, u dijelu u kome se reguliraju potraživanja od kupaca.

d) Izvršenje proračuna za 2004. godinu

Kabinet ministra

R/br	Opis	Izmjena i dopuna Proračuna za 2004. god.	Izvršenje proračuna za 2004. god.	Indeks 4/3
1	2	3	4	4/3
UKUPNI RASHODI I IZDACI		3.480.887	2.241.201	64
1.	Bruto plaće i naknade	1.271.150	875.252	69
2.	Naknade troškova zaposlenih	317.920	317.024	100
3.	Doprinosi poslodavca	165.880	139.925	84
4.	Putni troškovi	100.000	29.036	29
5.	Izdaci za energiju	480.000	319.325	66
6.	Izdaci za komunalne usluge	150.000	80.834	54
7.	Nabavka materijala	430.000	228.371	53
8.	Izdaci za usluge prijevoza	45.000	11.698	26
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.600	-	-
10.	Izdaci za tekuće održavanje	60.000	47.305	79
11.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	7.000	6.939	99
12.	Ugovorene i druge usluge	258.040	94.474	37
13.	Grantovi neprofitnim organizacijama	5.000	5.000	100
14.	Nabavka opreme	119.175	60.367	51
15.	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	70.121	20.652	37

Uprava policije

R/br	Opis	Izmjena i dopuna Proračuna za 2004. god.	Izvršenje proračuna za 2004. god.	Indeks 4/3
1	2	3	4	4/3
	UKUPNI RASHODI I IZDACI	21.195.484	20.691.272	98
1.	Bruto plaće i naknade.	11.800.230	11.668.628	99
2.	Naknade troškova zaposlenih	3.891.530	3.878.897	100
3.	Doprinosi poslodavca	1.994.100	1.955.658	98
4.	Putni troškovi	420.000	419.969	100
5.	Izdaci za energiju	470.000	325.146	69
6.	Izdaci za komunalne usluge	320.000	320.000	100
7.	Nabavka materijala	630.490	556.236	88
8.	Izdaci za usluge prijevoza	245.000	244.901	100
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	8.450	785	9
10.	Izdaci za tekuće održavanje	260.000	227.511	87
11.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	137.000	76.083	56
12.	Ugovorene i druge usluge	187.010	186.514	100
13.	Grantovi pojedincima	11.100	11.100	100
14.	Nabavka opreme	563.428	563.358	100
15.	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	257.146	256.486	100

Uprava administracije

R/br	Opis	Izmjena i dopuna Proračuna za 2004. god.	Izvršenje proračuna za 2004. god.	Indeks 4/3
1	2	3	4	4/3
	UKUPNI RASHODI I IZDACI	4.922.854	4.635.207	94
1.	Bruto plaće i naknade.	2.054.730	2.021.394	98
2.	Naknade troškova zaposlenih	935.260	920.622	98
3.	Doprinosi poslodavca	251.810	239.528	95
4.	Putni troškovi	30.000	13.941	46
5.	Izdaci za energiju	300.000	267.280	89
6.	Izdaci za komunalne usluge	210.000	191.136	91
7.	Nabavka materijala	749.060	741.560	99
8.	Izdaci za usluge prijevoza	60.000	37.991	63
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.000	-	-
10.	Izdaci za tekuće održavanje	90.000	44.817	50
11.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	16.000	12.118	76
12.	Ugovorene i druge usluge	90.000	75.909	84
13.	Nabavka opreme	113.331	68.909	61
14.	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	21.663	-	-

Izmjenama i dopunama Proračuna za 2004. godinu za FMUP - Kabinet ministra odobrena su sredstva u iznosu od 3.480.887 KM, a u Godišnjem izvješću o izvršenju Proračuna iskazana su u iznosu od 2.241.202 KM, za Upravu policije odobrena sredstva su 21.195.484 KM a iskazana u Godišnjem iskazu o izvršenju proračuna u iznosu od 20.691.272. KM i za Upravu administracije odobrena sredstva su 4.922.854 KM a iskazana u Godišnjem iskazu o izvršenju proračuna u iznosu od 4.635.207 KM.

Međutim, bez obzira na manje iskazana u odnosu na odobrena sredstva Proračunom, Uprava policije je ostvarila prekoračenje proračuna, što smo obrazložili u ranijem poglavlju.

Troškovi za **bruto plaće i naknade**, na nivou FMUP-a iskazani su u iznosu od 16.900.386 KM što u odnosu na plan od 19.030.820 KM predstavlja ostvarenje od 89 %. Iskazani troškovi bruto plaća i naknada za Kabinet ministra iznose 1.015.177 KM, za Upravu administracije iznose 2.260.923 KM i za Upravu policije iznose 13.624.286 KM.

Proračun koji je odobren za kompletno FMUP-a, za 2004. godinu je izrađen na osnovu 1.282 uposlenika, dok prosječni broj uposlenih, kojeg smo dobili na osnovu isplaćenih plaća, iznosi 1.239.

Provedenom revizijom smo utvrdili da su obračun i isplata plaća za prvih šest mjeseci 2004. godine rađeni na osnovu Pravilnika o plaćama donesenog 2001. godine, a u drugoj polovini 2004. godine pored

Pravilnika u primjeni je i Uredba o plaćama i dodacima na plaću pripadnika policije Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, koju je donijela Vlada Federacije na osnovu članka 19. Zakona o Vladi Federacije.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim je utvrdio da pomenuti Pravilnik nije usklađen sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH, u dijelu koji se odnosi na visinu koeficijenata, što su utvrdile i prethodno obavljene revizije od strane Ureda za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH.

Visina plaće uposlenika određuje se na osnovu rješenja o rasporedu uposlenika na odgovarajuće radno mjesto u skladu sa primijenjivanim pravilnicima o unutarnjoj organizaciji, bez izdavanja odgovarajućeg rješenja o koeficijentu.

Prilikom izvođenja revizije, konstatare smo da se neka radna mjesta uopće ne mogu prepoznati u važećem i primjenjivom Pravilniku o plaćama i drugim primanjima službenika i namještenika FMUP-a jer je isti donesen 2001. godine, a pravilnici o unutarnjoj organizaciji koji su bili u primjeni u 2004. godini doneseni su 2002. i 2003. godine. Revizorski tim ne može potvrditi da u ovakvim slučajevima postoje pisana pravila za određivanja koeficijenta, već je stekao utisak da se svaki slučaj rješava pojedinačno, bilo određivanjem koeficijenta po stepenu stručne spreme u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH, bilo zadržavanjem koeficijenata koje su uposlenici imali prije donošenja rješenja o rasporedu na radna mjesta 2003 godine.

Dodatni problem koji je usložnio i onako kompliciranu situaciju u vezi plaća je taj da je tijekom gotovo cijele 2004. godine bio u primjeni Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji donesen u 2003. godini, za koji se utvrdilo da nije prošao predviđenu proceduru prilikom donošenja, odnosno da ne posjeduje suglasnost Vlade Federacije kako je to propisano člankom 58. Zakona o upravi u FBiH.

U 2004. godini **troškovi naknada zaposlenim**, na nivou FMUP-a su izvršeni u iznosu od 5.116.543 KM što u odnosu na plan od 5.144.710 KM predstavlja ostvarenje od 99,45 %. Izvršeni troškovi naknada za Kabinet ministra sa Policijskom akademijom iznose 317.024 KM, za Upravu policije iznose 3.878.897 KM i za Upravu administracije iznose 920.622 KM.

Uvidom u isplatu naknade za **troškove prijevoza s posla i na posao** koja je u 2004. godini isplaćena u ukupnom iznosu od 1.009.320 KM na nivou FMUP-a, od čega za Kabinet ministra i Policijsku akademiju u iznosu od 29.223 KM, za Upravu policije u iznosu od 865.545 KM i za Upravu administracije u iznosu od 114.552 KM.

Revizorski tim je izvršio uvid u isplatu naknada za prijevoz s posla i na posao kako bi provjerio njihovu pravilnost i odraz koji je imala nova Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće (u daljem tekstu: Uredba o naknadama), donesena od strane Vlade Federacije 26.06.2004. godine.

Na osnovu revizorskog uzorka, revizorski tim konstatira sljedeće:

1. korištenje usluga prijevoza u javnom gradskom prometu za 2004. godinu za uposlenike i pripadnike MUP-a FBiH uređeno je ugovorom sa KJKP «Gras» kojeg je potpisao ministar MUP-a 23.12.2003. godine. Na ovaj način omogućena je kupovina kupona Grasa uz popust 20 %.
2. tijekom cijele godine imamo nepravilnu primjenu Uredbe o naknadama u dijelu koji se odnosi na isplatu, u gotovini, umanjene novčane naknade mjesečne karte gradskog prijevoza (80 %).
3. Izmjena Uredbe od 26.06.2004. godine je stvorila poteškoće u primjeni iste, točnije rečeno uposlenika Uprave policije i Uprave administracije, obzirom da isti najviše koriste međugradski prijevoz. Problem u tumačenju je izazvao članak 3. Uredbe o naknadama. Revizorski tim je utvrdio da se je na osnovu donesenih rješenja od strane ravnatelja Uprava, ova naknada isplaćivala na način: dnevna karta x 2 x broj radnih dana. (Tako npr. imamo obračunatu naknadu za prijevoz na bazi dnevne karte za 4 mjeseca (7 KM x 2 x 87 radnih dana) na relaciji Busovača – Sarajevo – Busovača u iznosu od 1.200 KM. Obračun ove naknade na bazi mjesečne karte prema važećem cjenovniku bi iznosi 218 KM x 4 mjeseca = 872 KM.)

Uvidom u dokumentaciju vezanu za isplate naknada, revizorski tim je metodom uzorka konstatirao i isplate novčanih nagrada svim službenicima i namještenicima Kabineta ministra, Policijske akademije, Uprave administracije i Uprave policije od po 100 KM, na koje je uredno plaćen porez od 50 %, na osnovu donesenih odluka od strane ministra MUP-a, ravnatelja Uprave administracije i ravnatelja Uprave policije, a povodom obilježavanja 8. ožujka – Dana žena. Ukupno isplaćena sredstva povodom 8. ožujka su 22.700 KM u neto iznosu, odnosno 34.050 KM u bruto iznosu.

Također smo konstatirali i plaćanje fakture u iznosu od 15.016 KM poduzeću MIMS d.o.o. Sarajevo, evidentiranu na poziciji naknada, koja se odnosi na isporuku 640 komada novogodišnjih paketića koji su podijeljeni djeci uposlenika na nivou kompletnog Federalnog MUP-a.

Revizorski tim skreće pozornost i ministru i ravnateljima uprava na članak 36. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu, u kome izričito stoji: «Sredstva – pozicija «Naknade troškova zaposlenih» doznačavat će se korisnicima Proračuna na osnovu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima, Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika i namještenika organa uprave u FBiH i Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH». Također, ukazujemo na članak 6. istog Zakona, u kojem stoji da korisnici sredstva proračuna koriste u skladu sa svojim godišnjim financijskim planom i da su se prilikom formiranja zahtjeva za potrebnim sredstvima u 2004. godini bili dužni pridržavati Uputstva o načinu i elementima izrade budžeta za 2004. godinu od strane FMF kojim ovakva vrsta naknada nije predviđena Proračunom u 2004. godini.

Iz razloga koje smo gore obrazložili, revizorski tim ne može potvrditi pravilnost ovakvih isplata.

Revizorski tim je utvrdio i isplatu od po 400 KM za 40 službenika i namještenika Uprave policije koji imaju preko 25 godina radnog staža, na osnovu Odluke ravnatelja Uprave policije u ukupnom iznosu od 16.000 KM koje su isplaćene kao «jubilarne nagrade». Ove «jubilarne» novčane nagrade su isplaćene preko blagajne Uprave policije u gotovini, a povodom obilježavanja Dana policije.

Mi smo mišljenja da se ove nagrade ne mogu okarakterizirati kao jubilarne, obzirom da nisu isplaćene za jubileje od 5, 10, 15, 20, 25, 30 godina i više kako je to predviđeno Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, već linearno od po 400 KM ovlaštenim službenicima Uprave policije koji su navršili između 25 i 40 godina radnog staža.

Da se donese novi Pravilnik o plaćama i naknadama službenika, namještenika i pripadnika policije u skladu sa važećim zakonskim propisima, te da se donesu rješenja o koeficijentima za obračun plaće za svakog uposlenika;

Da se prilikom donošenja rješenja o isplati novčanih naknada za gradski i međugradski prijevoz, osigura dosljedna primjena odredbi Uredbe o naknadama, vodeći računa o raspoloživosti i racionalnosti korištenja proračunskih sredstava;

Sa odobrenih proračunskih pozicija isplaćivati samo one izdatke koji su i previđeni u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH i u skladu sa Uputstvom o načinu i elementima izrade budžeta od strane FMF;

Prilikom isplata iz blagajne voditi računa o ograničenjima danih Uputstvom o blagajničkom poslovanju u pogledu visine dozvoljenog iznosa.

Iskazani izdaci za nabavku materijala na nivou FMUP-a iznose 1.526.166 KM od čega za Kabinet ministra 228.370 KM, za Upravu policije 556.235 KM i za Upravu administracije 741.559,82 KM. Najznačajniji izdaci odnose se na nabavku registarskih pločica, prehrambenih artikala i putnih dozvola.

U okviru izdataka za nabavku materijala, iskazanih za Upravu policije u iznosu od 556.235 KM treba istaći da je vršena nabavka prehrambenih artikala za potrebe kuhinje za Specijalnu policijsku jedinicu u Upravi policije, a ista nije planirana u prezentiranom Prijedlogu proračuna Uprave policije. Uvidom u fakturu od 15.03.2004. godine na iznos od 13.409,68 KM, te otpremnice od 11.03.2004. godine poduzeća MIMS Sarajevo za isporuku hrane za Specijalnu policijsku jedinicu, konstatirali smo da je nabavka **izvršena prije dobivanja suglasnosti od strane FMF za neposrednu pogodbu, i prije sklapanja Ugovora sa dobavljačem, što nije u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu: Uredbom).**

Naime dana 12.03.2004 godine, ravnateljica Uprave administracije šalje zahtjev Federalnom ministarstvu financija za dobivanje suglasnosti za neposrednu pogodbu sa poduzećem MIMS Sarajevo za nabavku prehrambenih artikala i napitaka jer ni u ponovnom pokušaju javnog oglašavanja nisu uspjeli prikupiti tri prihvatljive ponude, i po dobivenoj suglasnosti od 20.04.2004 godine sva tri proračunska korisnika FMUP-a dana 23.04.2004 godine sklapaju Ugovore sa navedenim poduzećem.

Nabavku prehrambenih artikala prije dobivanja suglasnosti za neposrednu pogodbu i prije potpisivanja Ugovora konstatirali smo i kod FMUP-a – Kabineta ministra.

Kod izdataka za nabavku materijala iskazanih za Upravu administracije u iznosu 741.559,82 KM, najveću stavku čine izdaci za nabavku prometnih dozvola i registarskih pločica. Vlada Federacije je donijela zaključak broj 03-04-229/04 od 23.03. 2004. godine kojim se ovlašćuje FMUP-a za nabavku prometnih dozvola i registarskih pločica, i u skladu s tim 29.03.2004. godine ravnateljica Uprave administracije donosi Odluku o nabavci prometnih dozvola i sklapanju Ugovora sa dobavljačem ETON International

London, kao ponuđačem koji ima zaštićeno pravo na robu - papir od koga se izrađuje ovaj javni dokument radi jednoobraznosti na cijelom području Bosne i Hercegovine.

Poduzeće za obavljanje špediterskih poslova, Interšped d.d. Sarajevo je ispostavio predračun na 235.279,39 KM od 19.03.2004. godine za uvoz prometnih dozvola od firme ETON INTERNATIONAL LONDON po kome je dat avans, ispostavljena je narudžbenica za dobavljača Interšped od 05. travnja 2004. godine i račun od 31.05.2004. godine.

Interšped je izabran na osnovu suglasnosti FMF za neposrednu pogodbu od 14.04.2004. godine, a na osnovu zahtijeva FMUP-a od 29.03.2004. godine obzirom da se ni u ponovljenom oglasu objavljenom dana 09.01.2004. godine nisu javila najmanje tri ponuđača.

Iz naprijed navedenog zaključili smo da je Uprava administracije angažirala poduzeće Interšped prije nego je dobivena suglasnost FMF da se sa istim sklopi Ugovor, što nije u potpunosti u skladu sa Uredbom.

Na osnovu uzorka fakture SHOT Zenica na iznos od 43.293 KM od 17.07.2004. godine konstatirali smo da se ista odnosi na nabavku opreme po zahtjevu Sektora za komunikacije i informatiku koji je u sastavu Uprave administracije, od 14.06.2004. godine a koja je trebala biti nabavljena za realizaciju akcije «Stari most». Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, nabavka je izvršena na osnovu liste roba sa oznakom «službena tajna» za koje se ne primjenjuje Uredba o nabavci, prilikom nabave roba i usluga kao povjerljive robe i kao robe i usluge s oznakom «službena tajna» koju je potpisao ravnatelj Uprave policije. **Obzirom da su postupci nabavke započeti po Uredbi koja je bila na snazi do stupanja na snagu Uredbe broj 34/04 od 26.06.2004 godine, za ovu listu roba je trebala suglasnost Vlade Federacije, koja timu za reviziju nije prezentirana, te ne možemo u potpunosti potvrditi ispravnost ove nabavke.**

Izdaci za nabavku goriva, maziva, lož ulja i mlaznog goriva za helikopter, na nivou kompletnog Federalnog ministarstva unutarnjih poslova su izvršeni u iznosu od 633.445 KM, od čega za Kabinet ministra u iznosu od 268.542 KM, za Upravu administracije u iznosu od 96.002 KM i za Upravu policije u iznosu od 268.901 KM.

Revizorski tim konstatira da FMUP, za nabavku nafte i naftnih derivata od dobavljača Interoil Srebrenik i Energopetrol Sarajevo, za period 01.01. – 21.05.2004. godine, nije imao sklopljene relevantne ugovore, odnosno nije izvršio odabir ovih dobavljača u skladu sa Uredbom o nabavci roba, usluga i ustupanju radova.

Za period 21.05. – 31.12.2004. godine ugovor je potpisan sa firmom Energopetrol Sarajevo, metodom neposredne pogodbe, a na osnovu suglasnosti FMF, nakon dva neuspješno provedena tendera.

Revizorski tim ne može potvrditi relevantnost prezentirane dokumentacije na osnovu koje je Federalno ministarstvo financija dalo suglasnost za neposrednu pogodbu, obzirom da dostavljeni Zapisnik komisije ne sadrži sve elemente koji su predviđeni člankom 31. Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova i da nismo mogli izvršiti uvid u ponude dobavljača po prvom, niti po drugom javnom pozivu koji su, prema dostavljenom pisanom obavještenju od strane ovlaštene osobe ministarstva, vraćene ponudiocima iz razloga njihove formalno – pravne neispravnosti.

Uvidom u način kontrole fakturiranih cijena od strane dobavljača nafte i naftnih derivata, revizorski tim konstatira da ista u 2004. godini nije postojala. U ugovorima o nabavci nafte i naftnih derivata, a koje su potpisali ministar, ravnatelj Uprave administracije i ravnatelj Uprave policije sa poduzećem Energopetrol Sarajevo, stoji: «Cijene robe važe na dan isporuke. Ponudene cijene iz ponude mijenjaju se na više ili niže ako dođe do promjene cijene franco granica BiH, ili ako dođe do promjene zakonskih propisa na osnovu kojih se mijenja visina državnih dažbina ili uvođenje novih».

Revizorski tim je zaključio da interne kontrole prilikom odvijanja procesa nabavke nafte i naftnih derivata u 2004. godini nisu uopšte funkcionirale, obzirom da nije mogao potvrditi pravilnost izvršenih nabavki za period 01.01. – 21.05. 2004. godine, da nije mogao potvrditi da je na dovoljno transparentan način izvršen izbor dobavljača za period 21.05. - 31.12.2004. godine, da ne vidi smisao niti svrhu u potpisivanju ugovora o nabavci u kojem nema definirane cijene niti ugrađenog mehanizma njene kontrole, da nije mogao izvršiti uvid u ponudu Energopetrola Sarajevo na osnovu kojih su potpisani ugovori o nabavci i da odgovorne osobe nisu mogle da argumentuju promjene cijena u 2004. godini.

Izdaci za tekuće održavanje, na nivou FMUP-a iskazani su u iznosu 319.634 KM što u odnosu na plan od 410.000 KM predstavlja ostvarenje od 78 %. Izvršeni troškovi tekućeg održavanja za Kabinet ministra i Policijska akademiju iznose 47.305 KM, za Upravu administracije iznose 44.817 KM i za Upravu policije iznose 227.512 KM.

Na osnovu revizorskog uzorka mi smo izvršili uvid u ove troškove, te smo konstatirali da su dobavljači «MEGA CENTAR» Sarajevo d.o.o. i ASA PVA d.o.o. odabrani metodom neposredne pogodbe, na osnovu date suglasnosti od strane FMF.

Uvidom u dokumentaciju, koja se odnosi na troškove nabavke alata za održavanje helikoptera BELL 206 od firme «MEGA CENTAR» Sarajevo d.o.o. u iznosu 14.972 KM revizorski tim je utvrdio da je suglasnost za odabir dobavljača neposrednom pogodbom, od FMF na ovu nabavku data na osnovu zahtjeva od strane Uprave policije u kojem se navode razlozi žurnosti opravke, te da je druga vrsta nabavke neostvariva zbog vremenskog ograničenja objavljivanja javnog poziva. Revizorski tim ne može potvrditi navedene navode u zahtjevu, jer se uvjerio da je FMUP krajem 2003. godine planirao stavljanje u funkciju helikoptera, te je imao dovoljno vremena da objavi javni poziv, odnosno da izvršenje ovakvih troškova uskladi sa postojećim propisima.

Uvidom u dokumentaciju, koja se odnosi na nabavku potrošnog materijala i rezervnih dijelova i auto guma od firme ASA PVA d.o.o. Sarajevo, revizorski tim ne osporavajući provednu formalno – pravnu proceduru prilikom provođenja tendera, naglašava problem nemogućnosti upoređivanja, odnosno kontrole fakturiranih cijena u odnosu na one prihvaćene ugovorom. Naime, radi se od tome da je ugovor potpisan na jedinične cijene sa izračunatim porezom pojedinačno, a fakture za obavljene radove i isporučene rezervne dijelove se dostavljaju sa jedinično iskazanim veleprodajnim cijenama i zbirno iskazanim porezom na promet proizvoda.

Revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi da postoji adekvatna kontrola kod praćenja izvršenja ovih troškova, te je mišljenja da bi se ovaj problem u budućem periodu trebao otkloniti.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava i opreme iskazani na nivou kompletnog FMUP-a iznose 974.772 KM, od čega za Upravu policije 819.844 KM, za Upravu administracije 68.909 KM i za MUP - Kabinet ministra 86.019 KM. Značajnu stavku na ovim izdacima kod Uprave policije čini nabavka motornih vozila po sistemu «staro za novo» putem leasinga.

Tijekom revizije, utvrdili smo da je ravnatelj Uprave policije dana 06.05.2004. godine uputio dopis Federalnom ministarstvu financija u kome traži da ministar podrži vid nabavke motornih vozila po sistemu «staro za novo» putem leasinga sa rokom otplate tri do pet godina čiji bi izdaci na godišnjem nivou iznosili cca 150.000 KM. U dopisu se ističe da FMUP ima na raspolaganju veći broj motornih vozila koja su dotrajala i koja treba zamjeniti sa novim vozilima, da je taj vid nabavke jedno od rješenja i da će se time osloboditi znatna financijska sredstva kojima bi uspjeli nabaviti i ostalu opremu neophodnu za efikasniji rad policije.

Na osnovu člana 37. Poslovnika o radu Vlade FBiH, FMF daje Mišljenje FMUP-u broj 06-02-3658/04-O.N. kojim ga obavještava da je isto suglasno sa načinom nabavke navedene opreme. Nakon toga, ravnatelj Uprave policije, bez konsultacija sa ministrom FMUP-a, FMF, dana 04.08.2004. godine donosi odluku o nabavci vozila, formira komisiju za nabavku, objavljuje javni oglas u kome nudi 19 dotrajalih motornih vozila, a traži 37 novih, i na osnovu Zapisnika komisije o izboru najpovoljnijeg ponuđača, dana 25.10.2004. godine sklapa Ugovor o poslovnoj suradnji u cilju financiranja nabavljenih vozila po sistemu «staro za novo» i kreditno se zadužuje na iznos od 1.422.462.81 KM na period od 36 mjeseci sa prosječnom mjesečnom ratom od 45.435,65 KM. Prema navedenom Ugovoru, Uprava policije je obavezna da za svaki pojedinačni predmet financiranja sklopi Ugovor o financijskom leasingu pokretnina, da osigura financijska sredstva za podmirenje obveza na ime leasing rate za predmete financiranja i da registriira predmete leasinga u Registru zaloga BiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirali smo da su 30.11.2004. godine sklopljeni pojedinačni ugovori o financijskom leasingu pokretnina, kao i ugovori o zalogu na ime osiguranja novčanog potraživanja Zalagoprimeca prema Zalagodavcu.

Tijekom revizije, utvrdili smo da je Uprava policije u proceduri ove nabavke umjesto tenderom traženih 37 novih vozila nabavila 36, da je za cijenu jednog vozila umanjena vrijednost Ugovora u odnosu na ponudu najpovoljnijeg ponuđača, što znači da Ugovor nije sačinjen u skladu sa ponudom, i da se u tom dijelu Uprava policije nije pridržavala Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.

Uvidom u dokumentaciju, konstatovali smo da se jedno vozilo manje nabavlja u proceduri raspisanog javnog oglašavanja i isto se nabavlja sklapanjem ugovora o nabavci sa dobavljačem ASA PVA d.o.o. Sarajevo dana 18.10.2004. godine, na osnovu liste roba sa oznakom službena tajna, za koje se ne primjenjuju odredbe Uredbe prilikom nabave roba i usluga. Revizijom smo konstatirali da je nabavka izvršena za vozilo u kome tek treba da se ugradi posebna oprema, dakle ne može biti na listi roba s oznakom «službena tajna» za koju se ne primjenjuju odredbe Uredbe, te smatramo da nabavka ovog vozila nije urađena u skladu sa Uredbom.

Na osnovu svega navedenog, konstatirali smo da nabavka po sistemu «staro za novo» nije u potpunosti izvršena u skladu sa procedurom navedenom u Zakonu o budžetima/ proračunima u FBiH, Zakonom o

riznici u FBiH i Uredbi o uvjetima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH (u daljem tekstu: Uredba).

Zakonom o riznici u FBiH propisano je da ovlaštenja Riznice uključuju i odgovornost za ukupan dug uključujući novo zaduživanje, planiranje i upravljanjem dugom, da novo zaduženje obuhvata cjelokupne procedure, uključujući pregovaranja oko uvjeta, pripremu dokumenata, neophodnih odobrenja i njihovo izvršenje, neophodno za stvaranje novih obveza između pozajmitelja i davatelja kredita u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pomenutom Uredbom je regulirano da subjekti koji uzimaju zajam moraju unaprijed obavijestiti nadzorni organ - Federalno ministarstvo financija o svojoj namjeri za pregovaranje u vezi zajma i isto je trebalo dostaviti najmanje deset kalendarskih dana prije planiranog datuma zaključivanja Ugovora o zaduživanju Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je isto učinjeno. Također, Uredbom je regulirana obveza subjekata da donese, uz odobrenje svog nadzornog organa, Plan zajmova koje namjerava uzeti i garancija koje namjerava izdati u tijeku naredne fiskalne godine. Plan se prilaže Proračunu, čiji je sastavni dio i dostavlja se FMF i federalnoj riznici, uvidom u prezentiranu dokumentaciju isto nije urađeno. U prezentiranom Prijedlogu proračuna Uprave policije za 2004. godinu, planirana je nabavka vozila, međutim, tim za reviziju ne može potvrditi da je ista planirana kao novo zaduživanje. Uredbom je dalje regulirano da se ne mogu izdavati garancije ukoliko nisu unaprijed odobrene od strane Parlamenta Federacije BiH kao dio godišnjeg proračuna Uprava policije nije tražila i nema garanciju kao ni Odluku Parlamenta Federacije o kreditnom zaduženju što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH. Također Uprava policije nije izvjestila nadzorni organ - Federalno ministarstvo financija u propisanom roku o uzetom zajmu kako je to Uredbom regulirano, odnosno timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja bi to potvrdila.

Proračunske izdatke izvršavati u skladu sa planiranim i odobrenim Proračunom i u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH.

Osigurati dosljedno provođenje zakonskih i drugih propisa koji reguliraju postupak nabavke roba, usluga i ustupanje radova.

Da menadžment ministarstva izvrši uvid u dokumentaciju vezanu za nabavku vozila po sistemu « staro za novo » putem leasinga i zaduživanje Uprave policije, te na osnovu konstatiranog poduzme odgovarajuće aktivnosti.

Dosljedno provoditi Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH, Zakon o riznici i Uredbu o uvjetima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH u dijelu koji regulira novo zaduživanje, postupke i procedure, uključujući i pregovaranje oko uvjeta, pripremu dokumenata, neophodnih odobrenja i njihovo izvršenje.

e) Stalna sredstva, potraživanje i obveze

Stalna sredstva prema konsolidiranoj bilanci stanja iskazana su u iznosu od 7.742.585 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da postoji Odluka ministra o redovnom popisu sredstava i obveza FMUP-a za 2004. godinu, broj 01-06/1-14-2-5.264 od 20.12.2004. godine, kao i Rješenje o formiranju komisija za provođenje redovnog godišnjeg popisa u FMUP-u.

Uvidom u Izvještaj komisije za popis stalnih sredstava i sitnog inventara u sjedištu FMUP-a, konstatirano je da je komisija imala niz poteškoća iz razloga dugogodišnjeg neusaglašenog stvarnog i knjigovodstvenog stanja, fizičkog neuklanjanja neupotrebljivog otpisanog i rashodovanog inventara iz proteklih godina. Ista je utvrdila manjak stalnih sredstava u iznosu od 33.172 KM, kao i višak koji nije procjenjen i dala prijedlog da se uparuju liste manjka i viška i da se onda utvrdi stvarni manjak i višak.

Uvidom u rekapitulaciju popisa stalnih sredstava na nivou FMUP-a iz Elaborata o popisu, utvrdili smo da **konstatirno stvarno stanje u iznosu 6.676.987,91 KM i knjigovodstveno stanje koje iznosi 7.742.585 KM nisu usuglašeni. Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje razloge neusuglašenosti stvarnog i knjigovodstvenog stanja, a iz razgovora sa odgovornom osobom konstatirali smo da popisom, između ostalih, nisu obuhvaćena sredstva u pripremi u iznosu od 700.483,24 KM, koja se odnose na nedovršeni objekat «Restoran i kuhinja» Policijske akademije Vraca, konstatiran je manjak u iznosu od 67.433,14 KM, te prijedlog za rashod od 47.219,46 KM.**

Iz Zapisnika centralne popisne komisije konstatira se da se stvarni manjak tek treba utvrditi zato što je najvećim dijelom rezultat promjena lokacija koje nisu evidentirane u momentu promjene u materijalnom knjigovodstvu i da je potrebno utvrditi koji je uzrok i ko je odgovoran za taj manjak. Na osnovu prijedloga pojedinačnih komisija za rashodovanje stalnih sredstava, Centralna popisna komisija predlaže da se donese odluka i izvrši rashodovanje. Također Centralna popisna komisija predlaže da se formira komisija koja će

u skladu sa važećim zakonskim propisima regulirati i definirati imovinsko - pravni status nekretnina FMUP-a, kao i procijenu vrijednosti istih.

Uvidom u dokumentaciju, konstatirano je da je izvršen popis obveza i potraživanja.

U konsolidiranoj bilanci stanja iskazana **potraživanja** iznose 3.378.773 KM, od toga se na nenaplaćena potraživanja za period od 1996 – 2001. godine odnosi 707.869,27 KM, na nepravdane akontacije za službeni put i ostala nepravdana potraživanja od uposlenika u iznosu od 377.619 KM, koja se većinom odnose na ranije godine (od 1992) i ista se prenose iz godine u godinu.

Od ovih potraživanja iznos od 196.065 KM, prema Zapisniku komisije, se odnosi na potraživanje od uposlenika koji više ne rade u FMUP-u, 149.000 KM se odnosi na akontacije iz 1992. godine a prema zapisniku komisije ista nije mogla utvrditi ime i prezime lica koja su primila iznos po priznanicama iz razloga što iste nisu čitljive, a iznos od 24.750 KM odnosi se na isplate iz ranijih godina uposlenicima koji rade u FMUP-u. Uvidom u dokumentaciju, konstatirali smo da su ova potraživanja evidentirana na sumnjivim i spornim potraživanjima u iznosu od 369.815 KM. Ostala potraživanja u iznosu od 2.817.693 KM odnose se na potraživanja od pravnih osoba za izvršene usluge i dane avanse.

Ukupne obveze FMUP-a iskazane su u iznosu od 6.573.090 KM. Od navedenih ističemo obveze prema uposlenicima u iznosu od 1.772.236 KM i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 3.821.698 KM od čega se na razgraničene prihode odnosi 2.333.576. KM a na razgraničene rashode 1.488.041 KM.

Centralna popisna komisija je predložila Ministru da se izvrši rashodovanje dotrajalih i neupotrebljivih stalnih sredstava, a na osnovu prijedloga za rashod po inventuri za 2004. godinu, o rashodovanju sitnog inventara, o otpisu obveza i izvršenih pretplata iz ranijeg perioda. Obzirom da Ministar nije potpisao Elaborat o popisu, po istom nije postupljeno.

Dostavljena nam je Glavna knjiga FMUP-a koja nije potpisana od strane ministra. Po izjavi ministra FMUP-a, razlog za ovakav postupak je nepotpisivanje Elaborata o popisu od 1992. godine, pa neće niti on da odobri neusuglašena stanja imovine već dugi niz godina, nedostatak službenih pištolja na osnovu Zapisnika komisije o popisu, neriješena zastarjela i nepravdana potraživanja koja se prenose iz godine u godinu. Timu za reviziju je dostavljena prepiska još iz 2002. godine sa FMF u vezi stručnog mišljenja za otpis zastarijelih potraživanja za isplate preko blagajne, a isto je predložilo FMUP-u da se uputi pismeni zahtijev Vladi Federacije imajući u vidu da Vlada donosi Odluku o otpisu. Ovaj problem još uvijek nije riješen.

U skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH uskladiti stanje sredstava iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom;

U dogovoru sa Vladom Federacije i FMF razmotriti zastarjela i nepravdana potraživanja i poduzeti adekvatne mjere po istom.

5. ZAKLJUČAK

Stupanjem na snagu Zakona o unutarnjim poslovima u 2003. godini, došlo je do različitosti u tumačenju po pitanju ovlaštenja i rukovođenja ministra i ravnatelja uprava u sastavu ministarstva. Taj problem se produbljuje početkom 2004. godine donošenjem odluka o odvojenim proračunima uprava, kao novim proračunskim korisnicima u sastavu FMUP-a. Sistem rukovođenja ministarstvom se na određeni način usložnjava. U ovom slučaju rukovođenje ministarstvom kao cjelinom vrši federalni ministar, a rukovođenje federalnim upravama vrše ravnatelji tih uprava, svaka u okviru svojih ovlaštenja. Pitanja koja se tiču odnosa federalnih uprava i FMUP-a, odnosno ravnatelja uprava i ministra uređena su odredbama članka 115. Zakona o upravi u Federaciji BiH, a pitanje ovlaštenja ravnatelja tih uprava u odnosu na rukovođenje uprava uređena su članovima 23. i 40. Zakona o unutarnjim poslovima, koji je *lex specialis*.

Donošenjem Zakona o državnoj službi u FBiH derogiraju se određene odredbe Zakona o unutarnjim poslovima koje su u suprotnosti sa tim zakonom (npr. članak 21. Zakona o državnoj službi predviđa da o pravima i dužnostima državnih službenika iz radnog odnosa odlučuje rukovodilac organa državne službe).

Postojeći Zakon o riznici u FBiH definira da ministarstvo koje u svom sastavu ima potrošačke jedinice proračunski je nadležno za iste. Isto tako se kaže da su svi ministri odgovorni za računovodstvo i internu kontrolu svojih ministarstava, uključujući proračunske korisnike i potrošačke jedinice koji spadaju u njihovu nadležnost.

Ističemo da se treba poraditi na uspostavi i jačanju adekvatnog sistema internih kontrola u cilju osiguranja poslovanja u skladu sa zakonskim i drugim propisima, naročito u oblasti poštivanja zakonskih procedura prilikom zaduživanja, obračuna plaća, usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine, te nabavke robe

i vršenju usluga u dijelu odabira najpovoljnijih dobavljača u pogledu općih uslova postupaka nabavke i u dijelu praćenja izvršavanja sklopljenih ugovora i isplata novčanih nagrada. Smatramo da se dio navedenih problema može rješavati na sastancima Stručnog kolegija koji će utvrđivati stavove o značajnim pitanjima iz djelokruga ministarstva, Uprave policije i Uprave administracije.

Revizorski tim je mišljenja da problemi koje smo uočili traju već dugo i da se osjeća nedostatak volje za napredak, odnosno za rješavanje istih od strane menadžmenta ministarstva i uprava. Konstatirali smo da u velikom dijelu nisu ispoštovane preporuke iz prethodnog i prethodnih izvješća, da je ovo peta godina revizije i da je krajnje vrijeme da menadžment mora odlučnije djelovati i uložiti dodatne napore za poduzimanje mjera na otklanjanju uočenih nepravilnosti i realizaciji danih preporuka u dosadašnjim Izvješćima Ureda za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH. Isto tako smo mišljenja da bi Vlada FBiH, u skladu sa svojim ovlaštenjima, trebala pojačati svoje aktivnosti na rješavanju navedenih problema u funkcioniranju ovog ministarstva.

Znamo da je u tijeku proces objedinjavanja i uspostave jedinstvenog Ministarstva unutarnjih poslova na državnom nivou, da to dodatno usložnjava procese u istom. Međutim, i pored toga, smatramo da će menadžment uložiti dodatne napore i ispoštovati preporuke dane u ovom izvješću.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo unutarnjih poslova dopisom broj 01-548 od 26.07.2005. godine, Uprava policije dopisom broj 09-1377 od 22.07.2005. godine i Uprava administracije dopisom broj 04-06/1-14-1-1677 od 25.07.2005. godine, pojedinačno su se očitovali na Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2004 godinu.

Dana su obrazloženja na određene utvrđene nalaze prezentirane u Nacrtu Izvješća i naknadno dostavljena dokumentacija koju je tim za reviziju uglavnom već posjedovao i temeljem koje je utvrdio nalaze, tako da ista nije mogla uticati na nalaze koji su utvrđeni i prezentirani u Nacrtu Izvješća. Dio dokumentacije koja je naknadno dostavljena, u formi informacija i dopisa iz 2005 godine ne predstavlja nikakav novi dokaz i također ne utiče na nalaze utvrđene i prezentirane u Nacrtu Izvješća.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Jadranka Novak, dipl. oec.

UR – 017, 032– 03/05

5.6 FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA PRAVDE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva pravde** iskazanu na stranicama 1 do 4, za godinu koja je završila 31.prosinca 2004. godine. Za ova izvješća odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva pravde. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na temelju ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji ("Sl.novine FBiH", broj 48/99), sukladno INTOSAI međunarodnim standardima.Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća Federalnog ministarstva pravde, skrećemo pozornost na slijedeće činjenice :
 - **nedovoljno funkcionisanje sustava internih kontrola u dijelu nedonošenja procedura i pravila kojim bi se odredila visina i način trošenja goriva i korištenja službenih mobilnih telefona, Uredbe o naknadama za putne troškove u dijelu koji se odnosi na pravdanje i podnošenje izvješća o obavljenom putovanju i Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH u dijelu neusklađivanja koeficijenata u okviru platnih razreda,**
 - **nepostupanje sukladno procedurama Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova kod usluga štampanja časopisa, nabavke kancelarijskog materijala, nabavke goriva i izdataka za tekuće održavanje.**
4. Po našem mišljenju, **finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Federalnog ministarstva pravde za godinu koja je završila 31.12.2004.godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA NA DAN 31.12.2004.GODINE**1. UVOD**

Federalno ministarstvo pravde (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03).

Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblastima pravosudnih institucija i uprave, upravnog nadzora nad radom pravosudne uprave i federalnih tijela uprave, udruženje građana, oblast kancelarijskog poslovanja, upravnog nadzora i izvršenja krivičnih sankcija, kao i vršenje upravnih poslova koji ne spadaju u djelokrug drugih federalnih organa uprave.

Prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji u Federalnom ministarstvu pravde u Sektoru za izvršenje krivičnih sankcija pored nadzora nad pravilnim i zakonitim postupanjem sa osuđenim licima predviđen je i nadzor nad finacijskim i privrednim poslovanjem kazneno popravnih ustanova.

U sastavu Ministarstva je Zavod za javnu upravu, koji vrši stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na utvrđivanje unutarnje organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela uprave s ciljem unapređenja njihovog rada i organizacije i osiguranja učinkovitog rukovođenja.

Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom proračunu.

Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2004. godine je bio 32.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Valtera Perića 15.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Revizijom finacijskih izvješća za 2003. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo djelimično postupilo po datim preporukama, datim u prethodnim revizijama. Postupljeno je po preporukama koje se odnose na: popis potraživanja i na usvajanje godišnjeg izvješća o popisu.

Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na usklađivanje službenih zvanja sa adekvatnim platnim razredima, nisu donesena pisana pravila kojim se reguliše procedura potrošnje i pravljanja troškova goriva i reprezentacije, na nedosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova i obračun amortizacije.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finacijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finacijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, sukladno sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finacijska izvješća odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje Ministarstva.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE*a) Menadžment i sustav internih kontrola*

U skladu sa ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje finacijskog plana Ministarstva je Ministar koji rukovodi Ministarstvom.

Pravilnik o unutarnjoj organizaciji je samo djelimično dopunjen s tim da organizacioni status računovodstveno finansijske jedinice nije regulisan, a samim tim raspodjela odgovornosti i ovlaštenja za ove poslove nije adekvatno izvršena.

Nedovoljno funkcionisanje sustava internih kontrola konstatovano je kod ispostavljanja rješenja uposlenicima u dijelu neusklađivanja koeficijenata u okviru platnog razreda, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i nepostupanja po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova.

Adekvatan sustav internih kontrola nije uspostavljen kod izdataka za putne troškove u dijelu koji se odnosi pravdanje i podnošenje izvješća o obavljenom putovanju

Nisu donesene procedure i pravila kojim bi se odredila visina i način trošenja goriva i korištenja službenih mobilnih telefona, kao i pisane procedure o kretanju, kontroli i ovjeri finansijske dokumentacije, što ukazuje da sistem internih kontrola nije funkcionisao.

Iako je u predmetnoj godini postignut izvjestan napredak u funkcionisanju sustava internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja sukladno zakonskim propisima, zaštite imovine, točnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvješća.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvješćavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskog korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva financija.

b) Izvršenje proračuna za 2004. godinu

Prihodi planirani proračunom za Ministarstvo iznosili su 3.129.864,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 1.684.331,00 KM, što je manje u odnosu na plan za 1.445.533,00 KM ili 46,18 %.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da ukupno iskazani vlastiti (neporezni) prihodi u evidencijama kojima raspolaže Ministarstvo u 2004 godini i u glavnoj knjizi Trezora iznose 427.867,00 KM, a sastoje se od : prihoda po osnovu usluga za polaganje stručnog upravnog ispita u iznosu od 330.800,00 KM, prihoda po osnovu usluga za polaganje pravosudnih ispita u iznosu od 72.630,00 KM, prihoda od prodaje knjiga « Priručnik za polaganje stručnog upravnog ispita » u iznosu od 600,00 KM, prihoda od prodaje časopisa « Pravna misao » u iznosu od 23.837,00 KM.

Također, je utvrđeno da Ministarstvo vodi pomoćne evidencije o prihodima koje su usaglašene sa glavnom knjigom Trezora.

Rashodi i izdaci u 2004. godini planirani su u iznosu od 3.129.864,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 1.684.331,00 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da su ostvareni izdaci u odnosu na raspoloživa sredstva manji za 1.445.533,00 KM ili za 46,18 %. Razlog konstatovanog odstupanja ostvarenih izdataka u odnosu na planirane izdatke je u činjenici neadekvatnog planiranja pojedinih pozicija izdataka (ugovorene usluge i plaće i naknade zaposlenih). Bruto plaće i naknade zaposlenih isplaćene su u iznosu od 546.366,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 126.924,00 KM ili 18,85 %.

Uvidom u obračune plaća i dosijea uposlenih, utvrđeno je da su u tri slučaja isplaćene plaće na osnovu rješenja sa koeficijentima koji nije sukladno sa člankom 158. stav 2. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH (neusklađenost koeficijenata).

Da se obračun i isplata plaća uposlenika vrši sukladno sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom kojima je regulisana isplata istih.

Izdaci za jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i slično iskazani su u iznosu od 6.021,43 KM i odnose se u ukupnom iznosu na jubilarne nagrade. Navedene isplate vršene su na osnovu rješenja. Utvrđeno je i ako nisu bila planirana sredstva u budžetu za jubilarne nagrade, Ministarstvo je isplatilo navedene nagrade, jer je imalo raspoloživih sredstava na poziciji plaća i naknada troškova uposlenih. Naime, Ministarstvo je planiralo u 2004. godini uposliti 11 novih radnika za koja su planirana sredstva, ali do upošljavanja nije došlo, tako da je na navedenoj poziciji ostalo dovoljno sredstava za isplatu jubilarnih nagrada..

Da se proračunska sredstva planiraju i koriste sukladno Zakonu o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Proračunom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Izdaci za materijal i usluge u 2004. godini planirani su u iznosu od 1.842.082,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 986.452,00 KM a odnose se na : putne troškove u iznosu od 37.230,00 KM, izdatke za energiju u iznosu od 20.772,00 KM, izdatke za komunalne usluge u iznosu od 80.980,00 KM, nabavka materijala u iznosu od 9.966,00 KM, izdatke za usluge prijevoza i goriva u iznosu od 13.858,00 KM, unajmljivanje imovine i opreme u iznosu od 400,00 KM, Izdatke za tekuće održavanje u iznosu od 33.900,00 KM i ugovorne usluge u iznosu od 789.346,00 KM.

Ugovorene i druge posebne usluge isplaćene u ukupnom iznosu od 789.346,00 KM, što je manje u odnosu na odobrena sredstva Proračunom za 2004. godinu za 770.598,00 KM ili 49,40%.

Najznačajniju stavku predstavljaju izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 502.489,00 KM i izdaci za porez po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 215.815,00 KM. Izdaci se odnose: za Komisije za polaganje stručnih ispita, pravosudnih ispita, komisije za odobravanje civile službe, komisije SFOR-a za odštetne zahtjeve, stručne ispite za službenike i zatvorske policajce–stražare, komisije za uvjetni otpust osuđenih osoba. Napominjemo da se cjelokupan iznos novčanih sredstava ostvarenih za polaganje stručnih i pravosudnih ispita raspoređuju na isplatu naknada članovima komisija, zapisničarima i isplatu poreskih obaveza za ove naknade. Ostali troškovi rada ovih komisija (izrada uvjerenja i ostali administrativni materijal) se pokrivaju na teret tekućih rashoda Ministarstva.

Revizijom izdataka za putne troškove, a uvidom u putne naloge utvrđeno je da u najvećem broju slučajeva ne postoje izvješća o obavljenom putovanju, ili nije naveden datum pravljanja tako da se ne može utvrditi da li je nalog pravdan na vrijeme, što je u suprotnosti sa članom 22.i 23. Uredbe o naknadama za putne troškove.

Prethodnom revizijom konstatovano je da se ne vrši kontrola utroška goriva i data je preporuka da se donesu pisane procedure za kontrolu istog. U toku revizije nisu prezentirane procedure a također je konstatovano da se ne vrši kontrola utroška goriva, što znači da nije postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama.

Također je utvrđeno da ne postoji interni akt, kojim bi se odredila lica koja imaju pravo korištenja službenih mobilnih telefona kao i utvrdilo ograničenje troškova fiksnih i mobilnih telefona a sukladno Zaključku Vlade FBiH. Revizijom je konstatovano da je bilo prekoračenja kod pojedinih korisnika mobilnih telefona u odnosu na pomenuti Zaključak Vlade FBiH.

Da se pravljanje izdataka za službena putovanja vrši sukladno sa Uredbom o naknadama za putne troškove.

Da se donesu pisane procedure kojima bi se osiguralo da se sukladno sa istim vrši kontrola utroška goriva..

Da se plaćanje troškova službenih mobilnih telefona vrši sukladno Zaključku Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave i donijeti interni akt kojim će se ograničiti visina troškova i odrediti lica koja mogu koristiti službene mobilne telefone.

c) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Usluge štampanja su iskazane u iznosu od 18.908,60 KM i u ukupnom iznosu se odnose na štampanje časopisa «Pravna misao» na osnovu ugovora iz 1998. godine sa dobavljačem »Alden-Print». Obzirom da se usluge štampanja vrše na osnovu Ugovora iz 1998. godine, Ministarstvo je postupilo suprotno odredbama Uredbe o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova.

Izdaci za nabavku kancelarijskog materijala su iznosili 9.966,00 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je Ministarstvo prikupilo po pozivu dvije ponude i dalje procedure nabavke nisu provedene, odnosno Uredba o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova nije ispoštovana.

Uredba o postupku nabavke robe, usluga i ustupanju radova nije primjenjivana ni u dijelu koji se odnosi na nabavku goriva do oktobra 2004.godine, kada je sklopljen Ugovor o isporuci goriva sa D.D.“ Energopetrol “ Sarajevo, kao i kod izdataka za tekuće održavanje koji su iskazani su u iznosu 33.900,98 KM.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupa sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH.

5. ZAKLJUČAK

Primjenom preporuka iz prethodnih izvješća o reviziji ojačan je sustav internih kontrola, što je imalo za posljedicu poštivanje procedura, manjeg broja nepravilnosti i kvalitetnijeg financijskog izvješćavanja.

Međutim, pored navedenog konstatujemo određene propuste vezane za planiranje pojedinih pozicija izdataka, sukladno zakonskim propisima, u dijelu koji se odnosi na isplatu jubilarnih nagrada koje nisu bile planirane proračunom, kao i nepostojanje pisanih procedura kojima bi se vršila kontrola utroška goriva.

Ministarstvo nije dosljedno i u potpunosti primjenjivalo zakonske i podzakonske akte u dijelu usklađenosti visine koeficijanata za plaće uposlenih i postupku nabavke roba, vršenja usluga i ustupanja radova.

Smatramo potrebno napomenuti nedefinisan organizacioni status financijsko-računovodstvene jedinice i status uposlenih u okviru ove jedinice, a samim tim nisu definisane odgovornosti i nadležnosti istih, što ima značaja na funkcionisanje sustava internih kontrola.

Ministarstvo u 2004. godini nije donijelo potrebne pisane procedure u cilju boljeg funkcionisanja sustava internih kontrola, te smatramo da je potrebno donijeti pisane procedure i uspostaviti funkcionisanje sustava internih kontrola sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo pravde dopisom broj 05-14-1075/05 od 25.07.2005. godine, pismeno se očitovalo na Izvještaj o izvršenoj reviziji financijskih izvješća za 2004.godinu i u cjelosti prihvatilo Izvješće, kao i izvjestilo o poduzetim mjerama i aktivnostima u cilju otklanjanja uočenih propusta, te uspostave i jačanja sustava internih kontrola.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Vođa tima:
Admir Džumhur, dipl.oec.

UR – 017, 032– 04/05

5.7 KAZNENO POPRAVNIH ZAVODI

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA PRAVDE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Kazneno popravnih zavoda** iskazanu na stranicama 1 do 4, za godinu koja je završila 31. prosinca 2004. godine. Za ova izvješća odgovornost snosi menadžment Kazneno popravnih zavoda i Federalno ministarstvo pravde. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na temelju ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji ("Sl. novine FBiH", broj 48/99), a sukladno INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća Kazneno popravnih zavoda, skrećemo pozornost na slijedeće činjenice :
 - **iskazano prekoračenje proračuna, odnosno više je stvoreno obaveza u odnosu na proračunom predviđena sredstva u iznosu od 141.757,04 KM,**
 - **nije definisan sistem nadležnosti i odgovornosti kroz zakonske propise i internu regulativu od strane Federalnog ministarstva pravde, što je uz neadekvatno organizaciono ustrojstvo uticalo na sustav planiranja i praćenja izvršenja proračuna,**
 - **nepostupanje sukladno procedurama Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova kod nabavke hrane, kancelarijskog materijala i nabavke goriva i maziva u ukupnom iznosu od 236.258,00 KM.**
4. Po našem mišljenju, **finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Kazneno popravnih zavoda za godinu koja je završila 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O IZVRŠENOJ REVIZIJI NA FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA .2004.GODINU

1. UVOD

Prema članku 7. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave Federalno ministarstvo pravde vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose i na upravni nadzor i izvršenje krivičnih sankcija. Za izvršenje krivičnih sankcija i drugih mjera izrečenih u krivičnom postupku, utvrđenih Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, osnovane su posebne federalne ustanove, kazneno – popravni zavodi (u daljem tekstu KPZ), kojih na području FBiH ima sedam (Sarajevo, Zenica, Mostar, Bihać, Tuzla, Orašje i Busovača).

Za provođenje odgojnih mjera, odnosno svrhe rada osuđenih lica, u KPZ-ima su osnovane privredne jedinice sukladno federalnim propisom.

Unutarnja organizacija i način rada KPZ-a utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Prema Pravilniku Direktor Zavoda ima ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, drugim propisima i opštim aktima. Sukladno navedenim direktor organizuje rad zavoda, usklađuje rad organizacionih jedinica, nadzire pravilnost i zakonitost rada i predstavlja zavod. Direktora i zamjenika direktora Zavoda, bez konkursa, postavlja i razrješava Vlada Federacije, na prijedlog Federalnog ministra pravde.

Sredstva za rad KPZ-a osiguravaju se u Proračunu Federacije sukladno Zakonu o Proračunu FBiH kao posebne glave u okviru razdjela Federalnog ministarstva pravde.

Na dan 31.12.2004. godine u svim KPZ- bilo je uposleno 679 radnika.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Revizijom finacijskih izvješća za 2003. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je KPZ djelimično postupili po preporukama datim u prethodnim izvješćima. Postupljeno je po preporukama koje se odnose na: knjiženje nenaplaćenih potraživanja, usaglašenje potraživanja sa kantonima, usvajanje godišnjeg izvješća o popisu imovine, potraživanja i obaveza u KPZ Mostar i primjenu amortizacionih stopa iz nomenklature stalnih sredstava.

Međutim, KPZ nisu postupili po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na nedosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova, isplate finacijskih sredstava su na određenim pozicijama prekoračile iznos utvrđen Zakonom o izvršenju proračuna FBiH za 2004.godinu utvrđenim u njegovom posebnom dijelu, nisu donesena pisana pravila kojim se reguliše procedura potrošnje i pravdanja troškova goriva i reprezentacije.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finacijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finacijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, sukladno sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finacijska izvješća odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se KPZ pridržavao zakona i instrukcija koji se odnose na njega; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu KPZ-a kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje KPZ.

Revizijom će se provjeriti da li su primjenjene preporuke iz prethodne revizije za KPZ Mostar, za KPZ Zenica i Tuzla, naglasak revizije će biti na planiranju i izvršenju proračuna, nabavkama materijala, usluga i kapitalnih sredstava, dok će se kod KPZ Sarajevo provjeriti da li je prilikom nabavki postupljeno sukladno sa procedurama nabavke.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Federalno ministarstvo pravde kao nadležno ministarstvo nije ustrojilo takvu organizaciju kojom bi se ostvarila potpuna koordinacija rada Kazneno popravnih zavoda, uspostavile procedure u računovodstveno financijskom segmentu djelovanja, sačinili kriteriji za utvrđivanje financijskih sredstava i ostvario nadzor nad KPZ-ovima, što je imalo za posljedicu neadekvatan sustav planiranja, praćenja izvršenja proračuna KPZ-a i nadzora od strane Federalnog ministarstva pravde, tako da je i u ovoj godini konstatovano prekoračenje proračuna utvrđenog u Zakonu o izvršenju proračuna za 2004. godinu u njegovom posebnom dijelu.

Prethodnom revizijom konstatovano je da se ne vrši kontrola utroška goriva (KPZ Mostar) i data je preporuka da se donesu pisane procedure za kontrolu istog. Tokom revizije nisu prezentirane procedure, a također je utvrđeno da se ne vrši kontrola utroška goriva. Utvrđeno da ne postoje pisana pravila kojim se regulišu procedure oko potrošnje i pravdanja troškova reprezentacije (KPZ Tuzla).

Nedovoljno funkcionisanje sustava internih kontrola konstatovano je kod nepostupanja po procedurama propisanih Uredbom o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova (KPZ Mostar i Tuzla).

Iako je u predmetnoj godini postignut izvjestan napredak u funkcionisanju sustava internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja sukladno zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih financijskih izvješća.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog financijskog izvješćavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva financija.

b) Izvršenje proračuna za 2004. godinu

Ukupno planirana sredstva proračunom za 2004.godinu iznosila su 21.254.629,00 KM, a ostvarena su u iznosu od 20.731.174,00 KM, što je manje u odnosu na plan za 523.455,00 KM ili 2,46 %.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je prekoračenje, odnosno više je stvoreno obaveza u odnosu na proračunom predviđena sredstva.

Vlastiti prihodi u knjigovodstvenoj dokumentaciji i pomoćnim evidencijama iskazani su u iznosu od 3.122.490,00 KM, a odnose se na prihode ostvarene po osnovu mjere pritvora i kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku.

KPZ su izvršila utuženje(putem resornog ministarstva) za nenaplaćena potraživanja po osnovu izvršenja mjere pritvora i kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku po rješenjima nadležnih sudova kantona za 2004.godinu u ukupnom iznosu od 1.473.840,00 KM.

Također, KPZ su putem Ministarstva pravde, dostavili svu potrebnu dokumentaciju Federalnom Pravobranilaštvu za potraživanja iz ranijih godina u iznosu od 7.138.206,48 KM, radi utuženja.

Ministarstvo pravde je u ime KPZ izvršilo usaglašenje stanja potraživanja sa kantonima.

Iskazani rashodi i izdaci u 2004. godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 20.731.174,00 KM, a odnose se na: plaće i naknade zaposlenih u iznosu od 10.452.984,00 KM, doprinose poslodavca i ostale doprinose u iznosu od 1.553.625,00 KM, izdatke za materijal i usluge u iznosu od 6.087.329,00 KM, tekuće transfere u iznosu od 1.836.779,00 KM i nabavku stalnih sredstava u iznosu od 800.457,00 KM.

Izdaci za materijal i usluge u 2004. godini planirani su u iznosu od 6.091.165,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 6.087.329,00 KM, a odnose se na : putne troškove u iznosu od 68.011,00 KM, izdatke za energiju u iznosu od 979.216,00 KM, izdatke za komunalne usluge u iznosu od 455.243,00 KM, nabavka materijala u iznosu od 3.071.011,00 KM, izdatke za usluge prijevoza i goriva u iznosu od 135.335,00 KM, unajmljivanje imovine i opreme u iznosu od 5.391,00 KM, izdatke za tekuće održavanje u iznosu od 382.198,00 KM, izdatke za osiguranje, bankarske usluge u iznosu od 60.217,00 KM i ugovorne usluge u iznosu od 930.706,00 KM.

Prekoračenje je utvrđeno je u postupku revizije kod KPZ Zenica u iznosu od 141.757,04 KM i odnosi se na izdatke za materijal i usluge (nabavka materijala i izdaci za tekuće održavanje), što nije sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu.

Također, u izvješćima KPZ-ova su iskazana prekoračenja na određenim pozicijama, dok se za iste pozicije u drugim KPZ-ima pojavljuju neutrošena raspoloživa sredstva, što ukazuje na slabosti kao rezultat neadekvatnog sistema internih kontrola: nepostojanje jedinstvenih realnih polaznih osnova, kriterija i instrukcija prilikom planiranja, nedovoljnog praćenja izvršenja proračuna KPZ-ova i nepostojanje nadzora od strane Federalnog ministarstva pravde.

Iako Privredne jedinice KPZ-ova nisu predmet revizije, uvidom u dokumentaciju KPZ Zenica i Tuzla, utvrđeno je da su izvršeni transferi Privrednim jedinicama KPZ u iznosu od 1.707.698,00 KM, a odnose se na transfere za plaće, topli obrok i prevoz za uposlenike, a što je planirano budžetom za 2004. godinu.

Da KPZ koriste proračunska sredstva samo za namjene koje su određene proračunom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu sukladno odredbama članka 8. i 14. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju proračuna FBiH.

c) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Vezano za postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, izvršen je uvid u KPZ Zenica, Tuzla, Sarajevo i Mostar. Ostvarene nabavke u 2004. godini iznosile su 2.733.181,00 KM.

Uvidom u dokumentaciju KPZ Mostar, utvrđeno je da procedure propisane Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, nisu ispoštovane kod nabavke hrane (174.206,00 KM), nabavke goriva i maziva (16.560,00 KM) i kancelarijskog materijala (13.847,00 KM)

Također, Uredbu o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova nije primjenjivao KPZ Tuzla kod nabavke goriva i maziva u ukupnom iznosu od 31.645,00 KM u dijelu ponovnog raspisivanja oglasa. Naime, na javni oglas javila su se samo dva ponuđača, pa komisija nije izvršila odabir najpovoljnijeg.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupa sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH.

5. ZAKLJUČAK

Primjenom preporuka iz prethodnih izvješća o reviziji ojačan je sustav internih kontrola, što je imalo za posljedicu poštivanje procedura, manjeg broja nepravilnosti i kvalitetnijeg financijskog izvješćavanja. Međutim, ministarstvo nije ustrojilo internu regulativu kojom bi se definisale nadležnosti i odgovornosti Federalnog ministarstva pravde i KPZ-ova, kako bi se obezbijedila odgovarajuća organizacija, nadzor, evidentiranje i praćenje financijskih transakcija. Posebno ističemo neophodnost donošenja kriterija i pravila prilikom planiranja proračuna i rasporeda odobrenih sredstava proračuna po KPZ-ovima.

U 2004. godini nisu donesene potrebne pisane procedure u cilju boljeg funkcionisanja sustava internih kontrola, te smatramo da je potrebno donijeti pisane procedure i uspostaviti funkcionisanje sustava internih kontrola sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika.

I u ovom izvješću o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti u cilju otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sustava internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u rada, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti financijskih izvješća.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo pravde dopisom broj 05-14-1075/05 od 25.07.2005. godine i Kazneno popravni zavod Tuzla dopisom broj 05-14-2170-2/05 od 22.07.2005. godine, pismeno su se očitovali na Izvještaj o izvršenoj reviziji financijskih izvješća Kazneno popravnih zavoda za 2004.godinu i u cjelosti prihvatili Izvješće, kao i izvjestilo o poduzetim mjerama i aktivnostima u cilju otklanjanja uočenih propusta, te uspostave i jačanja sustava internih kontrola.

Kazneno popravni zavod Mostar dopisom broj 05-14-2191/05 od 22.07.2005, pismeno se očitovao na Izvješće o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća Kazneno popravnih zavoda za 2004.godinu. U očitovanju su navedena obrazloženja za pojedine nalaze navedene u Izvješću uz primjedbu na nalaz u dijelu postupanja po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Vezano za osporeni nalaz nije pružena adekvatna dokumentacija na osnovu koje bi izmjenili nalaz u izvješću, te navedenu primjedbu nismo prihvatili.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Vođa tima:
Admir Džumhur, dipl.oec.

UR: 024/02, 012/01/05

5.8 FEDERALNO MINISTARSTVA FINANCIJA/FINANSIJA

NEOVISNO IZVJEŠĆE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva financija/finansija**, iskazanu na stranicama od 1 do 12, na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva financija/finansija. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na temelju ovlaštenja, a sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna FBiH i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija prikupila dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - neuspostavljanje cjelovitog sustava internih kontrola u svim segmentima poslovanja, kao i neprovođenje donesenih pisanih akata, imalo je za posljedicu da se prilikom izvršenja proračuna u dijelu tekućih transfera, izdataka po osnovu vanjskog duga, kao i kontrole trošenja odobrenih sredstava za plaće i materijalne troškove nisu dosljedno primjenjivale odredbe zakonskih i podzakonskih akata,
 - nemogućnost potvrđivanja iznosa iskazanih obveza po osnovu Izdataka za otplatu vanjskog duga i inozemnih kamata,
 - zbog konstatiranog stanja dospjelih, neevidentiranih i neizvršenih obveza na kraju revidirane godine po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, izvršnih sudskih presuda i odluka Doma za ljudska prava ne može se potvrditi ukupan iznos iskazanih izdataka po navedenom osnovu, kao i opravdanost neizvršavanja istih, iako je po istom osnovu bilo proračunom odobrenih raspoloživih sredstava,
 - nepoduzimanje adekvatnih mjera po preporukama danim prethodnim revizijama, za utvrđivanje osnovanosti i opravdanost plasmana sredstava za implementaciju projekta za obračun plaća i kadrovske evidencije od strane poduzeća «Ocean» d.o.o. Travnik, kao i za dosljednu primjenu Uredbe o prestanku važenja Uredbe o formiranju jedinice za privatizaciju banaka,
 - nedosljedne primjene Uredbe o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova, u dijelu ugovaranja usluga za tekuće održavanja, kompjuterskih usluga i usluga tiskanja biljege, mjenica i poreznih markica.
4. Po našem mišljenju, finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Federalnog ministarstva financija za godinu koja završava sa 31.12.2004.

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo financija/finansija (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.

Navedenim Zakonom utvrđena je nadležnost Ministarstva koja se odnosi na: porezni sustav i poreznu politiku; praćenje ostvarivanja politike i mjera u oblasti deviznog sustava sukladno Ustavu BiH i Zakonu o Centralnoj banci, carina, uvoznih dažbina, kreditnog i bankarskog sustava; sustav financijskog poslovanja; obračunski sustav; sustav osiguranja imovine i osoba; sustav pristojbi; doprinosa i drugih dažbina i igara na sreću; sustav financiranja javne potrošnje; izrada i izvršenje proračuna Federacije i godišnje obračune Proračuna Federacije, nadzor nad izvršenjem proračuna, proračunska inspekcija, riznično poslovanje; upravljanje novčanim tokovima; dnevno praćenje novčanih sredstava; obveze i potraživanja i utvrđivanje dinamike praćenja i planiranja osiguranja nedostajućih sredstava; koncentracija financijskih sredstava radi osiguranja financijskog tržišta; javni dug i njegovo servisiranje i kontrola ostvarivanja proračuna Federacije.

U sastavu Ministarstva nalazi se: Porezna uprava FBiH, Carinska uprava FBiH (do prelaska na državnu razinu) i Financijska policija FBiH.

Radom Ministarstva rukovodi ministar, koji ima ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima i općim aktima. Ministar može ovlastiti pomoćnike ministra i druge službenike da potpisuju pojedine akte, o čemu donosi posebno rješenje.

Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom proračunu.

Broj uposlenih u Ministarstvu, na dan 31.12.2004. godine je bio 126.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe br. 5.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Revizijom financijskih izvješća za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatirano je da je Ministarstvo, u drugoj polovini godine, u najvećem dijelu postupilo po preporukama danim u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2003. godinu, a koje se odnose na korištenje odobrenih sredstva proračunom za rad samog Ministarstva. Po preporukama, koje se odnose na potpunu uspostavu sustava internih kontrola; dosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, kao i donošenje procedura za primopredaju i evidentiranje upravnih biljega, djelimično je postupljeno

Međutim, Ministarstvo nije postupilo po danim preporukama u dijelu koji se odnosi na: knjigovodstveno evidentiranje deponiranih novčanih sredstava na podračunu Federacije - račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, kao i evidentiranje izdataka na temelju vanjskog duga sukladno načelu modificiranog nastanka poslovnog događaja; utvrđivanje osnovanosti i načina izvršenja izdataka za kompjuterske usluge; neprovođenje zakonskih procedura kod realizacije Uredbe o prestanku važenja Uredbe o formiranju Jedinice za privatizaciju banaka.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije financijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su financijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, sukladno sa svom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li financijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizijom će se utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na njega; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Od strane menadžmenta, sustav internih kontrola u Ministarstvu uspostavljen je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Federalnog ministarstva financija (u daljem tekstu Pravilnik o unutarnjoj organizaciji), kao i internim pravilnicima i instrukcijama koje su u najvećem dijelu donesene pred kraj revidirane godine.

Uvidom u Pravilnik o unutarnjoj organizaciji, kojim su utvrđene organizacijske jedinice i njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka, konstatirano je da određeni poslovi i zadaci nisu jasno definirani, tj. nije konkretno utvrđena nadležnost između određenih sektora. Ovo se posebno odnosi na utvrđivanje nadležnosti Sektora za proračun i Sektora za riznicu po osnovu poslova analize i izvješćivanja o izvršenju proračuna, i izvješćivanja o istom nadležnih organa i institucija, sukladno zakonskim i podzakonskim aktima. Navedeno je imalo za posljedicu da prezentirano Konačno Izvješće o izvršenju proračuna/budžeta FBiH za 2004. godinu, koji je dostavljen Vladi FBiH, nije sačinjen sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, kao i podzakonskim aktima, odnosno da uz isti nije dana adekvatna analiza izvršenja proračuna za fiskalnu godinu, kao i odgovarajuća struktura prihoda, izdataka i obveza. Također, uvidom u primjenu navedenog pravilnika, odnosno neposredno izvršavanje poslova i zadataka u Sektoru za riznicu i Sektoru za proračun, konstatirano je da između istih nije uspostavljena adekvatna suradnja, vezano za planiranje novčanih tokova, određivanje iznosa mogućih plaćanja sukladno raspoloživim sredstvima, odnosno odobravanje prijedloga financijskih planova (tromjesečnih i mjesečnih) proračunskih korisnika, sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna FBiH.

Nedovoljna definiranost nadležnosti, ogleđa se i kroz primjenu Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim proračunskim korisnicima, donesenim od strane Ministarstva, kojim je propisano da proračunski korisnici koji imaju otvorene posebne račune kao podračune sačinjavaju periodična i godišnja izvješća i u dva primjerka dostavljaju Ministarstvu za potrebe Sektora za proračun i Sektora za riznicu. Iako je samo manji dio korisnika dostavio navedena izvješća (koja su samo odložena u Sektoru za riznicu), a imajući u vidu da su računi otvoreni na Federalno ministarstvo financija/finansija, od strane istog, odnosno navedenih sektora, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su poduzete mjere za dostavu propisanih izvješća, a u cilju uvida u način raspolaganja sredstvima, kao i izvješćivanje nadležnih organa i institucija o istom.

U toku revizije dat je na uvid prijedlog novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Federalnog ministarstva financija/finansija, koji se trebao sukladno zakonskim propisima donijeti u toku revidirane godine, a kojim bi se trebali otkloniti konstatirani propusti. Međutim, uzimajući u obzir značaj navedenih sektora u postupku donošenja i izvršenja proračuna, samo donošenje pravilnika i njegova dosljedna primjena ne osigurava efikasnost u rada navedenih sektora, ukoliko se ne uspostavi adekvatna koordinacija u radu istih.

Uvidom u dokumentaciju, prezentiranu od strane Grupe za internu reviziju i kontrolu, koja pored ostalog pregleda sustave kontrole računovodstvenih dokumenata korisnika proračuna, kao i sustave kontrola nad transakcijama zaduživanja i duga, konstatirano je da je ista znatno povećala svoje aktivnosti u pogledu samog planiranja, kao i broja izvršenih revizija-kontrola u odnosu na prethodni period. Treba napomenuti da je sukladno preporuci danoj prethodnom revizijom, polovinom godine u navedenoj grupi izvršeno popunjavanje sistematiziranog broja izvršioca (bio jedan sada tri izvršioca).

U cilju poboljšanja sustava internih kontrola, kao i kontrole trošenja proračunskih sredstava, tokom revidirane godine Ministarstvo je donijelo interne akte kojima se regulira sljedeće: ograničenje troškova mobilne i fiksne telefonije, reprezentacija i pokloni, uvjeti i način korištenja službenih automobila, kontrola utroška goriva za prijevoz službenim automobilima i plan stručnog obrazovanja i usavršavanja službenika u Ministarstvu. Uvidom u primjenu ovih akata u revidiranoj godini, utvrđena je djelimična primjena istih, a jedan od razloga je što su određeni akti doneseni krajem godine.

Potrebno je da se, sukladno zakonskim propisima, donese Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija/financija, da se osigura njegova dosljedna primjena, a posebno u dijelu ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog financijskog izvješćivanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola. Prilikom uspostave sustava internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, donesenih od strane samog Ministarstva.

Da Grupa za internu reviziju i kontrolu svoje aktivnosti obavlja na temelju utvrđenog programa i plana rada (godišnjeg i mjesečnog), sa točno utvrđenim prioritetnim zadacima, kako u Ministarstvu tako i kod drugih proračunskih korisnika, a sukladno sa Zakonom o Riznici u FBiH i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Ministarstvo, sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonu o Riznici u FBiH, obavlja poslove izrade i izvršenja Proračuna Federacije i godišnjeg obračuna Proračuna Federacije, nadzor nad izvršenjem proračuna, proračunsku inspekciju, riznično poslovanje i upravljanje novčanim tokovima. Na temelju prezentirane dokumentacije i razgovora sa ovlaštenim osobama, a uzimajući u obzir značajnost navedenih poslova, konstatirano je da se istim nije kontinuirano u toku godine poklanjala dužna pažnja i to u segmentu planiranja, izvršenja i nadzora nad izvršenjem.

Sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, Proračun FBiH za 2005. godinu donesen je 31.12.2004. godine, međutim uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da Ministarstvo nije prilikom izrade i donošenja u cijelosti poštovalo propisane procedure i rokove. Pored nepoštivanja rokova (u toku same izrade), nisu donesena sva zakonom predviđenih akata (Konačno izvješće o gospodarskoj i fiskalnoj politici, smjernice i ciljevi fiskalne politike i procjene glavnih vrsta prihoda i izdataka za slijedeću fiskalnu godinu), a posebno treba istaći da nije prethodno izvršeno usuglašavanje predloženog Proračuna Federacije za 2005. godinu sa prijedlozima zahtjeva proračunskih korisnika, što je zakonska obveza i što može imati utjecaja na izvršenje istog.

Uvidom u predloženi Nacrt Proračuna za 2005. godinu utvrđeno je da isti nije izrađen sukladno zakonskim propisima i relevantnom pratećom dokumentacijom. Obveze po osnovu vanjskog duga (otplata i kamata) u iznosu od 158.390.247,00 KM nisu planirane u proračunu, kao ni prihodi iz kojih će se servisirati vanjski dug. Prema obrazloženju odgovorne osobe navedeno nije planirano iz razloga što se od 01.01.2005. godine vanjski dug servisira sa razine države, ali nije obrazloženo na koji će se način servisirati vanjski dug, u iznosu od 2.309.640,00 KM, koji se odnosi na direktno zaduživanje FBiH i koji treba da se servisira iz proračuna Federacije. Međutim, vezano za navedeno, napominjemo da se otplata vanjskog duga servisira iz prihoda FBiH, koji se uplaćuju na jedinstveni račun, a čiju raspodjelu vrši Uprava za neizravno oporezivanje BiH po utvrđenom pravilima i da su se isti trebali iskazati u Proračunu FBiH za 2005. godinu. Na poziciji Izdataka za nabavku stalnih sredstava iskazani su svi kapitalni izdaci, kako izdaci za nabavku stalnih sredstava korisnika proračuna FBiH, tako i kapitalni grantovi tj. nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine ili ulaganja u imovinu drugih razina, a koji su se sukladno sa propisima trebali planirati na posebnoj poziciji. Ovdje ističemo i pitanje načina planiranja sredstva po osnovu Učesća Vlade u projektima rekonstrukcije koje financira međunarodna zajednica, bez prethodno utvrđene namjene istih. Ovakav način iskazivanja kapitalnih grantova, daje pogrešnu strukturu planiranih rashoda i izdataka, a također može imati utjecaja na praćenje izvršenja istih.

Ukazujemo, a što je konstatirano i prethodne godine, i na sljedeće:

- sredstava za nove proračunske korisnike planirana su putem transfera preko Vlade FBiH, a ne kao sredstva za posebnog proračunskog korisnika (Komisija za koncesije),
- sredstva od privatizacije poduzeća, koja se nalaze na ESKROW računu Vlade FBiH, planiraju se kao izvori financiranja za pokriće deficita, iako isti predstavljaju prihode FBiH od privatizacije poduzeća.

Iako je Izmjena i dopunama Proračuna FBiH za 2004. godinu izvršeno uravnoteženje prihoda i primitaka sa rashodima i izdacima, poslije isteka fiskalne godine (24.01.2005. godine), može se konstatirati na osnovu uvida u dokumentaciju (Zaključka Vlade V br. 88/2004 od 19.02.2004. godine, Odluke Vlade V br. 316/04 od 02.07.2004. godine i Instrukcije Federalnog ministarstva financija od 21.10.2004. godine) da se nisu pravovremeno poduzele adekvatne mjere, u cilju uravnoteženja proračuna na način propisan zakonom. Donošenje rebalansa proračuna poslije isteka fiskalne godine, kao i usklađivanje rashoda sa ostvarenim prihodima putem odluka, zaključaka i instrukcija, imalo je za posljedicu da pojedini korisnici proračuna nisu realizirali odobrena sredstva proračunom tj. rebalansom. Također, kao posljedica navedenog je i to da je jedan broj korisnika, na kraju godine tj. prije donošenja rebalansa, iskazao rashode u iznosu većem od iznosa odobrenog rebalansom, a Ministarstva je za iznos iskazanog prekoračenja, suprotno zakonskim propisima, povećalo korisniku iznos sredstava odobren rebalansom.

Uvidom u izvršene preraspodjele za nedovoljno predviđene izdatke proračunskih korisnika, koji su se podmirivali iz vlastitih ušteda ili ušteda drugih korisnika, a na prijedlog Ministarstva, nije se mogla potvrditi opravdanost svih preraspodjela iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija na temelju koje bi se moglo potvrditi da se u konkretnom slučaju radi o uštedi odnosno opravdanosti izdataka koji se podmiruje iz istih. Posebno ističemo preraspodjele izvršene za Federalno ministarstvo obrane i Vojsku Federacije.

Potrebno je da se izrada, donošenje i uravnoteženje proračuna vrši sukladno odredbama Zakona o budžetima/proračunima u FBiH.

Da se nedovoljno planirani izdaci proračunskih korisnika podmiruju sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH i Proračunu FBiH.

Sukladno zakonskim i podzakonskim aktima Ministarstvo (Sektor riznica) je odgovorno za izvršenje Proračuna Federacije (plaćanja) po utvrđenim prioritetima (grupama plaćanja). Iz razloga što je prezentiran samo dio dokumentacije, nije se moglo potvrditi da se plaćanje vršilo sukladno propisima. Prema izjavi odgovorne osobe, dio dokumentacije (izvješća o prispjelim obvezama na određeni dan na osnovu kojih su odobravana plaćanja) nije arhiviran (sačuvan), što je konstatirano i prethodnom revizijom. Također, nije prezentiran pregled ukupnih obveza Proračuna FBiH na dan 31.12.2004. godine po prioritetima plaćanja (grupama plaćanja), odnosno stanje obveza koje su sukladno sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH utvrđene kao unutarnji dug FBiH. Uvidom u prezentirane planove prihoda i rashoda, kao i dokumentaciju na temelju koje su isti sačinjavani, nije se moglo potvrditi da su isti sačinjavani sukladno propisanim procedurama u suradnji sa Sektorom za proračun (priprema i ažuriranje prognoza o novčanim tokovima), odnosno da se prilikom izrade samih planova uzimao u obzir iznos obveza koji su dospjele za plaćanje, iznos obveza nastalih u prethodnom periodu, a koje dospijevaju za plaćanje u planiranom periodu. Pored navedenog smatramo potrebnim naglasiti, da se nismo uvjerali, da se poklanja dovoljno pažnje obvezama koje su sukladno zakonskim propisima utvrđene kao unutarnji dug, odnosno da postoji mogućnost njihovog izmirenja mimo načina propisanog zakonom.

Potrebno je da se izvršenje proračuna vrši na temelju tromjesečnih i mjesečnih planova za izvršenje proračuna, sukladno raspoloživim sredstvima i prioritetima utvrđenim Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH, Zakonom o Riznici u FBiH, kao i aktima donesenim od strane Ministarstva.

Da Ministarstvo sukladno sa svojim ovlaštenjima i nadležnostima, poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH.

Sukladno svojim ovlaštenjima, a u cilju obezbjeđenja nadzora nad upotrebom proračunskih sredstava od strane korisnika, Ministarstvo je krajem godine, odnosno 13.12.2004. godine donijelo Instrukciju za razvoj i održavanje sustava interne kontrole, kojom se svim proračunskim korisnicima nalaže obveza procjene trenutnog stanja kontrole, identifikacija ključnih rizika i u tom smislu izrada seta internih akata kojima će korisnici regulirati postupke i procedure interne kontrole, sa posebnim naglaskom na sadržaj Pravilnika o internim kontrolnim postupcima.

S ciljem daljeg jačanja sustava upravne i računovodstvene kontrole Ministarstvo je marta 2005. godine donijelo i Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, kojih su se dužni pridržavati proračunski korisnici na svim razinama vlasti u FBiH. Propisane akte, naprijed navedenim smjernicama, korisnici su dužni uskladiti sa zakonskim i drugim pozitivnim propisima do 30.06.2005. godine.

Također, treba napomenuti da je Grupa za internu reviziju i kontrolu Sektora za riznicu u drugoj polovini godine značajnije pojačala aktivnosti vezane za kontrolu potrošnje proračunskih sredstava, kako unutar Ministarstva, tako i kod drugih proračunskih korisnika, sukladno Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Ministarstva.

Da se sukladno danim ovlaštenjima i nadležnostima pravovremeno poduzmu aktivnosti, u cilju dosljedne primjene odnosno postupanja po Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole, od strane proračunskih korisnika.

U toku revidirane godine, Ministarstvo je sukladno zakonskim i podzakonskim aktima podnosilo izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2004. godinu, Vladi FBiH. Uvidom u navedena izvješća konstatirano je da ista ne sadrže adekvatne analize izvršenja proračuna, odnosno obrazloženja i prijedloge, propisane zakonskim i podzakonskim aktima. Dostavljena izvješća su sačinjavana najčešće na osnovu iskazanog stanja izvršenja proračuna od strane korisnika proračuna u Glavnoj knjizi Riznice, na određeni dan (bez prethodne provjere da li su od strane korisnika proračuna evidentirane sve poslovne promjene i financijske transakcije).

Značajno je napomenuti, da korisnici proračuna koji su imali prekoračenje rashoda na kraju fiskalne godine, u odnosu na sredstva odobrena Proračunom u njegovom posebnom dijelu, iste nisu mogle evidentirati u Glavnu knjigu, a time i iskazati u financijskim izvješćima ostvareno prekoračenje. Navedeno prekoračenje nije moglo biti evidentirano, u skladu sa zakonskim propisima, iz razloga što od strane Ministarstva nije dana takva mogućnost (dozvoljeno evidentiranje izdataka samo do iznosa raspoloživih sredstava). Navedene više ostvarene izdatke korisnici su iskazivali na drugim pozicijama, na kojima su imali slobodnih sredstva, a dio korisnika je prenio iste na teret Proračuna 2005. godine. Zbog navedenog, iskazani podaci u Konačnom izvješću o izvršenju proračuna/budžeta FBiH za 2004. godinu, ne predstavljaju realan i točan prikaz ostvarenih rashoda za 2004. godinu, odnosno financijskog rezultata.

Potrebno je da se izvješća o izvršenju proračuna sastavljaju i dostavljaju nadležnim organima i institucijama, sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonu o Riznici u FBiH, Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH i Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH.

c) Izvršenje proračuna za 2004. godinu

Proračunom FBiH za 2004. godinu planirana su sredstva za rad Ministarstva u iznosu od 328.170.470,00 KM, a po isteku fiskalne godine rebalansom proračuna iznos navedenih sredstava je umanjn na 320.940.836,00 KM.

U financijskim izvješćima, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 294.903.007,00 KM, što je u odnosu na sredstva odobrena rebalansom proračuna manje za 8,34% (ovdje su uzeta u obzir sredstava tekuće pričuve). Strukturu ostvarenih izdataka čine: izdaci za tekuće rashode Ministarstva (izdaci za bruto plaće i naknade, izdaci za nabavku materijala i usluga i izdaci za nabavku stalnih sredstva) u iznosu od 4.445.080,00 KM (ili 1,51% ukupnih izdataka), izdaci za tekuće grantove 150.151.901,00 KM (ili 50,91%), izdaci za kamate 50.424.425,00 KM (ili 17,10%) i otplata vanjskog duga 89.881.601,00 KM (ili 30,48%).

Bruto plaće i naknade troškova uposlenih iskazane su u iznosu od 2.006.332,00 KM (bruto plaće 1.483.363 KM, naknade zaposlenih 522.969 KM) i u odnosu na odobrena sredstva rebalansom proračuna ostvarena su 97,35%. Značajno je napomenuti, kod navedenih izdataka, da su prethodnom revizijom konstatirani propusti, a vezano za dosljednu primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave FBiH u dijelu isplate naknada za prekovremeni rad i prijema radnika na određeno vrijeme, otklonjeni u drugom dijelu revidirane godine. Također, vezano za isplate naknada za bolovanje preko 42 dana odnosno naknada za porodiljsko odsustvo, konstatirano je da se nisu dosljedno provodili zakonski propisi prilikom refundacije od nadležnih Zavoda zdravstvenog osiguranja, odnosno isplate.

Potrebno je da se naknade bolovanja preko 42 dana kao i naknade plaća za vrijeme plaćenog odsustva (porodiljsko) obračunavaju, isplaćuju i vrši njihova refundacija sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 2.206.458,00 KM, što u donosu na plan predstavlja ostvarenje 76,91%. Najveće odstupanje u odnosu na odobrena sredstva iskazano je kod izdataka koji u strukturi ovih troškova čine najveće stavke, a to su ugovorne usluge iskazane u iznosu od 1.379.327,00 KM (ostvarenje 78,73%) i izdaci za osiguranje, bankarske usluge i platni promet 227.896,00 KM (ostvarenje 55,38%). Uzimajući u obzir da su svi ostvareni izdaci evidentirani, kao i odstupanje u iznosu od 662.468,00 KM (23,09%), postavlja se pitanje realnog planiranja ovih izdataka.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na **izdatke za putne troškove** (iskazane u iznosu od 80.897,00 KM), **reprezentaciju** (110.515,93 KM, skupa sa ugostiteljskim uslugama Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH) i **telefonske i poštanske usluge** (190.365,38 KM), može se konstatirati da su u toku godine odnosno krajem godine donesene pisane procedure za dio navedenih izdataka, da se iste nisu dosljedno provodile, kao ni podzakonski akti Vlade FBiH. Ovdje navodimo, što je konstatirano i prethodne godine, da se prilikom pravdanja naloga za službeno putovanje u inostranstvo, u najvećem broju slučajeva, ne sačinjava izvješće sa službenog putovanja, odnosno iz prezentiranih putnih naloga se ne može utvrditi razlog i opravdanost putovanja.

Da se pravdanje izdataka za putne troškove, reprezentaciju i troškove telefona vrši sukladno podzakonskim aktima Vlade FBiH, odnosno da se dosljedno primjenjuju donesene pisane procedure.

Izdaci za gorivo iskazani su u iznosu od 32.358,82 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 13,94%. Krajem godine doneseni su pisani akti o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila i kontroli utroška goriva, ali isti nisu dosljedno primijenjeni. Ministarstvo je dalo na korištenje vozila, dvojici djelatnika

Ministarstva za službene potrebe, kao i djelatniku drugog proračunskog korisnika (Vlade FBiH). Računi troškovi goriva, održavanja vozila, osiguranja i registracije, za vozilo dano djelatniku Vlade FBiH, pravdaju se u Ministarstvu. U toku revizije nisu prezentirani putni nalozi za vozila, kao ni druga relevantna dokumentacija, na temelju koje bi se moglo potvrditi da Ministarstvo vrši kontrolu korištenja i utroška goriva na temelju evidencije o korištenju vozila, odnosno namjensko korištenje vozila (da se ista koriste sukladno sa danim ovlaštenjem). Posebno ističemo nemogućnost potvrđivanja opravdanosti davanja na korištenje vozila uposleniku Vlade FBiH (a ne Vladi FBiH ukoliko postoji potreba za istim), evidentiranje svih troškova vozila na teret Ministarstva, kao i da se ne vrši kontrola utroška goriva i načina korištenja vozila. Utrošak goriva evidentira se na temelju ispostavljenih faktura od «Energopetrol» djl Sarajevo (na temelju pregleda o preuzetom gorivu po vozilima) i pojedinačnih blok računa o utrošku goriva, koji se isplaćuju iz blagajne.

Da se osigura dosljedna primjena odredaba Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila i Uputstva o kontroli i utrošku goriva za prijevoz službenim automobilima.

Kompjuterske usluge iskazane su u iznosu od 148.671,44 KM, a najveći dio izdataka se odnosi na usluge izvršene od strane poduzeća «ORACLE BH» d.o.o Sarajevo u iznosu od 79.752,02 KM, «Ocean» d.o.o. Travnik 36.469,39 KM, «DI-AM Company» Mostar 12.320,00 KM.

Uvidom u dokumentaciju vezano za obavljanje usluga od strane poduzeća «Ocean» konstatirano je da je navedeno poduzeće angažovano za usluge podrške operativnom radu i održavanju sustava platnih lista, sukladno Ugovoru broj 185/02 od 01.02.2002. godine, zaključenom na neodređeno vrijeme. Iako su troškovi navedenih usluga znatno manji u odnosu na prethodnu godinu, ne može se u cijelosti potvrditi opravdanost istih iz razloga što nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da se kontinuirano vršio nadzor nad izvršenjem usluga (u svim slučajevima dnevnicu planiranog izvršenja nisu potpisivani od strane odgovornih osoba; rekapitulacije izvršenih usluga potpisivane su i mnogo kasnije od datuma izvršenja usluga i to u pojedinim slučajevima bez prethodno potpisanih dnevnika; dio usluga koje se odnose na 2004. godinu potpisan i fakturiran u 2005. godini). Kontinuirani nadzor, nad obavljanjem navedenih usluga, je potreban iz razloga praćenja vrste usluge koja se obavlja, vremena provedenog na obavljanju usluge, kao i potrebnoj stručnosti lica koje obavlja istu (ugovoren angažman analitičara 95 KM/NS; specijaliste 60 KM/NS; administratora 38 KM/NS uvećano za porez na usluge 10%). Prema izjavi odgovorne osobe, u toku su razgovori sa navedenim poduzećem, vezano za potpisivanje protokola o načinu angažmana i praćenja izvršenja usluga. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, konstatirano u Izvješćima revizija za prethodne godine (iznos ukupno fakturiranih usluga, da nije prezentirana odluka o potrebi nabavke navedenog softvera i dokumentacija o odabiru najpovoljnijeg ponuđača), kao i da se nije postupilo po preporukama danim u prethodnim revizijama, ponovo ukazujemo na potrebu uvida u cjelokupnu dokumentaciju vezano za implementaciju navedenog projekta.

Potrebno je da se poduzmu mjere kojima će se utvrditi osnovanost i način izvršenja izdataka za implementaciju projekta za obračun plaća i kadrovskih evidencija, posebno imajući u vidu da su ugovori o implementaciji, podršci i održavanju softvera zaključeni na neodređeno vrijeme.

Usluge distribucije upravnih biljega i mjenica, koje vrše Agencija za pružanje financijskih, informatičkih i posredničkih usluga d.d. Sarajevo (u daljem tekstu AFIP) i Agencija za pružanje financijskih, informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar (u daljem tekstu FIP) u financijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 975.295,20 KM. Usluge tiskanja upravnih biljega i mjenica, iskazanih u iznosu od 67.525,17 KM, vrši «Grafotisak» d.d. Grude, na temelju ugovora o tiskanju federalnih upravnih biljega zaključenog 2003. godine i ugovora o izradi i tiskanju obrazaca mjenica zaključenog 2001. godine. Na temelju uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je slijedeće:

- od strane Ministarstva nije donesen podzakonski akt kojim se reguliraju principi poslovanja sa federalnim upravnim biljezima i mjenicama, kao i nadzor nad istim,
- primopredaja tiskanih upravnih biljega i mjenica ne vrši se sukladno članku 4. Ugovora zaključenim sa poduzećem «Grafotisak» d.d. Grude, kojim je propisano da iste preuzima Ministarstvo. Ovo se posebno odnosi na preuzimanje upravnih biljega i mjenica, od strane FIP-a, koja iste preuzima direktno od «Grafotisak» d.d. Grude, bez učešća Ministarstva,
- nisu donesene procedure o načinu evidencije upravnih biljega i mjenica, a isti su iskazani u vanbilančnoj evidenciji u iznosu od 6.958.828,00 KM. Navedeni iznos je usuglašen sa popisom izvršenim od strane navedenih agencija na dan 31.12.2004. godine,
- iskazano stanje biljega i mjenica, odnosi se na FIP-u u iznosu od 4.056.406,00 KM i AFIP-u 2.902.422,00 KM. Opravdanost navedenih zaliha, kao i stanje istih ne može se potvrditi iz razloga što u toku revidirane godine nije vršen nadzor i kontrola prometa upravnih biljega i mjenica, kao ni sagledavanje potreba za

istim od strane Ministarstva. Navedeno potkrijepljujemo činjenicom da od strane Ministarstva nije prezentirana dokumentacija, kojom bi se potvrdilo da je vršena provjera opravdanosti trebovanja upućenih od strane agencija. Kao primjer iz dostavljenog Pregleda biljega i mjenica za 2004. godinu navodimo da je u toku 2004. godine, od strane FIP-a trebovano biljega u vrijednosti 4.320.000,00 KM, a da je prodano 3.600.795,00 KM (zaliha u odnosu na prethodnu godinu veća za 21,80%).

Potrebno je da se podzakonskim aktima regulira način poslovanja upravnim biljezima i mjenicama. Također je potrebno da se prijem istih od tiskare, kao i predaja agencijama vrši od strane ovlaštene osobe Ministarstva, po propisanoj proceduri, odnosno odredbama zaključenih ugovora.

Tekući transferi za Upravu za neizravno oporezivanje (u daljem tekstu Uprava) iskazan u iznosu od 10.991.150,00 KM i **Tekući transferi za Obavještajno-sigurnosnu agenciju BiH** (u daljem tekstu OSA) 8.849.008,00 KM, utvrđeni su Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2004. godinu, a njihova realizacija u toku fiskalne godine je vršena na osnovu protokola potpisanih sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH za 2004. godinu.

Protokol o načinu izvršenja proračuna **Uprave za neizravno oporezivanje** u fiskalnoj 2004. godini, potpisan je dana 30.07.2004. godine, a istim je propisano da se proračun Uprave za period VII-XII 2004. godine realizira preko Ministarstva financija i riznice BiH, realokacijom sredstava za te namjene iz proračuna entiteta i Brčko Distrikta BiH i da se prijenos funkcije upravljanja proračunom Uprave u cijelosti prenese na direktora Uprave. Iako se ukupan iznos sredstava, odnosno obveza Federacije za financiranje Uprave, trebao utvrditi na temelju knjigovodstvene dokumentacije i izvršenja proračuna po polugodišnjem obračunu, nije prezentirana dokumentacija da je navedeno i realizirano, kao i da su od strane Carinske uprave, sukladno zakonskim propisima, na dan statusne promjene (prijenos poslova iz njene nadležnosti na državnu razinu), sačinjena financijska izvješća i popis imovine, obveza i tražbina, kako u bilančnim tako i u vanbilančnim evidencijama. Prezentirana su samo financijska izvješća Carinske uprave za period 01.01.-31.12.2004. godine, potpisana od strane Direktora Uprave, koji nije bio uposlenik Carinske uprave. Također, zbog značajnosti, napominjemo da spiskovi neriješenih predmeta Grupe za drugostupanjski carinsko-upravni postupak, dostavljeni Upravi od strane Ministarstva, nisu potpisani od strane istih, čime bi se i potvrdilo da su navedeni predmeti i uredno preuzeti. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, da se nisu u cijelosti realizirale odredbe članka 32. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH (po pitanju imovine i aktive), kao i da nije, prema izjavi odgovorne osobe, jasno definirano koja prava (potraživanja) odnosno obveze se prenose sa Carinske uprave na Upravu, a koja ostaju entitetima, smatramo da isto može imati značajno negativan utjecaj na Proračun FBiH u narednom periodu.

Protokol o načinu financiranja **Obavještajno-sigurnosne agencije BiH** potpisan je dana 06.07.2004. godine. Navedenim protokolom propisano je da će se proračun OSA-e za period VI-XII 2004. godine izvršavati preko proračuna institucija BiH, realokacijom neiskorištenog dijela sredstava od usvojenih proračuna entitetskih obavještajno-sigurnosnih službi, a prema dinamičkom planu koji je sastavni dio protokola. Navedenim planom utvrđena je obveza Federacije u iznosu 8.655.708,18 KM. Od strane OSA FBiH, sukladno zakonskim propisima, na dan statusne promjene (prijenos poslova iz njene nadležnosti na državnu razinu), sačinjena su financijska izvješća, ali nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom). Uzimajući u obzir da nije izvršen popis obveza, kao i da su sukladno članku 102. Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, dugovi i zaduženja i ostale obveze obavještajne službe ostale u nadležnosti Federacije (kratkoročne obveze u financijskim izvješćima iskazane u iznosu od 7.783.028,83 KM) smatramo da isto može bitno utjecati na Proračun FBiH.

Na osnovu uvida u Glavnu knjigu Riznice na kraju revidirane godine (kao i u toku revizije u 2005. godini), konstatirano je da se na pozicijama potrošačkih jedinica čije su nadležnosti prešle na državnu razinu (Carinska uprava FBiH i OSA FBiH) i dalje iskazuje stanje imovine, obveza i tražbina. Imajući u vidu da su navedeni korisnici Proračuna FBiH, prestali sa radom, nije prezentirana dokumentacija, odnosno nije se moglo potvrditi da je od strane nadležnih tijela Federacije utvrđen pravni sljednik navedenih institucija, koji bi trebao dalje raspolagati i upravljati imovinom, pravima i obvezama do rješenja statusa imovine, odnosno izmirenja obveza. Navedeno također znači da se nisu dosljedno primijenile odredbe zakonskih propisa vezano za formiranje Uprave i OSA-e.

Potrebno je da se dosljedno provedu odredbe Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH, kao i da se jasno definiraju prava (tražbine) i obveze koje se prenose sa Carinske uprave FBiH na Upravu za neizravno oporezivanje, odnosno prava i obveza koje ostaju Federaciji.

Da se dosljedno provedu odredbe Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kao i da se utvrde dugovi, zaduženja i ostale obveze koje sukladno navedenom zakonu ostaju u nadležnosti Federacije.

Da se od strane nadležnih tijela Federacije odredi pravni sljednik navedenih institucija, koji bi trebao dalje raspolagati i upravljati imovinom, pravima i obvezama do rješavanja statusa imovine, odnosno izmirenja obveza.

Naknade za povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, iskazani su u iznosu od 2.072.090,00 KM i iste su realizirane u odnosu na sredstva planirane za ove namjene u iznosu manjem za 596.379,00 KM ili manje za 22,35%. Sukladno članku 24. Zakona o Riznici u FBiH, kao i danoj preporuci u prethodnom revizijskom izvješću, Ministarstvo je donijelo Pravilnik o procedurama za povrat više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda sa Jedinog računa Riznice FBiH, koji je stupio na snagu 11.09.2004. godine. Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, nije se moglo potvrditi, da su obveze po ovom osnovu, koje su evidentirane u pomoćnim evidencijama i koje su se trebale izvršiti u revidiranoj godini, u cijelosti i izvršene. Od strane Ministarstva nisu donesene pisane procedure o načinu vođenja evidencije o primljenim izvršnim naslovima (rješenja, sudske presude...). Prezentirane pomoćne evidencije i način njihovog vođenja ne daju relevantne podatke na osnovu kojih bi se potvrdile ukupne obveze po navedenom osnovu u revidiranoj godini, njihovo realiziranje u propisanom roku i na propisan način, kao ni stanje dospjelih, a nerealiziranih obveza na dan 31.12.2004. godine. Napominjemo da pregled neizmirenih obveza po navedenom osnovu, na kraju fiskalne godine, nije sačinjen.

Da se donesu pisane procedure kojima bi se ustrojila adekvatna evidencija zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, kao i sudskih presuda.

Naknade za izvršenje sudskih presuda iskazane su u iznosu od 1.307.939,00 KM, a planirane u iznosu 1.700.000,00 KM, što predstavlja izvršenje od 76,94%. Uvidom u pomoćnu evidenciju obveza za navedene naknade utvrđeno je da ista ne daje adekvatnu informaciju o stanju obveza na dan 31.12.2004. godine iz razloga što se predmeti ne vode hronološkim redom, ne vode se ažurno i što je u istoj iskazan i dio odluka Doma za ljudska prava. Imajući u vidu da se izvršenje sudskih rješenja vrši iz sredstava odobrenih Ministarstvu, kao i da je označeni dužnik nastale obveze u konkretnom sporu drugi korisnik proračuna, na temelju prezentirane dokumentacije i izjava odgovornih osoba, nismo se uvjerali da postoji adekvatna komunikacija između istih, a posebno vezano za aktivnosti u pogledu regresiranja nastale štete zbog utvrđene odgovornosti.

Da se donesu procedure kojima bi se ustrojila adekvatna evidencija obveza po osnovu sudskih presuda, a u cilju kontinuiranog praćenja stanja obveza i pravovremenog izvršavanja istih.

Naknade po osnovu odluka Doma za ljudska prava iskazane su u iznosu od 10.000,00 KM, a planirane su u iznosu od 950.000,00 KM, što predstavlja izvršenje plana od 1,05%. Međutim, konstatirano je da je stanje navedenih obveza u pomoćnim evidencijama, koje se vode u Sektoru za riznicu, na dan 31.12.2004. godine iskazano u iznosu 622.800,00 KM. U navedenom iznosu nisu iskazani troškovi sudskog postupka od 12.927,10 KM i kamata od 10%, koje se obračunavaju od dana donošenja rješenja do dana isplate. Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su u navedenom iznosu iskazane obveza iz revidirane i iz prethodnih godina. Od strane ovlaštenih osoba nije dano adekvatno obrazloženje zbog čega obveze nisu izvršene iako je bilo raspoloživih sredstava, a posebno uzimajući u obzir obvezu obračunavanja kamata.

Da se isplata naknada po osnovu odluka Doma za ljudska prava, planira i izvršava sukladno zakonskim propisima.

Kamate na domaće pozajmljivanje iskazane su u iznosu od 770.610,00 KM, a odnose se na izdatke po osnovu kamata po ugovorima o zaduživanju za kratkoročne kredite koje je zaključila Vlada FBiH u 2001. godini sa Universal bankom d.d. Sarajevo u iznosu od 4.500.000,00 KM i UPI bankom d.d. Sarajevo 4.500.000,00 KM, a koji su se trebali vratiti iz donacije koja je uplaćena u 2002. godini od strane Republike Turske za troškove isporučenog gasa za 1996. godinu. Za navedene kredite nije prezentirana adekvatna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je provedena zakonska procedura vezano za zaduživanje po navedenom temelju, a što je konstatirano i u prethodnim revizijama. U revidiranom periodu, iskazani su i troškovi financiranja upravljanja kreditom u iznosu od 22.500,00 KM.

Izdaci za otplatu vanjskog duga i izdaci za inozemne kamate iskazani su u iznosu od 139.535.416,00 KM, što je u odnosu na sredstva odobrena rebalansom proračuna za 2004. godinu manje za 6,29%. Navedeni izdaci se odnose na otplatu vanjskog duga u iznosu od 89.881.601 KM (ostvarenje 92,40%) i kamatu u iznosu 49.653.815 KM (ostvarenje 96,18%). Uvidom u Izvješće o realizaciji plana otplate obveza

FBiH po vanjskom dugu za 2004. godinu (sačinjenog od strane Sektora za riznicu – Grupe za vanjski dug) utvrđeno je da se iskazani izdaci po osnovu otplate vanjskog duga i inozemnih kamata u iznosu od 145.379.080 KM (otplata 94.877.098 KM, kamata 50.501.982 KM), razlikuju od podataka po navedenom osnovu iskazanih u Glavnoj knjizi Riznice i financijskim izvješćima za 5.843.644,00 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da od strane Ministarstva nisu poduzete adekvatne mjere u cilju otklanjanja nedostataka navedenih u prethodnom revizijskom izvješću, a što je imalo za posljedicu da se isti nedostaci konstatiraju i u toku revidirane godine. Navedeno se odnosi na slijedeće:

- obveze po kreditima koje dospijevaju u 2005. godini, za koje je izvršena prijenos sredstava sa Jedinstvenog računa Riznice na podračune u Centralnu banku BiH, u iznosu od 2.506.984 KM, evidentirane su kao izdaci u 2004. godini,
- sredstva na podračunima Federacije za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci, na dan 31.12.2004. godine iznosila su 1.440.202,06 KM. Navedena novčana sredstva nisu knjigovodstveno evidentirana u Glavnoj knjizi Ministarstva, a samim tim ni u financijskim izvješćima,
- sredstva krajnjih korisnika, iz kojih se sukladno zakonskim propisima trebao servisirati dio vanjskog duga, su od strane nadležnih tijela usmjeravana za plaćanje ostalih obveza nastalih u fiskalnoj godini i u prethodnom periodu, koje nisu bile planirane Proračunom za 2004. godinu, a što nije sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH za 2004. godinu i Zakonu o Riznici (iz sredstava komisionih kredita kod IBF BiH). Također, nije prezentirana dokumentacija da su se, prema krajnjim korisnicima, koji nisu izmirivali dospelje obveza po preuzetim kreditima, a sredstva su bila namijenjena za servisiranje vanjskog duga, poduzimale adekvatne mjere u cilju naplate istih (Željeznice FBiH i Fondacija ODRAZ). Obzirom da je Federacija BiH garant za sve preuzete kredite, to su obveze po kreditima koje nisu plaćali krajnji korisnici izvršene iz Proračuna FBiH za 2004. godinu,
- kao i u prethodnoj godini, Investicijska banka FBiH d.o.o. Sarajevo (IBF BiH), nije sva prikupljena sredstva u 2004. godini od krajnjih korisnika po komisionim kreditima uplatila u Proračun, kako je utvrđeno ugovorima o komisionu, već je nastavila sa primjenom Zaključka Vlade FBiH, br. 21/03 od 27.01.2003. godine i iz navedenih sredstava izvršila naplatu svojih potraživanja u iznosu od 5.970.342,51 KM. Naplaćena potraživanja, prema izvješću IBF BiH, se odnose na obveze Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za dugoročne i kratkoročne kredite prema poduzećima za održavanje putne mreže u iznosu od 3.613.276,35 KM, obavezu Vlade FBiH po kreditu za terminalno prilazni radar za kontrolu letenja Aerodrom Sarajevo u iznosu od 2.205.792,43 KM i sudske takse za tužbe po komisionim poslovima u iznosu od 151.273,73 KM. Napominjemo da navedene obveze nisu iskazane u Glavnoj knjizi Riznice i da nisu bile planirane Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2004. godinu.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i činjenicu da ukupan vanjski dug nije evidentiran u Glavnoj knjizi Riznice i isti nije uporediv sa podacima iskazanim u pomoćnim evidencijama, koje se vode u Ministarstvu, nije se mogla potvrditi visina obveza po temelju vanjskog duga iskazana u financijskim izvješćima.

Potrebno da se izdaci po osnovu vanjskog duga (kamata i glavnica) evidentiraju sukladno načelu modificiranog nastanka poslovnog događaja (u periodu kada je obveza i nastala,) a na osnovu relevantne dokumentacije,

Da se deponirana sredstva, na podračunima Federacije-računi za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, evidentiraju u Glavnoj knjizi Riznice,

Da se servisiranje vanjskog duga vrši sukladno članku 7. Zakona o vanjskom dugu FBiH, odnosno da Ministarstvo servisiranje vrši sukladno identificiranim izvorima prihoda.

d) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

U toku revidirane godine, Ministarstvo je, u najvećem dijelu, dosljedno provodilo procedure propisane Uredbom o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova. Međutim, nedosljedna primjena navedene uredbe je konstatirana, kao i prethodne godine, prilikom nabavke materijala i ugovaranja usluga i to: usluga za tekuće održavanje, kompjuterskih usluga, osiguranja imovine i lica, izdataka za gorivo i usluga tiskanja biljega, mjenica i poreznih markica.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupi sukladno Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

e) Popis imovine i obveza na dan 31.12.2004. godine

Sukladno zakonskim i podzakonskim aktima, od strane ministra, formirana je Komisija za popis i inventarisanje opreme, stalnih sredstava i sitnog inventara i Komisija za popis obveza i tražbina. Navedene komisije izvršile su popis i sačinile izvješća, koja su usvojena od strane Ministra. Uvidom u prezentirana izvješća o izvršenom popisu konstatirano je da je Ministarstvo, u najvećem dijelu, poduzelo aktivnosti po preporukama danim u prethodnom izvješću o obavljenoj reviziji, vezano za popis imovine i obveza, a posebnu u dijelu popisa i procjene preuzete opreme od drugih. Međutim, konstatirano je i sljedeće:

da se nije dosljedno postupilo po Uredbe o prestanku važenja Uredbe o formiranju jedinice za privatizaciju banaka, a za što je dana preporuka u prethodnim revizijskim izvješćima. Ovo se posebno naglašava iz razloga što je Zapisnik o preuzimanju sredstava za rad, arhive, predmeta i druge dokumentacije, prava i obveza, koji je sačinjen 04.12.2002. godine, ispred Ministarstva financija potpisao pomoćnik ministra, koji nije imao pismeno ovlaštenje, već je prema izjavi istog postupio po usmenom nalogu odgovorne osobe.

da je u poslovnoj zgradi Ministarstvu smještena računarska oprema, koja nije u vlasništvu istog, a koja se odnosi na opremu koju je donirao USAID, opremu koja pripada «Oceanu» d.o.o. Sarajevo i opremu UNDP-a. Prema izjavi odgovorne osobe, oprema koja pripada firmi Ocean, smještena je u poslovnoj zgradi, sukladno Protokolu o lokaciji računarske platforme za Projekt Centralizirani obračun i isplata plaća za kantone u FBiH, zaključenom 03.02.2004. godine i sačinjenog sukladno Odluci Vlade FBiH o realizaciji Projekta centraliziranog obračuna i isplate plaća – COIP u kantonima. Uvidom u navedeni protokol, konstatirano je da isti nije potpisan od strane ovlaštene osobe (potpisan od strane pomoćnika ministra – nije prezentirano ovlaštenje), kao i da isti nije ovjeren od strane Ministarstva, niti upisan u knjigu protokola. Također, uzimajući u obzir da se navedena oprema nalazi u istoj prostoriji gdje i oprema za projekt ISFU, značajno je naglasiti da nije prezentirana relevantna dokumentacija da su se dosljedno provodile procedure propisane navedenim protokolom u pogledu: unošenja i iznošenja opreme uz nadzor odgovornog djelatnika Ministarstva i zapisničko evidentiranje; izrada uputstva za slučaj ekscenih situacija po kojem mogu postupiti članovi svih timova čija se oprema nalazi u toj prostoriji, kao i pripadnici osiguranja; spiska članova Oceanovog tima kojima se, od strane Ministarstva, trebalo izdati odobrenje za nesmetan ulazak i izlazak u prostoriju gdje je smještena računarska oprema.

Potrebno je da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za postupanje po Uredbi o prestanku važenja Uredbe o formiranju jedinice za privatizaciju banaka i sukladno istom poduzmu adekvatne mjere,

Da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju, vezano za smještaj računarske opreme firme «Oceanu» d.o.o. Sarajevo, u poslovnoj zgradi Ministarstva i sukladno konstatiranom poduzmu adekvatne aktivnosti.

f) Ostali nalazi

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju konstatirano je da je Ministarstvo na poziciji »Kratkoročni primici od zaduženje proračuna od drugih razina vlasti (Federacije)« evidentiralo kratkoročnu pozajmicu, sa posebnog namjenskog transakcijskog računa sredstava od GSM licenci BiH, u iznosu od 22.000.000,00 KM. Navedena pozajmica, realizirana je na osnovu Odluke Vlade FBiH o odobravanju kratkoročne pozajmice sa posebnog (namjenskog) računa JRR, V br. 581/04 od 29.12.2004. godine, a evidentirana je u Ministarstvu na navedenoj poziciji po instrukciji Pomoćnika ministar za riznicu, iako su sukladno navedenoj odluci sredstva namijenjena za izvršenje proračuna FBiH i izmirenje obveza iz 2004. godine. Međutim, sukladno odlukama Vijeća ministara BiH, naplaćena sredstva po osnovu GSM licenci za BIH, trebala su se izdvojiti na namjenski otvorene račune od strane entitetskih ministarstava financija i koristiti isključivo za financiranje projektne dokumentacije autoputa na Koridoru Vc i izgradnji planiranih autoputeva u BiH, a što nije ispoštovano u navedenom slučaju. Napominjemo, također, da je od strane Ministarstva za uplatu navedenih sredstva bio otvoren poseban transakcijski račun, iako se sukladno Zakonu o Riznici u FBiH trebao otvoriti podračun u okviru Jedinog računara Riznice

Da se sredstva uplaćena po temelju GSM licenci, koriste za propisane namjene.

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije financijskih izvješća za 2004. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva, konstatirane su značajnije aktivnosti Ministarstva na poboljšanja sustava internih kontrola, kako u Ministarstvu tako i kod korisnika proračunskih sredstva (putem instrukcija). Međutim, konstatirano je i da se određeni broj propusta kontinuirano ponavlja, a da nisu poduzimane adekvatne mjere, iako su tokom prethodnih revizija od strane Ureda za reviziju davane preporuke s ciljem otklanjanja istih.

U cilju kontrole trošenja sredstava namijenjenih za funkcioniranje samog Ministarstva doneseni su interni akti krajem revidirane godine, čija dosljedna primjena bi u narednom periodu trebala značajno poboljšati sustav internih kontrola. Međutim, nismo se uvjerali da su također poduzete aktivnosti u cilju adekvatne kontrole izvršenja financijskog plana sukladno zakonskim propisima, u dijelu koji se odnosi na realizaciju tekućih transfera (transfer drugim razinama vlasti, povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, izvršenje sudskih presuda i odluka Doma za ljudska prava, kamate na domaće pozajmljivanje, otplata vanjskog duga i izdaci za inozemne kamate).

Značajno je istaći, da se nismo uvjerali da je uspostavljena adekvatna suradnja i koordinaciju u obavljanju poslova između organizacionih jedinica, a posebno Sektora za riznicu i Sektora za proračun, kao i neadekvatno vođenje pomoćnih evidencija (bez donešenih pisanih procedura) od strane grupa unutar organizacionih jedinica zaduženih za konkretne poslove, a što utiče na cjelokupan rad Ministarstva.

I u ovom izvješću o obavljenoj reviziji menadžmentu se daju preporuke po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i jačanja sustava internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti financijskih izvješća. Imajući u vidu da je u cilju boljeg funkcioniranja sustava internih kontrola Ministarstvo krajem godine donijelo Instrukciju za razvoj i održavanje sustava interne kontrole, a u martu 2005. godine Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, smatramo potrebnim naglasiti značaj daljih aktivnosti Ministarstva, u okviru svoje nadležnosti, a po pitanju primjene navedenih akata od strane proračunskih korisnika.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo financija se očitovalo dopisom broj 08-49-3431/05 od 18.07.2005. godine o Nacrtu Izvješća o reviziji financijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine. Prema navedenom očitovanju od strane Ministarstva je prihvaćen veći broj danih nalaza i preporuka i po istima su već poduzete adekvatne aktivnosti. Za dio nalaza i preporuka, koji nije prihvaćen, dane su primjedbe odnosno obrazloženja, a iste nismo uvažili iz razloga što nisu prezentirani novi dokazi i činjenice, odnosno nova saznanja koja nismo imali u toku revizije. S obzirom na značajan utjecaj, dijela nalaza i preporuka za koje su date primjedbe na istinitost i točnost financijskih izvješća, kao i obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva koji imaju utjecaja na donošenje i izvršenje Proračuna FBiH, smatramo potrebnim da se od strane menadžmenta detaljnije sagledaju svi zakonski propisi i podzakonski akti, koji se odnose na ukazane nedostatke i isti dosljedno primijene. Ovdje se misli na, obveza po osnovu vanjskog i unutarnjeg dug, izradu i donošenje proračuna, izvršenje i izvještavanje o izvršenju proračuna sa odgovarajućim analizama. Posebno ističemo da bi cjelovito sagledavanje nedostataka koji se kontinuirano ponavljaju, a koji su konstatirani u Izvješću o obavljenoj reviziji, i postupanje po danim preporukama umnogome doprinijelo pripremi točnih i pouzdanih financijskih izvještaja.

Viši revizor:

Munib Ovčina, dipl. ecc.

**MENADŽMENTU
POREZNE UPRAVE FBiH**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Porezne uprave FBiH**, iskazanih na stranicama od 1 do 8 na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Porezne uprave FBiH. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima temeljem provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili temeljem ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pozornost na sljedeće:
 - **nedovoljno funkcioniranje sustava internih kontrola u djelu potpunog nadzora nad: pripremom i obračunom plaća; unosom stvorenih obveza; kontrolom ispostavljenih faktura za tiskanje markica; pravovremenom dostavljanju cjelokupne dokumentacije iz kantonalnih poreznih ureda u Središnji ured, ne postupanje po usvojenom Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Porezne uprave u djelu izdavanja rješenja i raspoređivanja uposlenih na radna mjesta utvrđena ovim Pravilnikom,**
 - **ne postupanje sa oduzetom robom sukladno Uredbi o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom u dijelu koji se odnosi na nedozvoljeno korištenje iste. Također, ukupna vrijednost oduzete robe nije iskazana u vanbilančnoj evidenciji Glavne knjige riznice,**
 - **evidentiranje vlastitih građevinskih objekata u Poreznoj upravi je izvršeno temeljem ugovora o kupovini a ne temeljem valjane dokumentacije - ZK-a izvadaka i značajan dio objekata koji je dobiven na korištenje od Zavoda za platni promet se ne koristi ili se ne može ući u prostor (već se koristi) a plaća se zakup poslovnih prostora za porezne ispostave u Neumu i Stocu,**
4. Po našem mišljenju finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Porezne uprave FBiH, koja se završava na dan 31.12.2004. godine.

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU

1. UVOD

Porezna uprava FBiH je uprava u sastavu Federalnog Ministarstva financija, koja vrši upravne i druge stručne poslove u oblasti prikupljanja javnih prihoda koji su joj propisani u nadležnost Zakonom o poreznoj upravi FBiH i drugim federalnim propisima. Poreznom upravom FBiH rukovodi direktor Porezne uprave i njegov zamjenik. Direktor i zamjenik direktora Porezne uprave odgovorni su Federalnom ministru financija za svoj rad i rad Porezne uprave, a u okviru svojih prava i dužnosti.

Članom 2 Zakona o poreznoj upravi FBiH definirani su: ustroj i rukovođenje Porezne uprave; suradnja sa drugim vladinim organima; prava i obveze Porezne uprave i poreznih obveznika; identifikacija i registracija poreznih obveznika; podnošenje poreznih prijava i plaćanje poreza; razrez i naplata poreza; prinudna naplata poreznih obveza; inspekcijski nadzor; obračun i naplata kamata; odbici i povrati više plaćenih poreza; rokovi zastare za razrez; naplata i povrat poreza; žalbe na porezna rješenja; administrativne kazne za porezne prekršaje; podzakonski akti i porezna mišljenja. U slučajevima kada se ubiranje javnih prihoda regulira i drugim zakonima primjenjuju se odredbe ovog Zakona. U skladu sa procedurama prisilne naplate poreznih obveza Porezna uprava vrši prisilnu naplatu i postupka sukladno Uredbi o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom od pravnih i fizičkih lica.

Vlada FBiH je dala suglasnost svojom Odlukom Broj: 610/2003 od 20. studenog 2003. godine na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Porezne uprave FBiH koji je donio federalni ministar financija broj 01-02365/04 od 19. siječnja 2004. godine. Poslovi definirani Zakonom o poreznoj upravi FBiH, su koncentrirani i funkcionalno povezani unutarnjim ustrojstvom u ustrojbene jedinice i to: Središnji ured i kantonalne porezne urede u Sarajevu, Tuzli, Zenici, Mostaru, Bihaću, Novom Travniku, Ljubuškom, Livnu, Orašju i Goraždu.

Prema ovom Pravilniku utvrđeno je ukupno 1562 uposlena od čega se na Središnji ured odnosi 261 uposlenik i kantonalne porezne urede sa ispostavama 1301 uposlenik.

Na dan 31.12.2004. godine broj uposlenih u Poreznoj upravi je bio 1508.

Sjedište Porezne uprave FBiH je u Sarajevu, ulica Husrefa Redžića br.3.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Izvršćenjem o izvršenoj reviziji financijskih izvješća Porezne uprave za 2003. godinu konstatirani su određeni nedostaci i dane su preporuke za njihovo otklanjanje. Porezna uprava tijekom 2004. godine je poduzimala aktivnosti s ciljem realizacije danih preporuka.

U cijelosti se postupilo po preporukama koje se odnose na: adekvatno praćenje troškova proračunskih sredstava prema donesenim dinamičkim financijskim planovima po kantonalnim poreznim uredima; nastavljene aktivnosti na utvrđivanju prava vlasništva nad poslovnom zgradom u Zenici; procijenjena je vrijednost donirani vozila u kantonalnom uredu Ljubuški.

Dio preporuka je djelomično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na: uspostavu sustava internih kontrola putem davanja pismenih suglasnosti na stvaranje izdataka kantonalnih poreznih ureda u cilju kontinuiranog nadzora nad planskom potrošnjom proračunskih sredstava; poštivanje Uredbe o nabavi roba, vršenju usluga i ustupanju radova; popis stalnih sredstva, sitnog inventara, potraživanja, obveza, novčanih sredstava i oduzete robe u inspekcijskom nadzoru i prisilnoj naplati.

Međutim, Porezna uprava nije postupila po danim preporukama u dijelu koji se odnosi na: dosljednu primjenu usvojenog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Porezne uprave; postupanje sa oduzetom robom sukladno Uredbi o načinu i postupku raspolaganja sa oduzetom robom.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije financijskih izvješća je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvješća, sustava internih kontrola, računovodstvenih i financijskih postupaka, te drugih evidencija kantonalnih poreznih ureda i Središnjeg ureda Porezne uprave omogući:

- izražavanje mišljenja o tome da li su financijska izvješća pripremljena sukladno zakonskim propisima, da li su isti točno, realno i objektivno iskazani, da li su provedene sve potrebne procedure oko trošenja

proračunskih sredstava, da li su se poštivale odredbe: Zakona o poreznoj upravi FBiH; Uredbe o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom,

- ocjena računovodstvenog sustava i sustava internih kontrola, načina njihovog uspostavljanja, funkcioniranja i njihovu osposobljenost za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima,
- davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i namjensko trošenje proračunskih sredstava, kao i stvaranje uvjeta za uvođenje, primjenu i efikasan rad sustava internih kontrola.

Revizijom je obuhvaćena dokumentacija putem uzoraka iz svih kantonalnih poreznih ureda i Središnjeg ureda, a neposredan uvid u rad izvršen je u Središnjem poreznom uredu i kantonalnim poreznim uredima u Sarajevu, Mostaru i Ljubuškom.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Porezne uprave utvrđene su ustrojbene jedinice, njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Porezne uprave. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Porezne uprave FBiH u Kabinetu direktora predviđeni su poslovi unutarnje kontrole koja nije imala aktivnosti tijekom 2004. godine. Ovim Pravilnikom Sektor za prinudnu naplatu i inspekcijski nadzor treba da planira, pravi i implementira programe naplate poreznih dugova i selektivne kontrole poreznih obveznika koji ne spadaju u kategoriju velikih poreznih obveznika, kontrolira rad ove funkcije u kantonalnim poreznim uredima. Revizijom je utvrđeno da od planiranih trinaest uposlenika stvarno je uposleno pet i to sa ispostavljenim rješenjima i djelokrugom aktivnosti sukladno ranijem Pravilniku. Nadzor nad radom ovog Sektora do kraja listopada vršio je CAFAO.

Menadžment je prenio dio svojih ovlaštenja na rukovoditelje kantonalnih poreznih ureda i neke rukovodne službenike. Porezna uprava je čestim pismenim obraćanjima kantonalnim poreznim uredima ostvarila djelomičan nadzor nad trošenjem proračunskih sredstava. Međutim, tijekom revizije utvrđeno je da, nije ostvaren puni nadzor posebno u dijelu: razdvajanja poslova pripreme i unosa podataka za obračun plaća; pripreme i izrade naloga za evidentiranje i vršenje samog unosa stvorenih obveza; izdavanja pripadajućih rješenja uposlenicima sukladno Pravilniku o unutarnjem ustroju; osiguranja cjelovite evidencije o izuzetoj imovini u postupku prisilne naplate; kontrola usklađenosti faktura troškova tiskanja poreznih markica sa potpisanim ugovorom.

Preporučuje se Poreznoj upravi da uspostavi adekvatan sustav internih kontrola kako bi se osiguralo zakonito trošenje proračunskih sredstava, poštivanje postojećih zakonskih propisa i ostvario puni nadzor nad radom Porezne uprave.

Sukladno odredbama Zakona o državnoj službi do kraja 2004. godine Porezna uprava je bila obvezna donijeti novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Porezne uprave, što nije učinjeno.

Da se ubrza usvajanje novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Porezne uprave i da se nakon njegovog usvajanja dosljedno vrši njegova primjena.

Uvidom u poslovanje blagajne konstatirano je da se: blagajna vodi po organizacionim jedinicama, a originalna dokumentacija uz zahtjev za nadopunu blagajne se dostavlja u Središnji ured na evidentiranje; dnevnicu blagajne se vode uredno za dane kada je bilo prometa na blagajni; da se ne poštuje odluka o blagajničkom maksimumu; putem blagajne su isplaćivane fakture bez specifikacija izvršenih usluga.

Blagajničko poslovanje voditi sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH, Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu i dosljedno se pridržavati Odluke o blagajničkom poslovanju.

Federalno ministarstvo financija je sačinilo Računovodstvene politike za federalne proračunske korisnike i riznicu kojim je točno utvrđen način vođenja poslovnih knjiga proračunskih korisnika, uz obvezu da proračunski korisnici koji u svom poslovanju imaju određene specifičnosti su dužni donijeti svoje računovodstvene politike. Tijekom revizije utvrđeno je da se redovno ostvaruje komunikacija i po potrebi od strane Središnjeg ureda daju pisane instrukcije kantonalnim poreznim uredima o postupanju u konkretnom slučaju ali nisu donesene vlastite Računovodstvene politike kojima bi se točno definirale međusobne obveze i odgovornosti kantonalnih poreznih ureda i Središnjeg ureda.

U kantonalnim poreznim uredima i u Središnjem uredu vode se pomoćne knjige: evidencija zaprimljenih faktura, knjiga stalnih sredstava, personalna evidencija, blagajničko poslovanje, cjelokupna evidencija vezana za pripremu i obračun plaća i naknada uposlenika i evidencija robe oduzete u prisilnoj naplati. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju kantonalni porezni uredi prema interno donesenim proračunskim planovima po organizacionim jedinicama za 2004. godinu stvaraju izdatke, likvidiraju zaprimljene fakture i dostavljaju u Središnji ured na dalje evidentiranje. Tijekom revizije, konstatirano je da je od strane Središnjeg ureda uspostavljena adekvatna kontrola trošenja ovih proračunskih sredstava, s izuzetkom ne izvršenog razgraničenja poslova izrade naloga za knjiženje i unosa istih u sustav Glavne knjige Riznice.

Pripremne liste za obračun i isplatu plaća sačinjavaju se po ustrojbenim jedinicama a unos se vrši u Središnjem uredu. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da kod obračuna plaća jedan uposlenik vrši izradu pripremne liste i unos podataka u sustav obračuna, što znači da u ovom dijelu nije uspostavljen adekvatan sustav internih kontrola. Revizijom je utvrđeno da na unosu podataka u Središnjem uredu rade uposlenici koji imaju radno-pravni status u kantonalnim poreznim uredima.

Da se osigura računovodstveni nadzor nad pripremom i unosom knjigovodstvenih podataka u cilju uspostave punog nadzora nad trošenjem proračunskih sredstava, kao i da se kod uspostave i jačanja sustava internih kontrola Porezna uprava pridržava Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva financija.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Porezne uprave

Zakonom o poreznoj upravi (članom 2) definirani su poslovi koje vrši Porezna uprava radi ubiranja javnih prihoda na području Federacije. Prema podacima iz Izvješća o radu Porezne uprave u 2004. godini ukupno je registrirano 87.725 poreznih obveznika pravnih i fizičkih lica. Obveza Porezne uprave je da redovno prati uplate javnih prihoda svih poreznih obveznika. Tijekom 2004. godine kantonalne porezne uprave su ukupno izvršile 11.966 kontrola poslovanja poreznih obveznika, od čega se na velike porezne obveznike odnose 174, i tom prilikom je izdano 4.753 prvostupajskih rješenja o neizmirenim poreznim obvezama. Tijekom inspekcijskog nadzora podnose se prijave: za prekršajne; za privredne i za krivične presteupe. Iz različitih osnova, naknadno utvrđene porezne obveze u inspekcijskom nadzoru iznose 298.361.166 KM od čega se na velike porezne obveznike odnosi 110.493.791 KM a naplaćeno je 16.364.757 KM ili 5,5%. Ovako utvrđeni javni prihodi imaju nizak postotak naplate često zbog zakonske mogućnosti prigovaranja na činjenična stanja i eventualna uvažavanja iznesenih primjedbi na utvrđena stanja, ili naknadno dostavljenih valjanih dokaza. Izražena je i neefikasna naplata po izvršnim rješenjima. Tijekom revizije nije predočena adekvatna dokumentacija iz koje se može zaključiti da Porezna uprava vodi evidenciju ovih naplaćenih prihoda i da se isti usklađuju sa evidencijom ovih prihoda u Glavnoj knjizi Riznice.

Prema prezentiranim podacima Porezne uprave u 2004. godini utvrđeno je da veliki broj prvostupajskih rješenja o neizmirenim poreznim obvezama se od strane Federalnog ministarstva financija kao drugostupajskog organa poništava ili vraća u ponovni postupak.

U slučajevima kada se ne može redovnim putem ostvariti naplata javnih prihoda Porezna uprava pokreće postupak prisilne naplate i vrši zakonom propisane radnje radi naplate javnih prihoda. Prema podacima iz Izvješća o radu Porezne uprave za 2004. godinu u toku 2004. godine izdano je 24.910 rješenja za prisilnu naplatu i ukupan iznos naknadno utvrđenih obveza je 683.445.651 KM od čega je naplaćeno 54.705.397 KM ili 8%. Tijekom 2004. godine od strane Porezne uprave nad 19.002.240 KM javnih prihoda iz procesa prisilne naplate je proglašena nelikvidnost tako da je stanje na dan 31.12.2004. godine naknadno utvrđenih javnih prihoda po ovom osnovu 609.738.015 KM što je znatno više (35%) u odnosu na prethodnu godinu. Proces naknadno utvrđenih javnih prihoda iskazanih u Izvješću o radu Porezne uprave za 2004. godinu nije bio predmet revizije ali njihova ukupna vrijednost i nizak stupanj njihove naplate stvara potrebu preispitivanja osnovanosti ovako utvrđenih obveza od strane Porezne uprave.

Potrebno je da menadžment Porezne uprave skupa sa Federalnim ministarstvom financija, u čijem se sastavu i nalazi, preispita razloge poništavanja prvostupajskih rješenja od strane drugostupajskog organa Federalnog ministarstva financija i da zajedno osigura dosljednu primjenu zakonskih propisa.

Potrebno je da Porezna uprava, uz pomoć nadležnih institucija FBiH, u zakonom predviđenom roku upotrijebi sve dozvoljene mogućnosti naplate javnih prihoda i ako je potrebno pokrene inicijativu za izmjenu postojeće zakonske regulative u cilju veće naplate javnih prihoda.

Kada porezni obveznik ne izmiruje utvrđene obaveze pristupa se oduzimanju imovine o čemu se vodi posebna evidencija. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je postojanje pisanih procedura o načinu evidentiranja tako oduzete robe. Knjigovodstvena evidencija ove robe se vodi u Središnjem uredu na osnovu dostavljenih podataka kantonalnih poreznih ureda. Tijekom revizije uočeno je da kantonalni porezni uredi podatke o oduzetoj robi ne dostavljaju pravovremeno ili nikako na knjigovodstveno evidentiranje, što za posljedicu ima postojanje različitih podataka o ukupnim vrijednostima oduzete robe. Popisom na dan 31.12.2004. godine u kantonalnim poreznim uredima utvrđena je vrijednost izuzete imovine u iznosu od 5.331.380,71 KM što je i knjigovodstveno evidentirano a u Izvješću Porezne uprave za 2004. godinu prema izvješću Službe za prinudnu naplatu ova vrijednost je 7.386.139 KM.

U zakupljenim skladišnim prostorima Porezne uprave razdvaja se oduzeta roba iz osnova prinudne naplate od robe koja je preuzeta od Financijske policije ili ranije oduzeta u inspeksijskom nadzoru. Velike zalihe robe na skladištu su iz razloga što: dio robe nije više za upotrebu, neka roba i u ponovljenim postupcima prodaje putem javnog nadmetanja nije prodana, za neku robu koja nije više za upotrebu nije dobivena suglasnost za uništenje. Sva izuzeta imovina stvara troškove uskladištenja i čuvanja.

U popisu oduzete robe u prisilnoj naplati nalaze se reversi o izdatoj robi na privremeno korištenje što je suprotno odredbama Uredbe o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom.

Zbog izuzetne kompleksnosti i značajne vrijednosti izuzete imovine i robe u procesu prinudne naplate smatramo potrebnim da menadžment Porezne uprave izvrši detaljan uvid u dosljednu primjenu Uredbe o načinu raspolaganja oduzetom robom od pravnih i fizičkih lica u kantonalnim poreznim uredima gdje postoji oduzeta roba.

Potrebno je da Porezna uprava osigura pravovremenu, cjelovitu i točnu dokumentaciju za evidentiranje oduzete robe u postupku prisilne naplate kao i da dosljedno primjenjuje Uredbu o načinu raspolaganja oduzetom robom od pravnih i fizičkih lica.

Porezna uprava treba da poduzme sve mjere sukladno Uredbi o načinu raspolaganja oduzetom robom od pravnih i fizičkih lica u cilju oslobađanja skladišta oduzete robe posebno one koja nije više za upotrebu.

Porezna uprava za izradu svog Izvješća o radu za 2004. godinu koristi podatke o prikupljenim javnim prihodima Federalnog ministarstva financija - Sektor za fiskalnu politiku iskazane u Glavnoj knjizi Riznice, a ne podatke iz vlastitih evidencija koje preuzima svakodnevno od poslovnih banaka i nakon izvršenih potrebnih kontrola upućuje ih na niže organizacione jedinice na evidentiranje. Primjetna je razlika u podacima koji su iskazani u naprijed navedenim evidencijama. Porezna uprava je obvezna ustrojiti evidenciju stvorenih i izmirenih poreznih obveza za svakog poreznog obveznika i vršiti pravovremenu kontrolu izvršenja utvrđenih obveza i poduzimati adekvatne mjere radi poboljšanja naplate javnih prihoda. Na osnovu raspoložive dokumentacije u pojedinim slučajevima je utvrđeno da tek nakon intervencije poreznog obveznika banke gdje se vrši uplata, doznačavaju izvršenu uplatu javnih prihoda, što znači da ponekad banke zadržavaju te uplate.

Potrebno je da Porezna uprava osigura pravovremenu i točnu evidenciju utvrđenih i izmirenih poreznih obveza po poreznom obvezniku i da u slučaju kašnjenja u izmirenju obveza poduzme adekvatne mjere s ciljem naplate istih.

Potrebno je uložiti dodatne napore u djelu iznalaženja načina svakodnevnog usuglašavanja podataka sa bankama koje prikupljaju javne prihode, radi potpune identifikacije uplaćenih prihoda.

c) Izvršenje Proračuna za 2004. godinu

Rebalansom proračuna FBiH za 2004. godinu za rad Porezne uprave ukupno odobrena sredstva iznose 32.285.700 KM. Prema podacima iz finansijskih izvješća Porezne uprave ukupno ostvareni izdaci su 31.566.106 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 719.594 KM. Iako je u okviru ukupnog Proračuna ostalo neutrošeno proračunskih sredstava konstatirano je prekoračenje u visini od 69.820 KM na poziciji nabava stalnih sredstava. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je u trenutku nastanka obveze bilo raspoloživih sredstava u skladu sa Proračunom.

d) Prihodi Proračuna ostvareni vlastitom djelatnošću

Porezna uprava je tijekom 2004. godine ostvarivala prihode temeljem izdavanja mišljenja sukladno Pravilniku o uvjetima, postupku i naknadama za mišljenje porezne uprave u ukupnom iznosu od 18.206 KM i na osnovu zahtjeva za refundaciju bolovanja preko 42 dana iz ranijeg razdoblja koji ima tretman prihoda u iznosu od 42.456 KM. Tijekom revizije nisu prezentirani relevantni dokazi o uspostavljenoj evidenciji potraživanja po ovim osnovama i njihovoj usklađenosti sa podacima u Glavnoj knjizi Riznice.

Preporučuje se da Porezna uprava uspostavi adekvatnu evidenciju prihoda proračuna temeljem vlastite djelatnosti, kako je to Zakonom o riznici Federacije utvrđeno.

e) Tekući rashodi u 2004. godini

Izdaci za bruto plaće i naknade u 2004. godini iskazani su u iznosu od 25.670.966 KM ili 99% od rebalansom odobrenog iznosa od 25.869.763 KM. Proračunom predviđena sredstva su se odnosila na 1570 uposlenih, a broj uposlenih na bazi sata rada je 1530. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da pojedinim uposlenicima nisu ispostavljena rješenja sukladno važećem Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Porezne uprave FBiH, obračun i isplata plaća jednom broju uposlenih se vrši bez izdanih rješenja o pripadajućim koeficijentima a jedan broj uposlenih obavlja odgovorne poslove po usmenom nalogu rukovoditelja. Tijekom 2004. godine izvršena je unutarnja preraspodjela uposlenika ali nisu ispostavljena adekvatna rješenja uposlenicima po ovoj preraspodjeli.

Preporučuje se Poreznoj upravi da se svim uposlenicima izdaju zakonom propisana rješenja sukladno Zakonu o državnoj službi i Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu.

Izdaci za materijal i usluge u financijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 5.589.839 KM a ostvareni su 90% u odnosu na sredstva odobrena Proračunpm. Na ovoj poziciji evidentirani su: izdaci za putne troškove; energiju i komunalne usluge; nabavu materijala; izdatke za usluge prijevoza i goriva; izdatke za unajmljivanje imovine i opreme, izdatke za tekuće održavanje i izdaci za izradu poreznih markica. Tijekom revizije izdataka za nabavu materijala, izdataka za usluge prijevoza i goriva, izdatke za tekuće održavanje utvrđeno je da je u Središnjem uredu vršen izbor najpovoljnijeg ponuđača putem javnog oglašavanja, i da su najvećim djelom poštivane odredbe Uredbe o nabavci roba vršenju usluga i ustupanju radova. Naime, prilikom pregleda dostavljene dokumentacije ponuđača prihvaćani su dokumenti čiji je rok važenja istekao, tako da su u postupku izbora najpovoljnijeg bili uključeni i ponuđači koji formalno-pravno nisu ispunjavali uvjete javnog poziva. Kantonalni porezni uredi su provodili proceduru izbora najpovoljnijih ponuđača (što nije bio predmet ove revizije), a na njihov izbor suglasnost je davao Središnji ured, nakon čega su zaključivani ugovori i stvarane obveze.

Preporučuje se dosljedna primjena postojeće zakonske regulative iz oblasti nabave robe vršenja usluga i ustupanju radova.

Izdaci za izradu poreznih markica ostvareni u visini od 1.316.836,40 KM predstavljaju troškove izrade markica za obilježavanje duhanskih i alkoholnih prerađevina. Na osnovu pisanih procedura proizvođači ili uvoznici duhanskih i alkoholnih prerađevina uz zahtjev za tiskanje markica prilažu dokaz o izvršenoj uplati troškova tiskanja markica, na depozitni račun Proračuna Federacije. Proceduru izbora dobavljača za tiskanje poreznih markica provelo je Federalno ministarstvo financija. Tiskanje poreznih markica u 2004. godini vršeno je na osnovu Ugovora 10538/03 i 1537/03 od 12.12.2003. godine sklopljenog sa «Grafotisak» d.d. Grude. U srpnju 2004. godine «Grafotisak» d.d.. Grude je uputio zahtjev Federalnom ministarstvu financija za povećanje cijena tiskanja duhanskih markica iz uvoza za 5%. Po novoj cijeni tiskanja ispostavljene su fakture za tiskanje markica a nije sačinjena izmjena postojećeg ugovora. Porezna uprava nije upoznala kantonalne porezne urede o izmijenjenim cijenama troškova tiskanja markica za uvozne duhanske prerađevine, tako da su uvoznici uplaćivali troškove tiskanja po ranije utvrđenim cijenama, a Porezna uprava je istovremeno prihvaćala fakture sa uvećanim cijenama što je povećalo izdatke u proračunu. Revizijom je utvrđeno da je u Poreznoj upravi ostvaren nadzor nad distribucijom tiskanih poreznih markica ali nije osigurana adekvatna evidencija ostvarenih prihoda i rashoda po ovom osnovu. Uspoređivanjem prihoda i rashoda iz osnova tiskanja poreznih markica može se utvrditi eventualna razlika. Uspostavljeni nadzor od strane Porezne uprave nad tiskanjem poreznih markica nije bio predmet ove revizije.

Preporučuje se Poreznoj upravi da vrši formalnu i suštinsku kontrolu zaprimljenih faktura troškova tiskanja markica u skladu sa potpisanim ugovorima, uspostavi adekvatnu evidenciju ovih prihoda i da utvrdi iznos više isplaćenih sredstava iz proračuna i u skladu sa istim poduzmu adekvatne mjere.

f) *Kapitalni izdaci*

Ukupni kapitalni izdaci u visini od 305.301 KM predstavljaju izdatke za nabavu opreme po tenderima iz 2003. godine (informatička oprema, kopir aparati i automobili), nabavu informatičke opreme po Javnom pozivu iz 2004. godine i to samo za dio isporučene opreme. Za drugi dio ugovora protokolom je utvrđena sukcesivna isporuka obzirom da su rebalansom proračuna sredstva za ove namjene smanjena iako je postupak javnog poziva za izbor najpovoljnijeg dobavljača završen i sklopljen ugovor za isporuku prema Proračunu utvrđenim sredstvima. Naime, rebalansom proračuna je prihvaćen proračun kapitalnih izdataka na razini ostvarenja za razdoblje I-VIII u visini od 235.481 KM mada je u vrijeme sačinjavanja Rebalansa proračuna već bilo utrošeno 305.301 KM čime je ostvareno prekoračenje u visini od 69.820 KM.

Preporučuje se Poreznoj upravi da sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH redovno izvještava Federalno ministarstvo financija o izvršenju proračuna.

g) *Kratkoročna potraživanja i obveze na dan 31.12.2004. godine*

U financijskim izvješćima – bilanca stanja na dan 31.12.2004. godine iskazani su kratkoročni plasmani u ukupnom iznosu od 1.002.786,36 KM, a odnose se na stanje novčanih sredstava na računima kantonalnih poreznih uprava kod Hercegovačke banke (876.509,76 KM); stanje na blagajni (8.529,88 KM) i potraživanja za isplaćena bolovanja preko 42 dana. (117.746,72 KM). U 2004. godini izvršeno je usuglašavanje stanja blokiranih računa proračunskih korisnika kod Hercegovačke banke. Prema ovom usuglašavanju preuzeti su izvodi od 03.4. i 04.4.2001. godine i po nalogu Federalnog ministarstva financija izvršeno je evidentiranje prometa po ovim izvodima, čime je smanjena ukupna vrijednost blokiranih novčanih sredstava za iznos od 3.282,03 KM na teret financijskog rezultata.

Na dan 31.12.2004. godine u bilancu stanja iskazane su kratkoročne obveze i razgraničenja u ukupnom iznosu od 2.875.607,51 KM, a sastoje se od:

• Kratkoročnih tekućih obveza	506.007,82 KM
• Obveza prema uposlenicima	2.251.852,97 KM
• Razgraničeni ostali prihodi	117.746,72 KM

Sve kantonalne porezne uprave i Središnji ured su donijeli odluke o popisu sredstava, izvora sredstava, obveza i potraživanja; formirali komisije za popis sredstava i sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obveza i za popis oduzete robe u kantonalnim poreznim uredima gdje ima oduzete robe. Kantonalni porezni uredi ne vrše popis obveza i potraživanja nego te podatke preuzimaju od Središnjeg poreznog ureda. Komisije su izvršile popis, sačinile zapisnike na osnovu kojih je Centralna popisna komisija sačinila zbirni popis stalnih sredstava i sitnog inventara, potraživanja, obveza i novčanih sredstava i oduzete robe u inspekcijskom nadzoru i prisilnoj naplati na dan 31.12.2004. godine. Donesena je Odluka o usvajanju Izvješća Centralne popisne komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, potraživanja, obveza i novčanih sredstava i oduzete robe kao i Odluka o rashodu opreme i sitnog inventara Porezne uprave FBiH.

Tijekom revizije popisa utvrđeno je da su kantonalne porezne uprave na različite načine ustrojile evidenciju stalnih sredstava. Jedan broj kantonalnih poreznih ureda vodi knjigu stalnih sredstava, manji broj stalna sredstva vode na popisnim listama a ostali u tabelarnim pregledima u računaru. Evidentiranje vlastitih građevinskih objekata u Poreznoj upravi je izvršeno temeljem ugovora o kupovini a ne na temelju validne dokumentacije - ZK-a izvadaka i značajan dio objekata koji je dobiven na korištenje od Zavoda za platni promet se ne koristi ili se ne može ući u prostor (već se koristi) a u nekim slučajevima plaća se zakup poslovnih prostora za porezne ispostave (Neum i Stolac.)

Potrebno je da Porezna uprava sačini jednu knjigu stalnih sredstava i da vlastitim Računovodstvenim politikama utvrdi jednoobrazan način evidentiranja stalnih sredstava oduzete robe i postupanja sa cjelokupnom imovinom Porezne uprave, kao i da osigura valjanu dokumentaciju za evidentiranje građevinskih objekata

*h) Ostali nalazi (IT sustav)***Riznica**

Porezna uprava vrši evidentiranje finansijskih transakcija unosom u sustav Federalne riznice «on line» vezom, putem vlastitih radnih stanica za sve kantonalne porezne urede i Središnji ured uz odgovarajuće sustave internih kontrola.

Implementacija TAMP-a

Temeljem uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da je do kraja 2004. godine isporučen hardver iz doniranog TAMP-projekta od donatora USAID, da je utvrđena vrijednost isporučene opreme i knjigovodstveno evidentirana po kantonalnim poreznim uredima.

U vrijeme vršenja revizije utvrđeno je da se TAMP projekat koristi samo u Kantonalnoj poreznoj upravi Sarajevo i u Kantonalnoj poreznoj upravi Zenica samo u poreznoj ispostavi Zenica.

5. ZAKLJUČAK

U cilju sagledavanja zakonitosti rada Porezne uprave, uspješnosti i efikasnosti realizacije osnovnih zadataka utvrđenih Zakonom o poreznoj upravi FBiH, izvršenju Proračuna, a cijeneći postojeće okruženje, izvršenom revizijom finansijskih izvješća za 2004. godinu konstatirano je da dio osnovnih zadataka nije ostvaren na zadovoljavajućoj razini, iako je tijekom prethodnih revizija ukazivano na to i davane su preporuke s ciljem otklanjanja istih. Naime, osim redovnih aktivnosti Porezne uprave, inspekcijskim nadzorom inspektori Porezne uprave tijekom godine utvrđuju značajan iznos neobračunatih javnih prihoda čija je naplata veoma mala. U evidencijama Porezne uprave se konstantno povećava ukupna vrijednost nenaplaćenih javnih prihoda, što ukazuje na potrebu hitnog poduzimanja dodatnih efikasnijih mjera na njihovoj naplati.

Porezna uprava bi vlastitim računovodstvenim politikama utvrdila jednoobrazan način postupanja sa ukupnom imovinom i osigurala puni nadzor u oblasti finansijsko-računovodstvenog evidentiranja. Ističe se, da je Porezna uprava putem Središnjeg ureda ostvarila adekvatnu kontrolu trošenja proračunskih sredstava po kantonalnim uredima sukladno proračunu, i da su uočeni propusti u ovoj oblasti iz ranijeg razdoblja otklonjeni tijekom 2004. godine. Međutim, računovodstveni nadzor, odnosno interna kontrola, nije u cijelosti uspostavljena u djelu razdvajanja poslova pripreme i unosa podataka obračuna plaća i obveza i nije osigurana dosljedna primjena Uredbe o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom. Potrebno je da se sukladno odredbama Zakona o državnoj službi ubrzaju aktivnosti na donošenju Pravilnika o unutrašnjem ustrojstvu Porezne uprave i da se sukladno sa istim uposlenicima izdaju rješenja o postavljenju.

Ističe se, da je Porezna uprava u 2004. godini realizirala značajan dio preporuka danih u Izvješću o izvršenoj reviziji prethodne godine i da ulaže napore na realizaciji nerealiziranih preporuka. Ovom revizijom neke nerealizirane preporuke su ponovno konstatirane i predložene menadžmentu za realizaciju, a sve u cilju zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvješća.

6. KOMENTAR:

U ostavljenom roku Porezna uprava se očitovala na Izvješće o reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine. Porezna uprava je u očitovanju dala obrazloženja na neke nalaze. Dio obrazloženja koji se odnose na pojašnjenja određenih pozicija je prihvaćen i inkorporiran u konačan tekst Izvješća.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Tim:
Nusreta Hadžimustafić, dipl. ecc.
Danko Buhač, dipl. ecc.

UR – 017, 032– 01/05

5.10 FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije** iskazanu na stranicama 1 do 7, za godinu koja je završila 31.prosinca 2004. godine. Za ova izvješća odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije . Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na temelju ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji ("Sl.novine FBiH", broj 48/99), a sukladno INTOSAI međunarodnim standardima.Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani temelj za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, skrećemo pozornost na slijedeće činjenice :
 - **nedovoljno funkcionisanje sustava internih kontrola u dijelu nedosljedne primjene Zakona o proračuna u FBiH kod naplate, ubiranja i evidentiranja prihoda;**
 - **nedosljednja primjena Zakona o izvršavanju proračuna u dijelu nepodnošenja tromjesečnih izvješća Federalnom ministarstvu financija o utrošku sredstava tekućih transfera.**
4. Po našem mišljenju, **financijska izvješća osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za godinu koja je završila 31.12.2004.godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004.GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03).

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblastima: energije, rudarstva, geoloških istraživanja i industrije, praćenje privređivanja i ekonomskog položaja privrednih subjekata i koordiniranje i provedba projekata od značaja za Federaciju u oblastima za koje je nadležno, kreiranje energetske politike i geoloških istraživanja, inspekcijски nadzor nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima, nad postrojenjima pod tlakom, inspekcijски nadzor pri istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina i drugi poslovi utvrđeni zakonom.

Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji br.14-02-1480/03 od 01.08.2003. godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 31.07.2003. godine aktom broj V broj 375.

Poslovi iz nadležnosti Ministarstva vrše se u okviru zasebnih organizacionih jedinica: Kabinet ministra, Sektor energije, Sektor rudarstva, Sektor industrije, Federalni inspektorat elektroenergetike, Federalni inspektorat rudarstva, Federalni inspektorat termoenergetike, Sektor za pravno-ekonomska pitanja privrednog sistema i Sektor organizacije, financija, prava i kadrova.

U sastavu Ministarstva nalazi se Zavod za mjeriteljstvo i Zavod za geologiju

Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom proračunu.

Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2004. godine je bio 83.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Adema Buće broj 34.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvješća za 2003. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo djelimično postupilo po datim preporukama, datim u prethodnim revizijama. Postupljeno je po preporukama koje se odnose na: raspisivanje javnog poziva za prijavu stručnih osoba za rad u stručnim komisijama Ministarstva i vođenja dnevnika rada i popisa potraživanja i obaveza.

Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na: uspostavu sustava internih kontrola.

Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na usaglašenje vlastitih prihoda sa Riznicom sukladno Naputku o izvršavanju proračuna sa Jedinstvenog računa Riznice.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, sukladno sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijska izvješća odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Ministarstva sukladno zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Sukladno ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje financijskog plana Ministarstva je Ministar koji rukovodi Ministarstvom.

Uvidom u Pravilnik o unutarnjoj organizaciji, revizorski tim je konstatovao da opis poslova radnih mjesta nije razrađen u potpunosti, a naročito u dijelu koji se odnosi na ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka kod uposlenih.

Također, navodimo da se od ukupnog broja uposlenika (83 uposlenika), van sjedišta Ministarstva nalazi 41 uposlenik u Sarajevu, a prema Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave sjedište Ministarstva je u Mostaru.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji nije utvrđen ovakav način organizacije i rasporeda uposlenika. Navedeno ima značajnost iz razloga što po osnovu navedenog rasporeda uposlenika isti ostvaruju određena prava sukladno sa zakonskim i podzakonskim propisima.

U postupku revizije konstatovano je da nije u potpunosti funkcionisao sustav internih kontrola što je za posljedicu imalo nedosljednu primjenu Zakona o proračuna u FBiH kod naplate, ubiranja i evidentiranja prihoda i kod **izdataka vezanih za zaključivanje ugovora o djelu gdje nije ispoštovana zakonska i podzakonska regulativa koja se odnosi na navedene usluge.**

Također, nedovoljno funkcionisanje sustava internih kontrola utvrđeno je kod primjene Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe u dijelu ne dostavljanja tromjesečnih izvješća o visini isplaćenih naknada za članove komisija Federalnom ministarstvu financija i primjene Zakona o izvršavanju proračuna u F BiH za 2004. godinu u dijelu ne podnošenja izvješća Federalnom ministarstvu financija o utrošku sredstava tekućih transfera.

Iako je u predmetnoj godini postignut napredak u funkcionisanju sustava internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja sukladno zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finacijskih izvješća.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog financijskog izvješćavanja i sukladnosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sustava internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva financija.

b) Izvršenje proračuna za 2004. godinu

Ukupno planirani prihodi Ministarstva za 2004. godinu iznosili su 11.501.624,00 KM, a ostvareni su u iznosu od 8.796.930,00 KM i manji su za 2.704.694,00 KM ili 23,52 %.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da ukupno iskazani vlastiti (neporezni) prihodi u evidencijama kojima raspolaže Ministarstvo u 2004 godini iznose 347.072,70 KM, a sastoje se od :

- prihoda od naknada za rad komisija kojima se vrše određene intelektualne usluge u oblasti rudarstva, geologije, energije i industrije u iznosu od 249.099,00 KM,
- prihoda od naknada za pokriće troškova za ispitivanje tipa mjerila i pregled etalona, uzoraka referentnih materijala i mjerila u iznosu od 97.973,70 KM.

Prihodi od naknada za rad komisija kojima se vrše određene intelektualne usluge u oblasti rudarstva, geologije, energije i industrije ostvareni su sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije.

Međutim, revizijom je konstatovano da odredbe navedenog Pravilnika nisu u potpunosti ispoštovane u dijelu raspisivanja javnog poziva za prijavu stručnih osoba za rad u stručnim komisijama Ministarstva (članak 5 Pravilnika) i vođenja dnevnika rada .

Navedene nepravilnosti otklonjene su po preporukama datim prethodnom revizijom Ministarstva, tako da od listopada 2004. godine Ministarstvo postupa sukladno propisima koji regulišu navedenu oblast.

Zavod za mjeriteljstvo koji se nalazi u sastavu Ministarstva ostvaruje prihode sukladno Zakonu o mjeriteljstvu BiH i na temelju Odluke o izmjenama odluke o visini i načinu plaćanja naknada za pokriće troškova za ispitivanje tipa mjerila i pregled etalona, uzoraka referentnih materijala i mjerila.

Revizijom je utvrđeno da iskazani vlastiti prihodi Ministarstva u glavnoj knjizi Riznice iznose 308.919,00 KM i manji su u odnosu na evidencije kojima raspolaže Ministarstvo za 38.155,70 KM.

Naime, Ministarstvo nije vršilo usaglašenje prihoda sa Riznicom tako da evidencije Ministarstva pokazuju određeno neslaganje sa glavnom knjigom Riznice.

Isto tako je utvrđeno je da ne postoje odgovarajuće pomoćne evidencije o naplaćenim приходima, tako da Tim za reviziju nije u mogućnosti potvrditi iskazane vlastite prihode.

Da se naplata, ubiranje i evidentiranje prihoda vrši sukladno odredbama Zakona o proračunu u FBiH, Zakona o Riznici i Naputka o izvršavanju proračuna sa Jedinstvenog računa Riznice.

Rashodi i izdaci u 2004. godini planirani su u iznosu od 11.501.624,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 8.796.930,00 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da su ostvareni izdaci u odnosu na raspoloživa sredstva manji za 2.704.694,00 KM ili za 23,52 %.

Izdaci za jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i slično iskazani su u iznosu od 18.183,10 KM i ne odnose se u ukupnom iznosu na navedene izdatke. Naime, knjiženi su izdaci koji se odnose na poklone za novu godinu i poklone za 8. mart u ukupnom iznosu od 5.332,00 KM kao i isplate nagrada za nadprosječne rezultate u radu u iznosu od 5.877,96 KM, a što nije sukladno propisima.

Međutim, utvrđeno je i ako nisu bila planirana sredstva u proračunu za jubilarne nagrade i nagrade za rezultate, Ministarstvo je isplatilo navedene nagrade, jer je imalo dovoljno sredstava predviđeno proračunom za plaće i naknade troškova uposlenih.

Proračunom za 2004. godinu navedene naknade su odobrene za 119 uposlenih, a u vrijeme izrade proračuna broj uposlenih je bio 83. Na kraju fiskalne 2004. godine broj uposlenih je iznosio 83, odnosno isto kao i u vrijeme izrade proračuna (razlika između planiranog broja uposlenih i stvarnog broja uposlenih iznosi 36).

Da se finansijske promjene, odnosno transakcije evidentiraju neposredno na propisanim pozicijama sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Uvidom u naknade stručnim suradnicima u iznosu od 6.690,68 KM, utvrđeno je da su komisije formirane sukladno Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe dana 26.07.2004. godine i 12.10.2004. godine.

Ministarstvo nije dostavljalo tromjesečna izvješća o visini isplaćenih naknada za članove komisija Federalnom ministarstvu financija.

Uvidom u izdatke za naknade za rad komisija kojima se vrše određene intelektualne usluge u oblasti rudarstva, geologije, energije i industrije (autorska djela), utvrđeno je da Ministarstvo nije dostavljalo tromjesečna izvješća o visini isplaćenih naknada za članove komisija Federalnom ministarstvu financija, čime je postupljeno suprotno odredbama Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Da se obrazovanje stručnih komisija, uvjeti za predlaganje i imenovanje članova komisije, kriteriji, način ostvarivanja i visina novčane naknade članova komisije, vrši sukladno odredbama Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Revizijom izdataka za usluge po osnovu ugovora o djelu, a na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da u pojedinim slučajevima zaključivanje ugovora nije bilo sukladno propisima.

Tako je utvrđeno da je sklapan ugovor o djelu mjesečno s licem koji će obavljati posao savjetnika Ministra, i konstatujemo da je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva predviđeno mjesto savjetnika Ministra (3 djelatnika).

Također, navedeni ugovori o djelu su neispravni iz razloga što su zaključivani naknadno po obavljenom poslu (ugovor zaključen 09.08.2004. godine, a rok izvršenja usluge 31.07.2004. godine ili ugovor zaključen 03.12.2004. godine, a rok izvršenja usluge 30.11.2004. godine).

Da se ugovori o djelu zaključuju sukladno važećom zakonskom i podzakonskom regulativom koja se odnosi na navedene usluge.

Izdaci za unajmljivanje imovine u 2004. godini iznosili su 173.054,00 KM, a odnosili su se na unajmljivanje poslovnog prostora.

Navedeni izdaci odnose se na Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj: 01-02-2168/00 bez datuma zaključenja, zaključen između DOO Rudarski institut Tuzla i Ministarstva, mjesečne zakupnine 3.746,00 KM, Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj: 01-02-3175/99 od 21.10.1999.godine, zaključen između JP « Elektroprivreda BiH, Elektrodistribucija Mostar « i Ministarstva, mjesečne zakupnine 11.440,00 KM i Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj: 12-02-1068/04 od 07.04.2004.godine, zaključen između Zavoda za geologiju BiH i Ministarstva, mjesečne zakupnine 2.750,00 KM.

Revizijom je utvrđeno da Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj: 01-02-2168/00, bez datuma zaključenja, zaključen između DOO Rudarski institut Tuzla i Ministarstva se odnosi na period od 2 godine i to od 01.10.2000. godine do 01.10.2002. godine, je istekao, čime je postupljeno suprotno Zakonu o obligacionim odnosima, Uredbi o računovodstvu u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Ministarstvo je navedeni prostor koristilo do 31.03.2004. godine i na ime zakupnine za navedeni prostor u 2004. godini platilo 11.238,00 KM.

Tekući transferi su ostvareni u iznosu od 6.153.000,00 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva 6.571.585,00 KM su manji za 418.585,00 KM. U navedeni iznos uključena su odobrena sredstva iz tekuće pričuve Vlade Federacije za finansijsku pomoć radi osnivanja Privrednog društva za skladištenje tečnih goriva « Terminali « d.o.o. Sarajevo u iznosu od 50.000,00 KM i odobrena sredstva iz Tekuće pričuve proračuna FBiH- Pričuve Premijera u svrhu predujma za obezbjeđenje troškova prethodnog postupka poslovanja u stečajnom postupku nad imovinom « Energoinvest-Livnica « d.d. Sarajevo u iznosu od 5.000,00 KM.

Transferi rudnicima su odobreni na temelju Odluka Vlade FBiH o usvajanju i realizaciji programa finansijske pomoći rudnicima uglja u FBiH i Programa finansijske pomoći rudnicima uglja u FBiH sukladno odobrenim proračunom rudnicima.

Također, revizijom je utvrđeno da su Odlukama Vlade FBiH odobreni transferi za prestrukturiranje industrije i rudarstva kao i poticaji industrijskoj proizvodnji, a sve sukladno odobrenim proračunom

Menadžment je donio kriterije za dodjelu transfera posebno za industriju, a posebno za rudnike. Kriterijima su definisani ciljevi, uslovi za dodjelu i određeno o obavezi izvještavanja Vlade F BiH o opravdanosti i načinu trošenja sredstava kao i rezultata poticaja.

Korisnicima transfera je definisana obaveza o izvješćivanju o utrošku sredstava prema Ministarstvu što je i ispoštovano u 2004. godini.

Utvrđeno je da Ministarstvo nije izvješćivalo Federalno ministarstvo financija o utrošku sredstava tekućih transfera, što je u suprotnosti sa odredbama članka 35. Zakona o izvršavanju proračuna u F BiH za 2004. godinu.

Da se izvješćivanje Federalnog ministarstva financija o utrošku sredstava tekućih transfera vrši sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna u F BiH.

c) Stanje imovine, potraživanja i obaveza

Revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo donijelo Rješenje o imenovanju Komisije za popis stalnih sredstava broj : 12-34-977/04 od 30.12.2004. godine i Rješenje o imenovanju Komisije za popis obaveza, potraživanja i blagajne broj : UPI-12-34-977/04 od 30.12.2004. godine.

Također, imenovana je i Centralna popisna komisija Rješenjem broj : 12-34-977/04 od 30.12.2004.godine.

Navedene Komisije su sačinile izvješća (zapisnike) o popisu.

U toku 2004.godine nije bilo nabavki stalnih sredstava.

d) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Ukupni izdaci po osnovu nabavke robe i vršenju usluga iskazani u financijskim izvješćima ne predstavljaju značajnu stavku u proračunu Ministarstva i revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo postupalo po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Napominjemo da nabavke stalnih sredstava (građevinskih objekata i opreme) u 2004. godini nije bilo.

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije financijskih izvješća Ministarstva za 2004. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada i izvršenja financijskog plana Ministarstva, konstatovano je da se određeni broj utvrđenih propusta kontinuirano ponavlja iako je tokom prethodnih revizija ukazivano na to i davane su preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Ističemo, uočene propuste vezane za neusaglašenje vlastitih prihoda sa Riznicom i ne odgovarajuće pomoćne evidencije o naplaćenim prihodima, nepravilnosti kod zaključivanja ugovora o djelu i ne dostavljanje tromjesečnih izvješća o visini isplaćenih naknada za članove komisija Federalnom ministarstvu financija i ne podnošenja izvješća Federalnom ministarstvu financija o utrošku sredstava tekućih transfera.

Također, navodimo da se od ukupnog broja uposlenika (83 uposlenika), van sjedišta Ministarstva nalazi 41 uposlenik, a Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji nije utvrđen ovakav način organizacije i rasporeda uposlenika.

Imajući u vidu da su u toku revidirane godine donesene pisane procedure u cilju boljeg funkcionisanja sustava internih kontrola smatramo da je potrebno dosljedno provesti donesene procedure kao i da se donesu nove procedure i uspostaviti funkcionisanje sustava internih kontrola sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika.

I u ovom izvješću o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti u cilju otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sustava internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u rada, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti financijskih izvješća.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije dopisom broj 12-14-605/05 od 18.05.2005. godine, pismeno se očitovalo na Izvješće o izvršenoj reviziji financijskih izvješća za 2004. godinu i u cjelosti prihvatilo Izvješće, sa obavezom da će utvrđene nadostatke i nepravilnosti blagovremeno otkloniti i postupiti po datim preporukama.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Admir Džumhur, dipl.oec.

UR: 022-01, 026-01/05

5.11 FEDERALNOG MINISTARSTVA PROMETA I KOMUNIKACIJA

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA PROMETA I KOMUNIKACIJA**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva prometa i komunikacija** za godinu koja je završila 31. prosinca 2004. godine. Za ova izvješća odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo izvršili, na osnovu ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji proračuna FBiH ("Sl. novine FBiH" broj: 48/99) i INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako, da revizija pruži razumno uvjerenje o tome, ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i jesu li finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i cjelokupnog prezentiranja finansijskih izvješća, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija, iskazana na stranicama od 1 do 8, pouzdani temelj za iskazivanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, skrećemo pozornost na slijedeće:
 - **nepotpun nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava tekućih transfera, što nije sukladno zakonskim i ostalim propisima,**
 - **netransparentno trošenje sredstava namijenjenih za izgradnju auto-puta Zenica–Sarajevo,**
 - **nepotpuna primjena zakonskih i podzakonskih propisa kod obračuna i isplate plaća i naknada troškova zaposlenih.**
4. Prema našem mišljenju, **finansijska izvješća Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, osim za napomene dane u točki 3., daju istinit i fer pregled u svim značajnim aspektima o položaju i finansijskim rezultatima poslovanja za godinu koja je završila 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA NA DAN 31.12.2004. GODINE**1. UVOD**

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, te sukladno članku 10. istog Zakona obavlja upravne, stručne i druge poslove, koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblasti prometa i komunikacija.

U sastavu Ministarstva je Direkcija za civilnu avijaciju, koja poslove iz svoje nadležnosti obavlja odvojeno, kao posebno pravno lice.

Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji br.07/6-02-143/2000, od 31.01.2000. godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 13.01.2000. godine, aktom broj V broj 4/2000.

Pravilnikom su utvrđene osnovne unutarnje organizacione jedinice koje obavljaju stručne i upravne poslove iz djelokruga Ministarstva, a to su:

- Kabinet ministra,
- Sektor prometa,
- Sektor prometnih komunikacija,
- Sektor telekomunikacija,
- Sektor upravno-pravnih i općih poslova,
- Odjeljenje za ekonomsko-pravne poslove, i
- Inspektorat

Ukupan broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2004. godine bio je 38.

Sjedište Federalnog ministarstva prometa i komunikacija je u Mostaru, Trg Ivana Krndelja b.b.

2. OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Revizijom finacijskih izvješća sa stanjem na dan 31.12.2004. godine, utvrđeno je da se djelimično postupilo po danim preporukama iz prethodne revizije i da utvrđene nepravilnosti nisu u cjelosti otklonjene. Naime, u Ministarstvu nisu dosljedno postupali po Uredbi o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti FBiH i službenika federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave (koja je bila na snazi do 25.06.2004.godine), Uredbi o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće (stupila na snagu 26.06.2004.godine), a ni po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Ministarstvo takođe, nije poduzelo aktivnosti po pitanju pravilnog knjigovodstvenog evidentiranja iskazanih rashoda iz 2002. godine u iznosu od 1.489.867,10 KM, a koji se odnose na isplaćene okončane radove izgradnje mosta u Čapljini.

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finacijskih izvješća je:

- omogućiti timu za reviziju da izrazi mišljenje o točnosti i korektnosti finacijskih izvješća i jesu li isti pripremljeni u svakom značajnom pogledu, sukladno važećim zakonskim propisima. Sistemom uzorka utvrdit će se osnovanost i dokumentiranost trošenja proračunskih sredstava, i jesu li poduzete sve mjere za realno planiranje, osiguranje, ubiranje i evidentiranje prihoda.
- provjera postupanja menadžmenta Ministarstva, po preporukama iz prethodne revizije.
- provjera sistema internih kontrola, t.j. pružaju li one dovoljan nadzor u upravljanju javnim sredstvima i koliko je sistem internih kontrola efikasan da spriječi ili otkloni greške.
- Revizija uključuje i davanje preporuka za dalji rad sa naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i efikasan rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizijski tim izvršio je procjenu sistema internih kontrola, t.j. pomeže li uspostavljeni sistem internih kontrola, u zaštiti imovine i resursa, osigurava li se točnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija, kao i pouzdanost finansijskih izvješća, i konstatirao slijedeće:

Menadžment Ministarstva normativno je regulirao određeni vid sistema internih kontrola. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji, predviđeno je mjesto revizora za internu kontrolu, sa zadatkom da prati sve transakcije, analizira izvješća, te da svaka tri mjeseca ministru podnosi izvješće o svojim nalazima. Donešen je i Pravilnik o računovodstvenoj i finansijskoj internoj kontroli i nadzoru. Međutim, radno mjesto «revizora za internu kontrolu» nije popunjeno. Po riječima odgovornih u Ministarstvu, svaki šef sektora u svom domenu vrši kontrolu.

Uvidom u važeći Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji, revizijski tim je konstatirao da je sistematizirano 97 izvršitelja, što je znatno više od stvarnog broja uposlenih. Opis poslova radnih mjesta nije razrađen u potpunosti, a naročito u dijelu koji se odnosi na ovlaštenja i odgovornosti, što vodi zaključku da je moguće da se neki proces obavlja bez nadzora. Proces izrade plana proračuna, praćenje i analiza njegovog izvršenja, koji je vrlo bitan za Ministarstvo, predviđen je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, ali mjesto «stručnog suradnika za analitičko planske poslove» nije popunjeno. Tim za reviziju je konstatirao da se nedovoljna pozornost poklanja ovom procesu.

Nepopunjenost nekih sistematizacijom utvrđenih radnih mjesta, uticalo je da više različitih poslova obavljaju neposredni rukovoditelji, da je neravnomjerna opterećenost pojedinih radnih mjesta, što automatski povećava mogućnost pogrešaka. Na poslovima izrade godišnjeg obračuna i radnji koje prethode istom, već nekoliko godina angažiran je vanjski suradnik, sa kojim je Ministarstvo zaključilo Ugovor o obavljanju povremenih i privremenih poslova, iako su u Odjeljenju za ekonomsko-finansijske poslove, uz načelnika odjeljenja i stručnog suradnika za finansijske poslove (koji je primljen u radni odnos u 2004.god.) uposlena još dva djelatnika.

Prema članku 30. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, sjedište Ministarstva je u Mostaru. Prema važećem Pravilniku na koji je i Vlada FBiH dala suglasnost, predviđen je i ured u Sarajevu. Kabinet ministra obavlja poslove iz svoje nadležnosti najčešće u uredu u Sarajevu, u kojem radi ukupno 10 uposlenika, a što je konstatirano na osnovu uvida u evidenciju o nazočnosti na poslu. Sukladno odredbama članka 149. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave i važećem Pravilniku, ministar rješenjima raspoređuje djelatnike a po potrebi posla. Za uposlenike koji rade u uredu u Sarajevu nisu izdana rješenja, kojim se zbog potrebe posla isti raspoređuju (njih 10) da rade u tom uredu, a na osnovu kojih proističu njihova prava i obveze.

Iako je postignut napredak u funkcioniranju sistema internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, u cilju poslovanja sukladno zakonskim propisima, zaštite imovine, točnosti i cjelovitosti računovodstvenih evidencija i pripremanja pouzdanih finansijskih izvješća.

Iako je u 2004. godini pripremljen novi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji, isti je tek u 2005. godini dostavljen nadležnim tijelima za davanje suglasnosti.

Zbog efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvješćivanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u cijelosti uspostaviti sistem internih kontrola, kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni pridržavajući se pri tome Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesenih od strane Federalnog ministarstva finansijska.

Kako da su odredbe o popisu ugrađene u Pravilnik o računovodstvenoj i finansijskoj kontroli i nadzoru, Ministarstvo nije donijelo poseban pravilnik o popisu. Tim za reviziju je konstatirao, da komisija za popis, imenovana rješenjem (a ne odlukom) ministra, nije kvalitetno obavila svoj posao, što ukazuje na nedovoljno funkcioniranje internih kontrola i u ovom dijelu. Popisne liste su neuredno popunjene, ispravljane, bez svih potrebnih podataka i kao takve ne mogu poslužiti kao vjerodostojan dokaz. Ispravke unesenih podataka treba uraditi na propisan način, a ispravke obrazložiti. Ministarstvo koristi tuđi poslovni prostor i opremu po ugovoru, uz koji nije priložena lista opreme, tj. uredskog namještaja danog na uporabu. Prilikom godišnjeg popisa, u Ministarstvu nije vršen popis, niti je sačinjena posebna lista tuđih sredstava. Popisne komisije sačinile su izvješće o izvršenom popisu. Komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara i auto guma za rashod je predložila dio opreme (nabavne vrijednosti 88.378,88 KM, ispravke vrijednosti 74.054,56 KM i knjižne vrijednosti 14.324,32 KM), bez adekvatnog obrazloženja. Na

poziciji razgraničenih troškova, još od 2002. godine, evidentiran je iznos od 1.489.867,10 KM, što je potvrđeno i od komisije za popis novčanih sredstava, blagajne, obaveza i potraživanja. Ista komisija je u svom izvješću konstatirala da je pomenuti iznos, koji se odnosi na vrijednost okončanih radova na izgradnji Čapljinskog mosta, još 2002. godine, putem Riznice, u cjelosti isplaćen dobavljaču. Iako je Federalno ministarstvo financija od Ministarstva tražilo da naprijed navedeni iznos sredstava planira u vlastitom proračunu, kako bi se riješilo evidentirano razgraničenje, isto još nije učinjeno.

Na osnovu izvješća popisnih komisija, sačinjen je Elaborat o popisu koji je potpisao ministar, nakon čega je donio i rješenje o rashodovanju dijela stalnih sredstava i inventara. Timu za reviziju nije prezentirano rješenje o imenovanju komisije za rashod, niti način rashodovanja ove opreme.

Godišnji popis vršiti sukladno važećim zakonskim i podzakonskim aktima.

U proračunu planirati sredstva, u iznosu od 1.489.867,10 KM koliko je plaćeno za izgradnju Čapljinskog mosta, kako bi se izvršilo isknjižavanje pomenutog iznosa iskazanog na kontu ostalih razgraničenih rashoda.

b) Izvršenje proračuna/budžeta za 2004. godinu

Izmjenama i dopunama proračuna Federacije BiH za 2004. godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 52.340.563,00 KM. U Godišnjem iskazu o izvršenju proračuna za period 01.01.-31.12.2004. godine, iskazani su izdaci u ukupnom iznosu od 52.302.795,00 KM.

Vlastiti prihodi iskazani su u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama Ministarstva u iznosu od 97.664,00 KM, što je 44,3% od planiranih 220.000,00 KM, a sastoje se od:

- prihoda od pružanja usluga drugima u iznosu od 97.228,00 KM i
- administrativnih taksa i naknada u iznosu od 436,00 KM

Naprijed navedeni prihodi ostvareni su obavljanjem vlastite djelatnosti, i to: po osnovu izdavanja dozvola za obavljanje međunarodnog drumskog prijevoza, federalnih administrativnih taksi, mandatnih i prekršajnih kazni, naknada za obrasce koje izdaju kapetanije i naknada za baždarenje i pregled čamaca. Sukladno članku 24. Pravilnika o računovodstvu, financijskoj kontroli i nadzoru, rukovoditelji organizacionih jedinica dužni su voditi evidenciju o prikupljenim vlastitim prihodima i dostavljati kopije Odjeljenju financija. Pregledom dokumentacije vezano za iste, konstatirali smo da nemaju jedinstvenu evidenciju vlastitih prihoda na nivou Ministarstva i da ne vrše mjesečno usklađivanje stanja sa Riznicom.

Ustrojiti evidenciju vlastitih prihoda i redovito spravljavati stanje istih sa Riznicom, sukladno Zakonu o izvršenju proračuna FBiH, Zakonu o riznici u FBiH i Uputstvu o izvršavanju proračuna sa Jedinstvenog računa Riznice.

Rashodi i izdaci u 2004. godini, ostvareni u iznosu od 52.302.795,00 KM, odnose se na: tekuće rashode 1.290.044,00 KM; tekuće transfere 15.831.217,00 KM i kapitalne izdatke 35.181.534,00 KM.

Izdaci za bruto plaće i naknade ostvareni su u iznosu od 540.447,21 KM, što je u odnosu na plan od 540.770,00 KM, izvršenje od 99%. Obračun plaća i obveza vršen je temeljem Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i Pravilnika o plaćama službenika ministarstva br.01-34-1029/99.

U uredu u Mostaru, kao i u uredu u Sarajevu, vode se odvojene knjige evidentiranja nazočnosti na poslu. Obrasci za obračun plaće sačinjavaju se na kraju mjeseca. Uvidom u prezentirane evidencije, utvrđeno je, da je u pojedinim slučajevima topli obrok isplaćivan i za uposlenike koji nisu bili prisutni na poslu ili su bili na službenom putu.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na obračun i isplatu plaća i naknada, konstatirano je, da se većem dijelu uposlenika Ministarstva svaki mjesec, uz plaću, isplaćuje i poseban dodatak za posebne uvjete rada u visini 20 % od osnovne plaće, a na osnovu pojedinačnih rješenja donesenih od strane ministra.

Pored toga, evidentirana je i isplata prekovremenih sati u ukupnom iznosu od 7.815,15 KM i to samo za četiri uposlenika Ministarstva. Smatramo da je broj prekovremenih sati velik, obzirom da se radi o četiri ista uposlenika (administrativni radnici i vozači, a niti jedan inspektor) i da se prekovremeni sati obračunavaju za iste djelatnike za svaki mjesec tijekom 2004.godine. Ne vidimo opravdanost i potrebu za njihov prekovremeni rad, posebice tijekom cijele godine. Naredba i rješenje o potrebi za prekovremenim radom treba se izdati na kraju mjeseca za slijedeći mjesec. Za ova četiri uposlenika na platnoj listi za mjesec lipanj, utvrdili smo i isplatu za noćni rad (ukupno 1.500,00 KM). Nema zakonske osnove, niti opravdanosti za ove isplate.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, revizijski tim je konstatirao da je Ministarstvo sve do stupanja na snagu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće, za 22 uposlenika isplaćivalo naknade za odvojeni život, smještaj i troškove posjete porodici. Nakon stupanja na snagu nove Uredbe, odvojeni život se isplaćuje za tri rukovodeća uposlenika, sukladno članku 19. iste Uredbe. Međutim, smještaj i troškovi posjete porodici i dalje se isplaćuje za 22 uposlenika. Uvidom u evidencije o nazočnosti na poslu u uredima u Sarajevu i Mostaru, konstatirano je, da se pojedinim uposlenicima (ukupno 7) isplaćuju naknade troškova smještaja i troškova posjete porodici, iako je mjesto njihovog prebivališta i rada isto; a to je Sarajevo. Za navedene isplate postoje pojedinačna rješenja. Uvidom u zahtjeve temeljem kojih su ista donesena, utvrđeno je da su nepotpuni i ne sadrže sve podatke propisane odredbama članka 3. i 20. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće. Također je utvrđeno da su dva uposlenika do osmog mjeseca 2004. godine koristila hotelski smještaj.

Iz naprijed navedenog proizilazi da Ministarstvo nije u potpunosti postupalo sukladno važećim zakonskim propisima i ostalim provedbenim aktima, kojima su regulirane plaće i naknade troškova zaposlenih.

Izdaci za materijal i usluge u financijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 423.293,00 KM, što je u odnosu na plan od 427.876,00 KM, izvršenje od 98,93%.

Za **troškove PTT usluga** Ministarstvo je u 2004. godini potrošilo 54.890,61 KM. Temeljem Zaključka Vlade Federacije BiH o ograničavanju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, ministar je donio Naputak o ukidanju svih pretplatnih brojeva uposlenih rukovodnih osoba i službenika, osim za ministra, tajnika ministra i njihova dva vozača. Istim nputkom, ministar je utvrdio limit potrošnje samo fiksnih telefona u uredima, u iznosu od 50,00 KM po uposlenom. Nije ispoštovan naprijed navedeni Zaključak Vlade, obzirom da je konstatirano da su računi za mobilne telefone prelazili propisane limite od 70,00 KM, ali da nije bilo refundiranja od uposlenika.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva, ostvareni u iznosu od 27.995,00 KM također su u granicama planiranim Budžetom. Iako je Ministarstvo donijelo Pravilnik o načinu i uvjetima uporabe službenih vozila, isti se nije primjenjivao u 2004. godini, obzirom da nije vođena evidencija potrošnje goriva po vozilima.

Naknade za topli obrok, poseban dodatak za posebne uvjete rada, troškove smještaja i prijevoza obračunavati i isplaćivati sukladno Uredbi o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Prekovremeni rad planirati i odobravti sukladno važećim zakonima i propisima. Potrebu za prekovremenim satima iskazivati unaprijed, na kraju mjeseca za naredni mjesec, a prema planiranim poslovima i programu rada.

Uposlenicima, koji se zbog potrebe posla upućuju na rad izvan sjedišta Ministarstva, izdati za to odgovarajuća rješenja..

Dosljedno sprovesti Zaključak Vlade Federacije BiH o ograničavanju troškova korištenja telefona i prekomjernu potrošnju refundirati od uposlenika.

Posupati sukladno članku 5. Pravilnika o uporabi službenih vozila, t.j. razduživati i pravdati potrošnju goriva i maziva, ustrojiti evidenciju o potrošnji goriva, kao i evidenciju ostalih troškova (rezervnih dijelova i servisiranja vozila) po vozilima.

Izdaci za tekuće transfere, planirani u iznosu od 15.831.217,00 KM u cjelosti su realizirani, a odnose se na slijedeće:

- Transfer JP «Željeznice FBiH», u iznosu od 14.091.217,00 KM,
- Transfer za JP «AIR Bosna», u iznosu od 1.440.000,00 KM i
- Transfer za JP «Aerodrom Mostar», u iznosu od 300.000,00KM.

Sukladno članku 2. Zakona o financiranju željezničke infrastrukture, financiranje Željeznica FBiH (ŽFBiH), vrši se i iz subvencija dodijeljenih od strane Federacije BiH. Sukladno navedenom Zakonu, Ministarstvo je 15.09.2004. godine sa ŽFBiH zaključilo ugovore: Ugovor o sufinanciranju obavljanja usluga željezničkog putničkog prometa i ugovor o financiranju održavanja željezničke infrastrukture.

Vlada kao osnivač ŽFBiH preko Ministarstva prometa i komunikacija ima pravo i obvezu kontrole namjenskog trošenja sredstava. Naprijed navedenim ugovorima koje je Ministarstvo potpisalo sa ŽFBiH, također su precizirane međusobne obveze i prava, te način financijskog i stručnog nadzora. Uvidom u izvješća koje su ŽFBiH dostavljale Ministarstvu, konstatirano je da se ta kontrola od strane Ministarstva obavljala samo formalno. Ministarstvo je samo zapimalo izvješća o utrošku sredstava, ali nije poduzimalo nikakve mjere da provjeri navode u izvješćima, posebno glede opravdanosti trošenja istih, t.j. svrhe, namjene i prioriteta. Nedovoljan broj

uposlenika jeste kočnica, ali nije razlog da se provjera, odnosno, nadzor nikako ne obavlja. Iz izvješća smo mogli konstatirati da su sredstva od subvencija ŽFBiH koristile uglavnom za financiranje ranije stvorenih obveza, prije svega za plaće uposlenika. Iz ovih sredstava, uplaćivana je i akontacija za financiranje rada Bosansko Hercegovačke željezničke javne korporacije (BHŽJK), u mjesečnom iznosu od 28.114,00 KM, ili 337.368,00 KM, koliko je uplaćeno u 2004. godini. Navedene uplate vršene su temeljem Sporazuma između Federacije BiH i Republike Srpske o uspostavljanju zajedničke željezničke javne korporacije i Odluke o privremenom financiranju BHŽJK, potpisane od strane predsjedavajućeg Upravnog odbora iste institucije. Sredstva za ove namjene nisu posebno planirana proračunom, a realizirana su u okviru pozicije «Transfer željeznicama».

Transfer za JP AIR Bosna planiran u iznosu od 1.440.000,00 KM u cjelosti je utrošen. Na zahtjev tima za reviziju dostavljeno je izvješće o utrošku sredstava odobrenih za 2004.godinu. Konstatirano je da su ista utrošena za uplatu avansa kod HYPO-ALPE-ADRIA-LEASING d.o.o., u iznosu od 902.379,44 KM, za uplatu depozita ino kompaniji ATR, u iznosu od 291.592,23 KM, za uplatu poreza i doprinosa za period VIII-X/03, u iznosu od 133.363,97 KM, za doprinose za zdravstveno osiguranje za period IX i X/03, u iznosu od 16.370,70 KM, a ostatak na troškove školovanja posade zrakoplova i njihove putne troškove.

Transfer za Međunarodnu zračnu luku Mostar d.o.o. odobren od strane Vlade FBiH u iznosu od 300.000,00 KM, u cjelosti je utrošen za izgradnju dijela perimtaraske ograde oko Zračne luke Aerodroma Mostar. Svu proceduru oko tendera i izbora najpovoljnijeg izvođača, izbora projekta, kao i nadzora nad izgradnjom ograde proveli su uposlenici Zračne luke Mostar.

I kod navedenih transfera, Ministarstvo je samo zaprimalo izvješća o utrošku sredstava, ali nije poduzimalo nikakve mjere da provjeri navode u izvješćima glede opravdanosti trošenja istih, t.j. svrhe, namjene i prioriteta.

Osigurati dosljednu primjenu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i Zakona o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog prometa, posebice glede nadzora nad namjenskim trošenjem sredstava.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava, planirani u iznosu od 35.205.490 KM, ostvareni su u iznosu od 35.181.544 KM, od čega je za nabavku opreme planirano 81.490 KM, a ostvareno 57.534 KM.

Iznos od 35.124.000,00 KM planiran za izgradnju auto-puta, te rekonstrukciju i investicijsko održavanje regionalnih puteva, realiziran je 100 %. Obzirom da se ne radi o ulaganjima u stalna sredstva Ministarstva, navedene izdatke trebalo je planirati na poziciji kapitalnih grantova, odnosno, tekućih transfera, u ovisnosti o vrsti ulaganja.

Na zahtjev tima za reviziju prezentirano je samo izvješće o implementiranju sredstava namijenjenih za rekonstrukciju i održavanje regionalnih puteva, dok izvješće o utrošku realiziranih sredstava za izgradnju auto-puta Zenica–Sarajevo, nije prezentirano. Napominjemo da se planirana sredstva za izgradnju pomenutog auto-puta implementiraju putem Direkcije za ceste Federacije BiH, koja je i osnovana za takve namjene. Naime, Direkcija za ceste Federacije BiH osnovana je sukladno Zakonu o cestama FBiH i Zakonu o privrednim društvima, njen osnivač je Federacija BiH, a kapital iste predstavlja cestovna infrastruktura Federacije BiH. Sukladno Zakonu o cestama FBiH, Ministarstvo je prenijelo javne ovlasti iz ove oblasti na Direkciju cesta. Tako je ista, pored ostalog, odgovorna i za izgradnju i rekonstrukciju cesta. Na osnovu pojedinačnih odluka Vlade FBiH, Ministarstvo vrši prijenos odobrenih sredstava i sukladno naprijed navedenim zakonom, kao i na osnovu Odluke Vlade FBiH od 13.05.2004.godine, bilo je dužno da u okviru svojih nadležnosti prati implementiranje odobrenih projekata, vrši i upravni nadzor nad primjenom Zakona o cestama FBiH, kao i ostalih provedbenih propisa donesenih na osnovu istog zakona. Po riječima odgovornih osoba u Ministarstvu, nedovoljan broj inspektora (samo šest) glavni je razlog zašto se kontrola po ovom osnovu ne vrši u zadovoljavajućem obimu.

U konkretnom slučaju, kada je u pitanju izgradnja auto-puta Zenica-Sarajevo, dionica Visoko-Podlugovi, značajno je napomenuti da je Ministarstvo, na osnovu Odluke Vlade Federacije BiH, V broj 406/03, od 14.08.2003. godine, putem Direkcije cesta Federacije BiH, iste godine objavilo Javni poziv na prednadmetanje za predmetni projekat. Komisija za otvaranje ponuda, imenovana rješenjem ministra provela je propisanu proceduru, o čemu je sačinila zapisnik i posebno izvješće, od 30.10.2003. godine, u kojem je naručiocu, t.j. Ministarstvu predložila listu prihvatljivih ponuđača. Ponuđačima čije su prijave za prednadmetanje ocjenjene kao uspješne, upućeni su pozivi za dostavu ponuda. Pozive je uputila Direkcija cesta Federacije BiH, dana, 06.05.2004. godine. Temeljem rješenja ministra, imenovana je Komisija za otvaranje, procjenu, vrednovanje ponuda, koja je provela proceduru, o čemu je sačinila zapisnik i izvješće od 01.07.2004. godine. Nakon provedene procedure bodovanja po kriterijima utvrđenim u Dokumentima ponude, Komisija je predložila naručiocu–Ministarstvu, da poslove izvođenja radova na izgradnji pomenutog dijela auto-ceste dodijeli dvojici ponuđača, jednom ponuđaču za grupu radova A1-Trasa, a

drugom ponuđaču za grupu radova A2-Mostovi. Nakon izbora, pet ponuđača je izjavilo žalbe, koje je Federalno ministarstvo financija, kao drugostepeni organ, odbilo. Ministarstvo je sa izabranim ponuđačima zaključilo ugovore. Odobrena sredstva proračuna za izgradnju auto-puta u iznosu od 26.989.000,00 KM prenešena su na posebne transakcijske račune otvorene 15.07. i 09.10.2002.godine, kod UPI Banke. Navedeni transakcijski računi nisu iskazani u okviru Jedinog računa riznice, a ni navedena sredstva u Glavnoj knjizi Riznice. Sredstvima na transakcijskim računima raspoložu kolektivno, ministar i direktor Direkcije cesta Federacije BiH, što je utvrđeno uvidom u kartone potpisnika za raspolaganje sredstvima oba računa od 05.05.2003.godine. Kao što je već konstatirano, izvješće o trošenju sredstava sa ovih transakcijskih računa otvorenih za naprijed navedene namjene, nije prezentirano. Po mišljenju tima za reviziju, u ovom dijelu nije izvršeno razgraničenje nadležnosti i odgovornosti, posebice ako se ima u vidu činjenica da je Direkcija cesta Federacije BiH registrirana kao posebno pravno lice. Osim što je Ministarstvo i prema Zakonu o cestama Federacije Bosne i Hercegovine dužno da provodi nadzor, u konkretnom slučaju izgradnje auto-puta, ministar je donosio sve pojedinačne akte, potpisivao (i dalje potpisuje) ugovore (i anekse) i odobravao (potpisuje) naloge za plaćanje.

Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno, zaključujemo da Ministarstvo raspoložu odobrenim sredstvima za izgradnju auto-puta, a da istovremeno od strane istog, navedena sredstva nisu iskazana u financijskim izvješćima, niti su u postupku revizije prezentirana izvješća o utrošku tih sredstava.

U svezi prezentiranog Izvješća o implementiranju sredstava namijenjenih za rekonstrukciju i održavanje regionalnih puteva (Vareš-Banovići, Jajce-Dobretići, Ravno-Čepikuće, Rakitno-Jablanica, Žepa-Han-Pijesak, Čatići-Kraljava Sutjeska, Rama-Tomislavgrad i Livno-Vaganj) i Lučki most u Mostaru, treba napomenuti da je istio sačinjeno od strane ovlaštenih predstavnika Ministarstva (tri člana) dana, 06.04.2005. godine, t.j. po isteku proračunske 2004. godine. Iz izvješća je vidljivo, da su odgovorne osobe iz Ministarstva posjetile županijska resorna ministarstva zadužena za implementiranje programa, pregledali dokumentaciju za sve projekte i konstatirali slijedeće:

- Svi implementatori projekata potpisali su izjavu prilikom prijena sredstava na njihov račun, da će pri izboru izvođača radova provesti postupak sukladno Uredbi o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, da će redovito dostavljati izvješća Ministarstvu i tražiti prethodnu suglasnost za zaključenje ugovora sa najpovoljnijim ponuđačem. Međutim izuzev Zeničko-Dobojskog kantona i Hercegovačko-Neretvanske županije niti jedan drugi kanton-županija nije zatražio prethodnu suglasnost. Izvješća o implementaciji bila su neredovita ili uopće nisu dostavljani.
- Prema izvješću predstavnika Ministarstva, implementatori ovih sredstava proveli su propisanu proceduru javnog nadmetanja za izvođače radova na vlastitim projektima, kao i javno nadmetanje za nadzor nad provođenjem istih, t.j.sukladno Uredbi o postupku nabavke robe, vršenje usluga i ustupanju radova. Izuzetak je projekat rekonstrukcije puta Žepa-Han Pijesak, kod kojeg je ugovor sa izvođačem radova potpisan temeljem posebne Odluke Vlade FBiH, bez provedene procedure javne nabavke.
- Opća je konstatacija da implementiranje odobrenih sredstava na većini dionica kasni kao posljedica složene procedure ustupanja radova, kasnog ugovaranja i loših vremenskih prilika.

Predstavnici Ministarstva koji su vršili uvid u predmetnu dokumentaciju, obišli su sva gradilišta i napravili fotodokumentaciju, o čemu su sačinili Izvješće od 22.04.2005.godine. Po okončanju projekata svi implementatori su bili dužni oformiti komisije za prijam u čijem radu je trebao biti uključen i predstavnik Ministarstva

Uvidom u dokumentaciju također smo konstatirali, da su u okviru pozicije-Kapitalni izdaci, na kontu 821600 – Rekonstrukcija i investicijsko održavanje, evidentirana i sredstva za izgradnju vodovoda u Velikoj Kladaši, odobrena prema posebnoj odluci Vlade Federacije BiH («Sl. novine Federacije BiH» br: 28/04), što nije u nadležnost ovog Ministarstva.

Izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na način raspolaganja sredstvima namijenjenim za izgradnju auto-puta Zenica-Sarajevo, sačiniti izvješće i redovito izvješćivati Vladu Federacije BiH o implementiranju sredstava odobrenih proračunom za ove namjene.

Vlada Federacije BiH u okviru svojih ovlasti i nadležnosti, treba razgraničiti nadležnosti i odgovornosti po pitanju realiziranja izgradnje auto-puta Zenica-Sarajevo i precizirati nositelja aktivnosti, kao i prava korištenja i upravljanja navedenom cestom.

U sklopu obavljanja povjerenih poslova, glede vršenju nadzora, dosljedno primjenjivati Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i Zakon o cestama Federacije BiH.

Sredstva za naprijed navedene projekte, planirati na odgovarajućoj poziciji, sukladno zakonskim i podzakonskim aktima, imajući u vidu namjenu sredstava.

c) Postupanje po Uredbi o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Tim za reviziju izvršio je uvid u tendersku dokumentaciju i konstatirao, da se u svim slučajima nije postupalo sukladno Uredbi o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova, i da su napravljeni propusti. Pored ostalih javnih poziva, Ministarstvo je u 2004. godini raspisalo i objavilo i poziv za javno nadmetanje za izbor stručne institucije za obavljanje upravnog nadzora nad radom stanica za tehnički pregled. U tenderu je navedeno da se otkupnina u iznosu od 1.000,00 KM uplati na račun UG za unapređenje i razvoj tehničke ispravnosti vozila u drumskom saobraćaju, što je u suprotnosti sa Zakonom o trezoru i ostalim zakonskim i provedbenim propisima. Na raspisani javni poziv prijavilo se pet ponuđača, koji su na račun naprijed navedenog UG uplatili ukupno 5.000,00 KM. Ministarstvo se naknadno obratilo pomenutom UG, sa zahtjevom da se uplaćena sredstva doznače u proračun. Iz razgovora sa odgovornim osobama u Ministarstvu saznali smo da zbog blokiranog računa UG, nije izvršen povrat na račun proračuna. Mislimo da se navedene «greške» ni u kom slučaju ne bi smjele dešavati, a posebice ne u federalnom ministarstvu. Komisija za izbor najpovoljnijeg ponuđača provela je postupak izbora i predložila ministru da se sa firmom čija je ponuda ocijenjena kao najkvalitetnija, zaključi ugovor o prijenosu ovlaštenja za vršenje predmetnih poslova. Neovisno o prijedlogu komisije, Ministarstvo je svim ponuđačima uputilo obavjest da neće vršiti izbor najpovoljnijeg i da će javno nadmetanje poništiti. Javni poziv po istom osnovu ponovljen je 21.07.2004. godine, sa istim uvjetima kao u prvom pozivu, navodeći da se raniji poziv poništava a da se otkupnina uplati u proračun FBiH. Nakon provedene procedure na prijedlog komisije, Ministarstvo je donijelo Rješenje o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Izabran je ponuđač koji je od strane komisije i na prvom javnom pozivu ocijenjen kao najpovoljniji. Nakon podnošenja žalbi od strane dva ponuđača, Federalno ministarstvo financija je rješenje ministarstva poništilo i predmet vratilo u ponovnu proceduru. Kod odabira osiguravajuće kuće za redovito osiguranje, u Ministarstvu nije postupljeno sukladno Uredbi, već je odabrana osiguravajuća kuća sa kojom je postojala ranija suradnja.

Dosljedno i u potpunosti postupati sukladno Zakonu o javnim nabavkama u BiH.

5. ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom došli smo do zaključka, da je u Ministarstvu potrebno još više ojačati funkcioniranje sistema internih kontrola te da trebaju donijeti ostale nedostajuće interne akte, pridržavajući se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika.

U granicama svojih mogućnosti treba izvršiti popuna radnih mjesta od značaja za rad Ministarstva, naročito mjesto internog revizora i inspektora za oblasti koje nisu obuhvaćene nadzorom, a koje su po zakonu u nadležnosti ovog Ministarstva.

Smatramo da bi trebalo u što kraćem roku izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za način raspolaganja sredstvima namijenjenim za izgradnju auto-puta Zenica–Sarajevo, sačiniti izvješće i dostaviti ga Vladi Federacije BiH, koja bi trebala u okviru svojih ovlasti i nadležnosti razgraničiti, nadležnosti i odgovornost po pitanju realiziranja ovog projekta, precizirajući nositelja aktivnosti, kao i prava korištenja i upravljanja nad istim.

Svjesni smo poteškoća sa kojima se u Ministarstvu susreću. Zahvaljujemo se na izuzetno korektnoj suradnji i nadamo se da će naši nalazi pomoći u rješavanju problema, a sve u cilju postizanja transparentnosti i zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju propisanih nadležnosti i postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvješća.

6. KOMENTAR

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, očitovale se u ostavljenom roku na predmetno Izvješće, dopisom br.08-14-448-1/05, od 08.06.2005. godine. Menadžment Ministarstva složio se sa svim primjedbama iz Izvješća i izvjestio o mjerama koje su već poduzeli i koje će poduzeti, kako bi otklonili utvrđene nepravilnosti.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Vođa tima:
Dubravka S. Barbarić, dipl.oec.

UR: 008-02, 029-02 /05

5.12 FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva zdravstva**, iskazanih na stranicama od 1 do 7 na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Ministarstva zdravstva. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potvrđuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pozornost na slijedeće:
 - **sustav internih kontrola nije u cijelosti funkcionirao u svim segmentima rada Ministarstva posebno u dijelu poštivanja, Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, Zakona o izvršenju budžeta/proračuna U FBiH za 2004. godinu, Uredbe o računovodstvu što je za posljedicu imalo nepravilno evidentiranje izdataka, neobračunavanje poreza po ugovorima o djelu članovima komisija, neutvrđen jednoobrazan način izvješćivanja utroška transferiranih sredstava institucijama od značaja za Federaciju i Komisija za praćenje namjenskog trošenja ovih sredstava nije sačinila izvješće o tome,**
 - **nije vršeno tromjesečno finansijsko izvješćivanje Vlade FBiH i Federalnog ministarstva financija, o trošenju sredstava Transfera za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju u iznosu od 2.314.000 KM,**
 - **izvršenim popisom sredstava i izvora sredstava na dan 31.12. 2004. godine nisu obuhvaćena potraživanja i obveze što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH,**
4. Po našem mišljenju finansijska izvješća osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Federalnog ministarstva zdravstva, koja se završava na dan 31.12.2004. godine.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo zdravstva (u daljnjem tekstu **Ministarstvo**) je formirano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. **Ministarstvo** vrši upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblasti zdravstva a naročito poslove koji se odnose na: provođenje politike i strategije zdravstva u cjelini; razvoj i unaprijeđenje sustava zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; praćenje i provođenje federalnih zakona u oblasti zdravstva; izrada programa razvoja zdravstvene djelatnosti, te donošenje planova i programa mjera zdravstvene zaštite; međuentitetska i međukantonalna suradnja u oblasti zdravstva; koordiniranje i provedba projekata u oblasti zdravstva od značaja za Federaciju u suradnji sa međunarodnim, Vladinim i nevladinim organizacijama sukladno Ustavu BiH, a s ciljem rekonstruiranja i obnove zdravstvenog sustava; sudjelovanje u provedbi informatičkih projekata u oblasti zdravstva; osiguranje dostupnosti djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima i spriječavanje njihove zlouporabe; inspeksijski nadzor iz oblasti sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i druge poslove utvrđene zakonom.

U sastavu **Ministarstva** je Federalna uprava za zaštitu od zračenja i radiacionu sigurnost koja obavlja zaštitu od zračenja i radiacionu sigurnost, stručne i upravne poslove iz oblasti zaštite od zračenja i radiacione sigurnosti utvrđene odgovarajućim federalnim zakonom.

Unutarnje ustrojstvo i način rada **Ministarstva** utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu broj 01-37-7072/03 od 28.10.2003. godine na koje je Vlada FBiH svojim aktom broj: 650/2003 dala suglasnost. Poslovanje **Ministarstva** se odvija kroz osnovne organizacione jedinice.

Radom **Ministarstva** rukovodi ministar i odgovoran je za rad **Ministarstva**.

Sredstva za rad **Ministarstva** se osiguravaju u Federalnom Proračunu.

Broj uposlenih u **Ministarstvu**, na dan 31.12.2004. godine je 57 a Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu predviđeno je 82.

Sjedište **Ministarstva** je u Sarajevu, u ulici Titova broj 9.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Revizijom finacijskih izvješća za 2004. godinu i sukladnosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatirano je da se **Ministarstvo** nije očitivalo na preliminarno Izvješće o izvršenoj reviziji za 2003. godinu. U izvješću o izvršenoj reviziji finacijskih izvješća za 2003. godinu utvrđeni su određeni nedostaci i date su preporuke za njihovo otklanjanje. **Ministarstvo** je različito postupalo po datim preporukama.

U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: poštivanje pisanih pravila o evidentiranju i kontroli potrošenog goriva; planirana je nabava medicinskog materijala na tekućim transferima.

Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primjenjen u dijelu koji se odnosi na: poštivanje Uredbe o nabavi roba, vršenju usluga i ustupanju radova; popis imovine, potraživanja i obveza; praćenje namjenskog izvršavanja transfera institucija od značaja za Federaciju; korišćenje proračunskih sredstava samo za namjene koje su određene proračunom sukladno Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH; postupanje sa prijemom pošte sukladno vlastitom Naputku o kancelarijskom poslovanju u **Ministarstvu**.

Međutim, **Ministarstvo** nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na: način vođenja blagajničkog poslovanja; isplatu naknada članovima komisija; evidentiranje izdataka u obračunskom razdoblju u kome je obveza plaćanja i nastala sukladno Uredbi o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH; tromjesečno izvješćivanje o utrošenim sredstvima tekućih transfera (**Federalno ministarstvo financija** i Vladu FBiH).

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finacijskih izvješća je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvješća, sustava internih kontrola, računovodstvenih i finacijskih postupaka, te drugih evidencija **Ministarstva** omogući:

- izražavanje mišljenja o tome da li su finacijska izvješća pripremljena sukladno zakonskim propisima, da li su isti tačno, realno i objektivno iskazani, da li su provedene sve potrebne procedure oko trošenja proračunskih sredstava, kao i da li su se poštivale zakonske odredbe o finacijskom izvješćivanju,

- ocjena računovodstvenog sustava i sustava internih kontrola, načina njihovog uspostavljanja, funkcioniranja i njihovu osposobljenost za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima,
- davanje preporuka za daljnji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i namjensko trošenje proračunskih sredstava, kao i stvaranje uvjeta za uvođenje, primjenu i efikasan rad sustava internih kontrola.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva utvrđene su organizacijske jedinice, njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Ministarstva. Prethodnom revizijom je istaknuto da je unapređen sustav interne kontrole kao i da su donesena podzakonska akta iz oblasti reguliranja slobodne nabave roba manjih pojedinačnih vrijednosti, kontrole trošenja reprezentacije, korištenja službenih auta, pravila provođenja interne kontrole, a što se nastavilo i u 2004. godini donošenjem Naputka o kancelarijskom poslovanju i Pravilnika o internoj kontroli i internoj reviziji. Menadžment treba i dalje internu kontrolu unapređivati i proširivati na sve oblasti poslovanja Ministarstva radi cjelovitije primjene zakonskih propisa koji se odnose na Ministarstvo.

Tijekom 2004. godine nije donesen prijedlog novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva što je bila obveza.

Nakon provedene revizije financijskih izvješća za 2004. godinu utvrđeno je da sustav internih kontrola nije u cijelosti funkcionirao posebno u dijelu koji se odnosi na knjigovodstveno evidentiranje izdataka na propisanim pozicijama, kontroli trošenja proračunskih sredstava i redovitom pismenom izvješćivanju o transferima od značaja za Federaciju, pravilnom blagajničkom poslovanju, protokoliranju svih ulaznih dokumenata posebno onih koji služe za stvaranje obveza i čine knjigovodstvenu dokumentaciju.

Prema Odluci o pravilima za provođenje interne kontrole Ministarstva nastajanje izdataka predlažu rukovodioci organizacionih jedinica a konačnu odluku donosi ministar. Naputkom o kancelarijskom poslovanju Ministarstva utvrđene su procedure kretanja dokumentacije od trenutka dolaska iste u Ministarstvo, do otpreme na knjigovodstveno evidentiranje. No i pored ovakvog organiziranog sustava kontrole u 2004. godini dešavalo se da sva dokumentacija nije zavedena u knjigu protokola, da su se plaćali preko blagajne pojedinačni računi većih vrijednosti od dozvoljenih i nepotpuni i računi iz prethodne godine, a nisu ni evidentirani svi računi iz 2004. godine što znači da nije izvršeno evidentiranje svih troškova u razdoblju u kome su nastali, a posljedica je pogrešno iskazivanje pojedinih pozicija.

Da se ubrza usvajanje novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu ovog Ministarstva i da se nakon njegovog usvajanja dosljedno vrši njegova primjena.

Osigurati puni nadzor nad kretanjem dokumentacije Ministarstva, računovodstveni nadzor nad vjerodostojnim i računski točnim knjigovodstvenim ispravama u cilju točnog i pravilnog evidentiranja a time i pravilnog financijskog izvješćivanja, kao i da se kod uspostave i jačanja sustava internih kontrola Ministarstvo pridržava Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva financija.

b) Izvršenje Proračuna za 2004. godinu

Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2004. godinu za rad Ministarstva ukupno odobrena sredstva iznose 16.299.940 KM. Prema podacima iz financijskih izvješća ovog Ministarstva ukupno ostvareni izdaci su 15.320.805 KM ili 94% u odnosu na odobrena sredstva. Iako je utrošeno ukupno manje za 978.670 KM Ministarstvo je na poziciji nabava materijala za potrebe Ministarstva utrošila više 5.807 KM. Najveći dio neutrošenih sredstava odnosi se na Transfer za Federalni fond za zdravstvo u čijem sastavu djeluje Fond solidarnosti koji se finansira iz Proračuna i koji iznosi 894.781 KM.

Da se Proračunska sredstva koriste sukladno Zakonu o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH i to za namjene koje su određene Proračunom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

c) Prihod od vlastite djelatnosti u 2004. godini

Prema podacima Riznice i analitičke bruto bilace za 2004. godinu Ministarstvo je ostvarilo prihod Proračuna od vlastite djelatnosti u ukupnom iznosu od 568.408,47 KM. Prema podacima Ministarstva prihodi se ostvaruju temeljem upravnih rješavanja za :

• polaganje specijalističkih ispita	95.000 KM
• polaganje stručnih ispita za doktore medicine, stomatologije, magistre farmacije	75.900 KM
• specijalizacija stranih državljana	21.000 KM
• registracija lijekova	355.500 KM
• verifikacija rada veledrogerija i carinskih skladišta	19.000 KM
UKUPNO:	566.400 KM

U Ministarstvu se vodi pomoćna evidencija izdatih rješenja kojima prethodi izvršena uplata naknada za rješavanje sukladno postojećoj zakonskoj regulativi iz ove oblasti. Uplate se vrše na Jedinstveni račun riznice čije usuglašenje se vrši ali ne redovito uz konstataciju da je evidentirano neznatno odstupanje.

Da se sukladno Zakonu o riznici prihodi od sopstvene djelatnosti svakodnevno usklađuju sa riznicom Ministarstva financija.

d) Tekući rashodi u 2004. godinu

Izdaci za bruto plaće u 2004. godini iskazani su u iznosu 1.068.887 KM ili 99,97% od rebalansom predviđenog iznosa. Proračunom predviđena sredstva su se odnosila na 59 uposlenih a broj uposlenih na bazi sati rada je 56. Tijekom godine vršena je unutarnja preraspodjela proračunskih sredstava u iznosu od 7.700 KM, kao i preraspodjela od drugih proračunskih korisnika u iznosu od 9.950 KM. Konačnim rebalansom proračuna za ovu namjenu predviđeno je dodatnih 57.500 KM.

Izdaci za materijal i usluge u financijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 1.638.108 KM ili 98,44% u odnosu na sredstva odobrena Proračunom od čega se za nabavu medicinskog materijala odnosi 1.256.429 KM, a ostatak u iznosu od 381.679 KM čini izdatak Ministarstva.

Nabava medicinskog materijala se odnosi na nabavu cjepiva prema prijedlogu Zavoda za javno zdravstvo koja je izvršena u dva navrata putem Javnog poziva. Revizijom je utvrđeno da su ispoštovane odredbe Uredbe o javnim nabavama uz stručno mišljenje o kvlitetu Neovisnog savjetodavnog odbora za Program obvezne imunizacije. Ugovorena je veća vrijednost nabave u odnosu na Proračunom planirana sredstva u visini od 119.000 KM i dnose se na 2005. godinu. Proračunom za 2004. godinu ova sredstva su planirana na poziciji izdataka Ministarstva a ne na poziciji tekućih transfera, kako je to postojećom zakonskom regulativom predviđeno.

Proračunska sredstva planirati prema namjeni i na propisanim pozicijama sukladno postojećim zakonskim i podzakonskim aktima, da se sredstva troše do visine utvrđene Proračunom u njegovom Posebnom dijelu kao ida se nestvaraju obveze veće od dozvoljenih.

U ukupnim izdacima Ministarstva u visini od 381.679 KM najveći izdatak čine: izdaci za stručno usavršavanje 115.623 KM; ostale nespomenute usluge i autorski honorari 68.047 KM; izdaci za telefon 51.286 KM; unajmljivanje imovine i opreme 31.736 KM; usluge javnog informiranja 26.873 KM, dnevnice za službena putovanja 23.793 KM itd.

Revizijom je utvrđeno da su na poziciji izdataka za stručno usavršavanje evidentirani izdaci koje Ministarstvo plaća kliničkim centrima za specijalistički staž specijalizanata koji se stručno usavršavaju kao i izdaci članovima komisija za polaganje specijalističkih ispita u oblasti zdravstva. Na naknade članovima komisije nije obračunavan porez na promet usluga.

Na ostalim nespomenutim uslugama i autorskim honorarima evidentiran je izdatak (13.552 KM) na ime provizije banci po projektima «Bolnice 1997» i «Domovi zdravlja 1997 i 1998», nastali temeljem urgencije Federalnog ministarstva financija i Ministarstva financija BiH a odnosi se na proviziju banke po projektima koje je financirala Vlada Japana. Uz nalog Federalnog ministarstva financija za knjiženje nije priložen obračun izraženog dugovanja kao ni dokaz da se ovo dugovanje odnosi na Ministarstvo.

Na ovoj poziciji evidentirane su naknade za rad komisija koje rade na upravnom rješavanju iz nadležnosti Ministarstva. Rješenjem utvrđena visina naknade članovima pojedinih komisija se u nekim slučajevima ne može pokriti iz propisanih naknada koje uplaćuju stranke za te namjene. Također, ugovoreni izdaci za troškove rada pojedinih članova komisija su evidentirani na poziciji dnevnica za službena putovanja uposlenika a ne na poziciji

ugovorenih usluga. Revizijom je utvrđeno da su na ovoj poziciji evidentirani izdaci temeljem faktura koje nisu protokolirane.

Na isplaćene naknade članovima komisija obračunavati sve pripadajuće poreze i doprinose i ukupne izdatke po ovom osnovu nadoknađivati iz sredstava koje uplaćuju stranke za te namjene.

Da se financijske promjene odnosno transakcije evidentiraju neposredno na propisanim pozicijama, a na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

e) *Tekući transferi*

Ukupni tekući transferi iskazani u financijskim izvješćima su 12.599.194 KM ili 93,12% u odnosu na Proračunom odobrena sredstva, a odnose se na:

Transfere za institucije od značaja za Federaciju	1.914.000 KM
Transfer za obvezno psihijatrijsko liječenje	126.422 KM
Transfer za Federalni fond za zdravstvo	9.533.075 KM
Transfer za zavod za transfuzijsku medicinu	479.297 KM
Transfer za Opću bolnicu Sanski Most	300.000 KM
Transfer za Dom zdravlja Velika Kladuša	100.000 KM
Transfer za liječenje od tuberkuloze neosiguranih osoba	56.399 KM
Transfer za programe nevladinih organizacija	90.000 KM

Transferi za institucije od značaja za Federaciju u visini od 1.914.000 KM su realizirani sukladno Odluci Vlade FBiH broj:286/04 od 17.6.2004. godine. Prijedlog Vladi FBiH za ove transfere je pripremlilo Ministarstvo temeljem zaprimljenih zahtjeva zdravstvenih institucija od značaja za Federaciju. Prema ovoj Odluci sredstva su transferirana kliničkim centrima u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Bihaću. Sukladno Odluci Vlade Ministarstvo je donijelo pojedinačna rješenja o isplati pomenutih sredstava uz obvezu izvješćivanja Ministarstva o utrošku sredstava sukladno ranije dostavljenim programima. Naprijed navedeni transferi su na različite načine pravdani, obzirom da Ministarstvo nije sačinilo pisane procedure o načinu izvješćivanja utrošenih sredstava dobivenih iz Proračuna FBiH.

Obveza Ministarstva je bila formirati Komisiju koja će pratiti namjenski utrošak sredstava i tromjesečno izvješćivati Vladu FBiH i Federalno ministarstvo financija o utrošenim sredstvima.

Ministar je svojim rješenjem Broj 01-37-6814/03. od 16.10.2003. godine imenovao Komisiju sa zadatkom da prati namjenski utrošak tekućih transfera za zdravstvene ustanove. Od strane Ministarstva nije dostavljena dokumentacija koja potvrđuje da je Komisija sačinila Izvješće o kontroli namjenskog utroška ovih sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo utvrdi jednoobrazan način izvješćivanja utroška transferiranih sredstava, osigura povratne informacije o utrošku tih sredstava i sukladno važećoj regulativi izvješćiva Vladu FBiH i Federalno ministarstvo financija o istom.

Osigurati izradu Izvješća Komisije o kontroli namjenskog utroška transferiranih sredstava institucijama od značaja za Federaciju.

Transfer za obvezno psihijatrijsko liječenje od 126.422 KM i transfer za liječenje od tuberkuloze neosiguranih osoba u iznosu od 56.399 KM su izdaci koji proizilaze iz Zakona o zdravstvenom osiguranju u dijelu zdravstvena zaštita zaraznih bolesti i duševnih bolesnika. Ovi transferi se realiziraju temeljem ispostavljenih faktura zdravstvenih ustanova gdje se na osnovu ispostavljenih sudskih rješenja i konstatiranih dijagnoza zbrinjavaju ovi bolesnici

Transfer za Federalni fond za zdravstvo u iznosu od 9.533.075 KM ili 91% u odnosu na plan Proračuna FBiH za 2004. godinu se odnose za sufinansiranje zdravstvenih usluga prioritetnih vertikalnih programa zdravstvene zaštite Federalnog fonda solidarnosti. Iz ovog Fonda financiraju se liječenja najtežih oboljenja (kemodijaliza, maligna oboljenja, dječija onkologija, neurokirurgija itd.). Sredstva se transferiraju mjesečno Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH. Postojećom zakonskom regulativom iznos ovog transfera bi trebao biti znatno veći od navedenog. Revizijom je utvrđeno da se za ove namjene sredstva doznačavaju neredovno i manja su u odnosu na Proračun.

Potrebno je pravovremeno i prema planu Proračuna doznačavati transfere Federalnom fondu za zdravstvo, kako bi isti mogao nesmetano obavljati svoju funkciju.

Transfer za zavod za transfuzijsku medicinu u iznosu od 479.297 KM ili 100% u odnosu na plan Proračuna FBiH za 2004. godinu i služi za sufinanciranje osnovne djelatnosti ovog Zavoda.

Transferi za Opću bolnicu Sanski Most i Dom zdravlja Velika Kladuša u iznosu od 400.000 KM ili 100% u odnosu na plan Proračuna za 2004. godinu su amandmanskim putem uvršćeni u Proračun za 2004. godinu. Dom zdravlja Velika Kladuša je na ime pravdanja utrošenih sredstava dostavila samo specifikaciju utrošenih sredstava bez priloženih ugovora i faktura, a pravdanje utroška transferiranih sredstava za Opću bolnicu Sanski Most izvršila je Općinska služba općine putem specifikacije radova i kopija uplatnica ali bez faktura i ugovora. Tijekom revizije konstatirano je da je Opća bolnica Sanski Most u izgradnji i da aktivnostima rukovodi Odbor za izgradnju.

Potrebno je da se i ovi transferi planiraju na poziciji transferi od značaja za Federaciju, kao i da se naisti način osiguraju povratne informacije o utrošku ovih sredstava.

Transfer za programe nevladinih organizacija u iznosu od 90.000 KM ili 99% u odnosu na plan Proračuna za 2004. godinu je realiziran temeljem Javnog poziva, predočenih programa utroška sredstava udruženja i po propisanim kriterijima. Sredstva su dobila 22 registrirana udruženja bolesnika.

f) Kratkoročna potraživanja i obveze

U financijskim izvješćima u bilanci stanja na dan 31.12.2004. godine iskazani su kratkoročni plasmani u ukupnoj vrijednosti od 211.975 KM a odnose se na stanje novčanih sredstava na računima Hercegovačke banke i nisu popisom obuhvaćeni. U 2004. godini izvršeno je usuglašavanje stanja blokiranih računa proračunskih korisnika kod Hercegovačke banke. Prema ovom usuglašavanju preuzeti su izvodi od 03.4. i 04.4.2001. godine i po nalogu Federalnog ministarstva financija izvršeno je evidentiranje prometa ovih izvoda, čime je smanjena ukupna vrijednost blokiranih novčanih sredstava za iznos od 9.114,52 KM na teret financijskog rezultata.

Uvidom u poslovanje blagajne konstatirano je da: se blagajna o svim uplatama i isplatama nije vodila na propisan način a ni u dane kada je bila promjena u blagajni. U blagajni se nisu isplaćivali pojedinačni računi, nego su u vrijeme isplate po istoj vrsti zbrajani i isplaćivani. Jedan broj računa (reprezentacije) isplaćivan je u većem iznosu od dozvoljenog kao i da su pojedini računi plaćeni putem blagajne bili nepotpuni. Iz raspoložive dokumentacije može se zaključiti da Ministarstvo nije na vrijeme podnosilo zahtjeve riznici za novčanim sredstvima radi čega se i dešavalo da se kasni u isplatama putem blagajne.

Blagajničko poslovanje voditi sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH, Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i dosljedno se pridržavati Odluke o blagajničkom poslovanju

Na dan 31.12.2004. godine u bilanci stanja iskazane su kratkoročne obveze i razgraničenja u ukupnom iznosu od 3.573.903 KM i nisu popisom obuhvaćene, a sastoje se od:

• Kratkoročnih tekućih obveza	3.484.383 KM
• Obveza prema djelatnicima	89.520 KM

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju kratkoročnih tekućih obveza na dan 31.12.2004. godine vidljivo je da se ove obveze najvećim dijelom odnose na redovne transfere Zavodu zdravstvenog osiguranje i reosiguranja iz 2003. i 2004. godine u visini od 2.509.922,50 KM i. Transfere institucijama od značaja za Federaciju iz 2004. godine u visini od 874.456 KM.

Komisije za popis imovine i sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obveza izvršile su popis, sačinile zapisnike na temelju kojih je donesena Odluka o usvajanju Izvješća o izvršenom popisu imovine i sitnog inventara i popisu blagajne na dan 31.12. 2004. godine. Ministar je na temelju podnesenog Izvješća o popisu donio Odluku o usvajanju popisa sredstava i sitnog inventara, Odluku o rashodu stalnih sredstava i sitnog inventara.

Popis sredstava i izvora sredstava vršiti sukladno Zakonu o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.

g) Ostali nalazi

IT sistem

Ministarstvo nema vlastitu radnu stanicu a evidentiranje financijskih transakcija u sustav Federalne riznice vrše uposlenici Federalnog ministarstva financija na temelju naloga koje popunjavaju uposlenici ovog Ministarstva, uz odgovarajuće sisteme internih kontrola.

Radi uvezivanja zdravstvenih institucija na teritoriju FBiH u jedinstven informacijski sustav, Ministarstvo je, po projektu «Osnovne bolničke službe», podprojekt «Informatički sustav zdravstvenog osiguranja», u ranijem razdoblju preuzelo hardver i softver koji ni u 2004. godini nije stavljen u funkciju a nije prezentirana relevantna dokumentacija na temelju koje bi se moglo utvrditi pravo raspolaganja. Ova oprema nije knjigovodstveno evidentirana.

Ministarstvo u suradnji sa ostalim zdravstvenim institucijama koje su sudjelovale u realizaciji Podprojekta, treba izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za Podprojekt i poduzeti adekvatne mjere na okončanju aktivnosti na realizaciji započetog programa.

Potrebno je utvrditi vlasništvo nad hardverom i softverom i pravilno evidentirati stalna sredstva u Ministarstvu.

Podračun

Na prijedlog ministra Vlada FBiH je Odlukom broj: 3/04. od 12.01.2004. godine utemeljila Jedinicu za implementaciju projekta tehničke pomoći za socijalno osiguranje (SITAP). Ova jedinica ima svojstvo pravnog lica a Odlukom je definiran djelokrug njenih aktivnosti I način rukovođenja, a nadzor nad njenim radom provodi federalni ministar zdravstva. Ova Jedinica (SITAP) je početkom ožujka 2004. godine uputila Federalnom ministarstvu financija zahtijev za otvaranje transakcijskih računa na temelju čega su računi i otvoreni. Vodi se posebna evidencija o promjenama na ovim računima a bilanca stanja se sačinjava u formatu propisanom od strane Svjetske banke. Ministarstvo financija – odnosno Jedinica za koordinaciju Projekta pri Ministarstvu financija je propisala oblik izvješćivanja koje im je upućivao SITAP u elektronskoj formi. Reviziju Projekta obavlja neovisna revizorska kuća koju je odabralo Federalno ministarstvo financija.

5. ZAKLJUČAK

U cilju sagledavanja zakonitosti rada Ministarstva, uspješnosti i efikasnosti realizacije osnovnih zadataka utvrđenih aktom o osnivanju, izvršenju Proračuna, cijeneći postojeće okruženje, izvršenom revizijom financijskih izvješća za 2004. godinu konstatirano je da jedan dio zadataka nije ostvaren na zadovoljavajućoj razini iako je tijekom prethodnih revizija ukazivano na to i davane preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Imajući u vidu da su aktivnosti iz oblasti zdravstva izravno vezane za nadležnost većeg broja zdravstvenih institucija sa razine FBiH kao i više institucija na kantonalnim razinama ukazujemo, da je za razvoj zdravstvene zaštite uopće jako bitna kako horizontalna tako i vertikalna suradnja svih institucija u oblasti zdravstva.

Ministarstvo treba u suglasnosti sa ostalim zdravstvenim institucijama Federacije intenzivirati aktivnosti na njihovom uvezivanju u jedinstven informacijski sustav zdravstvenog osiguranja, u cilju razmjenjivanja informacija iz oblasti zdravstva i korištenja svih ostalih pogodnosti koje može ponuditi ovakav vid suradnje.

Ističe se, da su donesenim pisanim procedurama i njihovom primjenom osigurane efikasne računovodstvene kontrole i dio uočenih propusta u ovoj oblasti iz ranijeg razdoblja otklonjen tijekom 2004. godine.

I u ovom izvješću o obavljenoj reviziji menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti u cilju otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sustava internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti financijskih izvješća.

6. KOMENTAR:

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo zdravstva se očitovalo na Izvješće o reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine. Na dva nalaza nisu data adekvatna obrazloženja niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi mogla uticati na promjenu sadržaja nalaza. Ostale nalaze Ministarstvo je prihvatilo i pristupilo realizaciji istih uz obavještenje da će se pridržavati i svih ostalih primjedbi i sugestija.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Tim:
Nusreta Hadžimustafić, dipl. ecc.
Danko Buhač, dipl. ecc.

UR: 022-2, 026-02/05

**5.13 FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I
ŠUMARSTVA**

MENADŽMENTU

FEDERALNOG MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, a sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl. novine FBiH», broj: 48/99) i INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako, da pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i jesu li finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, skrećemo pozornost na slijedeće:
 - **Nedovoljno funkcioniranje sistema internih kontrola, posebice u dijelu koji se odnosi na izradu i prezentiranje kvartalnih izvješća o utrošku sredstava transfera, što su bili u obvezi sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH za 2004.godinu.**
 - **Nepostupanje sukladno Uredbi o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, kod izrade projekta «Srednjoročna strategija razvoja poljoprivrednog sektora FBiH».**
4. Po našem mišljenju, a na osnovu provedene revizije, **osim za napomene u točki 3, finansijska izvješća Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Ministarstva, na dan 31.12.2004. godine.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA NA DAN 31.12.2004. GODINE**1. UVOD**

Na osnovu ovlaštenja, a sukladno Zakonu o reviziji proračuna u FBiH, obavljena je revizija finansijskih izvješća Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo) za 2004. godinu. Ministarstvo je osnovano sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl.novine FBiH» br: 19/03) i vrši upravne, stručne, normativno-pravne i druge poslove utvrđene Zakonom, koji se odnose na nadležnost Federacije iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Poslovi iz djelokruga Ministarstva, sukladno Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i izmjenama i dopunama istog, vrše se u okviru osnovnih organizacijskih jedinica: Kabinet ministra, Sektor za poljoprivredu, Sektor za veterinarstvo, Sektor za vodoprivredu, Sektor za šumarstvo, Poljoprivredni inspektorat, Veterinarski inspektorat, Vodoprivredni inspektorat, Šumarski inspektorat i Odjeljenje za opće i pravne poslove.

U sastavu ministarstva nalazi se i Federalna uprava za šumarstvo .

Ukupan broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2004. godine bio je 87.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Maršala Tita broj 15.

2. OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvješća za 2004. godinu, konstatirali smo da su u Ministarstvu postupili po preporukama koje su navedene u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2003. godinu, i tijekom 2004. godine donijeli slijedeće akte: Uputstvo o prijemu, evidentiranju, signiranju i raspoređivanju pošte i internoj kontroli, Pravilnik o radu stručnog kolegija, Pravilnik o korištenju sredstava reprezentacije, Pravilnik o popisu i Pravilnik o načinu korištenja službenih vozila. Doneseni su plan i program aktivnosti za provođenje preporuka, ostvaren je monitoring nad provođenjem preporuka i sačinjeno izvješće o tim aktivnostima. Nedostaci koji još nisu otklonjeni po preporukama tima za reviziju, odnose se na nepoštivanje Pravilnika o načinu uporabe službenih vozila, te nedonošenje Naputka o načinu korištenja mobilnih telefona i Pravilnika o stručnom obrazovanju.

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvješća je, da se utvrdi, jesu li finansijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno važećoj zakonskoj regulativi, kao i da se da ocjena računovodstvenog sustava, t.j. je li sustav internih kontrola postavljen za sprečavanje i otkrivanje pogrešnog prikazivanja finansijskog položaja Ministarstva. Sistemom uzorka utvrditi će se osnovanost i dokumentiranost trošenja proračunskih sredstava i utvrditi jesu li poduzete sve mjere za realno planiranje, osiguranje ubiranja i evidentiranje vlastitih prihoda, te je li se korištenje javnih prihoda vršilo po propisanim ovlaštenjima i za utvrđene namjene. Cilj revizije je postizanje potpune transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javne odgovornosti menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva i preporuka iz prethodne revizije. Cilj revizije je i provjera sustava internih kontrola, t.j. pružaju li one dovoljan nadzor u upravljanu javnim sredstvima i koliko je sustav efikasan da spriječi i otkloni pogreške.

4. NALAZI I PREPORUKE*a) Menadžment i sustav internih kontrola*

Revizorski tim je izvršio procjenu, pomaže li sustav internih kontrola u zaštiti imovine i resursa, osigurava li točnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija kao i pouzdanost finansijskih izvješća. Konstatirali smo da je postignut značajan napredak u sustavu internih kontrola, ali i dalje treba raditi i konstantno doradivati pretpostavke za jačanje istih, dosljedno provodeći smjernice i zaključke Vlade FBiH i Federalnog ministarstva financija.

Ministarstvo je dužno da vodi računa o trošenju odobrenih sredstava, posebice sredstava za transfere i da sačinjava tromjesečna izvješća o utrošku istih. Pravovremena i kvalitetna izvješća doprinijela bi boljem shvatanju važnosti oblasti u kojoj je ovo Ministarstvo nadležno.

Menadžment ministarstva nije donio pisane procedure kojim bi obvezali sektore Ministarstva, da na propisan način, kvartalno izvješćuju o utrošku sredstava u sektorima, posebice kada su u pitanju projekti koji se implementiraju putem istih, a što je propisano Zakonom o izvršavanju proračuna u FBiH i pojedinačnim odlukama Vlade FBiH. U Ministarstvu nisu donesene ni pisane procedure prema kojima bi resorni inspektorati sačinjavali izvješća o inspekciji iz domena svog rada, a što je propisano i u članu 39. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji. Izvješća, i kvartalna i godišnja treba da, uz tabelarni prikaz, sadržavaju i podrobna objašnjenja za sve utroške. Temeljem tih izvješća mogu se onda praviti kvalitetni planovi i proračunski zahtjevi. Posebice treba naglasiti da se ti planovi moraju donijeti na vrijeme, računajući pri tom da se fiskalna i poljoprivredna godina ne poklapaju.

Menadžment je odgovoran za sve radnje u svezi planiranja i izvršenja proračuna. Važećim Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji koji do okončanja revizije nije bio usklađen sa Zakonom o državnoj službi, samo su djelomično opisani ovi poslovi. Radna mjesta koja se odnose na planiranje i analizu izvršenja proračuna nisu popunjena, tako da iste obnaša v.d.šefa računovodstva. Iako je doneseno više internih akata, pored ostalih i Uputstvo o prijemu, signiranju i raspoređivanju pošte i internoj kontroli, u Ministarstvu ne postoje sve potrebne pisane procedure, smjernice i metodologija izrade plana proračuna. Postavljanje realnih planskih zahtjeva utemeljenih na dobrim i sveobuhvatnim analizama uveliko bi doprinijelo boljem poslovanju i izvršenju zadataka zbog kojih je ministarstvo i osnovano.

Ministarstvo je dužno voditi pomoćnu evidenciju ostvarenih vlastitih prihoda i od Riznice redovito tražiti podatke o uplatama, radi praćenja i usaglašavanja istih. Stoga Odjel računovodstva treba da ustroji jedinstvenu evidenciju vlastitih prihoda, temeljem podataka koje dobije od sektora i da češće kontaktira sa Riznicom, kako bi redovito sravnjavali svoje pomoćne evidencije sa glavnom knjigom, sukladno Naputku o izvršavanju proračuna sa jedinstvenog računa Riznice.

Nakon obavljenog godišnjeg popisa, nije formirana komisija za rashod, koja na prijedlog komisije za popis treba da realizira rashod opreme predložene za otpis.

U tijeku 2004. godine odobrena su sredstva za stručno usavršavanje za tri uposlena djelatnika, ali bez javnog (internog) oglašavanja. Stoga je neophodno donijeti i Pravilnik o stručnom usavršavanju sa kriterijima.

Istaknuli bi i rad raznih komisija koje ovo Ministarstvo formira, jer je prema utvrđenim nadležnostima isto bilo obrađivač niza zakonskih propisa, a koji se kao lex specialis primjenjuju u oblastima iz nadležnosti istog. Smatramo da, ukoliko u tim komisijama uposlenici iz Ministarstva svoj rad obavljaju tijekom radnog vremena, u tom slučaju isti nemaju pravo na naknade. Stoga je u cilju transparentnosti potrebno, da se preispita rad komisija, a da se naknade uposlenih za rad u komisijama, evidentiraju u sklopu naknada troškova uposlenih.

U Ministarstvu se nije dosljedno provodio ni Zaključak Vlade u svezi ograničenja troškova mobilnih i fiksnih telefona, a ni interni Pravilnik o uporabi službenih vozila, jer se nije vodila evidencija o potrošnji goriva po pređenom kilometru.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog izvješćivanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, u svim segmentima poslovanja Ministarstva. Prilikom uspostave takvog sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva financija i sukladno tome donijeti nedostajuće akte, a dosljedno provoditi postojeće.

b) Izvršenje proračuna za 2004.godinu

Novi Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, koji je donesen i koji se primjenjuje u 2004. godini ("Sl.novine FBiH" br: 28/04), omogućio je kvalitetniju i blagovremenu pripremu odluka i naputaka za realiziranje plasmana sredstava za podrške u ovom sektoru. Istim Zakonom predviđeno je značajno izdvajanje za podrške u poljoprivredi, u iznosu od 3% od ukupnih sredstava Proračuna FBiH.

Pored prihoda iz Proračuna, Ministarstvo ostvaruje značajne prihode i obavljenjem vlastite djelatnosti, i to u oblasti šumarstva, veterinarstva i vodoprivrede, sukladno zakonima koji reguliraju navedene oblasti. Međutim prelaskom na trezorski način poslovanja, interes za ostvarivanje vlastitih prihoda, kao i

evidentiranje istih je zanemaren, jer je konstatirano da sektori koji ostvaruju prihode ne vode evidenciju istih, niti se na razini Ministarstva vodi evidencija, iz koje bi se mogla vidjeti struktura ostvarenih prihoda U 2004.godini, u knjigovodstvu Ministarstva je evidentirano 104.703,00 KM vlastitih prihoda, ali timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se moglo vidjeti po kojem osnovu su isti evidentirani. To je posebice važno, obzirom, da se različite stručne komisije financiraju upravo iz ostvarenih vlastitih prihoda. Stoga je potrebna veća suradnja sektora koji ostvaruju vlastite prihode, sa računovodstvom, ali isto tako i računovodstva sa Riznicom.

Proračunom za 2004. godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 28.249.730,00 KM .Međutim, obzirom da punjenje Proračuna nije išlo predviđenim tijekom, Ministarstvu su doznačena znatno manja sredstva od ranije utvrđenih.

Izmjenama i dopunama Proračuna Federacije BiH za 2004.godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od **20.421.766,00 KM**, a ista su realizirana u iznosu od **20.246.468,20 KM** od čega su izdaci za tekuće rashode iznosili 2.534.255,19 KM. Uvidom u dokumentaciju odabranu metodom uzorka, a koja se odnosi na obračun i isplatu plaća i naknada, nismo konstatirali nepravilnosti.U Ministarstvu su postupili po preporukama iz prethodne revizije, pa su i evidencije nazočnosti na poslu od III mjeseca 2004. godine potpune, uredne i ažurne.

Međutim, nije se vršilo ocjenjivanje djelatnika, a samim tim nije bilo niti unapređenja, sukladno odredbama članka 49. do 59. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i odredbama članka 6. važećeg Pravilnika o plaćama.

Vršiti ocjenjivanje djelatnika sukladno važećoj zakonskoj regulativi i pravilniku o plaćama .

Pregledom značajnijih stavki izdataka za materijal i usluge, konstatirali smo da su u Ministarstvu na ime **troškova za PTT usluge** potrošili 81.496,76 KM.U Ministarstvu ne postoji Uputstvo o korištenju mobilnih i fiksnih telefona, kojim bi se sukladno Zaključku Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja telefonskih usluga regulirali ovi troškovi. Iako se samo Ministru plaćaju troškovi mobilnog telefona, trebalo bi donijeti interni akt o načinu reguliranja ovih troškova.

Donijeti interni akt o uporabi fiksnih i mobilnih telefona, sukladno Zaključku Vlade FBiH i prekomjernu potrošnju refundirati.

Kada su u pitanju **izdaci za usluge prijevoza i goriva**, koji iznose 43.421,60 KM, konstatirali smo da su u Ministarstvu donijeli Pravilnik o uporabi službenih vozila u kolovozu 2004.godine, kojim je reguliran način zaduživanja i razduživanja putnih naloga i pravdanje potrošnje goriva. Međutim, ne postupa se sukladno Pravilniku, jer se ne vodi evidencija potrošnje goriva po vozilima i pređenim kilometrima, kao ni potrošnja maziva i ostalih troškova održavanja (usluga i rezervnih dijelova) po vozilima .

Dosljedno provoditi Pravilnik o korištenju službenih vozila.

Ugovorene usluge ostvarene su u iznosu od 96.165,71 KM što je u odnosu na plan od 113.610,00 KM izvršenje 85%. U okviru pozicije «Ugovorene usluge» evidentirane su i isplate **naknada za rad u stručnim komisijama** u iznosu od 27.856,00 KM. Za rad u komisijama angažirani su kako zaposlenici Ministarstva, tako i spoljnji suradnici. Komisije su formirane na temelju rješenja ministra i sa svakim članom komisije sklopljen je ugovor o povremenim i privremenim poslovima. Sa spoljnjim suradnicima zaključeni su ugovori o djelu i plaćeni su pripadajući porezi, sukladno zakonskim propisima. Ministarstvo je u 2004. godini postupilo po preporuci Ureda za reviziju, te je isplate naknada za rad u komisijama reguliralo internim aktom, odnosno, rješenjima koja je donio ministar.

Proračunom za 2004.godinu na poziciji «**Tekući transferi**» planiran je iznos od **25.300.000,00 KM**,od čega se na transfere za poljoprivredu odnosilo 23.000.000,00 KM, za šumarstvo 1.300.000,00 KM i za veterinarstvo 1.000.000,00 KM. Međutim, kako punjenje Proračuna nije išlo zadovoljavajućim tijekom, Izmjenama i dopunama Proračuna za 2004.godinu, ranije odobrena sredstva na poziciji «Tekući transferi» smanjena su na **17.610.259,00 KM**, i raspoređena su na slijedeći način: Transfer za poljoprivredu 15.749.612,00 KM; Transfer za pošumljavanje 1.155.000,00 KM i Transfer za veterinarstvo 705.647,00 KM. Za vodoprivredu nisu odobrena sredstva.

«**Transferi za poljoprivredu**» realizirani su u iznosu od 15.693.284,00 KM, po Programu i sukladno kriterijima datim uz Program, a na koji je Vlada FBiH dala suglasnost, i to posebnom Odlukom br: V 241/04, od 27.svibnja 2004.godine («Sl.novine FBiH» br: 32/04). Pripremne radnje za izradu ovog Programa, zbog specifičnosti namjene i zbog velikog broja korisnika ovih sredstava, trajale su oko četiri mjeseca. Pri tom su prikupljena mišljenja od velikog broja udruga proizvođača, komora, stručnih institucija, nadležnih županijskih ministarstava.,

održan veliki broj sastanaka, a sve u cilju usaglašavanja stavova i razmatranja primjedbi. Pri svemu se moralo imati u vidu i potreba za određenim strateškim proizvodnjama za područje cijele Federacije Bosne i Hercegovine. Programom je predviđeno, da se od odobrenih sredstava izmire i obveze prenesene iz prethodnog perioda, u iznosu od 5.503.388,00 KM, što je i učinjeno već u prvom dijelu godine. Preostala sredstva, raspoređena su na slijedeći način:

• Stočarstvo	10.171.705,63 KM
• Ratarstvo sa povrtlarstvom	2.875.662,33 KM
• Voćarstvo sa vinogradarstvom	2.022.049,45 KM
• Subvencioniranje kamata za invest.kredite	60.064,97 KM
• Projekti, nove tehnologije	583.890,00 KM

Kada je u pitanju dodjela sredstava za novčane poticaje, bilo da se radi o otkupu mlijeka, duhana, poticaju za vinogradarstvo i sl., prikupljanje zahtjeva i dokumentacije potrebne za dodjelu sredstava je u nadležnosti županija. U svezi sa tim konstatirano je da ovlaštena lica Ministarstva, sukladno važećim propisima, vrše kontrolu prikupljenih zahtjeva u županijskim ministarstvima, ali zbog velikog broja korisnika i nedovoljnog broja ljudi u Sektoru poljoprivrede (inspektora), nije moguće provjeriti sve korisnike.

Sa pozicije «Ostale podrške» financirali su se troškovi subvencioniranja kamata za kredite u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za one korisnike koji redovito izmiruju svoje obveze. Financirani su i programi-projekti koje podnose znanstvene i stručne institucije, a koje Ministarstvo odobrava., te posebni programi zaštite bilja i životinja, propisani zakonom.

Izrada projekta «Strategija srednjoročnog razvoja », za koji je utrošeno 126.500,00 KM, ustupljena je Poljoprivrednom fakultetu u Sarajevu, bez provođenja procedura propisanih Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Preko ove pozicije Vlada FBiH je iz sredstava tekuće rezerve izdvojila iznos od 200.000,00 KM za poljoprivrednike sa područja Popova polja, za saniranje posljedica poplave.

Uvidom u Izvješće analize raspoloživih sredstava, nismo mogli potvrditi utrošena sredstva za transfer za poljoprivredu, jer je u tom izvješću dat jedinstven iznos za transfer veterinarstva i poljoprivrede.

Proračunom za 2004.godinu, sredstva na poziciji «**Transfer za šumarstvo**» planirana su u iznosu od 1.300.000,00 KM, i to za slijedeće namjene: Sredstva za pošumljavanje u iznosu od 1.000.000,00 KM te sredstva za projekte od vitalnog interesa za šumarstvo FBiH u iznosu od 300.000,00 KM. Rebalansom je taj iznos smanjen na 1.155.000,00 KM, a izvršenje od 1.071.189,00 KM predstavlja 93% od planiranog.

Ministarstvo je dužno nadgledati implementiranje Zakona o šumama na teritoriju Federacije i podnositi tromjesečna izvješća Federalnom ministarstvu financija o utrošku sredstava. Međutim, konstatirano je da se dinamika izvješćivanja nije poštivala, jer su izvješće pravili na kraju godine.

Sredstva za pošumljavanje doznavačavaju se korisnicima (županijskim šumsko gospodarskim društvima, koji se kandidiraju preko nadležnih županijskih ministarstava), po programu i sukladno kriterijima datim uz program, za koji je Federalno ministarstvo financija dalo suglasnost br.06-14-3665/04-A-K od 11.05.2004. godine. Federalni ministar ugovorom prenosi poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na županijska ministarstva, odnosno, na šumsko privredna poduzeća. Superviziju izvršenih radova na terenu, a po završetku istih vršila je Federalna uprava za šumarstvo zajedno sa Federalnom šumarskom inspekcijom. Tijekom 2004.godine aktivnosti na implementiranju navedenog zakona nisu bile privedene kraju na cijelom teritoriju Federacije. Sektor šumarstva, zajedno sa Federalnom šumskom upravom, vršio je nadzor nad primjenom zakona i propisa, donesenih temeljem istog, u onolikoj mjeri koliko je broj uposlenih inspektora omogućavao.

Kad je u pitanju pozicija «Transferi za vodoprivredu», Ministarstvo je za financiranje projekata iz ovog sektora uputilo proračunski zahtjev u iznosu od 2.840.000,00 KM. Zahtjev je i pismeno obrazložen, a utemeljen je na Zakonu o vodama i Programu dovođenja u funkciju zaštitnih vodoprivrednih objekata za 2002-2004.godinu. Iako je po Zakonu o vodama, Vlada FBiH dužna da izdvaja sredstva za izvođenje radova i nabavku opreme za dovođenje u funkciju postojećeg sistema obrane od poplava, proračunom nisu odobrena sredstva za ove transfere. Iz razgovora sa odgovornim osobama i prezentiranog izvješća, doznali smo da je sektor obavljao rad u okviru svoje nadležnosti, t.j.vršio je upravni nadzor nad sprovođenjem Zakona o vodama, kao i upravni nadzor nad javnim poduzećima za vodna područja u obavljanju poslova određenih zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja. Donesen je Glavni operativni plan obrane od poplava za 2004. godinu i izmjene Zakona o vodama, koje su u obliku nacrta prihvaćene od strane Parlamenta Federacije BiH.

Proračunom za 2004.godinu, sredstva na poziciji «**Transfer za veterinarstvo**» u iznosu od 1.000.000,00 KM, rebalansom su smanjena na 705.647,00 KM. Izvršenje u iznosu od 703.100,00 predstavlja 99,6% od plana. Sredstva za ove namjene, sukladno programu i kriterijima donesenim i usvojenim od strane Vlade, transferirana su županijama, odnosno, kantonima, u svrhu uspostavljanja kontrole kretanja životinja, kontrole i stalnog nadzora zaraznih bolesti i stvaranju uvjeta za uzgoj zdravih životinja. U tom cilju su osnovana i četiri regionalna ureda (u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Bihaću). Kontrolu utrošenih sredstava vršili su veterinarski inspektori, koji su pravili tromjesečna izvješća za Ministarstvo. Trebamo istaknuti da je 2004. godina bila godina izuzetnih aktivnosti veterinarskog inspektorata i inspekcija u stavljanju bruceloze pod kontrolu i uz nedovoljnu kadrovsku popunjenost. Federalna granična veterinarska inspekcija je u fazi transformiranja, odnosno, prelaska na nivo Ureda za veterinarstvo BiH, po odluci Vijeća Ministara.

U cilju transparentnost, u suradnji sa Riznicom, transfere pratiti analitički, kako su dani i u planu Proračuna.

U cilju što realnijeg određivanja strateških poljoprivrednih podrški, u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji koje trebaju da se subvencioniraju na prijedlog županija, ostvariti stalnu i potpunu suradnju sa resornim županijskim ministarstvima..

Sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna i Odlukama o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava transfera utvrđenih proračunom, redovito podnositi (kvartalno) izvješće o utrošku istih Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu financija.

Vršiti redoviti nadzor i od županijskih ministarstava tražiti izvješća o realiziranju projekata.

Sukladno mogućnostima izvršiti popunu radnih mjesta (naročito inspektora), kako bi Ministarstvo što učinkovitije vršilo poslove zbog kojih je i osnovano.

5. ZAKLJUČAK

Nakon obavljene revizije konstatirali smo, da su u Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, postigli značajan napredak u funkcioniranju sistema internih kontrola. Donesene pisane procedure i pravilnici, uspostavljene unutarnje organizacijske jedinice računovodstva i grupa za upravljenje i koordinaciju sredstava za razvoj, te imenovanje savjetnika ministra za analizu poljoprivredne politike, još su korak naprijed u jačanju internih kontrola.

U cilju prevazilaženja uočenih slabosti tijekom predmetne revizije, kao i otklanjanja konstatiranih nepravilnosti, menadžmentu Ministarstva dali smo preporuke, posebice u svezi izvješćivanja o utrošku sredstava za transfere ali i preporuku da nastave sa započetim aktivnostima jačanja sistema internih kontrola.

Nadamo se da će naše preporuke pomoći u svemu tome, a sve u cilju efikasnije zaštite imovine, transparentnosti, uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju propisa iz njihove nadležnosti, te samim tim i veće pouzdanosti i objektivnosti financijskih izvješća.

6. KOMENTAR

Menadžment Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, očitovao se na dostavljeni Nacrt izvješća o reviziji financijskih izvješća za 2004.godinu, dopisom br: 01-02-94-1/05, od 26.07.2005. godine. Slažu se sa navedenim primjedbama i u cjelosti prihvataju preporuke tima za reviziju.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dubravka S. Barbarić, dipl.oec.

UR: 022-03, 026-03/05

5.14 VRHOVNI SUD FEDERACIJE BiH

PREDSJEDNIKU VRHOVNOG SUDA

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Vrhovnog suda FBiH**, na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Vrhovnog suda. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na temelju ovlasti, sukladno Zakonu o reviziji proračuna u Federaciji BiH («Sl. novine FBiH», broj: 48/99) i INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i jesu li finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza, koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i sveukupnog prezentiranja finansijskih propisa i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan temelj na osnovu kojega smo iskazali naše mišljenje.
3. Po našem mišljenju, **financijska izvješća Vrhovnog suda FBiH, daju istinit i fer pregled u svim značajnim aspektima o položaju i finansijskim rezultatima poslovanja, za godinu koja je završila 31.12.2004. godine.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA NA DAN 31.12.2004.GODINE**1. UVOD**

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Vrhovni sud), osnovan na temelju Zakona o Vrhovnom sudu Federacije BiH i dopunama Zakona o Vrhovnom sudu Federacije BiH («Sl.novine Federacije BiH» br: 2/95, 9/96 i 33/99), najviši je žalbeni sud u Federaciji BiH. Vrhovni sud svoju sudsku funkciju vrši samostalno i neovisno, u okviru prava i nadležnosti utvrđenih Ustavom Federacije BiH, naprijed navedenim i ostalim federalnim zakonima.

Predsjednik Vrhovnog suda predstavlja Vrhovni sud, organizira i rukovodi poslovima sudske uprave, odgovoran je i za upravljanje sudskom policijom, te obavlja druge poslove utvrđene Zakonom o Vrhovnom sudu Federacije BiH. U slučaju spriječenosti i odsutnosti, predsjednika Vrhovnog suda zamjenjuje sudija određen godišnjim rasporedom poslova.

Unutarnja organizacija i način rada Vrhovnog suda utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji poslovanja Vrhovnog suda Federacije BiH i Poslovníkom o radu Vrhovnog suda, koje je na osnovu propisanih ovlasti donio predsjednik Vrhovnog suda, uz prethodno pribavljenu suglasnost Federalnog ministra pravde.

Na dan 31.12.2004. godine, u Vrhovnom sudu je bilo zaposleno ukupno 90 radnika, od toga 30 sudija i 60 ostalih administrativnih djelatnika.

Sjedište Vrhovnog suda je u Sarajevu, u ulici Valtera Perića br.15.

2. OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Revizijom finacijskih izvješća sa stanjem na dan 31.12.2004. godine, konstatirano je, da se postupilo po preporukama iz prethodnih revizija, za 2001. i 2002.godinu. Revizija nije vršena za 2003.godinu. Doneseno je više internih akata (pravilnika i naputaka) kojima su regulirani postupci, procedure i ovlasti u raspolaganju i trošenju proračunskih sredstava i korištenju imovine, čime su stvoreni preduvjeti za uspostavljanje i napredak u funkcioniranju sistema internih kontrola. U 2004. godini, usklađen je i Pravilnik o radnim odnosima, plaćama i drugim primanjima administracije Vrhovnog suda sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Federaciji BiH i Zakonom o plaćama i naknadama rukovodilaca izvršnih organa vlasti Federacije BiH i djelatnika koje imenuje Vlada FBiH. Nedostatak koji nije u cijelosti otklonjen po preporukama iz prethodnih revizija odnosi se na procedure nabavke. U Vrhovnom sudu nije se u svim slučajevima nabavke, postupalo suladno Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova..

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finacijskih izvješća je da se temeljem provedene revizije, omogućí iskazivanje mišljenja o tome jesu li finacijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno zakonskim propisima i jesu li točno, realno i objektivno iskazana. Cilj revizije je i iskazivanje mišljenja o osnovanosti, dokumentiranosti i transparentnosti trošenja proračunskih sredstava, temeljem propisanih i danih ovlasti, kao i ocjena računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola, način njihovog uspostavljanja, funkcioniranja i osposobljenosti za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finacijskim izvješćima. Budući da su prethodno izvršenim revizijama dana uvjetna mišljenja, sa preporukama za otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u radu Vrhovnog suda, i u predmetnoj reviziji, naglasak je stavljen na segmente poslovanja kod kojih su prethodno izvršenim revizijama utvrđene nepravilnosti. Revidirani su procesi kod kojih je procijenjeno da postoji srednji i visoki kontrolni rizik. To se prije svega odnosi na poslove planiranje i praćenje izvršenja proračuna, popis sredstava i izvora sredstava i postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, sa posebnim naglaskom na procjenu uspješnosti uspostavljenog sistema internih kontrola.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizijski tim izvršio je procjenu sistema internih kontrola kako bi se uvjerio pomažu li interne kontrole u zaštiti imovine, osiguravaju li točnost i cjelokupnost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvješća, te konstatirao slijedeće:

Menadžment Vrhovnog suda donio je više pravilnika, naputaka i akata koji su stavljeni revizijskom timu na raspolaganje, iz kojih je vidljivo da je u većem dijelu rada i poslova iz djelokruga Vrhovnog suda uspostavljen sistem internih kontrola. U Vrhovnom sudu, pored ostalih akata, donesen je i Naputak o izvješćivanju o rezultatima rada sudija, određena je sudijska norma od strane predsjednika suda i donesen je godišnji rasporeda poslova.

Predsjednik Vrhovnog suda je posebnom odlukom broj: Su-295/04, od 28.04.2004. godine, imenovao Komisiju za internu knjigovodstvenu kontrolu Vrhovnog suda Federacije BiH. Napominjemo, da je ova tročlana komisija posvetila pozornost upravo onim segmentima rada suda, koje je i revizijski tim u svojim analizama istaknuo kao posebne procese.

Opis poslova radnih mjesta administracije nije razrađen u cijelosti, a posebice u dijelu koji se odnosi na obveze, ovlasti i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka. Ova primjedba se prije svega odnosi na poslove tajnika suda, koji predsjedniku suda treba da pomaže u rukovođenju i organiziranju rada. Osim toga i V.d. šefa računovodstva, obavlja poslove na temelju usmenog naloga predsjednika suda, bez pismene ovlasti.

Pravilnik o radnim odnosima, plaćama i drugim primanjima administracije Vrhovnog suda, sve do studenog 2004. godine, nije bio usklađen sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Federaciji BiH i Zakonom o plaćama i naknadama rukovoditelja izvršnih organa vlasti Federacije BiH i službenika koje imenuje Vlada, i to u dijelu koji se odnosi na koeficijente za obračun plaća i položajnog dodatka, zbog čega su se nepravilno obračunavale plaće za osobe raspoređene na poslovima fizičkog osiguranja, održavanja čistoće, kao i na poslovima pripremanja postupaka u vijeću za upravne sporove.

Donesena je i Odluka o korištenju službenih mobilnih telefona, kojom je regulirano da se prekoračenja telefonskih računa refundiraju iz plaće zadužene osobe. Revizijom se konstatiralo, da se ista nije dosljedno provodila.

Takođe je konstatirano, da predsjednik Vrhovnog suda nije donio odluku o usvajanju Elaborata o popisu, niti je imenovao komisiju za rashod, koja bi postupila po napuku i prijedlogu popisne komisije i na propisan način riješila pitanje stare i dotrajale opreme i inventara.

U Vrhovnom sudu, nije se u svim slučajevima nabavke, postupalo sukladno Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Nastaviti i dalje jačati pretpostavke za uspostavu sistema internih kontrola u svim procesima i segmentima djelovanja suda, pridržavajući se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesenih od strane Federalnog ministarstva financija.

b) Izvršenje proračuna za 2004.godinu

Izmjenama i dopunama Proračuna za 2004. godinu, odobrena sredstva za Vrhovni sud, iznosila su 4.571.729,00 KM, a relizirana su u iznosu od 4.222.773,37 KM. Vlada FBiH posebnom je Odlukom, broj: 75/04, iz veljače 2004. godine («Sl. novine Federacije BiH» br: 12/04), iz tekućih rezervi, za plaće i naknade Vrhovnom sudu, odobrila sredstva u iznosu 274.000,00 KM.

Izmjenama i dopunama proračuna za 2004. godinu, sredstva **za plaće i naknade troškova zaposlenih** u Vrhovnom sudu odobrena su u iznosu 3.571.443,00 KM, a ostvarena su u iznosu od 3.516.236,00 KM.

Izvršenom revizijom je konstatirano, da su plaće i naknade za 30 sudija Vrhovnog suda i obračunate i isplaćene sukladno Zakonu o Vrhovnom sudu Federacije BiH i Zakonu o sudijskoj i tužilačkoj funkciji u Federaciji BiH, dok su za ostale zaposlene u administraciji Vrhovnog suda plaće i naknade plaća isplaćivane sukladno Pravilniku o radnim odnosima i plaćama i drugim primanjima administracije Vrhovnog suda., koji nije bio do studenog 2004.godine, u cijelosti usklađen sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u FBiH.

Izdaci za materijal i usluge, odobreni Izmjenama i dopunama proračuna u iznosu od 571.546,00 KM, ostvareni su u iznosu od 315.038,00 KM. Unutar ove pozicije, značajnu stavku predstavljaju komunalne usluge, koje su iznosile 85.486,20 KM, od čega se na ptt usluge odnosi 78.929,20 KM. Krajem 2004.godine, donesena je Odluka o uporabi službenih mobilnih telefona. Revizijom je konstatirano da se ista nije dosljedno provodila, jer prekomjerna potrošnja nije refundirana.

Revizijom naloga za službena putovanja u inozemstvo, utvrđeno je da u pojedinim slučajevima isti nisu pravilno ispunjavani, jer u izvješću nije navedeno vrijeme prelaska granice BiH, što nije sukladno Uredbi o naknadama za putne troškove.

U cijelosti postupati sukladno postojećim internim aktima i prekomjernu potrošnju refundirati.

Dosljedno sprovoditi Uredbu o naknadama troškova za službena putovanja.

c) Postupanje po Uredbi o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Tim za reviziju izvršio je uvid u dokumentaciju vezanu uz javni poziv za odabir najpovoljnijeg ponuđača za ukupno 10 (deset) grupa (lotova). Predsjednik suda formirao je komisiju koja je pregledala pristigle ponude i odabrala najpovoljnije. Postupak i procedure predmetnih nabavki provedeni su sukladno važećoj Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Međutim, kod nabavke namještaja od firme „Konjuh“ Živinice, u vrijednosti od 13.360,00 KM, predsjednik Vrhovnog suda donio je odluku o nabavci neposrednom pogodbom, ali bez suglasnosti Federalnog ministarstva financija, što nije sukladno važećoj Uredbi. Ovakvu nabavku u Vrhovnom sudu pojasnili su i pravdali time, da je namještaj od iste firme nabavljen i prethodnih godina, pa su htjeli da isti bude unificiran.

Osim ne postupanja sukladno važećoj Uredbi u slučaju nabavke namještaja, nije se postupalo sukladno Uredbi ni pri odabiru osiguravajuće kuće za obvezno osiguranje. Bez javnog, odnosno, ograničenog nadmetanja odabrana je osiguravajuća kuća („Sarajevo Osiguranje“) sa kojom su još od ranije imali poslovnu suradnju.

Dosljedno, i u cijelosti postupati sukladno Zakonu o javnim nabavkama u BiH.

5. ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom, uvjerali smo se, da je u odnosu na prethodne revizije u Vrhovnom sudu postignut značajan napredak u uspostavljanju i funkcioniranju sistema internih kontrola, što je zasluga menadžmenta, koji je postupio po preporukama Ureda za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH. I pored toga menadžmentu se preporučuje da i dalje radi na jačanju sistema internih kontrola, kako bi se spriječili, blagovremeno otkrili i eliminirali eventualni propusti i nepravilnosti.

Neophodno je što prije donijeti vlastite procedure utvrđene Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesenim od strane Federalnog ministarstva financija.

Nadamo se, da će naše preporuke pomoći otklanjanju utvrđenih nepravilnosti, a sve u cilju transparentnosti, uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju propisa iz njihove nadležnosti, a samim tim i veće pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvješća.

6. KOMENTAR

Menadžment Vrhovnog suda FBiH, očitavao se na Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12.2004.godine, dopisom br.Su-1449/05, od 25.07.2005. godine. U potpunosti se slažu sa navedenim konstatacijama i u cjelosti prihvataju preporuke tima za reviziju.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Voda tima:
Dubravka S. Barbarić, dipl.oec.

UR: 022-04, 026-04/05

5.15 VRHOVNI SUD FEDERACIJE BiH – SUDSKA POLICIJA

**PREDSJEDNIKU VRHOVNOG SUDA
GLAVNOM ZAPOVJEDNIKU SUDSKE POLICIJE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine -Sudske policije**, iskazanih na stranicama od 2 do 7 dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća, odgovoran je Predsjednik Vrhovnog suda i Glavni zapovjednik Sudske policije. Naša odgovornost svodi se, na iskazivanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima, na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na temelju ovlasti, sukladno Zakonu o reviziji budžeta/ proračuna u FBiH («Sl. novine Federacije BiH», broj 48/99) i INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i jesu li finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza, koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanja cjelokupnog prezentiranja finansijskih propisa i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan temelj na osnovu kojega smo iskazali naše mišljenje.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća Vrhovnog suda Federacije BiH – Sudske policije, konstatirano je da:
 - **popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2004.godine, nije izvršen u cijelosti i u propisanom roku, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza iskazanih u finansijskim izvješćima sa stvarnim stanjem, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu, Uredbi o računovodstvu budžeta-proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta-proračuna u FBiH,**
 - **nabavke roba nisu vršene sukladno Uredbi o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova,**
 - **nagrade djelatnicima u ukupnom iznosu od 105.300,00 KM, isplaćene su suprotno Zakonu o izvršenju budžeta-proračuna u Federaciji BiH, Uredbi o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće, Kolektivnom ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH i Uputstvu o blagajničkom poslovanju.**
4. Po našem mišljenju, zbog efekata navedenih u točki 3, finansijska izvješća Vrhovnog suda Federacije BiH - Sudske policije, ne daju istinit i fer pregled u svim značajnim aspektima o položaju i finansijskim rezultatima poslovanja za godinu koja je završila 31.12.2004. godine

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA NA DAN 31.12.2004.GODINE

1. UVOD

Sudska policija sudova Federacije BiH (u daljem tekstu – Sudska policija) osnovana je na temelju Zakona o sudskoj policiji koji je proglasila Ustavotvorna skupština Federacije BiH, dana, 13.09.1996. godine («Sl.novine Federacije BiH» br.19/96). Navedenim Zakonom utvrđene su ovlasti sudske policije, ustrojstvo i sredstva za rad, prava i obveze, radni odnosi i druga pitanja od značaja za ustrojstvo i rad sudske policije u Federaciji BiH. Predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine odgovoran je za upravljanje Sudskom policijom. Administrativno-stručne, tehničke, kao i materijalno-financijske poslove za Sudsku policiju vrši Vrhovni sud Federacije BiH. Ovlaštenja utvrđena Ustavom Federacije BiH i Zakonom o sudskoj policiji, Sudska policija vrši u odjeljenju sudske policije sudova Federacije BiH i u odjeljenjima sudske policije sudova u županijama.

Unutarnja organizacija odjeljenja Sudske policije uređena je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, koji donosi predsjednik Vrhovnog suda Federacije, uz suglasnost Vlade Federacije BiH. Pravilnik koji je bio na snazi u revidiranoj 2004. godini, donesen je 1997.godine, uz izmjene i dopune izvršene u svibnju 2002.godine. Radom sudske policije rukovodi Glavni zapovjednik sudske policije kojeg imenuje i razrješava predsjednik Vrhovnog suda Federacije BiH. Predsjednik Vrhovnog suda je posebnim rješenjem prenio svoja ovlaštenja na Glavnog zapovjednika Sudske policije, kojim ga je ovlastio da prati, nadzire, usmjerava i koordinira rad policije, te da kao naredbodavac odlučuje o financijskim sredstvima i svim transakcijama u postupku izvršenja proračuna, sukladno Zakonu o sudskoj policiji i Zakonu o upravi u Federaciji BiH.

Odlukom Vlade Federacije BiH o utvrđivanju ukupnog broja sudskih policajaca u odjeljenjima sudske policije br: V 44/98, od 19.02.1998. godine, utvrđen je ukupan broj sudskih policajaca do 351 koji su raspoređeni po županijama. Odlukom o izmjenama i dopunama iste odluke, broj: V 37/04, od 19.01.2004. godine, taj broj je povećan na ukupno 425 sudskih policajaca. Međutim, na dan 31.12.2004.godine, u Sudskoj policiji je bilo zaposleno 363 sudskih policajaca.

Sjedište Sudske policije je u Sarajevu, u ulici Valtera Perića br.15.

2. OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Revizija financijskih izvješća Sudske policije nije vršena za 2003. godinu, već samo za prethodne dvije godine, t.j. za 2001. i 2002. godinu. Iz izvješća je vidljiv nedostatak internih kontrola posebice u segmentu obračuna i isplate plaća i naknada troškova zaposlenih, u procesu nabavke materijala i opreme, kao i kod godišnjeg popisa sredstava i izvora sredstava. U Sudskoj policiji nisu postupili po preporukama iz prethodnih revizija, već je ista problematika bila aktualna i u 2004. godini. Stoga smo i naše ciljeve postavili u tom pravcu.

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije financijskih izvješća je da na temelju provedene revizije timu za reviziju omogući:

- iskazivanje mišljenja o tome jesu li financijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno zakonskim propisima i jesu li isti točno, realno i objektivno iskazani,
- ocjenu računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola, način njihovog uspostavljanja, funkcioniranja i osposobljenosti za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima,
- osnovanost, dokumentiranost i transparentnost trošenja proračunskih sredstava, na temelju propisanih i danih ovlasti.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu sistema internih kontrola kako bi se uvjerio pomažu li interne kontrole u zaštiti imovine, osiguravaju li točnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvješća.

Odredbama članka 4. i 5. Zakona o sudskoj policiji, utvrđena je odgovornost za upravljanje sudskom policijom. Prema članku 4. stav 1. istog Zakona, predsjednik Vrhovnog suda Federacije BiH odgovoran je za upravljanje sudskom policijom, dok prema stavu 2., predsjednik Vrhovnog suda svoje ovlasti može prenijeti na zapovjednika odjeljenja, što je isti i učinio, rješenjem broj: Su 194/03, od 02.04.2003. godine. Navedenim rješenjem, ovlastio je Glavnog zapovjednika sudske policije da prati, nadzire, usmjerava i koordinira rad sudske policije, a takođe da, kao naredbodavac odlučuje o finansijskim sredstvima i svim transakcijama u postupku izvršenja proračuna Sudske policije. Prijenosom ovlaštenja na Glavnog zapovjednika, predsjednik Vrhovnog suda nije mogao prenijeti svoju odgovornost u glede upravljanja sudskom policijom, što je regulirano člankom 5. navedenog Zakona.

Posebim rješenjem, broj: Sp-01-576/04, Glavni zapovjednik sudske policije ovlastio je v.d. zamjenika glavnog zapovjednika za operacije i sigurnost u sudskoj policiji, da može vršiti potpisivanje i odobravanje svih finansijskih i drugih dokumenata u svezi sa sudskom policijom. Nitko od zapovjednika sudskih odjeljenja nema ovlaštenje predsjednika Vrhovnog suda ili Glavnog zapovjednika sudske policije, osim pomenutog v.d. zamjenika, da može potpisivati akte u sudskoj policiji ili bilo kakve ugovore. Pregledavajući dokumentaciju konstatirali smo da su zapovjednici odjeljenja sudske policije, bez ovlaštenja, potpisivali različita akta, od rješenja o prijemu u radni odnos, rješenja o plaćama, do ugovora sa firmama u svezi nabavke opreme i robe ili za vršenje usluga. Iako je Glavni zapovjednik sudske policije, Naredbom broj: Sp31/03, od 29.01.2003. godine, izričito zabranio zapovjednicima odjeljenja sve nabavke, dajući im uputstva o načinu postupanja sa svim dokumentima, zapovjednici odjeljenja sudske policije iste se naredbe nisu pridržavali.

Posebom Odlukom broj: Su-295/04, od 28.04.2004.godine, Predsjednik Vrhovnog suda je imenovao Komisiju za internu knjigovodstvenu kontrolu Vrhovnog suda FBiH i Sudske policije. Komisija je konstatirala, a što je i tim za reviziju potvrdio, da se nije postupalo sukladno Pravilniku o radnim odnosima, plaćama i drugim primanjima Sudske policije, donesenim prosinca 2003. godine. Naime, iako je u članku 51. istog pravilnika regulirano, da sudskim policajcima i zapovjednicima sudske policije, pripada pravo na uvećani staž osiguranja t.j. beneficirani radni staž, u sudskoj policiji isti se u 2004.godini nije obračunavao. Tek po zahtjevu granskog sindikata, u svibnju 2005.godine, Federalno ministarstvo pravde donijelo je pojedinačna rješenja za sve pripadnike sudske policije, pod istim brojem: 03-06-1937/04, o stažu osiguranja u uvećanom trajanju, sa primjenom od 01.01.2004. godine. Do okončanja revizije, u sudskoj policiji nisu utvrdili potrebna sredstva za navedene namjene.

Interne kontrole nisu funkcionirale ni u slučaju isplate po 300,00 KM zaposlenima u Sudskoj policiji na ime «nagrade povodom vjerskih, nacionalnih i državnih praznika». Sredstva za ove namjene nisu planirana proračunom, a isplata navedene naknade izvršena je putem blagajne, što nije sukladno Uputstvu o blagajničkom poslovanju, obzirom da za pomenutu transakciju nisu dobili suglasnost Federalnog ministarstva financija.

Nedjelotvornost funkcioniranja sistema internih kontrola, posebice je došla do izražaja prilikom godišnjeg popisa sredstava i njihovih izvora. Naime, usljed neadekvatnog knjigovodstvenog evidentiranja nabavljene opreme i materijala, konstatirane su razlike stvarnog stanja stalnih sredstava utvrđenog popisom u odnosu na knjigovodstveno, zbog čega zaključno sa 31.12.2004.godine nije ni izvršeno njihovo usaglašavanje. Osim što u propisanom roku nije izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja stalnih sredstava sa knjigovodstvenim, u Sudskoj policiji nije izvršen ni popis novčanih sredstava, obveza i potraživanja.

Nedostatak u funkcioniranju sistema internih kontrola, odrazio se i prilikom nabavki, zbog čega iste nisu vršene sukladno Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Zbog efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvješćivanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u cijelosti uspostaviti sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi zaposleni.

Donijeti vlastite pisane procedure i akte sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesenih od strane Federalnog ministarstva financija.

Dosljedno sprovoditi postojeće interne akte.

b) Planiranje i izvršenje proračuna za 2004. godinu

Poslovi izrade proračunskog zahtjeva za Sudsku policiju, obavljaju se u Vrhovnom sudu i u opisu su poslova i radnih zadataka šefa računovodstva. U tijeku revizije utvrđeno je da je na temelju pismenog uputstva i smjernica Federalnog ministarstva financija, za Sudsku policiju sačinjen proračunski zahtjev broj: Su:1312/03, od 25.10.2003. godine. Navedenim aktom, planirane su pojedinačne proračunske pozicije izdataka za 2004. godinu, sa kraćim obrazloženjem, za ukupno 363 zaposlena, što je za 12 više od broja zaposlenih utvrđenog posebnom Odlukom Vlade Federacije BiH o utvrđivanju ukupnog broja sudskih policajaca u Odjeljenjima sudske policije iz 1998. godine. Uvidom u «proračunski zahtjev», konstatirano je, da su planirani izdaci na poziciji «Naknade troškova zaposlenih», dosta precijenjeni i nerealni. Od traženih 2.023.924,00 KM, Proračunom za 2004. godinu odobrena sredstva za poziciju «naknade troškova zaposlenih» iznosila su 1.363.050,00 KM.

Izmjenama i dopunama proračuna za 2004. godinu, ukupno odobrena sredstva za Sudsku policiju iznosila su 7.541.465,00 KM, od čega je realizirano 6.582.330,00 KM ili 87%.

Plaće i naknade troškova zaposlenih, predstavljaju najznačajniju stavku u proračunu Sudske policije, jer se na iste odnosi 73,24% ukupno planiranih sredstava. Izmjenama i dopunama proračuna za 2004. godinu sredstva za ove namjene odobrena su u iznosu od 5.146.060,00 KM, a realizirana su u iznosu od 4.751.771,39 KM, od čega su bruto plaće iznosile 3.390.423,00 KM, a naknade troškova zaposlenih 1.361.348,00 KM.

Kada su u pitanju postupci i procedure koje se odnose na pripremu i obračun **plaća i naknada** plaća, u tijeku predmetne revizije, utvrđeno je, da se evidencije o nazočnosti na poslu vode, ali da u pojedinim odjeljenjima Sudske policije iste nisu bile ažurne. Isto je potvrdila i posebno formirana komisija od strane Glavnog zapovjednika, koja je uvidom u stanje na terenu sačinila posebna izvješća.

Izvršen je uvid u raspoloživu i prezentiranu dokumentaciju, sa ciljem utvrđivanja ispravnosti obračuna i isplate plaća i naknada troškova zaposlenih u predmetnoj godini. Koeficijenti za plaće u Sudskoj policiji utvrđeni su člankom 157. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Federaciji BiH i u 2004. godini iznosili su 4,55 a prema rješenjima iz 1999. godine. Po tim rješenjima koeficijenti od 3,50 za radna mjesta «mlađi referent», uvećani su za 30 %, radi vršenja poslova osiguranja, sukladno odredbama članka 57. Zakona o unutarnjim poslovima Federacije BiH («Sl.novine Federacije BiH» br: 1/96).

Odlukom o utvrđivanju poslova na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju u federalnim ustanovama za izvršenje kazne zatvora, sudskoj policiji i Federalnom ministarstvu pravde («Sl.novine Federacije BiH» br: 62/03) regulirano je, da je Federalno ministarstvo pravde ovlašteno za donošenje rješenja o beneficiranom stažu. Međutim, obzirom da u Sudskoj policiji nisu blagovremeno pokrenuli aktivnosti u svezi primjene iste odluke, kao i vlastitog pravilnika, navedeno Ministarstvo nije donijelo rješenja za zaposlenike sudske policije, pa se uvećani staž osiguranja nije obračunavao u 2004. godini.

Izdaci za naknade troškova zaposlenih iznosili su 1.361.348,00 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo, da je sa pozicije «jubilarne nagrade» svim zaposlenima u Sudskoj policiji, putem blagajne, isplaćen iznos od 300,00 KM, na ime «nagrade povodom vjerskih, nacionalnih i državnih praznika». Glavni zapovjednik sudske policije donio je Odluku broj: Sp: 1597/04, od 22.11.2004. godine, kojom se zaposlenima u Sudskoj policiji Federacije BiH isplaćuje nagrada u iznosu od 300,00 KM, po zaposlenom, povodom vjerskih, nacionalnih i državnih praznika. U točki II iste odluke navodi se, da su sredstva za navedene namjene osigurana na stavci «Naknade troškova zaposlenih». Prije donošenja predmetne odluke, Federalnom ministru financija zajednički su se obratili Predsjednik Vrhovnog suda Federacije, Predsjednik Ustavnog suda Federacije BiH i Glavni federalni tužitelj, i to aktom broj: Su.1594/04, od 25.10.2004. godine, kojim su tražili suglasnost za nabavku zimmice za zaposlene u administraciji pravosudnih institucija Federacije BiH, pravdajući zahtjev s jedne strane, izvjesnim uštedama na proračunskoj poziciji «naknada troškova zaposlenih», a s druge strane, niskim plaćama zaposlenih u administraciji. Iako se Federalno ministarstvo financija nije izjasnilo po predmetnom zahtjevu, Glavni zapovjednik sudske policije donio je gore pomenutu odluku. Uz ovu isplatu u iznosu od 105.300,00 KM, vezano je više nepravilnosti. Naime, uvidom u proračunski zahtjev uvjerali smo se, da sredstva za te namjene nisu bila planirana, a u okviru naknada planirana su samo sredstva za topli obrok,

prevoz, regres, otpremnine, jubilarne nagrade i pomoć u slučaju smrti. Međutim, temeljem donesene odluke, 26.11.2004. godine, sa Jedinostvenog računa riznice na području Sudske policije, otvoren u okviru Jedinostvenog računa, doznačen je iznos od 112.300,00 KM, a u cilju «dopune blagajničkog maksimuma». Sredstva za naprijed navedene namjene, u ukupnom iznosu od 105.300,00 KM, podignuta čekom, dana, 29.11.2004. godine, isti dan su i isplaćena zaposlenima u Sudskoj policiji Federacije BiH. Ovakva isplata gotovinom suprotna je Uredbi o blagajničkom maksimumu, koja propisuje, da se «blagajnički maksimum i izvanredna isplata mogu izvršiti samo uz suglasnost ministra financija», što u predmetnom slučaju nije bilo.

Plaće i naknade troškova zaposlenih realno planirati i iste isplaćivati sukladno važećoj zakonskoj regulativi

c) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Izdaci za materijal i usluge realizirani u 2004. godini, u ukupnom iznosu od 1.166.129,87 KM, kao i utrošena sredstva za **nabavku opreme**, u iznosu od 287.592,60 KM, nisu prekoračili odobrene iznose. Zbog značajnosti, a glede postupanja po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, revidirane su slijedeće pozicije: nabavka kancelarijskog materijala i štampanih obrazaca, u iznosu od 140.349,00 KM, izdaci za uniforme, u iznosu od 114.309,80 KM, izdaci za usluge prijevoza u iznosu 167.236,09 KM, izdaci za održavanje i opravku vozila u iznosu od 253.489,56 KM i nabavku opreme, u ukupnom iznosu od 287.592,60 KM.

Dana, 14.06.2004. godine, Glavni zapovjednik sudske policije donio je Odluku broj: Sp-01-954/04, o formiranju tročlane komisije za otvaranje i prihvatanje ponuda kod nabavke goriva i maziva, održavanja i servisiranja vozila, policijske opreme, kao i nabavku kancelarijskog materijala. Nakon toga, 29.06.2004.godine, Federalnom ministarstvu financija, upućen je zahtjev za davanje suglasnosti za predmetne nabavke, i to za nadmetanje po pozivu i neposrednom pogodbom. Saglasnost od Federalnog ministarstva financija, po ovom zahtjevu nisu dobili. Međutim, u Sudskoj policiji su nastavili aktivnosti vezane za nabavke kancelarijskog materijala, goriva i maziva, kao i servisiranje i održavanje vozila u 2004. godinu, i izvršili izbor dobavljača po kantonima, odnosno županijama. Revidirali smo dokumentaciju vezanu uz nabavke u četiri najveća sudska odjeljenja i to u Tuzli, Sarajevu, Mostaru i Bihaću, i tom prilikom konstatirali slijedeće nepravilnosti.

U Odjeljenju sudske policije u Tuzli, dobavljač za gorivo, firma «Energopetrol», odabrana je ograničenom metodom prikupljanja ponuda, bez suglasnosti Federalnog ministarstva financija. U istom odjeljenju sudske policije servisiranje vozila povjereno je firmi «Nipex», neposrednom pogodbom, takođe bez saglasnosti Federalnog ministarstva financija. Ugovor zaključen sa navedenom firmom dana, 14.02.2002. godine, nema sve potrebne elemente, niti je precizirano do kada vrijedi. Navedeni ugovor potpisao je zapovjednik odjeljenja u Tuzli, iako za to nema ovlasti.

U Odjeljenju sudske policije u Sarajevu, za servisiranje vozila odabrana je firma «Autoagent», sa kojom je već postojala saradnja. Na uvid smo dobili ponude samo dva dobavljača, što znači da se ni u ovom slučaju odabira najpovoljnijeg ponuđača nije postupalo sukladno važećoj Uredbi. Dobavljač za gorivo, za ovo odjeljenje je firma «El Tarik Oil», takođe odabrana bez provođenja propisanih procedura.

U Odjeljenju sudske policije u Mostaru prikupljanjem ponuda po pozivu, bez saglasnosti Federalnog ministarstva financija odabrani su dobavljači za gorivo, firme »El Tarik Oil» iz Sarajeva i »Koni« iz Konjica. Za servisiranje vozila odabrana je »Auto kuća Jelić«, kao ovlaštenu serviser, sa kojom je zapovjednik odjeljenja potpisao ugovor, bez pismenog ovlaštenja glavnog zapovjednika, dok je za osiguranje automobila i osiguranje zaposlenih od nezgode, odabrana »Hercegovina-osiguranje«, također bez provođenja procedura sukladno Uredbi.

I u odjeljenju Sudske policije u Bihaću, dobavljač za gorivo, firma »Energopetrol«, odabrana je bez provođenja propisanih procedura, dok je za osiguranje zaposlenih zaključen ugovor sa firmom »Sarajevo-osiguranje«. Za servisiranje vozila odabrana je firma «Berlina», takođe bez provedenih procedura

Za dobavljača kancelarijskog materijala odabrana je firma »Printerpapir«. Izbor je izvršen ograničenom metodom, bez suglasnosti Federalnog ministarstva financija. Na isti način izvršen je i izbor firme «Middlepoint», dobavljača za nabavku rentgen aparata, opreme za video nadzor i metal-detektorskih vrata.

Dosljedno i u cijelosti postupati sukladno Zakonu o javnim nabavkama

d) Popis sredstava i izvora sredstava

Prema knjigovodstvenim podacima sa stanjem na dan 31.12.2004.godine, nabavna vrijednost stalnih sredstava u Sudskoj policiji iznosila je 7.728.672,25 KM i uz ispravku vrijednosti od 3.431.831,60 KM, sadašnja vrijednost navedenih sredstava iznosila je 4.196.840,65 KM. Uvidom u dokumentaciju vezanu za popis sredstava i izvora sredstava, tim za reviziju je konstatirao, da popis nije obavljen u cijelosti i u propisanom roku, niti je izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja sredstava sa knjigovodstvenim stanjem, što je suprotno Zakonu o računovodstvu, Uredbi o računovodstvu budžeta-proračuna u FBiH, i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta-proračuna u FBiH.

Naime, temeljem izvršenog popisa na dan 31.12.2004.godine, Komisija za popis osnovnih sredstava, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, gotovog novca, potraživanja i obveza, sačinila je zapisnik broj: Sp-01-633/05, od 15.02.2005. godine, kojim je konstatirala da su se pojavili veliki viškovi materijalnih sredstava, t.j., neslaganje sa knjigovodstvenim stanjem. Budući da komisija nije bila u mogućnosti da utvrdi i objasni razloge zbog kojih su se pojavili viškovi, predložila je da se formira poseban tim stručnih lica, koji bi utvrdili stvarno stanje nabavki od 1998.godine do 2004. godine. Glavni zapovjednik sudske policije i šef računovodstva sačinili su «zvanične zabilješke», u kojima su konstatirali, «da je završni račun za Sudsku policiju završen bez inventurnih lista te da se ne slaže materijalno knjigovodstvo sa stvarnim stanjem popisnih lista po županijama». Potpisnici zabilješke su od predsjednika Vrhovnog suda tražili formiranje radne grupe koja bi trebala izvršiti usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava, što je isti i uradio. Tim za reviziju je konstatirao te skrenuo pozornost menadžmentu, na još jedan propust, a to je da, nije urađeno ni usaglašavanje novčanih sredstava, potraživanja i obveza. sa stanjem na dan 31.12.2004.godine, jer nije urađen njihov popis.

Usuglasiti stvarno i knjigovodstveno stanje te sačiniti Elaborat o popisu sukladno članku 73 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i članku 2 Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Godišnji popis vršiti sukladno Zakonu o računovodstvu, Uredbom o računovodstvu budžeta-proračuna u FBiH, i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta-proračuna u FBiH.

5. ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom uvjerali smo se da postoji niz slabosti u sistemu internih kontrola u Sudskoj policiji. Te slabosti se posebice očituju kod godišnjeg popisa sredstava i njihovih izvora, kao i u postupku nabavki, a koji nisu provedeni sukladno važećim zakonima i propisima,

Menadžment bi se trebao više angažirati da uspostavi odgovarajući sistem internih kontrola u svim segmentima rada i poslovanja Sudske policije, a sukladno Smjericama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva financija.

Nadamo se da će naše preporuke pomoći u rješavanju utvrđenih nepravilnosti, a sve u cilju transparentnosti, uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju važećih propisa, te pouzdanosti i objektivnosti financijskih izvješća.

6. KOMENTAR

Dopisom broj Su-1448/05 od 21.07.2005. godine, menadžment Sudske policije očitovao se na dostavljeni Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2004.godinu, prihvatajući sve preporuke tima za reviziju.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dubravka S. Barbarić, dipl.oec.

UR: 008, 029-01/05

**5.16 FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJA BRANITELJA I INVALIDA
DOMOVINSKOG RATA**

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA ZA PITANJA BRANITELJA I INVALIDA DOMOVINSKOG
RATA**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata**, iskazanih na stranicama od 1 do 8 na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima temeljem provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili temeljem ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pozornost na slijedeće:
 - **upravni i finansijski nadzor, zakonska revizija i kontrola namjenskog trošenja sredstava nije vršena u cijelosti sukladno ovlaštenjima i potrebama navedenog Ministarstva,**
 - **nije vršen nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračko-invalidske zaštite, sukladno Odluci o formiranju Fondacije,**
 - **sustav internih kontrola nije u cijelosti funkcionirao u svim segmentima rada Ministarstva, posebno u dijelu poštivanja Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu, Uredbe o računovodstvu, što je za posljedicu imalo prekoračenje tekućih transfera evidentiranih na drugim pozicijama u iznosu od 169.076 KM,**
 - **nisu knjigovodstveno evidentirane obveze za neisplaćene invalidnine iz prethodnog razdoblja, što je konstatirano izvršenom revizijom za 2003. godinu, a posebno jedne polovine neisplaćene invalidnine iz ožujka 2001. godine u visini od 11.651.141,19 KM,**
 - **nepostojanje pisanih kriterija u dijelu transfera udruženjima građana boračko-invalidske populacije.**
4. Po našem mišljenju **finansijska izvješća, osim navedenog u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, koja se završava na dan 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU**1. UVOD**

Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata (u daljem tekstu Ministarstvo) je formirano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom, koji se odnosi na utvrđivanje jedinstvene politike i pripremanje sistemskih propisa kojim se reguliraju osnovna socijalno-statusna pitanja vojnih invalida, obitelji poginulih branitelja i nezaposlenih branitelja i branitelja drugih oslobodilačkih ratova i sudionika oslobodilačkih pokreta i zaštitu ratnih i mirnodopskih vojnih invalida; zaštitu članova obitelji poginulih, nestalih i umrlih branitelja, kao i umrlih ratnih i umrlih vojnih invalida; upravni i financijski nadzor izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite sukladno Ustavu i zakonima; daje mišljenja na propise koji pripremaju drugi organi, a odnose se na socijalno-statusna prava ovih kategorija; osiguravanje sredstava za financiranje prava propisanih federalnim zakonima i drugim federalnim propisima; utvrđuje način isplate i usklađivanje mjesečnih novčanih primanja; izgradnju, uređenje i održavanje spomen obilježja groblja branitelja i stratišta nevinih žrtava; kontrolu namjenskog trošenja sredstava i vođenje propisanih evidencija iz nadležnosti ovog Ministarstva. Braniteljima, ratnim invalidima i mirnodopskim vojnim invalidima podrazumijevaju se dosadašnji pripadnici Armije Bosne i Hercegovine, pri Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata

padnici HVO i policije, kao i borci NOR-a od 1941-1945. godine. Pod mirnodopskim invalidima podrazumijevaju se vojni invalidi koji su taj status stekli prilikom služenja obveznog vojnog roka u miru.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu br. 01-02-511/03 od 05.05.2003. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu broj 01-02-511/03 od 07.10.2003. godine na koje je Vlada FBiH svojim aktom broj 496/2003 dala suglasnost. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz temeljne ustrojbene jedinice, i to:

- Kabinet ministra,
- Sektor za braniteljsko-invalidsku zaštitu,
- Sektor za financijsko-računovodstvene i informacione poslove,
- Sektor za normativno-pravne i opće poslove.

Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad Ministarstva.

Sredstva za rad Ministarstva se osiguravaju u Federalnom Proračunu.

Broj zaposlenih u Ministarstvu, na dan 31.12.2004. godine je 30, a Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu predviđeno je 33.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Alipašina 41.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Revizijom financijskih izvješća za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatirano je da je Ministarstvo u svojim očitovanjima na Izvješće o izvršenoj reviziji za 2003. godinu i ranije godine u cijelosti prihvatilo date preporuke i sačinjavalo operativne programe za otklanjanje konstatiranih nepravilnosti, ali je različito postupalo po danim preporukama.

U cijelosti je postupilo po preporukama koje se odnose na: poštivanje Uredbe o nabavi roba, vršenju usluga i ustupanju radova; popis imovine, potraživanja i obveza; redovno usuglašavanje podataka u Glavnoj knjizi i ustrojenoj pomoćnoj evidenciji; poštivanje pisanih pravila o evidentiranju i kontroli potrošenog goriva; ograničenju troškova korištenja telefona; pronalaženju alternativnih mogućnosti distribuiranja invalidnina za 2005 godinu; pravilnom kretanju dokumentacije u Ministarstvu.

Dio preporuka je dijelom prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na: suštinsku kontrolu mjesečnih zahtjeva dostavljenih od kantonalnih uprava sa potrebnim novčanim sredstvima za invalidnine; suštinskoj kontroli dokumentacije prije unosa podataka; razdvajanju poslova između sektora; uspostavi sustava internih kontrola na svim razinama i u svim segmentima; izvršene povrate neisplaćenih sredstava invalidnina; evidentiranje transakcija sukladno Uredbi o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH; primjenu Zakona o budžetu/proračunu u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu u dijelu korištenja proračunskih sredstava samo za namjene koje su određene proračunom i to do visine utvrđene proračunom u njegovom Posebnom dijelu.

Međutim, Ministarstvo nije postupilo po danim preporukama u dijelu koji se odnosi na: zadovoljavajuću razinu upravno-financijskog nadzora izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti braniteljsko-invalidske zaštite; provođenju nadzora nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika braniteljske populacije; planiranju troškova distribuiranja invalidnina za 2004. godinu na poziciji «izdaci za materijal i usluge».

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije financijskih izvješća je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvješća, sustava internih kontrola, računovodstvenih i financijskih postupaka, te drugih evidencija Ministarstva omogući:

- izražavanje mišljenja o tome da li su financijska izvješća pripremljena sukladno zakonskim propisima, da li su isti točno, realno i objektivno iskazani, da li su provedene sve potrebne procedure oko trošenja proračunskih sredstava, kao i da li su se poštivale odredbe Pravilnika o financijskom izvještavanju,
- ocjena računovodstvenog sustava i sustava internih kontrola, načina njihovog uspostavljanja, funkcioniranja i njihovu osposobljenost za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima,
- davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i namjensko trošenje proračunskih sredstava, kao i stvaranje uvjeta za uvođenje, primjenu i efikasan rad sustava internih kontrola.

Izvršili smo kontrolu poduzetih mjera za implementaciju Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji; izvršavanju upravno-financijskog nadzora nad izvršenjem trenutno važećih zakona i drugih propisa iz oblasti braniteljsko-invalidske zaštite; provođenju zakonom propisanih revizija; kontrolu namjenskog trošenja proračunskih sredstava po danim ovlaštenjima i dosljednog pridržavanja zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo.

4. NALAZI I PREPORUKE

I u 2004. godini nastavljeno je funkcioniranje tri važeća Zakona, i pri tome neujednačeni pravni i socijalni položaj korisnika prava braniteljsko-invalidske zaštite. To znači da su se proračunska sredstva za ove namjene koristila po propisima iz ranijeg razdoblja.

Invalidsko-braniteljska populacija svoja prava ostvaruje preko općinskih organa nadležnih za braniteljsko-invalidsku zaštitu i uprava kantona, za koje na razini Federacije BiH, ne postoje utvrđene jedinstvene politike i sistemski propisi kojima se reguliraju osnovna prava ove populacije.

U svibnju 2004. godine usvojen je Zakon o pravima branitelja i članova njihovih obitelji («Sl. novine FBiH», br.33/04 od 19.6.2004. godine), kojim se ujednačavaju prava braniteljske populacije na područje cijele FBiH, s tim što primjena ovog Zakona za pripadnike Armije BiH počinje od 01.01.2005. godine, a za pripadnike HVO-a od dana potpisa međudržavnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, a najkasnije do 31.12. 2005. godine.

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva utvrđene su ustrojbene jedinice, njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Ministarstva. Prethodnom revizijom ukazano je na nedostatke u dijelu jasnog razgraničenja odgovornosti iz djelokruga rada uposlenih, što je Ministarstvo tijekom 2004. godine rješavalo izradom pisanih procedura interne računovodstvene kontrole i drugim instrukcijama. Tijekom 2004. godine izrađen je prijedlog novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva.

Koncem 2003. godine u Sektoru za financijsko-računovodstvene i informacione poslove sačinjene su pisane procedure interne računovodstvene kontrole, čija je primjena počela u 2004. godini. Prema ovim pisanim procedurama točno je utvrđena kontrola financijske dokumentacije od trenutka njenog uvođenja u knjigu protokola, signiranja, likvidiranja, unosa i kontrole plaćanja. Sektor za financijsko-računovodstvene i informacione poslove vrši evidentiranje obveza unosom u sustav Federalne riznice putem vlastite radne stanice. Razdvojeni su poslovi i vrši se kontrola pripreme i unošenja podataka u radnu stanicu. No i pored ovakvog

organiziranog sustava kontrole u 2004. godini se desilo da pogrešno unesene obveze nisu pravilno i na vrijeme ispravljene, što je za posljedicu imalo pogrešno iskazivanje pojedinih pozicija.

Tijekom revizije, konstatirano je da je u odnosu na prethodno razdoblje ostvaren značajan napredak u dijelu računovodstvenog nadzora koji se odnosi na provjere vjerodostojnosti knjigovodstvenih isprava. Međutim, računovodstveni nadzor, odnosno interna kontrola, nije u cijelosti funkcionirala kod računске kontrole zaprimljenih faktura u dijelu kontrole neobračunatog rabata utvrđenog ugovorom. Tijekom revizije poduzete su mjere na otklanjanju uočenog propusta.

Da se ubrza usvajanje novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu ovog Ministarstva i da se nakon njegovog usvajanja dosljedno vrši njegova primjena.

Da se osigura računovodstveni nadzor nad vjerodostojnim i računski točnim knjigovodstvenim ispravama u cilju točnog i pravilnog evidentiranja, a time i pravilnog financijskog izvješćivanja, kao i da se kod uspostave i jačanja sustava internih kontrola Ministarstvo pridržava Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva financija.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti ministarstva

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (članom 3) definirano je da Ministarstvo vrši izradu sistemskih propisa koji reguliraju prava braniteljske populacije; zaštitu članova obitelji poginulih, nestalih i umrlih i upravno-financijski nadzor izvršenja zakona iz oblasti braniteljsko-invalidske zaštite.

Ministarstvo je Rješenjem broj: 01-05-148/04 od 03.02.2004. godine obrazovalo stalnu Komisiju za interni računovodstveni nadzor i upravni i financijski nadzor u Ministarstvu, kantonalnim i općinskim službama uprave nadležnim za zaštitu braniteljske populacije. Osnovni zadatak ove Komisije je upravno -financijski nadzor nad ostvarivanjem prava braniteljsko-invalidske populacije. Tokom revizije konstatirano je da je Ministarstvo, putem ove Komisije, izvršilo upravno -financijski nadzor nad malim brojem uzoraka iz kojih se ne mogu izvući valjani zaključci.

Preporučuje se da Ministarstvo u cilju sagledavanja stvarnog stanja korisnika ovih prava osigura permanentni upravno-financijski nadzor u znatno većem obimu sukladno postojećoj zakonskoj regulativi iz ove oblasti.

Fondacija za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika braniteljske populacije ima status pravnog lica, a sukladno Odluci Vlade FBiH broj: V 191/02 od 16.5.2002. godine nadzor nad radom vrši ovo Ministarstvo i Federalno ministarstvo financija svako u svom dijelu ovlaštenja. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju u 2004. godini konstatirano je da je izvršena kontrola materijalno- financijskog poslovanja Fondacije po prijavi jednog uposlenika, dok nadzor nad radom Fondacije u pružanju pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika braniteljske populacije nije vršen. Iako u 2004. godini Fondaciji nisu doznačavana proračunska sredstva, Ministarstvo je bilo obvezno vršiti upravni nadzor nad radom Fondacije tim prije što je bilo sredstava na računu iz ranijeg razdoblja.

Potrebno je vršiti nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja braniteljske populacije kako je to predviđeno Odlukom o njenom formiranju.

Usvajanjem Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji (u daljem tekstu Zakon) Ministarstvo je imalo obvezu donijeti sve potrebne podzakonske akte potrebne za njegovu primjenu, kao i poduzeti sve potrebne radnje za njegovu implementaciju. U predviđenom roku sačinjeni su i dostavljeni, nižim razinama vlasti, slijedeći akti: Pravilnik o radu ljekarskih komisija za ostvarivanje prava po Zakonu o pravima branitelja i članova njihovih obitelji (sa obrascima); Pravilnik o utvrđivanju postotka vojnog invaliditeta (sa listom); Pravilnik o ortopedskom dodatku vojnih invalida i Pravilnik o dodatku za njegu i pomoć od strane druge osobe vojnih invalida.

Prije službene objave Zakona Ministarstvo je uputilo pismenu instrukciju kantonima i ukazalo na obveze koje proističu primjenom ovog Zakona. Uslijedio je čitav niz pisanih naputaka i organiziranja pojedinačnih i zajedničkih sastanaka Ministarstva sa općinama i kantonima radi pojašnjenja pojedinih pitanja vezanih za realizaciju priprema za pravovremeni početak primjene Zakona. Obzirom da se jedan dio nadležnosti Ministarstva prenosi na nivo kantona (revizija svih izdanih rješenja) uslijedile su izrade dodatnih pisanih procedura i praktičnih pojašnjenja za dosljednu primjenu Zakona.

Pripreme za implementaciju ovog Zakona na razini kantona i općina nisu bile predmet ove revizije, ali se na osnovu raspoložive dokumentacije, dostavljene od strane Ministarstva, koje je dužno provoditi nadzor, može

zaključiti da se nisu poštovale odredbe (čl. 38. i 63) ovog Zakona prema kojim su općinske službe bile dužne donijeti prvostupajnska rješenja za sve korisnike do 31.12.2004. godine. Prema podacima Ministarstva na dan 15.01.2005. godine od ukupno 41.792 korisnika osobne invalidnine na prvostupajnsku ljekarsku komisiju upućeno je 23.056 (55%) korisnika ovih prava, a izdano je 20.959 (50%) prvostupajnskih nalaza i mišljenja. Ministarstvo nije koristilo propisane mjere za ne poštivanje rokova predviđenih ovim Zakonom.

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti uloži dodatne napore kako bi se okončao postupak utvrđivanja prava po ovom Zakonu, ustrojila sva potrebna evidencija i uspostavila odgovarajuća suradnja svih sudionika u ovom procesu, obzirom da se radi o velikom broju korisnika ovih prava čija ukupna visina čini veliki izdatak iz proračuna.

Ministarstvo je u sklopu svojih redovnih aktivnosti kroz upravni postupak rješavalo o pravima braniteljsko-invalidske populacije. Kao prvostupajnski organ za izuzetno materijalno osiguranje i pravo na novčanu naknadu nosioca najvećeg ratnog priznanja tijekom 2004. godine, zaprimljeno je 1.151 predmet, a riješeno 1.142. Kao drugostupajnski organ za rješavanje o pravima na invalidninu Ministarstvo je u 2004. godini zaprimilo 906 predmeta, a riješilo 830. U postupku zakonske revizije zaprimljeno je 3.485 predmeta, a realizirano 3.484 predmeta.

Primjenom novog Zakona dolazi do promjene nadležnosti Ministarstva u djelu rješavanja o pravima braniteljsko-invalidske populacije. Ministarstvo će samo odlučivati kao drugostupajnski organ za korisnike invalidnine po žalbama, a za korisnike koji imaju boravište na području Republike Srpske i Brčko-Distrikta rješavati će po žalbama na prvostupajnska rješenja i u postupku zakonske revizije.

c) Izvršenje Proračuna za 2004. godinu

Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2004. godinu za rad Ministarstva ukupno odobrena sredstva iznose 293.679.526 KM. Prema podacima iz finansijskih izvješća ovog Ministarstva ukupno ostvareni izdaci su 293.627.971 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 51.555 KM. Iako je u okviru ukupnog Proračuna ostalo neutrošeno proračunskih sredstava konstatirana su prekoračenja u odnosu na Proračunom odobrena sredstva utvrđena u njegovom Posebnom dijelu za iznos nepravilno evidentiranog izdatka (15.867 KM) na poziciji tekući transferi (invalidnine). Također, revizijom utvrđeni ukupan izdatak u iznosu od 169.075,95 KM na ime poštanskih troškova za isplaćene invalidnine za prosinac evidentiran na poziciji ostalih nespomenutih usluga, smatra se prekoračenjem tekućih transfera i nepravilnim evidentiranjem jer nije na ovoj poziciji planiran.

Tijekom 2004. godine, sukladno Odluci Vlade broj 654/03, isplaćena je jedna polovina invalidnine za ožujak 2001. godine. Pripremu dokumentacije za isplatu izvršilo je Ministarstvo, a Riznica je isplatu izvršio sa ESCROW računa što u Glavnoj knjizi Ministarstva nije evidentirano.

Da se proračunska sredstva koriste sukladno Zakonu o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Proračunom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

d) Tekući rashodi u 2004. godini

Izdaci za bruto plaće u 2004. godini su 479.258 KM ili 92,32% od rebalansom predviđenog iznosa 519.105 KM. Proračunom predviđena sredstva su se odnosila na 33 uposlena, a broj uposlenih na bazi sata rada je 30. Tijekom godine vršena je preraspodjela proračunskih sredstava sa ostalih pozicija na poziciju naknade troškova zaposlenih, mada je proračunskim zahtjevom za 2004. godinu tražena veća masa sredstava koja se konačnim izmjenama Proračuna i prihvatila.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 353.453 KM ili 83,52% u odnosu na sredstva odobrena Proračunom.

Na ovoj poziciji evidentirani su izdaci za rad ljekarskih komisija Nova Bila i Federalnog zavoda PIO/MIO Mostar za ocjenjivanje radne sposobnosti, izdaci za registraciju i osiguranje vozila i uposlenika. . Isplata naknade PTT usluga za isplaćene invalidnine za prosinac 2004. godine u iznosu od 169.075,95 KM evidentirane su na ovoj poziciji, iako Proračunom nisu bile ovdje planirane.

Da se finansijske promjene, odnosno transakcije evidentiraju neposredno na propisanim pozicijama, a na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

e) *Tekući grantovi*

Ukupni tekući grantovi iskazani u financijskim izvješćima su 292.667.847 KM ili 100% u odnosu na Proračunom odobrena sredstva uključujući i isplatu iz tekuće rezerve (75.000 KM), a odnose se na:

- Izdatke vojne invalidnine 288.813.308,80 KM
- Izdatke za pomoć u liječenju branitelja 459.905,55 KM
- Grantovi neprofitnim organizacijama 2.825.000,00 KM
- Transfer udruženjima građana 585.500,00 KM

Izdaci u visini od 288.813.308,80 KM se odnose na redovne izdatke za invalidnine, izuzetno materijalno osiguranje korisnika braniteljsko-invalidske zaštite i izdaci za nosioce najvećeg ratnog priznanja "Zlatni ljiljani". O pravima ove populacije rješavaju općinski organi i uprave kantona, nadležne za ovu populaciju, osim prava na izuzetno materijalno osiguranje, o kojem rješava ovo Ministarstvo. I u 2004. godini isplata ovih sredstava vršena je za pripadnike Armije FBiH na osnovu Naredbe o načinu isplate i povećanju ličnih i porodičnih invalidnina broj 03-02-280/99, a za pripadnike HVO na osnovu Odluke o načinu obračuna naknada za RVI, ranjene, ozlijeđene, povrijeđene i oboljele pripadnike, te članove obitelji poginulih i nestalih branitelja HVO broj 02-41-645/00. Utvrđene visine naknada po pomenutoj Naredbi i Odluci nisu usuglašene i neosiguravaju ujednačeni socijalni položaj svih kategorija korisnika braniteljsko- invalidske zaštite iz reda Armije FBiH i HVO.

Na poziciji izdataka za vojne invalidnine, evidentiraju se mjesečno dostavljeni zahtjevi za isplatu po kantonima. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatirano je da je na ovoj poziciji evidentirano dvanaest invalidnina. Na istoj poziciji evidentirani su izdaci (za jedanaest mjeseci) za troškove distribucije invalidnina koju vrše pošte na teritoriju FBiH. Neisplaćene invalidnine koje uredno mjesečno vraćaju pošte u Riznicu se evidentiraju kao smanjenje isplata na ovoj poziciji, dok općine raspolažu sa podacima kome nije isplaćena invalidnina i zbog čega. Ministarstvu nije poznato da li će ta sredstva biti ponovno upućena na isplatu ili je u međuvremenu prestala obveza isplate, pa prema tome nije poznato da li je taj povrat prihod ili je samo odgođeni rashod.

Ministarstvo vrši samo kontrolu računске ispravnosti dostavljenih zahtjeva i njihove usuglašenosti sa pratećom dokumentacijom, ali ne i suštinsku kontrolu. Ministarstvo je u 2005. godini uspostavilo jedinstvenu bazu podataka svih korisnika ovih prava pa se može očekivati u narednom razdoblju cjelovitija kontrola trebovanih i isplaćenih invalidnina.

Kod preuzimanja pojedinačnih evidencija od općinskih organa potrebno je preuzeti urednu i točnu evidenciju, kako bi se raspolagalo sa točnim podacima o svim korisnicima ovih prava.

Potrebno je osigurati u kontinuitetu kontrolu dokumentacije koja se dostavlja Ministarstvu na osnovu koje se vrši isplata kao i kontrolu nakon isplata svakog korisnika ovih prava.

Izdaci za pomoć u liječenju branitelja-invalida vršeni su temeljem odluke Vlade FBiH broj 414/2004 od 02. 09. 2004 godine, i na osnovu kriterija koje je donio ministar 12. 05. 2004 godine. O pravima odlučuje Komisija od 3 člana formirana od strane ministra Rješenjem broj: 03-14-818/04 od 24.05. 2004 godine. Članovi komisije su uposlenici Ministarstva. Najveći dio ovih sredstava u visini od 369.000,00 KM namijenjeni su za nabavu antidekubitalnih madraca za RVI paraplegičare i ortopedska pomagala za slijepe RVI. Popis osoba koje su ostvarile ovo pravo su sačinila kantonalna ministarstva za pitanje branitelja, prema dopisu Federalnog Ministarstva branitelja broj: 03-41-938/03 od 07. 8. 2003. godine.

Grantovi neprofitnim organizacijama raspodijeljeni su temeljem Odluke Vlade FBiH broj: 395/04, Proračuna i Rebalansa proračuna za 2004 .godinu. Vlada je donijela Odluku na prijedlog Ministarstva broj:01-02-1210/04 od 06.08.2004 godine. Ministarstvo je prijedlog pripremljeno na temelju zaprimljenih zahtjeva sa područja gdje je gradnja već ranije započeta.

Transfer udruženjima građana u iznosu od 585.500 KM je prvi put Proračunom planiran u ovom Ministarstvu. Ministarstvo nije raspolagalo sa potrebnom evidencijom ovih udruženja i nije imalo propisane procedure po kojima bi se ovi transferi realizirali, osim za iznos od 75.000 KM koji je isplaćen temeljem odluke Vlade iz sredstava tekuće rezerve. Isplate ovih sredstava vršene su temeljem pojedinačnih rješenja koje je donosio ministar. Udruženja koja su na ovaj način dobila sredstva iz Proračuna su u propisanom roku dostavila Ministarstvu izvješća o utrošenim sredstvima.

Da se izdaci za pomoć u liječenju, grantovi neprofitnim organizacijama i transferi udruženjima građana braniteljske populacije raspoređuju na način i sukladno Zakonu o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Proračunom, i do visine

utvrđene u njegovom Posebnom dijelu. Posebno je potrebno utvrditi kriterije temeljem kojih se vrši ova raspodjela.

Ukupni kapitalni izdaci u visini od 87.000 KM predstavljaju izdatak za nabavu automobila za invalidne osobe. Proračunom za 2004. godinu predviđena su sredstva za ovu nabavu na poziciji gdje se planiraju kapitalni izdaci za Ministarstvo, a ne nabavu sredstava koja se dodjeljuju kao grant pojedincima. Procedurom Javnog poziva za nabavu izvršen je izbor najpovoljnijeg ponuđača i stvorena obveza na iznos od 112.000 KM. Na ovaj način stvorene su veće obveze nego što su Proračunom predviđene i na temelju predračuna na kraju proračunske godine. Nabavljeni automobili su dodijeljeni invalidima u veljači 2005. godine, o čemu postoji uredna evidencija.

Proračunska sredstva planirati prema namjeni i na propisanim pozicijama sukladno postojećim zakonskim i podzakonskim aktima; sredstva trošiti do visine utvrđene Proračunom u njegovom Posebnom dijelu; ne stvarati obveze veće od dozvoljenih, čime se na ne dopušten način troše proračunska sredstva iz naredne godine i obveze stvarati na temelju valjane dokumentacije.

f) Obveze na dan 31.12.2004. godine

U financijskim izvješćima –bilanci stanja na dan 31.12.2004. godine iskazane obveze Ministarstva su u iznosu od 24.734.992 KM, a sastoje se od:

• Kratkoročnih tekućih obveza	24.685.797 KM
• Obveze prema uposlenicima	44.680 KM
• Kratkoročnih razgraničenja	4.515 KM

Komisije za popis sredstava i izvora sredstava, obveza i potraživanja su izvršile popis, sačinile zapisnike na temelju kojih je donesena Odluka o usvajanju Izvješća o izvršenom popisu sredstava i izvora, potraživanja i obveza na dan 31.12. 2004 .godine. Komisija za popis potraživanja i obveza je popisom utvrdila da ukupna vrijednost kratkoročnih obveza iznosi 24.701.803,17 KM, a ne 24.685.797 KM kako je to u bilancu stanja evidentirano. Ova razlika predstavlja pogrešno evidentiran izdatak invalidnina u visini od 15.867 KM i 139 KM obveza pogrešno evidentiranih u riznici o čemu postoji službena zabilješka. Kratkoročne obveze se najvećim dijelom odnose na ne isplaćene invalidnine za dvanaesti mjesec 2004. godine.

Prethodnim revizijama je utvrđeno da postoje neizmirene obveze za invalidnine iz ranijeg razdoblja za što nije tijekom revizije prezentirana odgovarajuća dokumentacija, a ove obveze nisu evidentirane u Glavnoj knjizi Ministarstva.. Naime, Ministarstvo je aktom broj 05-41-49/04. od 13.01.2004. godine uputilo Federalnom ministarstvu financija Zahtjev za isplatu 50% sredstava invalidnine iz mjeseca ožujak 2001. godine u visini od 11.651.141,19 KM što je i učinjeno obzirom da su ova sredstva Proračunom za 2004. godinu planirana na poziciji Federalnog ministarstva financija. To znači da Ministarstvo raspolaže ovim podacima, a isti nisu bili predmet popisa a ni knjigovodstvenog evidentiranja.

Da se u narednom razdoblju financijske promjene evidentiraju na temelju vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i da se stalno usuglašavaju knjigovodstvena evidentiranja sa Riznicom što osigurava pravovremene ispravke pogrešnih evidentiranja.

g) Ostali nalazi (IT sustav)

Ministarstvo vrši evidentiranje financijskih transakcija unosom svojih zahtjeva u sustav Federalne riznice «on line» vezom, putem vlastite radne stanice uz odgovarajuće sustave internih kontrola.

Međutim, isplata invalidnina se vrši temeljem mjesečnih zahtjeva kantonalnih uprava koji se dostavljaju na disketama i u pisanoj formi. Ministarstvo posjeduje informacijski sustav koji treba osigurati valjane podatke o korisnicima braniteljsko-invalidske zaštite i čija primjena se očekuje u narednoj godini sa početkom primjene novog Zakona. Ažuriranje podataka općinskih uprava u jedinstven informacijski sustav Ministarstva, stvara uvjete za suštinsku kontrolu: stečenih prava, broja korisnika, pojedinačne visine ostvarenih prava, isplate, kontrole povrata itd.

Potrebno je osigurati cjelovitu bazu podataka za sve korisnike prava braniteljsko-invalidske zaštite, njihovu stalnu ažurnost, permanentnu kontrolu mjesečnih zahtjeva za isplatom, kontrolu isplata i povrata ne isplaćenih invalidnina.

5. ZAKLJUČAK

U cilju sagledavanja zakonitosti rada Ministarstva, uspješnosti i efikasnosti realizacije osnovnih zadataka utvrđenih aktom o osnivanju, izvršenju Proračuna, a cijeneći postojeće okruženje, izvršenom revizijom financijskih izvješća za 2004. godinu konstatirano je da važan dio osnovnih zadataka nije ostvaren na zadovoljavajućoj razini, iako je tijekom prethodnih revizija ukazivano na to i davane su preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Ministarstvo treba vršiti upravno-financijski nadzor nad dovoljnim brojem uzoraka koji mogu osigurati valjane zaključke. Potrebno je osigurati sveobuhvatan i permanentan upravno-financijski nadzor, sa točno određenim rokovima otklanjanja svih utvrđenih nepravilnosti i pismenim obavještanjima o tome. Nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika braniteljske populacije treba vršiti sukladno Odluci o njenom formiranju.

Ističe se, da su donesenim pisanim procedurama i njihovom primjenom osigurane efikasne računovodstvene kontrole, te da su uočeni propusti u ovoj oblasti iz ranijeg razdoblja otklonjeni tijekom 2004. godine. Neujednačeni pravni i socijalni položaj korisnika braniteljsko-invalidske zaštite prevladan je usvajanjem novog Zakona, čija se primjena očekuje početkom 2005. godine za pripadnike Armije FBiH, a za pripadnike HVO do kraja 2005. godine.

Ministarstvo je uložilo vidne napore na izradi podzakonskih akata za pravovremenu primjenu Zakona. Veliki broj institucija koje su uključene u početak primjene Zakona nije na vrijeme izvršio svoje zadatke, a jedinstven cilj je bio da se do 31.12.2004. godine donesu prvostupanjka rješenja za sve korisnike ovih prava.

Ističemo da je Ministarstvo u 2004. godini realiziralo značajan dio preporuka danih u Izvješću o izvršenoj reviziji prethodne godine i da ulaže napore na realizaciji nerealiziranih preporuka. Ovom revizijom nerealizirane preporuke su ponovo konstatirane i predložene menadžmentu za realizaciju, a sve u cilju zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti financijskih izvješća.

6. KOMENTAR:

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata se očitovalo na Izvješće o reviziji financijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine. Na određeni broj nalaza date su primjedbe i obrazloženja. Primjedbe koje se odnose na transfere udruženjima građana su djelomično prihvaćene i inkorporirane u konačan tekst Izvješća. Ostale primjedbe nisu prihvaćene iz razloga što nisu dana adekvatna obrazloženja i prezentirani relevantni dokazi.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim:
Nusreta Hadžimustafić, dipl. ecc
Danko Buhač, dipl. oec.

UR – 017, 032– 02/05

5.17 FEDERALNO MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA

MENADŽMENTU

FEDERALNOG MINISTARSTVA RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta** iskazanu na stranicama 1 do 4, za godinu koja je završila 31. prosinca 2004. godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije . Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na temelju ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji ("Sl. novine FBiH", broj 48/99), a sukladno INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, skrećemo pozornost na slijedeće činjenice :
 - **nedovoljno funkcionisanje sustava internih kontrola u dijelu nedosljedne primjene Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH kod rasporeda uposlenika u platne razrede i Zaključka Vlade FBiH o ograničavanju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave kod odobravanja i isplate većeg iznosa od predviđenog za uposlenike.**
4. Po našem mišljenju, **finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za godinu koja je završila 31.12.2004. godine.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA NA DAN 31.12.2004.GODINE**1. UVOD**

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu Ministarstvo)osnovano je sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03).

Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u podsticanju razvoja, poduzetništva i obrta, davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenja savremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta, povećanja udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi, organiziranju institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetnike infrastrukture, osposobljavanju poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje i drugi poslovi utvrđeni zakonom.

Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji br.01-02-292/03 od 04.02.2004. godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 19.01.2004. godine aktom broj V broj 28/2004.

Poslovi iz nadležnosti Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta vrše se u okviru osnovnih organizacionih jedinica: Kabinet ministra, Sektor za financijske i opšte poslove, Sektor za razvoj, Sektor za poduzetništvo, Sektor za obrt, Ured za prekršaje i Sektor za upravljanje i koordiniranje sredstava za razvoj. U okviru osnovnih organizacionih jedinica nisu obrazovane unutrašnje organizacione jedinice.

Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom proračunu.

Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2004. godine je bio 22.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Dr.Ante Starčevića BB, na osnovu Odluke Vlade FBiH broj V 169/2003 od 22.05.2003.godine o određivanju sjedišta Ministarstva.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH prvi put vrši reviziju financijskih izvješća Ministarstva.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije financijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su financijska izvješća pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, sukladno sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li financijska izvješća odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje Ministarstva.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE*a) Menadžment i sustav internih kontrola*

Sukladno ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje financijskog plana Ministarstva je Ministar koji rukovodi Ministarstvom.

U postupku revizije konstatovano je da nije u potpunosti funkcionisao sustav internih kontrola što je za posljedicu imalo nedosljednu primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u

FBiH i Pravilnika o unutarnjoj organizaciji u dijelu rasporeda uposlenika u platne razrede prema stručnoj spremi.

Također, nedovoljno funkcionisanje sustava internih kontrola konstatovano je kod primjene Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave u dijelu donošenja Odluka o plaćanju troškova službenog mobilnog telefona u cjelosti, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog financijskog izvješćavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Potrebno je uspostaviti sustav internih kontrola u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva financija.

b) Izvršenje proračuna za 2004. godinu

Rashodi i izdaci u 2004. godini planirani su u iznosu od 2.414.988,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 2.040.499,00 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da su ostvareni izdaci u odnosu na raspoloživa sredstva manji za 374.489,00 KM ili za 15,51 %.

Uvidom u obračun i isplatu plaća, utvrđeno je da je obračunata plaća za tri uposlenika po koeficijentima platnog razreda VI –službenici više školske sprema s koeficijentom 4,5, a navedeni uposlenici obavljaju poslove srednje stručne sprema (platni razred VII- službenici srednje stručne sprema-koeficijent 3,5) što je regulisano Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva.

Da se obračun i isplata plaća uposlenika vrši sukladno sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom kojima je regulisana isplata istih.

Revizijom izdataka telefonskih i poštanskih usluga (PTT), a uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je Ministar svojim odlukama (30 odluka) odobrio u cjelosti plaćanje troškova službenog mobilnog telefona što je u suprotnosti sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave broj V 17/2002 od 10.01.2002. godine.

Da se plaćanje troškova službenih mobilnih telefona vrši sukladno Zaključku Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.

Tekući transferi (grantovi pojedincima) ostvareni u iznosu od 1.382.500,00 KM, odnosno koliko su i bili planirani proračunom.

Utvrđeno da su transferi odobreni na osnovu Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera « Poticaj za poduzetništvo » utvrđenog proračunom FBiH za 2004. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta (Odluka broj V 303/04 od 24.06.2004. godine). Sukladno sa Odlukom Vlade FBiH, Ministarstvo je rezultate javnog natječaja objavilo u Službenim novinama FBiH broj 58 od 30.10.2004. godine.

Ministar je donio pojedinačne Odluke o raspodjeli financijskih sredstava prema Programu koji je usvojila Vlada FBiH, a u cilju realizacije « Poticaj za poduzetništvo» za 2004. godinu (Odluke broj. 07-02-505-3/04-1-6 od 19.10.2004.godine.

Ministarstvo je sa svim odabranim subjektima potpisalo Ugovor o implementaciji odobrenih sredstava dana 11.11.2004. godine.

Sukladno sa točkom 5. Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera « Poticaj za poduzetništvo » utvrđenog proračunom FBiH za 2004. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstvo je dostavilo Vladi FBiH i Ministarstvu financija Izvještaj o utrošenim sredstvima tekućeg transfera utvrđenog proračunom FBiH za 2004.godinu broj 01-14-46/05 od 25.03.2005. godine.

c) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Ukupni izdaci po osnovu nabavke robe i vršenju usluga iskazani u financijskim izvještajima ne predstavljaju značajnu stavku u proračunu Ministarstva i revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo postupalo po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvješća Ministarstva za 2004. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada i izvršenja finansijskog plana Ministarstva, konstatovani su propusti vezani za raspored uposlenika u platne razrede prema stručnoj spremi i donošenja Odluka o plaćanju troškova službenog mobilnog telefona u cjelosti, što nije sukladno Zaključku Vlade FBiH.

Ministarstvo je u 2004. godini u potpunosti realizovalo planirane transfere « Poticaj za poduzetništvo » sukladno Odluci Vlade FBiH.

Ministarstvo u 2004. godini nije donijelo potrebne pisane procedure u cilju boljeg funkcionisanja sustava internih kontrola, te smatramo da je potrebno donijeti pisane procedure i uspostaviti funkcionisanje sustava internih kontrola u sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

U ovom izvješću o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti u cilju otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sustava internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u rada, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvješća.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta dopisom broj 01-14-340/05 od 10.06.2005. godine, pismeno se očitovalo na Izvješće o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2004.godinu i u cjelosti prihvatilo Izvješće, kao i izvjestilo o poduzetim mjerama i aktivnostima u cilju otklanjanja uočenih propusta, te uspostave i jačanja internih kontrola.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Voda tima:
Admir Džumhur, dipl.oec.

UR: 025; 010- 3/05

5.18 FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike** na dan 31.12.2004. godine, iskazanih na stranicama od 1-7. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl. novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranja i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija također obuhvaća ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **sustav internih kontrola nije u potpunosti funkcionirao u svim segmentima rada Ministarstva, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u oblasti radnih odnosa, načinu trošenja i evidentiranja proračunskih sredstava;**
 - **popis imovine nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, odnosno nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom na dan 31.12.2004. godine,**
 - **više stvorene obveze po osnovu izdataka za materijal i usluge i nabavke stalnih sredstava u iznosu od 9.135,90 KM u odnosu na proračunom planirana sredstva, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju proračuna u FBiH za 2004. godinu;**
4. Po našem mišljenju, **finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika proračuna, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike Sarajevo, za godinu koja završava sa 31.12.2004. godine.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU

1. UVOD

Ministarstvo rada i socijalne politike je formirano na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, u daljem tekstu (Ministarstvo), («Sl. novine FBiH», br: 19/03). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na nadležnosti Federacije u oblasti socijalne politike, rada, penzijskog i invalidskog osiguranja, i to politike rada i zapošljavanja, radnih odnosa i prava iz radnog odnosa, zaštite na radu, penzijsko-invalidskog osiguranja, međunarodnih konvencija u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, ugovora i bilateralnih sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja, socijalne sigurnost i solidarnosti, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite obitelji, usvojenja i starateljstva, socijalne zaštite i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji br. 01-34-32/03 od 03.04.2003. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji broj 01-34-32/03 od svibnja 2003. i studenog 2004 godine, na koje je Vlada FBiH dala suglasnost.

Sredstva za rad Ministarstva obezbijavaju se u federalnom proračunu.

Broj zaposlenih na dan 31.12.2004. godine bio je 81. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeno je 93 zaposlenika, a Proračunom za 2004. godinu planirano je 80.

Sjedište Ministarstva je u ulici Vilsonovo šetalište br.10 Sarajevo.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Na osnovu izvršene revizije za 2004.godinu, utvrđeno je da Ministarstvo nije postupilo po preporukama Ureda za reviziju za 2003. godinu, u dijelu koji se odnosi na uspostavu internih kontrola u oblasti radnih odnosa, izdaci za putne troškove nisu isplaćivani u skladu sa važećim propisima, nije doneseno uputstvo za korištenje sredstava reprezentacije, nije izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim po popisu sa 31.12.2004. godine.

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finacijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finacijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu, u skladu sa cjelokupnom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finacijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija također, uključuje davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Ministarstvo je u 2004. godini sustav interne kontrole uspostavilo putem Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i Pravilnika o plaćama i drugim primanjima koji nemaju karakter plaće službenika i namještenika Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Drugi akti i instrukcije nisu nam prezentirani.

Uvidom u Pravilnik o unutarnjoj organizaciji, revizijski tim je konstatirao da broj radnih mjesta i opis poslova pojedinih radnih mjesta ne odgovara stvarnim potrebama Ministarstva. Usljed toga, u rješenjima o prijemu u radni odnos za pojedine zaposlenike stoji da rade u sektoru u kome postoje sistematizirana nepopunjena radna mjesta, a oni u stvari obavljaju poslove i radne zadatke u drugim sektorima, u kojima postoji potreba za dodatnom radnom snagom, a radna mjesta nisu sistematizirana. Prema izjavi odgovorne osobe, u novom

Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Ministarstva u skladu sa Zakonom o državnim službenicima, koji je dostavljen Vladi na suglasnost, pomenuti nedostaci su otklonjeni, tj. sistematizirana radna mjesta odgovaraju stvarnim potrebama.

Interna kontrola nije funkcionirala kod ostvarivanja naknada na ime putnih troškova, obračuna i isplate prekovremenog rada, korištenja sredstava reprezentacije, popisa sredstava, blagovremene procjene i evidentiranja doniranih sredstava, usklađivanja stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem sa 31.12.2004. godine. Također, nabavka stalnih sredstava ostvarena je u većem iznosu od planirane za iznos obračunatog poreza na promet proizvoda nabavljenog stalnog sredstva.

Potrebno je da se radi efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvješćivanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi zaposleni. Prilikom uspostave sustava internih kontrola, pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo financija.

b) Rad i obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, ovo Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom iz nadležnosti Federacije u oblasti socijalne politike, rada, penzijskog i invalidskog osiguranja, poslove inspekcijanskog nadzora i vođenja prekršajnog postupka.

Vlada Federacije BiH u skladu sa Strategijom reformi u socijalnom sektoru za srednjoročni period od 2004 do 2007. godine je utvrdila programske aktivnosti i mjere socijalne, dječije i invalidne zaštite. U skladu sa Programskim aktivnostima za 2004. godinu, Ministarstvo je pristupilo izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom. Izmjene se odnose na zaštitu civilnih žrtava rata radi prenošenja osnovnih davanja za civilne žrtve rata na entitetski nivo. Proračunom za 2004. godinu, za ove namjene Ministarstvu su planirana sredstva u iznosu od 8 miliona KM. Mada su sredstva planirana, nisu realizirana iz razloga što nisu usvojene Izmjene i dopune pomenutog Zakona.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo, kao i u prethodnim revizijama, da svi kantoni u FBiH nisu donijeli svoje provedbene propise kako je bilo definirano Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, te je i dalje status korisnika socijalne i dječije zaštite neujednačen u pogledu ostvarivanja prava.

Potrebno je da Ministarstvo i dalje poduzima aktivnosti na praćenju i provođenju pravne regulative iz oblasti socijalne zaštite na cjelokupnoj teritoriji FBiH.

Inspektorat Ministarstva poslove inspekcijanskog nadzora vršio je u oblasti radno-pravnih odnosa, zaštite na radu, socijalne i dječije zaštite.

U oblasti radno pravnih odnosa predmet inspekcijanskog nadzora bila su gospodarska društva i organizacije od federalnog značaja, tj. sa većinskim državnim kapitalom. U 2004 godini u oblasti radno pravnih odnosa ukupno je obavljeno 57 neposrednih inspekcijanskih nadzora od čega 46 redovnih i 11 kantonalnih inspekcijanskih pregleda. Ovaj Inspektorat nije uspostavio koordinaciju sa tri kantona (Hercegovačko-neretvanski, Zapadnohercegovački i Hercegbosanski). I dalje, ovi kantoni prijave za pokretanje prekršajnih postupaka ne podnose ovom Ministarstvu, već redovnim sudovima za prekršaje. Također, rješavanje žalbi na drugostepena rješenja, ne rješavaju se putem nadležnog Ministarstva, već putem drugostepenih komisija na kantonalnom nivou. Ovakvim načinom rada ovi kantoni ne provode odredbe Zakona o prekršajima kojim se povređuju federalni propisi u dijelu prikupljanja javnih sredstava u proračun FBiH. Očekuje se donošenje Zakona o inspekcijama u FBiH, kojim je predviđeno objedinjavanje svih federalnih i kantonalnih inspekcija koje bi jednoobrazno provodile zakonske propise, što bi se odrazilo na prikupljanje javnih sredstava u proračunu FBiH.

U oblasti zaštita na radu i dalje se primjenjuje preuzeti Zakon o zaštiti na radu iz SRBiH koji je u trenutnim uslovima primjenjiv po strukturi, a nije primjenjiv u pogledu visine propisane kazne (propisane u dinarima). Kaznene odredbe prema ovom Zakonu su krivične i prekršajne. Uvidom u Izvješće o radu za 2004. godinu evidentirana je 121 povreda na radu, od toga 92 teže i 29 sa smrtnim ishodom, što upućuje na povećan broj povreda na radu. Uzrok ovolikog broja povreda na radu je loša zaštita na radu, kao i niske kazne za učinjene prekršaje, koje ne utiču na poslodavce kao stimulatívna mjera u cilju bolje tehničke opremljenosti sredstava za rad i bolje zaštite na radu. Ministarstvo je poduzelo aktivnosti na izradi Zakona o zaštiti na radu u 2004. godini, koji je upućen kantonalnim inspekcijama na javnu raspravu.

Potrebno je da se ubrzaju aktivnosti na donošenju Zakona o zaštiti na radu u cilju blagovremene i efikasne zaštite zaposlenika na radu.

c) Izvršenje proračuna za 2004. godinu

Proračunom FBiH za 2004. godinu, Ministarstvu su planirana sredstva u iznosu 2.877.620,00 KM, a Izmjenama i dopunama Proračuna za 2004. godinu ta sredstva su smanjena na 2.273.011,00 KM, što je za 604.609,00 KM manje od prvobitnog iznosa. U Godišnjem iskazu o izvršenju proračuna za 2004. godinu, iskazani su ukupni izdaci u iznosu od 2.287.710,46 KM, što je u odnosu na planirane izdatke u iznosu od 2.318.823,50 KM, manje za 31.113,04 KM ili 1,35%. Ovaj iznos planiranih, raspoloživih sredstava veći je za 45.812,50 KM od rebalansom predviđenih, po osnovu odobrenih sredstava tekuće pričuve Vlade Federacije za 2004. godinu u iznosu od 72.196,00 KM (66.000,00 KM i 6.196,00 KM) i 26.500,00 KM manje raspoloživih sredstava od rebalansom predviđenih, za potrebe Ekonomsko socijalnog vijeća.

Ministarstvo nije iskazalo obveze po osnovu izdataka za materijal i usluge i nabavku stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 9.135,90 KM, i to 7.377,90 KM po osnovu izdataka za materijal i usluge i 1.758,00 KM po osnovu nabavke stalnih sredstava. Ovi izdaci su evidentirani u 2005. godini i biće isplaćeni na teret Proračuna 2005. godine, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju proračuna u FBiH za 2004. godinu.

Potrebno je da Ministarstvo proračunska sredstva koristi u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna u FBiH, za namjene koje su određene proračunom i to do visine utvđene u njegovom Posebnom dijelu.

Bruto plaće i naknade planirane su u iznosu od 1.239.180,00 KM, a ostvarene u iznosu od 1.237.897,00 KM što je za 1.283,00 KM manje od planiranog iznosa. Sredstva za ove namjene planirana su za 80 zaposlenika, a u toku 2004. godine prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 82. Na dan 31.12.2004. godine u Ministarstvu je radio 81 zaposlenik.

Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je Ministarstvo i u 2004., kao i u 2003. godini, vršilo prijem zaposlenika u radni odnos na određeno vrijeme do tri mjeseca, zbog hitnosti obavljanja posla. Pojedini zaposlenicima rješenja o zasnivanju radnog odnosa produžavana su tri po tri mjeseca, do godinu dana. Devet zaposlenika je primljeno u radni odnos na neodređeno vrijeme, putem raspisivanja konkursa/oglasa. Uvidom u dokumentaciju, metodom slučajnog uzorka utvrdili smo da su primljena tri zaposlenika koji su bili u radnom odnosu na određeno vrijeme. Samo za jednog primljenog zaposlenika Ministarstvo je tražilo informacije od Federalnog ministarstva pravde o zaposlenicima na raspolaganju, potrebne školske spreme i radnog iskustva.

Za 25 zaposlenika u mjesecu siječnju, obračunata je i isplaćena naknada za prekovremeni rad u iznosu od 2.444,76 KM, uz suglasnost ministra, ali bez pojedinačnih rješenja o prekovremenom radu i specifikacije sati provedenih na radu.

Prijem u radni odnos i obračun i isplatu prekovremenih sati, vršiti u skladu sa zakonskim propisima

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 547.689,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva od 557.416,00 KM, manje za 9.727,00 KM ili 0,98%. Ministarstvo nije evidentiralo obveze iz 2004. godine po osnovu izdataka za materijal i usluge u ukupnom iznosu od 7.377,90 KM, i to iznos od 7.056,90 KM, koji se odnosi na izdatke za komunalne usluge i iznos od 321,00 KM, koji se odnosi na ugovorene usluge. Navedene obveze evidentirane su u 2005. godini.

Izdaci po osnovu putnih troškova iskazani su u iznosu od 44.080,10 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da pravdanje pojedinih putnih naloga nije vršeno u skladu sa Uredbom o naknadama za putne troškove u dijelu koji se odnosi na pravdanje putnih naloga u propisanim rokovima.

Prema prezentiranoj dokumentaciji izdaci za električnu energiju, centralno grijanje i komunalne usluge iznose 34.459,48 KM. Revizijom smo utvrdili da se isplata ovih naknada vrši na osnovu ugovora sa «Šumaprojektom» tj. srazmjerno pripadajućem dijelu prostora koji koristi. Uvidom u ispostavljene račune od «Šumaprojekta» konstatiramo da nije priložena prateća dokumentacija koja bi ukazala da su ispostavljeni računi obračunati pravilno na ukupnu potrošnju, kako je definirano ugovorom. Ovakve nepravilnosti su rezultat nedovoljnog funkcioniranja interne kontrole kod utvrđivanja naznačenih izdataka.

Izdaci za usluge reprezentacije iskazani u finansijskim izvješćima iznose 11.192,70 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da ne postoje interna pravila kojima bi se regulirao način i visina korištenja sredstava

za reprezentaciju. Metodom uzorka, na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su se ovi izdaci ostvarivali na osnovu ispostavljenih računa, bez specifikacije ostvarenih usluga.

Putne troškove pravdati u skladu sa Uredbom o naknadama o putnim troškovima.

Izdatke po osnovu električne energije, centralnog grijanja i komunalnih usluga knjigovodstveno priznavati u skladu sa Ugovorom sa zakupodavcem, na osnovu vjerodostojne dokumentacije

Donijeti pisane procedure za korištenje sredstava reprezentacije.

Izdaci za tekuće transfere iznose 362.667,00 KM, a odnose se na tekuće transfere za Ekonomsko-socijalno vijeće u iznosu od 89.667,00 KM, transfere udruženjima u iznosu od 246.500,00 KM i pomoć izgradnji Dnevnog centra Travnik u iznosu od 26.500,00 KM.

Sporazumom o osnivanju Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju FBiH, Vlada FBiH osnovala je Ekonomsko-socijalno vijeće FBiH. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da su navedenim Sporazumom definirani principi djelovanja, način odlučivanja, djelokrug rada i nadležnost. Navedenim Sporazumom nije definiran nadzor nad potrošnjom proračunom odobrenih sredstava, niti se isti provodio.

Transferi udruženjima iskazani su u iznosu od 246.500,00 KM. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da su udruženja ovom Ministarstvu dostavila Izvješće o utrošku sredstava. U skladu sa Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava ovo Ministarstvo nije tromjesečno izvješćivalo Federalno ministarstvo financija i Vladu FBiH o utrošku istih.

Ministarstvo nije tromjesečno izvješćivalo Vladu FBiH i Federalno ministarstvo financija o utrošku sredstava transfera, što nije u skladu sa Programom utroška sredstava «Transfer za civilne invalide (devet udruženja)» utvrđenog Proračunom FBiH za 2004. godinu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike.

d) Popis imovine i obveza na dan 31.12.2004. godine

Rješenjem o obrazovanju Komisije za popis od 09.12.2004. godine, ministar je formirao Komisiju za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obveza Ministarstva za 2004. godinu. Komisija je izvršila popis sredstava i obveza, a potraživanja nisu popisana.

Uvidom u dokumentaciju, konstatirano je da je Komisija za popis izvršila fizički popis stalnih sredstava na posebne liste stalnih sredstava, ali nije u skladu sa propisima izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Popisne liste nisu potpisane od strane odgovorne osobe.

Na prijedlog Komisije ministar je donio Odluku o likvidaciji utvrđenih manjkova. Utvrđeni iznos manjka ne možemo potvrditi zato što knjigovodstveno stanje ne odgovara stvarnom.

U Izvješću Komisije o izvršenom popisu na dan 31.12.2004. godine, navedena su sredstva koja su donirana od strane «PIU SESER»-a Sarajevo. Rješenjem o obrazovanju Komisije za procjenu doniranih sredstava od 13.01.2005. godine, formirana je komisija koja je izvršila procjenu fer vrijednosti doniranih sredstava. Pomenuta Komisija je 16.02.2005. godine sačinila zapisnik sa spiskom doniranih sredstava i njihovim procijenjenim sadašnjim fer vrijednostima, koji nije prihvaćen i koji je vraćen na doradu radi određenih korekcija. Novi Zapisnik Komisije sačinjen je u svibnju 2005. godine, a donirana sredstva još nisu uknjižena u imovinu Ministarstva.

Također, Komisija nije popisala potraživanja Ministarstva, koja su evidentirana u finansijskim izvješćima na poziciji kratkoročnih potraživanja u iznosu od 15.000,00 KM. Uvidom u dokumentaciju, ustanovili smo da su ova potraživanja nastala na osnovu Ugovora o komisionoj prodaji, zaključenog 19.10.2001. godine između Federalnog ministarstva socijalne politike, raseljenih osoba i izbjeglica i «Štamparije-Fojnica» d.o.o. o distribuciji radnih knjižica, a traje do okončanja distribucije preuzete količine radnih knjižica. «Štamparija Fojnica» je preuzela 100.000 komada radnih knjižica po cijeni od 2,13 KM i obvezala se da će svakih 60 dana isporučivati specifikaciju prodatih radnih knjižica sa tačnim iznosom duga. Nije nam prezentirana dokumentacija, koja bi potvrdila da je Ministarstvo u skladu sa Ugovorom, izvješćivano o distribuciji radnih knjižica. Po popisu robe, Komisije radnih knjižica u «Štampariji-Fojnica» od 31.12.2003.g. ukupan saldo radnih knjižica bio je 71.354 komada u veleprodaji i 63 komada u maloprodaji. Finansijska obveza za prodane knjižice u 2003. godini iznosila je 31.923,01 KM za 14.982 prodane radne knjižice. Od tog iznosa, Štamparija Fojnica je 17.05.2004. godine uplatila 16.923,01 KM. Preostali iznos potraživanja Ministarstva po toj fakturi iznose 15.000,00 KM i ona nemaju kratkoročni karakter ni po Ugovoru, ni po fakturi, jer nisu namirena u roku od jedne godine. Popis radnih knjižica sa 31.12.2004. godine i obveze «Štamparije-Fojnica» za prodane knjižice u 2004. godini, revizijskom timu nije prezentiran. Ministarstvo nije potraživanja po osnovu radnih knjižica vodilo u Vanbilansnoj evidenciji, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Uvidom u evidenciju stalnih sredstava, utvrdili smo da su u okviru stalne imovine evidentirana četiri poslovna prostora knjigovodstvene vrijednosti od 1.672.848,50 KM. Ovi poslovni prostori nisu uknjiženi na ime Ministarstva. Ministarstvo je kao zakonski slijednik bivšeg Saveza SIZ-a socijalne i dječije zaštite BiH, kasnije Republičkog javnog fonda za socijalnu i dječiju zaštitu BiH-Sarajevo, vlasnik poslovnih prostora. Iz prezentirane dokumentacije vidljivo je da su poduzete aktivnosti oko utvrđivanja činjenica o vlasništvu, jer je u toku rata uništena kompletna arhiva, i pokrenut postupak povrata poslovnih prostora kako bi se uknjižili na ime i koristili za potrebe Ministarstva.

U Izvješću Komisije za popis navedena je tuđa imovina koja se nalazi na korištenju u Ministarstvu. Komisija je trebala tuđa sredstva popisati na posebne popisne liste i dostaviti ih stvarnim vlasnicima. Također, sva popisana motorna vozila nisu registrovana na ime Ministarstva, pa se i u tom smislu trebaju poduzeti potrebne aktivnosti.

Pošto se nepravilnosti u vezi popisa ponavljaju iz godine u godinu, potrebno je da Ministarstvo sačini Plan obavljanja popisa i rada popisnih komisija, u kome će se detaljno razraditi sve radnje prilikom popisa.

Popis imovine vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo utvrdi stvarno stanje radnih knjižica i obveze «Štamparije-Fojnica» za prodane knjižice, kao i da poduzme aktivnosti u vezi naplate potraživanja, a evidenciju uskladi sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Ministarstvo treba da ubrza aktivnosti oko utvrđivanja vlasništva poslovnih prostora koji se nalaze u evidenciji stalnih sredstava, kako bi iste uknjižili na ime Ministarstva i u potpunosti koristili, što bi imalo uticaja i na proračunska sredstva.

e) Nabavka stalnih sredstava u toku 2004. godine

Ministarstvo je u finansijskim izvješćima na ime nabavke stalnih sredstava ostvarilo iznos od 33.459,00 KM, a planiralo iznos od 34.718,00 KM, što je za 1.259,00 KM ili 3,63 manje od plana.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Ministarstvu Odlukom Vlade FBiH od 07.10.2004. godine, odobrena prodaja/nabavka putničkih automobila po principu staro za novo. Razlika sredstava će se namiriti iz sredstava Proračuna ovog Ministarstva za 2004. godinu sa pozicije Nabavka stalnih sredstava.

Ministarstvo je od tri prispjele ponude u postupku prodaje/nabavke vozila, odabralo firmu koja je vrijednost šest starih vozila procijenila na iznos od 15.000,00 KM, cijena pasata bez poreza bila je 46.100,00 KM, a razlika između kupoprodajne cijene novog i priznate cijene rabljenih vozila iznosila je 31.100,00 KM bez poreza na promet. Porez je obračunat u iznosu od 3.017,00 KM i zbog nedovoljno planiranih sredstava za nabavku, evidentiran na poziciji Ostalih nespomenutih usluga i dadžbina, što je nepravilno uvećalo poziciju ugovorenih usluga za ovaj iznos. Ovakva evidencija nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Nabavna vrijednost vozila u memorandumske evidenciji iskazana je u iznosu od 31.100,00 KM, bez iznosa obračunatog poreza u iznosu od 3.017,00 KM.

Pored vozila Ministarstvo je u 2004. godini nabavilo stalnih sredstava manje pojedinačne vrijednosti u iznosu od 2.359,00 KM. Nabavka ovih sredstava nije obavljena u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Nabavku stalnih sredstava obavljati u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

5. ZAKLJUČAK

Revizijom finansijskih izvješća Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za 2004.godinu, uočeni su nedostaci koji su uzrokovani nedovoljnim funkcioniranjem sustava internih kontrola, uslijed čega se pojedini propusti iz oblasti radnih odnosa, načina trošenja i evidentiranja proračunskih sredstava i popisa imovine, iz godine u godinu ponavljaju.

U toku revizije konstatirali smo da je Ministarstvo internu kontrolu uspostavilo putem Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i Pravilnika o plaćama i drugim primanjima koji nemaju karakter plaće službenika i namještenika. Potrebno je da Ministarstvo postupi u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo financija u cilju efikasnijeg funkcioniranja

sustava internih kontrola u svim segmentima rada Ministarstva, efikasnijeg trošenja i kontrole utroška odobrenih proračunskih sredstava.

6. KOMENTAR

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, dopisom broj: 01-14/1-510-1/05, od 14.07.2005. godine, očitovalo se na Nacrt Izvješća o reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine. Preporuke date u Izvješću su prihvaćene, a Ministarstvo je već poduzelo određene aktivnosti na otklanjanju uočenih nepravilnosti.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dževida Hodžić, dipl.oec.

UR- 025, 010 -04/05

**5.19 FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA-FEDERALNO
MINISTARSTVO KULTURE I ŠPORTA**

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA KULTURE I ŠPORTA**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva kulture i športa**, iskazanih na stranicama od 1 do 6, na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva kulture i športa. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na temelju ovlasti, sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl. novine FBiH», broj: 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Po obavljenoj reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, revizorski tim ukazuje na slijedeće činjenice:
 - **sustav internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu propisa kod planiranja sredstava, evidentiranja plaća i naknada troškova uposlenih, pripreme programa utroška sredstava tekućih transfera i nepotpunog nadzora nad utroškom sredstava transfera,**
 - **izdvojena sredstva tekućih transfera namijenjena za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa u iznosu od 1.289.443,69 KM nisu realizirana sukladno Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera, nalazila su se na računu Zavoda za zaštitu spomenika jer se nisu stvorili uslovi za transfer korisnicima,**
 - **ne možemo potvrditi da se podjela neraspoređenih sredstva za projekte i programe u oblasti kulture i športa u iznosu od 1.484.050,00 KM, vršila sukladno prethodno usvojenim kriterijima za raspodjelu istih.**
4. Po našem mišljenju, **finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika proračuna, Federalnog ministarstva kulture i športa, za godinu koja se završava sa 31.12.2004.godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo kulture i športa (u daljem tekstu: Ministarstvo) formirano je temeljem Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ("Sl. novine FBiH", broj:19/03). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: naučno istraživačku djelatnost, zaštitu i korištenje kulturno-historijskog naslijeđa; muzejsku, arhivsku, bibliotekarsku, izdavačku, pozorišnu, muzičku, likovnu, filmsku i estradnu djelatnost, djelatnost organizacija i udruženja građana u oblasti umjetnosti i kulture; unapređenje športa i tjelesne kulture i druge poslove utvrđene Zakonom.

U sastavu Ministarstva nalazi se Zavod za zaštitu spomenika.

Finansiranje Ministarstva vrši se iz proračuna FBiH, a finansijsko poslovanje obavlja se putem Trezora.

Na dan 31.12.2004. godine bilo je ukupno uposleno 44 uposlenika.

Prema Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, sjedište Ministarstva je u Mostaru. Ministarstvo je u 2004. godini bilo smješteno u Sarajevu, u ulici Obala Maka Dizdara br.2. Prema Zaključku Vlade FBiH broj V.170/2003, Federalno ministarstvo kulture i sporta privremeno će funkcionisati u Sarajevu do donošenja Zakona o izmjenama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, za čije je izmjene, istim Zaključkom, Vlada FBiH naložila pokretanje inicijative.

2. OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Na osnovu obavljene revizije finacijskih izvješća za 2004. godinu konstatovali smo da je Ministarstvo dijelom postupilo po preporukama koje su navedene u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2003. godinu i unaprijedilo funkcionisanje sustava interne kontrole.

Ministarstvo nije postupilo po preporukama u slijedećim slučajevima: status Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa BiH nije u potpunosti riješen sukladno zakonskim propisima, nije se u potpunosti pratilo izvršavanje sredstava transfera kod korisnika putem redovnog podnošenja izvješća o utrošku sredstava, evidencija novčanih nagrada nije vršena sukladno zakonskim propisima, nije se ograničavala potrošnja fiksnih telefona.

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finacijskih izvješća je da se utvrdi da li su finacijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno svoj zakonom važećoj regulativi, da se da ocjena računovodstvenog sustava, kao i ocjena sustava internih kontrola u smislu da li je prikladno postavljena za sprečavanje ili otkrivanje značajno pogrešnog prikazivanja kao i pribavljanje realne osnove da li finacijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi da li su poduzete sve mjere za prikupljanje i čuvanje javnih prihoda, te da li se korištenje javnih prihoda vršilo po propisanim ovlastima i za utvrđene namjene.

Cilj revizije je postizanje potpune transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva.

Revizija takođe uključuje davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

U toku 2004. godine, funkcionisanje sustava interne kontrole u Ministarstvu obavljalo se putem Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, Pravilnika o radnim odnosima, plaćama i drugim primanjima uposlenih, Pravilnika o uredskom poslovanju, Pravilnika o internoj računovodstvenoj kontroli i Pravilnika o zaštiti na radu koji su doneseni koncem 2003. godine. Po preporukama prethodne revizije, u cilju daljeg jačanja sustava interne kontrole i otklanjanja nepravilnosti u radu, Ministarstvo je u toku 2004. godine donijelo

Uputstvo o korištenju osobnog automobila u službene svrhe i utrošku i kontroli utroška goriva, Odluku o troškovima korištenja sredstava reprezentacije i Odluku o ograničavanju troškova korištenja mobilnih i fiksnih telefona. I pored donesenih akata sustav internih kontrola nije funkcionisao kod planiranja proračuna Ministarstva, evidentiranja plaća i naknada troškova uposlenih, ograničenja potrošnje fiksnih telefona, pripreme programa utroška sredstava tekućih transfera, potpunog nadzora nad utroškom sredstava transfera.

I pored unapređenja funkcionisanja sustava interne kontrole u odnosu na prethodnu godinu putem donesenih akata, njeno djelovanje treba i dalje unapređivati i proširiti na sve oblasti poslovanja, a donesena akta u potpunosti primjenjivati u cilju potpune primjene zakonskih propisa i potpune i točne knjigovodstvene evidencije.

Potrebno je da se radi efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog financijskog izvješćivanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola, kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sustava internih kontrola, pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo financija.

b) Izvršenje proračuna za 2004. godinu

Proračunom FBiH za 2004. godinu, Ministarstvu su planirana sredstva u iznosu od 14.257.140,00 KM, a Izmjenama i dopunama Proračuna za 2004. godinu ta sredstva su smanjena na 12.307.923,00 KM, što je za 1.949.217,00 KM ili 13,67% manje od prvobitnog iznosa. Ukupni rashodi i izdaci iskazani u financijskim izvješćima Ministarstva iznose 10.434.685,00 KM i manji su za 1.873.238,00 KM ili 15,22% u odnosu na rebalansom planirane.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Ministarstvo o utrošku sredstava tekućih transfera u 2004 godini izvješćivalo Federalno ministarstvo financija, Vladu FBiH i Parlament, ali na osnovu podataka o realizaciji sredstava transfera iz Trezora.

Takođe, revizijom smo utvrdili da sredstva tekućih transfera namijenjena za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa u iznosu od 1.289.443,69 KM, nisu izvršavana na osnovu odluka iz 2003. i 2004. godine. Pomenuta sredstva nisu blagovremeno transferisana korisnicima iz razloga što korisnici nisu obezbijedili uslove da se sredstva realizuju. Ta sredstva su se nalazila na računu Zavoda za zaštitu spomenika.

Bruto plaće i naknade planirane su u iznosu od 827.410,00 KM, a ostvarene u iznosu od 774.593,00 KM, što je za 52.817,00 KM ili 6,38 % manje u odnosu na plan. Sredstva za ove namjene planirana su u proračunu na osnovu Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu za 55 uposlenika, a u toku 2004. godine prosječan broj uposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 45. Na dan 31.12.2004. godine, u Ministarstvu je bilo uposleno 44 zaposlenika, od kojih 18 u Zavodu za zaštitu spomenika. Ovakav način planiranja plaća i naknada troškova uposlenih ostavlja prostor za isplate koje nisu planirane ili koje su planirane ali u znatno manjem iznosu od naznačenih u zahtjevu za proračunskim sredstvima.

Na osnovu prezentirane dokumentacije ustanovili smo da se na preporuku prethodne revizije vodi evidencija o prisutnosti na poslu, ali koja nije potpuna, jer nedostaju podaci o službenom putovanju, godišnjem odmoru, bolovanju, dopustu, opravdanom i neopravdanom izostanku. Ovakva nepotpuna evidencija uticala je na obračun i isplatu naknada troškova uposlenih. Takođe, evidencija o prisustvu na poslu zaposlenih nije odobrena jer nije ovjerena od strane odgovorne osobe.

Uvidom u obračun plaće, utvrdili smo slučajeve obračunatih naknada za bolovanje preko 42 dana. U dosadašnjem radu, Ministarstvo nije slalo zahtjev za refundaciju ovih naknada županijskom zavodu zdravstvenog osiguranja, niti su se ista evidentirala na potraživanjima u Glavnoj knjizi Trezora.

Uvidom u dokumentaciju, ustanovili smo da je 01.12.2004. godine, na osnovu Odluke ministra o isplati nagrada za rezultate rada, za 42 uposlenika isplaćena nagrada u bruto iznosu od 33.769,79 KM, iznos od 22.513,26 KM na ime naknada (536,03 KM po uposlenom) i 11.256,53 KM, na ime poreza. Ove nagrade nisu planirane u proračunu, a isplaćene su sa pozicije neto plaće za redovan rad. Raspoloživih sredstava za isplatu nagrada bilo je po osnovu 18,18% većeg broja planiranih uposlenika u odnosu na stvarni broj uposlenih u 2004. godini. Porez od 50% isplaćen je sa pozicije poreza na plaću. Ovakva evidencija isplate nagrada nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, jer isplaćene nagrade nemaju karakter neto plaće, već naknada troškova uposlenih. Na pomenute naknade nije obračunat i plaćen poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, sukladno Uputstvu o načinu obračunavanja i uplati posebnog poreza za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Ministarstvo je u 2004. godini na ime **naknada troškova uposlenih** evidentiralo iznos od 191.489,14 KM. Od toga na naknade za prevoz 28.067,10 KM, naknade troškova smještaja 837,03 KM, naknade za odvojen život 8.342,78 KM, naknade za topli obrok 102.387,20 KM, regres za godišnji odmor 16.100,00 KM, otpremnine 9.207,13 KM, jubilarne nagrade 9.863,48 KM, pomoć u slučaju smrti i teže invalidnosti 14.934,42 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da je na osnovu Rješenja ministra o naknadama i drugim materijalnim pravima u slučaju upućivanja na rad van mjesta prebivališta od 21.06.2004. godine, uposleniku koji je upućen na rad van mjesta prebivališta svoje obitelji, isplaćena retroaktivno naknada za odvojen život od obitelji za troškove ishrane i naknada troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme sedmičnog odmora, državnih praznika i neradnih dana u iznosu od 3.405,64 KM. Rješenje o isplati ovih naknada primijenjeno je od 27.10.2003. godine. Isplata ovih naknada nije sukladna čl. 21. Uredbe o računovodstvu i čl. 40. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna, jer su naknade za studeni i prosinac 2003. godine, teretile 2004. godinu, a na koju se ne odnose.

Plaće i naknade troškova uposlenih realnije planirati prema stvarnom broju uposlenih, po pojedinačnim pozicijama i vršiti isplatu samo naknada koje su planirane i u iznosima u kojima su planirane. Evidenciju vršiti sukladno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Evidenciju o prisustvu na poslu vršiti uredno sa svim potrebnim podacima koju treba da potvrdi odgovorna osoba, kako bi se obračun i isplata plaća i naknada troškova zaposlenih vršila sukladno propisima.

Na ime naknada za bolovanje preko 42 dana slati zahtjev za refundaciju ovih naknada županijskom zavodu zdravstvenog osiguranja uz evidentiranje potraživanja.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 200.379,16 KM, a planirani su u iznosu od 241.552,00 KM, što je manje za 41.172,84 KM ili 17,05%.

Putni troškovi su ostvareni u ukupnom iznosu od 41.968,10 KM. Posebno skrećemo pažnju na izdatke po osnovu putnih troškova koji su teretili Ministarstvo, a odnose se na troškove putovanja za spoljne suradnike, čiji odnos sa Ministarstvom nije regulisan ugovorom, za vozače i pratioca, koji nisu uposlenici Ministarstva. Finansijska sredstva za financiranje poslova posebnog osiguranja ličnosti i zgrada osiguravaju se u proračunu Federacije, na osnovu Odluke o određivanju ličnosti i zgrada FBiH koje se posebno osiguravaju i način njihovog osiguranja. Nismo mogli potvrditi da se naknade na ime putnih troškova za spoljnog suradnika-pratioca odnose na ovo Ministarstvo, jer Ministarstvo nije planiralo ove troškove i ne vodi evidenciju o njegovom prisustvu na poslu.

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2004. godini iznosili su 40.369,06 KM. Uvidom u račune za fiksne telefone za travanj, srpanj i prosinac 2004. godine, utvrdili smo da Ministarstvo nije postupilo sukladno Zaključku Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, jer je potrošnja po uposlenom prelazila iznos od 50,00 KM. Za srpanj i prosinac mjesec ta potrošnja je bila preko 100,00 KM po uposlenom. Odlukom ministra o ograničavanju troškova korištenja mobilnih i fiksnih telefona, koja se primjenjuje od 02.08.2004. godine, potrošnja službenog mobilnog telefona ograničava se do 70,00 KM, što se i primjenjivalo.

U izvještaju prethodne revizije skrenuli smo pažnju na Ugovor zaključen sa dobavljačem na ime unajmljivanja kopir aparata na korištenje, na period od 01.12.2003. godine do prestanka potrebe komitenta za kopir aparatom. Uvidom u dokumentaciju, uočili smo da je Ministarstvo pomenuti aparat koristilo godinu dana, tj. do prosinca 2004. godine i po tom osnovu ostvarilo izdatak od 3.600,00 KM. Proračunom za 2004. godinu, planirano je i nabavljena su dva fotokopir aparata, ali tek 03.12.2004. godine, u ukupnom iznosu od 3.780,00 KM. Postavlja se pitanje opravdanosti ostvarenog izdatka na osnovu unajmljivanja kopir aparata i ovako kasne nabavke vlastitih aparata, mada je nabavka planirana Proračunom za 2004. godinu.

Ministarstvo treba sa spoljnjim suradnicima sklopiti ugovor o djelu kojim će definisati međusobne obveze, a za pratioca i vozače, koji nisu uposlenici Ministarstva, sa nadležnom institucijom usaglasiti evidencije o prisustvu na poslu, financiranje poslova posebnog osiguranja ličnosti vršiti sukladno Odluci o određivanju ličnosti i zgrada FBiH koje se posebno osiguravaju i način njihovog osiguranja.

FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.

Tekući transferi

Ministarstvo je na ime tekućih transfera u financijskim izvješćima iskazalo iznos od 9.372.184,00 KM, a planiralo iznos od 11.147.000,00 KM, što je manje za 1.774.816,00 KM, ili 15,92%. Od toga na ime grantova drugim nivoima vlasti iznos od 5.895.267,00 KM i grantova neprofitnim organizacijama u iznosu od 3.476.917,00 KM.

Struktura planiranih i izvršenih tekućih transfera u 2004. godini, je slijedeća:

R.b.	Vrsta transfera	Planirano	Ostvareno	Razlika
1.	Transfer za kulturu od značaja za Federaciju	1.600.000,00	1.419.400,00	180.600,00
2.	Transfer za institucije kulture od značaja za BiH	2.000.000,00	1.899.978,00	100.022,00
3.	Transfer za udruge građana i organiz. u oblasti kulture	500.000,00	499.340,00	660,00
4.	Transfer za šport od značaja za Federaciju	2.167.000,00	2.076.549,00	90.451,00
5.	Transfer za Fond za nakladništvo	1.800.000,00	1.191.667,00	608.333,00
6.	Transfer za Fond za kinematografiju	1.350.000,00	962.750,00	387.250,00
7.	Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa	1.550.000,00	1.142.500,00	407.500,00
8.	Transfer za adaptaciju i sanaciju Doma kulture Drvar	180.000,00	180.000,00	-
	Ukupno:	11.147.000,00	9.372.184,00	1.774.816,00

Realizacija navedenih tekućih transfera vršila se na osnovu Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH za 2004. godinu, Izmjenama i dopunama Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH za 2004. godinu, Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele «Transfera za Fond za nakladništvo» i Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava «Transfera za kinematografiju» utvrđenih Proračunom FBiH, koji su usvojeni od strane Vlade FBiH.

Uvidom u Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera, utvrdili smo da su Programom utroška sredstava tekućih transfera obuhvaćene i obveze iz 2003. godine u iznosu od 820.000,00 KM (Transfer za kulturu od značaja za Federaciju u iznosu od 180.000,00 KM, Transfer za institucije kulture od značaja za BiH 100.000,00 KM, Transfer za udruge građana i organizacije u oblasti kulture 60.000,00 KM, Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa 390.000,00 i Transfer za šport od značaja za Federaciju 90.000,00 KM), koje su u istom iznosu i realizirane na teret Proračuna za 2004. godinu. Takođe, istim Programom na pozicijama transfera za kulturu od značaja za Federaciju, transfera za institucije kulture od značaja za BiH, transfera za udruge građana i organizacije u oblasti kulture, transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa i transfera za šport od značaja za Federaciju, predviđena su neraspoređena sredstva za projekte i programe u ukupnom iznosu od 1.484.050,00 KM, koja su realizirana u iznosu od 1.188.522,80 KM. Prema Programu utroška sredstava, u okviru pojedinih grupa transfera, neraspoređena sredstva mogli su koristiti svi korisnici sredstava transfera iz tih grupa transfera. Na osnovu prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi da se raspodjela neraspoređenih sredstava za projekte i programe vršila na transparentan način, odnosno sukladno prethodno usvojenim kriterijima za raspodjelu sredstava transfera.

Uvidom u procedure koje su se odvijale u periodu između objavljenog Poziva za predlaganje programa i projekata u oblastima kulture i športa za 2004. godinu i odabira korisnika sredstava transfera, nije nam prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je izbor korisnika sredstava transfera izvršen sukladno kriterijima za dodjelu sredstava tekućih transfera.

Prema usvojenom Programu utroška sredstava svih transfera ovog Ministarstva korisnici tekućeg transfera su bili obavezni dostaviti financijska izvješća sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak dobivenih sredstava u prethodnoj godini, kako bi se stekli uslovi za dobijanje sredstava transfera za narednu godinu. Donesena Odluka o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera nije sukladna Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2004. godinu, u dijelu u kojem Ministarstvo treba pratiti namjenski utrošak sredstava tekuće godine i o istom izvješćivati Vladu FBiH. Takođe, nadzor od strane Ministarstva nad utroškom sredstava tekućeg transfera za kulturu za 2004. godinu nije u cijelosti proveden iz razloga što nisu dostavljena izvješća o utrošku sredstava transfera od strane korisnika sredstava transfera. Usvojenim Programom utroška sredstava nije jasno definisan način nadzora nad korištenjem sredstava transfera od strane korisnika sredstava u cilju namjenskog i efikasnog korištenja javnih sredstava.

Uvidom u izvješća o utrošku sredstava za kulturu od značaja za FBiH, institucije kulture za BiH i neraspoređena sredstva za projekte i programe u ukupnom iznosu od 3.599.378,00 KM, utvrdili smo da je Ministarstvo od ukupno 82 korisnika izvršilo nadzor kod 26 korisnika u iznosu od 1.861.110,00 KM ili 51,70 % od ukupne

realizacije. Od korisnika kod kojih je izvršen nadzor nad utroškom sredstava, Ministarstvo je prihvatilo 8 Izvješća o utrošku sredstava, a za 18 Izvješća je tražilo da se dostavljena dokumentacija dopuni, kako bi u potpunosti potvrdila da su se sredstva trošila za namjene za koje su i predviđena.

Transfer za šport od značaja za FBiH realiziran je u iznosu od 2.076.548,89 KM, a planiran u iznosu od 2.167.000,00 KM, što je manje za 90.451,11 KM, ili 4.17% od planiranog. Od ukupno 118 korisnika sredstava transfera, za 40 korisnika je dostavljen izvješće o utrošku sredstava u iznosu od 726.100,00 KM ili 34,97%.

Na ime transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, realizirana su sredstva u iznosu od 1.142.500,00 KM. Naznačeni iznos realiziran je sukladno Odluci o izmjenama i dopunama Odluke o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenim Proračunom za 2004. godinu i Kriterija za donošenje odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom. Revizijom ovih izdataka utrdili smo da proračunom odobrena sredstva za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa nisu transferisana korisnicima u iznosu 1.289.443,69 KM, a odnose se na odluke o dodjeli sredstava transfera za 2003. i 2004. godinu. Prema Izvješću o izvršenoj internoj financijsko računovodstvenoj kontroli poslovanja Zavoda za zaštitu spomenika u tekućoj 2004. godini, koju je sačinila Komisija za internu financijsku kontrolu, imenovana od strane ministra, sredstva nisu realizirana iz razloga što se nisu stekli uslovi za transfer istih (neriješeni imovinsko pravni odnosi, problemi sa dobavljačima, obim radova, granate u pojedinim objektima, korisnik obustavio radove zbog neispunjenih ugovorenih obveza, očekuje se početak građevinske sezone, niko nije zadužen za projekat i sl.). Iz razloga što sredstva stoje neefikasna duži vremenski period, revizorski tim smatra da nije trebalo vršiti transfer sredstava za projekte koji nisu spremni za realizaciju. Ova sredstva u 2004. godini nalazila su se na računu kod Zavoda za zaštitu spomenika. Takođe, u okviru ovih sredstava na teret transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, vršena je isplata dnevnica po osnovu službenih putovanja uposlenika Ministarstva, a nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su ovi izdaci planirani u Programu utroška sredstava ovih transfera.

Sredstva transfera za Fond za nakladništvo u iznosu od 1.191.666,60 KM i transfera za kinematografiju u iznosu od 962.750,00 KM, doznačavana su direktno Fondaciji za nakladništvo i Fondaciji za kinematografiju. Revizorskom timu su prezentirana izvješća o utrošku sredstava, koji su potpisani od predsjednika upravnog vijeća jedne i druge fondacije.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Ministarstvo sačinilo konačno izvješće o utrošku sredstava tekućih transfera za 2004. godinu na osnovu realizacije usvojenih programa o utrošku sredstava s kriterijima raspodjele, koji je dostavljen Vladi FBiH. Pomenuto izvješće nije sačinjeno na osnovu izvješća korisnika sredstava transfera o utrošku sredstava transfera, kojim bi se moglo potvrditi da su korisnici na transparentan način trošili dodijeljena sredstva sukladno programu utroška sredstava s kriterijima raspodjele, usvojenim od strane Vlade FBiH.

Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o izvršavanju proračuna u FBiH u pogledu planiranja programa, korištenja i izvješćivanja o utrošku sredstava tekućih transfera, a u cilju efikasnijeg i efektivnijeg realiziranja projekata iz oblasti kulture i športa.

Prilikom izrade Programa utroška sredstava tekućih transfera sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera, potrebno je jasno definisati nadzor nad praćenjem utroška sredstava tekućih transfera.

Potrebno je da se sredstva tekućeg transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa troše za projekte spremne za realizaciju sukladno Odluci o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera.

5. ZAKLJUČAK

Tokom revizije konstatovali smo da Ministarstvo donesene podzakonske akte u vezi unapređenja sustava internih kontrola nije u potpunosti primjenjivalo u 2004. godini. Smatramo da je potrebno dosljedno provoditi donesene procedure, odnosno iste uskladiti sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo financija, a u cilju efikasnijeg funkcionisanja sustava internih kontrola u svim segmentima rada Ministarstva.

Vezano za realizaciju sredstava tekućih transfera, obzirom da se radi o veoma značajnim proračunskim sredstvima koja se realizuju putem ovog Ministarstva, potrebno je da se značajna pažnja posveti pripremi programa utroška sredstava tekućih transfera spremnih za realizaciju tih sredstava od strane korisnika. Odobrena sredstva tekućih transfera potrebno je realizovati sukladno zakonskim propisima. Ministarstvo treba posebnu pažnju usmjeriti nadzoru nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera od strane korisnika tih sredstava, a sve u cilju efikasnijeg korištenja odobrenih javnih sredstava.

6. KOMENTAR

Federalno ministarstvo kulture i športa, dopisom broj: 01-14-2-2265/05 od 25.07.2005. godine, očitovalo se na Nacrt Izvješća o reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine. U navedenom očitovanju, Ministarstvo je dalo primjedbe na dio nalaza, koje nisu prihvaćene iz razloga što nije dato adekvatno obrazloženje i dostavljena relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se mogle uvažiti date primjedbe. Ministarstvo je navelo da će obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH o provedenim mjerama u cilju otklanjanja konstatovanih propusta u Izvješću o reviziji finansijskih izvješća.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dževida Hodžić, dipl.oec.

UR: 025, 010 -1 /05

5.20 FEDERALNO MINISTARSTVO RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA

MENADŽMENTU

FEDERALNOG MINISTARSTVA RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica** na dan 31.12.2004. godine, iskazanih na stranicama od 1-7. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Ministarstva. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji («Sl. novine FBiH», br: 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranja i prikupljanje dokaza koji podkrijepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija također obuhvaća ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrijednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **sustav internih kontrola nije u potpunosti funkcionirao u svim segmentima rada, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u oblasti radnih odnosa, naknada troškova zaposlenih, evidencije izdataka za materijal i usluge i tekući transfera, kao i iskazivanje stanja imovine i obveza na kraju godine,**
 - **u okviru Programa raspodjele sredstava transfera za raseljene osobe i izbjeglice, na poziciji pod rednim brojem 4. Psiho-socijalni program, edukacija i izrada projekta, troškovi implementacije i regionalnih centara, ostvarenih u iznosu od 637.801,94 KM, vršila se evidencija i isplata dijela redovnih izdataka, koji se odnose na obavljanje osnovne djelatnosti Ministarstva,**
 - **popis imovine i obveza nije u potpunosti izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, na dan 31.12.2004. godine.**
4. Po našem mišljenju, **osim za napomene navedene u prethodnoj točki, finansijska izvješća daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica na dan 31.12.2004. godine.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica (u daljem tekstu Ministarstvo), formirano je na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH» br: 19/03). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na prikupljanje i obradu podataka o izbjeglicama i raseljenim osobama, koordiniranje aktivnosti rekonstrukcije zajedno sa registriranjem i nadzorom nevladinih organizacija, stvaranje uslova za povratak raseljenih osoba u njihova mjesta stanovanja, uključujući izgradnju, rekonstrukciju, sanaciju i popravku kuća i drugih stambenih objekata za potrebe smještaja izbjeglica i raseljenih osoba, održavanje regionalnih centara za pomoć u obavljanju ovih aktivnosti i druge poslove utvrđene naprijed navedenim Zakonom.

Unutarnja organizacija i način rada Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji br. 01-34-32/03 od 17.04.2003, na koje je Vlada FBiH dala suglasnost V. broj: 113/03 od 17.04.2003. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz osnovne organizacijske jedinice, i to: Kabinet ministra, Sektor za pravne, ekonomsko-financijske i opće poslove, Sektor za razvoj održivosti povratka, Sektor za raseljene osobe-prognanike, izbjeglice-povratnike, Sektor za humanitarnu djelatnost i Inspektorat.

Sredstva za rad Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica obezbjeđuju se u federalnom proračunu.

Broj zaposlenih na dan 31.12.2004. godine je bio 76. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva, predviđeno je 86 zaposlenika, a Proračunom odobreno 80.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu u ul: Alipašina 41.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Na osnovu izvršene revizije za 2004.godinu, utvrđeno je da Ministarstvo nije postupilo po preporuci Ureda za reviziju za 2003. godinu, u dijelu koji se odnosi na uspostavu interne računovodstvene kontrole.

Također, nismo se uvjerali da je uspostavljena Centralna evidencija o raseljenim osobama–prognanicima i izbjeglicama–povratnicima za teritoriju Federacije BiH, kako je definirano Zakonom o raseljenim osobama–prognanicima i izbjeglicama–povratnicima u Federaciji BiH i Uputstvom o vođenju Centralne evidencije donesene od strane ministra.

Ministarstvo nije postupilo po preporuci Ureda za reviziju koja je vezana za zatvaranje računa u skladu sa Uputstvom o zatvaranju računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim proračunskim korisnicima.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finacijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finacijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu, u skladu sa cjelokupnom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finacijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrolu

Ministarstvo nije uspostavilo sustav internih kontrola u svim segmentima rada. Interna kontrola je djelimično uspostavljena putem akata i pisanih procedura, donesenih od strane menadžmenta.

Rješenjem ministra formirane su: Komisija za internu kontrolu rada Sektora za pravne, ekonomsko-financijske poslove, Komisija za kontrolu načina rada Sektora za raseljene osobe-prognanike i izbjeglice-povratnike, Komisija za internu kontrolu rada Sektora za humanitarnu djelatnost i Komisija za internu kontrolu Inspektorata.

U toku revizije prezentirano je izvješće Komisije za internu kontrolu rada Sektora za pravne, ekonomsko-financijske poslove iz koga se nismo mogli uvjeriti da je Komisija vršila kontrolu u skladu sa ovlaštenjima. Izvješće Komisije za kontrolu načina rada Sektora za raseljene osobe-prognanike i izbjeglice-povratnike, nije nam dat na uvid.

Izvješće Komisije za internu kontrolu rada Sektora za humanitarnu djelatnost i Komisije za kontrolu rada Inspektorata, revizijskom timu je dat na uvid. Izvršenim kontrolama nisu konstatirane nepravilnosti u radu Sektora za humanitarnu djelatnost i Inspektorata.

Potrebno je da se radi efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog financijskog izvješćivanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola, kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sustava internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo financija.

Potrebno je da Komisije za internu kontrolu koje su formirane od strane menadžmenta Ministarstva, obavljaju kontrolu u skladu sa datim ovlaštenjima.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Ministarstvo je bilo u obvezi obavljati upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na nadležnosti Federacije u oblasti izbjeglih i raseljenih osoba.

Zakonom o raseljenim osobama-prognanicima i izbjeglicama povratnicima u Federaciji BiH i Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o raseljenim osobama-prognanicima i izbjeglicama povratnicima u FBiH, Ministarstvo je u obvezi napraviti plan povratka i repatrijacije raseljenih osoba prognanika i izbjeglica-povratnika na teritoriji Federacije. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su svi potrebni dokumenti pripremljeni od strane ovog Ministarstva.

Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom Federacije BiH za 2004. godinu objavljen je 03.07.2004. godine. Smatramo da se sredstva tekućih transfera za 2004. godinu, nisu trošila efikasno u toku godine iz razloga što je Odluka o Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele, donesena u drugom polugodištu 2004. godine.

Ministarstvo je bilo dužno voditi evidenciju o raseljenim osobama i izbjeglicama za teritoriju Federacije. Uvidom u dokumentaciju uočili smo da je 30.03.2004. godine potpisan Protokol o provođenju procesa revizije brojčanog stanja i statusa raseljenih osoba u BiH. Potpisanim protokolom Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica se obvezuje za pokretanje aktivnosti vezanih za reviziju brojčanog stanja i statusa raseljenih osoba u Bosni i Hercegovini. Nakon provedene re-registracije Ministarstvo će imati potpuniju bazu podataka o evidencijama raseljenih i izbjeglih osoba u FBiH, kao što je definirano zakonskim propisima.

U toku 2004. godine pristupilo se izmjeni postojeće baze DDPR (baza UNHCR) podataka, tako što je instalirana oprema za direktnu vezu 07.02.2005. godine (općine, kantoni i Federacija koja još nije u funkciji).

Uvidom u dokumentaciju, ustanovili smo da je Uputstvo o vođenju Centralne i Osnovne evidencije o raseljenim osobama-povratnicima na teritoriji Federacije BiH, donoseno u 2000. godini, nije usklađeno sa izmjenama i dopunama Zakona o raseljenim osobama-prognanicima i izbjeglicama-povratnicima u FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo donese novo Uputstvo o vođenju Centralne i Osnovne evidencije o raseljenim osobama-prognanicima i izbjeglicama-povratnicima za teritoriju Federacije BiH, u skladu sa Zakonom o raseljenim osobama-prognanicima i izbjeglicama-povratnicima u FBiH.

c) *Izvršenje proračuna za 2004. godinu*

Ministarstvu je u Proračunu za 2004. godinu odobreno 30.739.000,00 KM, a na osnovu Izmjena i dopuna Proračuna za 2004., proračun Ministarstva je smanjen na 16.240.136,00 KM, što čini samo 52,83% prvobitnog iznosa. U Godišnjem iskazu o izvršenju proračuna za 2004. godinu, iskazani su ukupni izdaci u iznosu od 16.244.942,00 KM, što je u odnosu na planirane izdatke u iznosu od 16.460.136,00 KM u koji su uključena i sredstva tekuće pričuve od 220.000,00 KM, manje za 215.194,00 ili 1,31%.

Uvidom u dokumentaciju, uočili smo u okviru Izdataka za materijal i usluge, na pozicijama nabavke materijala, izdataka za usluge prevoza i goriva, izdataka za tekuće održavanje, ugovorenih i drugih posebnih usluga, da je vršeno knjigovodstveno evidentiranje izdataka, a zatim u istom iznosu isknjižavanje sa naznačenih pozicija. Daljom analizom, utvrdili smo da su računi evidentirani na poziciji tekućih transfera. Iz razgovora sa odgovornim osobama doznali smo da je razlog ovakvog načina rada, što u Proračunu za 2004. godinu na naznačenim pozicijama, nije bilo planirano dovoljno sredstava. U vezi sa naprijed navedenim ne možemo potvrditi da su se sredstva namjenski koristila iz razloga što se dio redovnih izdataka za materijal i usluge evidentirao na poziciji tekućih transfera.

Potrebno je da Ministarstvo realnije planira pojedine pozicije u proračunu i izdatke za materijal i usluge evidentira na pozicijama kojima pripadaju, kako bi se proračunska sredstva koristila u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH, za namjene koje su određene proračunom i to do visine utvrdene u njegovom Posebnom dijelu.

Bruto plaće i naknade planirane su u iznosu od 929.330,00 KM, a ostvarene u iznosu od 842.544,00 KM, što je za 86.786,00 KM ili 9,34 % manje u odnosu na plan.

U toku 2004. godine, na osnovu rješenja ministra, osam zaposlenika je zasnovalo radni odnos na određeno vrijeme do tri mjeseca, zbog hitnosti posla. Nakon tog perioda, zaposlenicima je bez raspisivanja konkursa/oglasa radni odnos produžavan na period od tri mjeseca, što nije u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika u organima uprave u FBiH.

Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da se istovremeno vršio obračun i isplata naknada za odvojeni život i naknada za korištenje privatnog automobila za prevoz na posao i sa posla u periodu od siječnja do rujna 2004. godine, a što nije u skladu sa Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovodilaca izvršnih organa vlasti FBiH i službenika federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave. Isplate ovih naknada u 2004. godini, vršene su na osnovu Odluke ministra o naknadi za odvojen život od porodice za troškove ishrane mjeseca srpnja 2003. godine i Rješenja o pravu na naknadu za korištenje privatnog automobila za prevoz na posao i sa posla iz prosinca 2003. godine.

Prilikom prijema zaposlenika u radni odnos postupati u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Rješenja o pravu na naknadu, obračun i isplatu naknada za odvojen život i naknada za korištenje privatnog automobila za prevoz na posao i sa posla, vršiti u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu od 322.994,00 KM, a ostvareni u iznosu od 295.093,00KM, a što je 27.901,00 KM ili 8,64% manje od planiranih.

U skladu sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih telefona, ministar je donio Naredbu broj 2, kojom se regulišu troškovi korištenja fiksnih telefona, pravo na korištenje službenih mobilnih telefona i nadoknada troškova za korištenje privatnih mobilnih telefona u službene svrhe, koja se primjenjivala od 01.05.2004.g. Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da u periodu prije donošenja pomenute Naredbe nije bilo ograničenja potrošnje mobilnih telefona, a što nije u skladu sa Zaključkom Vlade.

Na poziciji unajmljivanje prostora i zgrada evidentiran je iznos od 106.223,50 KM. Dio u iznosu od 44.423,50 KM, odnosi se na zakup prostora po osnovu Ugovora sa «Šuma-projektom», gdje je smješten jedan sektor Ministarstva. Drugi dio u iznosu od 61.800,00 KM odnosi se na zakup poslovnog prostora Hala-Stup, na osnovu zaključenog Ugovora o zakupu poslovnog prostora sa fizičkim licem, površine od 980 m². Uvidom u dokumentaciju, uočili smo da je dio iznosa za unajmljivanje prostora i zgrada u iznosu od 61.800,00 KM, knjigovodstveno evidentiran i na poziciji tekućih transfera. Ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, jer naznačeni izdatak nije evidentiran na poziciji na koju se i odnosi.

Potrebno je da Ministarstvo Izdatke za materijal i usluge planira i evidentira na poziciji kojoj i pripadaju, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

d) Tekući transferi

U skladu sa Proračunom za 2004. godinu, a prema Programu raspodjele sredstava transfera za raseljene osobe i izbjeglice, Ministarstvu je planiran iznos od 28.932.000,00 KM. Izmjenama i dopunama proračuna, pomenuti iznos je smanjen i iznosio je 14.483.897,00 KM, a ostvaren je u iznosu od 14.452.207,25 KM, odnosno 99,78%.

Obzirom da je Program raspodjele sredstava transfera namijenjenih za podršku povratku raseljenih osoba i izbjeglica objavljen tek 03.07.2004. godine, ističemo da se sredstva za prvo polugodište nisu trošila po usvojenom Proračunu za 2004. godinu., osim za izdatke održivog povratka u iznosu od 1.944.046,38 KM. Nismo se uvjerali da je menadžment Ministarstva blagovremeno poduzimao aktivnosti vezane za pripremu i donošenje plana povratka i repatrijacije i programa utroška sredstava namijenjenih za podršku povratku raseljenih osoba i izbjeglica, u cilju ravnomjernije i efikasnije potrošnje namjenskih sredstava u toku godine.

Transfer utroška sredstava za raseljene osobe i izbjeglice za 2004. godinu ostvaren je, kako slijedi :

R/b	Naziv projekta	Iznos
1.	Rekonstrukcija stambenih objekata i podrška kolektivnim centrima	7.977.306,36
2.	Zajednički projekti	1.880.000,00
3.	Projekti održivog povratka i humanitarne pomoći povratnicima	3.313.698,95
4.	Psihosocijalni programi, troškovi implementacije, regionalni centri	637.801,94
5.	Transfer sredstava za realizaciju projekta podrške povratku, općini Srebrenica	643.400,00
	Ukupno:	14.452.207,25

Izdaci po osnovu rekonstrukcije stambenih objekata i podrške kolektivnim centrima iskazani su u finacijskim izvješćima u iznosu od **7.977.306.36 KM**. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju (dinamika realizacije projekta iz plana povratka i repatrijacije) ističemo da je Ministarstvo realizovalo 1.187 ugovora korisnicima stambenih objekata i podrške kolektivnim centrima.

Uvidom u dokumentaciju, uočili smo da je u okviru sredstava transfera vršena i isplata naknada članovima komisija koje su formirane od strane ministra i to: Komisija za provođenje Javnog poziva sa prednadmetanjem i nadmetanjem za nabavku građevinskog materijala i izvođenje građevinskih radova visoko i nisko gradnje, Komisija za izradu zapisnika o tehničkom pregledu i prijemu objekata po «Podprojektu rješavanja pojedinačnih slučajeva», Komisija za zajedničke projekte sa vladinim i nevladinim sektorima na nivou BiH, Komisija za provođenje Javnog nadmetanja za izbor najpovoljnije ponude za isporuku sitne poljoprivredne mehanizacije i platenika, Komisija za ocjenu kvaliteta i opravdanosti zahtjeva projekata iz oblasti održivog povratka, Komisija za nabavku vozila. Akti o obrazovanju navedenih komisija nisu objavljeni u «Službenim novinama FBiH», kako je to definirano Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe. Također, Izvješće Ministarstva o visini isplaćenih naknada za članove komisija za protekli period 2004. godine, od 19.11.2004. godine, ne sadrži iznose isplaćenih naknada za članove komisija, već ukupan iznos isplaćenih naknada za sve komisije, što nije u skladu sa navedenom Odlukom. Takođe, evidencija naknada u komisijama predstavlja redovnu aktivnost Ministarstva, koje treba planirati i evidentirati u okviru ugovorenih usluga, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, a ne iz sredstava transfera.

Potrebno je da Ministarstvo ubuduće blagovremeno inicira aktivnosti vezane za pripremu i donošenje plana povratka i repatrijacije i programa utroška sredstava namijenjenih za podršku povratku raseljenih osoba i izbjeglica, u cilju ravnomjernije i efikasnije potrošnje namjenskih sredstava u toku godine.

Da se obrazovanje komisija, utvrđivanje visine naknada za rad istih i izvješće o isplaćenim naknadama, vrši u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Potrebno je da Ministarstvo Izdatke za materijal i usluge planira i evidentira na poziciji kojoj i pripadaju, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Struktura utroška sredstava transfera za zajedničke projekte:

BPK-Kantonalno ministarstvo za soc. polit.raseljena lica i izbjeglice	300.000,00 KM
CHURCH WORLD SERVICE (CWS)	250.000,00 KM
Help	200.000,00 KM
Izbjeglički servis za povratak-Drvar	10.000,00 KM
JRT TREZOR BIH, Fond za povratak	1.000.000,00 KM
ZE:DO Kantonalno ministr. za rad i soc. Politiku	120.000,00 KM
Ukupno:	1.880.000,00 KM

Putem Jedinstvenog računa Trezora izvršen je transfer sredstava u iznosu **1.000.000,00 KM** za implementaciju zajedničkih projekata financiranih kroz Fond za povratak. Isplata naznačenih sredstava izvršena je na osnovu Odluke o odobravanju sredstava Fondu za povratak Bosne i Hercegovine, na ime realizacije zajedničkih projekata rekonstrukcije i povratka u okviru Komisije za izbjeglice i raseljene osobe. Prema izjavi odgovorne osobe, do momenta revizije sredstva po osnovu zajedničkih projekata nisu realizovana.

U Programu utroška sredstava tekućeg transfera za podršku povratku raseljenih osoba i izbjeglica za psihosocijalni program, troškove implementacije i regionalnih centara, planiran je iznos od **662.000,00 KM**, a realizovan iznos od **637.801,94 KM**, što čini 96,34 % ostvarenja. U navedenom Programu, nisu posebno iskazani izdaci na koji se isti odnose, tako da je u okviru troškova implementacije vršeno evidentiranje dnevnica, održavanje vozila, ugovora o djelu, goriva, naknada za rad komisija, nabavka kancelarijskog materijala kao i porezi i doprinosi po osnovu obračunatih i plaćenih komisija.

Također, na navedenoj poziciji evidentirane su obveze iz 2003. godine po osnovu naknada za rad Regionalnih centara u iznosu od 64.329,03 KM, iako su isti trebali biti realizovani iz kantonalnih proračuna u omjeru od 30 %. Ovakva evidencija nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravinikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, jer obveze nisu knjigovodstveno evidentirane u momentu kada su i nastale. Donesena je Uredba o prestanku važenja Uredbe o osnivanju regionalnih centara za pomoć i koordinaciju povratka raseljenih osoba prognanika i izbjeglica na području i sa područja Republike Srpske, dana 06.05.2004. godine.

Na osnovu uvida u dokumentaciju, utvrdili smo da je Ministarstvo tromjesečno izvješćivalo Vladu Federacije BiH, u skladu sa zaključkom kolegija premijera FBiH od 26.07.2004. godine. Ministarstvo nije tromjesečno izvješćivalo Federalno ministarstvo financija i Vladu FBiH o o utrošku sredstava tekućih transfera sa obrazloženjem utroška tih sredstava, kako je to predviđeno Zakonom o izvršavanju proračuna Federacije FBiH za 2004. godinu i programom koji donosi Vlada.

Potrebno je u skladu sa Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH, o utrošenim sredstvima tekućih transfera tromjesečno izvješćivati Federalno ministarstvo financija i Vladu Federacije.

e) Popis imovine, obveza i novčanih sredstava, na dan 31.12.2004. godine

Rješenjem ministra o obrazovanju popisnih komisija, formirane su komisije: za popis stalnih sredstava, za popis sitnog inventara i auto-guma, za popis novčanih sredstava i gotovine u blagajni, kao i Centralna popisna komisija.

Komisija za popis obveza i potraživanja nije formirana u skladu sa članom 73. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, odnosno nije izvršen popis obaveza na dan 31.12.2004. godine.

Formirane komisije su izvršile popis, usklađivanje sa knjigovodstvenim stanjem i sačinile izvješća.

U finansijskim izvješćima na dan 31.12.2004. godine iskazana vrijednost stalnih sredstava iznosi 1.464.353,28 KM. Međutim, uvidom u dokumentaciju ustanovili smo, da je zgrada u ul. Terezije 56, Diobenim bilancom između Federalnog ministarstva raseljenih lica i izbjeglica i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, pripala ovom Ministarstvu. Pomenuta zgrada se nalazi u evidencijama stalnih sredstava Ministarstva, sadašnje vrijednosti u iznosu 1.220.155,83 KM. Dokaz o vlasništvu revizijskom timu nije dat na uvid.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se na popisnim listama nalazi 14 vozila od kojih samo 6 koja su registrovana na Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica.

Takođe su nam dostavljene prometne dozvole za 3 vozila Opel Corsa, koja su registrovana na ime Fondacije za zapošljavanje i obuku-Odjel za demobilizaciju i rekonstrukciju. Pomenuta vozila su u 2003.g. bila na popisu stalnih sredstava Ministarstva, ali su Rješenjem ministra o isknjižavanju iz knjigovodstvene evidencije stalnih sredstava-motornih vozila od 31.12.2004.g. i isknjižena. U istom Rješenju se navodi da će se ova stalna sredstva voditi na posebnoj popisnoj listi, kao «tuđe» sredstvo u upotrebi, a kad se steknu uslovi, uknjižiti kao stalna sredstva Ministarstva. Revizijskom timu nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi pravo korišćenja ovih sredstava od strane Ministarstva.

Komisija za popis novčanih sredstava i gotovine u blagajni popisala je sredstva na aktivnim transakcijskim računima kod poslovnih banaka na dan 31.12.2004.godine i to:

Raiffeisen Bank-Federalno ministarstvo socijalne politike i raseljenih- «Malezija IV»	10.660,34KM
Raiffeisen Bank-Fed. min. soc. pol. i raseljenih-«Povratak u Srebrenicu»-Raiffeisen Bank-	51.618,23KM
ABS Banka-Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica-«Projekat UNHCR-a»-	13.189,32KM
HB Central Profit Banka-Fed.min.so.pol.i ras.-«Povratak u Srebrenicu»-	2.366,65KM
UPI Banka-FMF Program podsticajnih mjera za zapošljavanje-	2.484.079,30KM

U financijskim izvješćima Ministarstva na dan 31.12.2004. godine nisu iskazana sredstva donatorskih računa kod banaka. Od navedenih transakcijskih računa samo je transakcijski račun kod UPI Banke FMF- Program podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi, otvoren uz saglasnost Federalnog ministarstva financija. Ostali računi su otvoreni ranijih godina na ime bivšeg Federalnog ministarstva socijalne politike i raseljenih. Od strane ovog Ministarstva nisu poduzete mjere u cilju zatvaranja navedenih računa, t.j. Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Uputstvom o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim proračunskim korisnicima. Također, nemamo saznanja da je Ministarstvo vodilo posebno knjigovodstvo za promjene na ovim računima, da je sastavljalo periodična i godišnja izvješća u skladu sa Zakonom o računovodstvu i da je ta izvješća dostavljalo Federalnom ministarstvu financija, kako je trebalo u skladu sa Uputstvom o izmjenama i dopunama Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim proračunskim korisnicima.

Popis imovine i obveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Poduzeti aktivnosti oko utvrđivanja vlasništva zgrade u Ul. Terezije 56 i tri auta koja se vode na Fondaciji za zapošljavanje i obuku, a koja nisu uopće popisana.

Ministarstvo treba poduzeti aktivnosti kako bi se navedeni računi otvorili u skladu sa Uputstvom o izmjenama i dopunama Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim proračunskim korisnicima.

5. ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom financijskih izvješća Ministarstva za 2004. godinu, uočili smo da je izvršen napredak u cilju postizanja transparentnosti u radu Ministarstva kao javne odgovornosti menadžmenta. Transparentnost se posebno ogledala kod nabavki građevinskog materijala za rekonstrukciju stambenih objekata i podrške kolektivnim centrima, odnosno dosljednom primjenom Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Potrebno je da Ministarstvo u narednom periodu pojača aktivnosti na pravovremenoj izradi Plana povratka i repatrijacije i Programa utroška sredstava namijenjenih za podršku povratku raseljenih osoba i izbjeglica u cilju efikasnije i ravnomjernije potrošnje namjenskih sredstava u toku godine.

Također, potrebno je da Ministarstvo u potpunosti vrši nadzor nad utroškom tekućih transfera i o utrošku istih, izvješćuje Federalno ministarstvo financija i Vladu Federacije svaka tri mjeseca u skladu sa zakonskim propisima.

6. KOMENTAR

Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, u ostavljenom roku, očitovale se dopisom br: 01-14-998-1/05 od 18.05.2005. godine na Nacrt izvješća o reviziji financijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine. Preporuke date u Izvješću su prihvaćene, a Ministarstvo je već poduzelo određene aktivnosti na otklanjanju uočenih nepravilnosti

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dževida Hodžić, dipl.oec.

UR- 025, 010 -02/05

5.21 FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA OBRAZOVANJA I NAUKE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke**, iskazanih na stranicama od 1 do 7, na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća je odgovoran menadžment Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili temeljem ovlaštenja, sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl. novine FBiH», broj: 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako, da pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **sustav internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao u svim segmentima rada, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u oblasti planiranja sredstava, izvršavanja proračuna u okviru odobrenog, u oblasti naknada troškova uposlenih, evidentiranja izdataka za materijal i usluge i tekućih transfera, kao i utvrđivanja prava vlasništva nad imovinom,**
 - **nedosljednu primjenu Zakona o izvršavanju budžeta/proračuna za 2004. godinu, a što je uticalo na stvaranje obveza u većem iznosu od odobrenih proračunom u iznosu od 277.368,35 KM. Više ostvareni izdaci se odnose na izdatke za materijal i usluge u iznosu od 68.382,35 KM i na tekuće transfere u iznosu od 208.986,00 KM,**
 - **Ministarstvo nije primjenjivalo Zakon o izvršavanju proračuna u dijelu koji se odnosi na tromjesečno izvješćivanje Federalnog ministarstva finansija/financija i Vlade Federacije BiH o utrošenim sredstvima tekućih transfera.**
4. Po našem mišljenju, **finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika proračuna, Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke Mostar, za godinu koja se završava sa 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2004. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke (u daljem tekstu: Ministarstvo) formirano je u 2003. godini, temeljem Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ("Sl.novine FBiH", broj:19/03). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje; pedagoške standarde i normative prostora, opreme i nastavnih sredstava za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i odgoj, nostrifikaciju i ekvivalenciju inostranih školskih svjedodžbi i diploma; stručno obrazovanje i usavršavanje nastavnog osoblja; udžbeničke literature za osnovno i srednje obrazovanje; naučno istraživački rad na unapređenju odgojno obrazovnog rada; standarde i normative za visoko obrazovanje; đачki studentski standard; razvoj naučno istraživačke djelatnosti; zaštitu autorskog prava i intelektualne svojine; koordiniranje naučno istraživačke aktivnosti; razvoj naučno istraživačkih organizacija; podsticanje fundamentalnih primjenjenih istraživanja, razvoj investicionih tehnologija i kadrova u naučno istraživačkoj djelatnosti; praćenje inovacija, razvoja i unapređenja tehnologija i druge poslove utvrđene Zakonom.

Financiranje Ministarstva vrši se iz proračuna FBiH, a finacijsko poslovanje obavlja se putem Trezora u Mostaru.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva predviđeno je 50 uposlenika, a na dan 31.12.2004. godine u Ministarstvu je bilo uposleno 45 uposlenika.

Prema Zakonu, sjedište Ministarstva je u Mostaru. Ministarstvo je u 2004. godini bilo smješteno u Sarajevu u ulici Obala Maka Dizdara br.2, a u Mostaru u ulici Adema Buća br.34.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Na osnovu obavljene revizije finacijskih izvješća za 2004. godinu konstatovali smo da je Ministarstvo jednim dijelom postupilo po preporukama koje su navedene u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2003. godinu. Ministarstvo nije postupilo po slijedećim preporukama: nije u potpunosti uspostavljena interna računovodstvena kontrola, nije se vodila evidencija ostvarenih vlastitih prihoda, niti se vršilo usaglašavanje tih prihoda sa Glavnom knjigom Trezora, proračunska sredstva se nisu u potpunosti koristila sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna za 2004. godinu i to do visine u njegovom Posebnom dijelu, prijem u radni odnos i evidencija o prisustvu na poslu nije se vodila u potpunosti u skladu sa propisima, nisu donesena pisana pravila kojima se reguliše utrošak i kontrola utroška goriva, o utrošku sredstava tekućih transfera nisu izvješćivani Federalno ministarstvo finansija/financija i Vlada FBiH sukladno propisima, nisu poduzete aktivnosti oko utvrđivanja prava vlasništva nad zgradama koje se nalaze u evidenciji stalnih sredstava Ministarstva.

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finacijskih izvješća je da se utvrdi da li su finacijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno svoj zakonom važećoj regulativi, da se da ocjena računovodstvenog sustava kao i ocjena sustava internih kontrola u smislu da li je prikladno postavljena za sprečavanje ili otkrivanje značajno pogrešnog prikazivanja kao i pribavljanje realne osnove da li finacijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi da li su poduzete sve mjere za prikupljanje i čuvanje javnih prihoda, te da li se korištenje javnih prihoda vršilo po propisanim ovlastima i za utvrđene namjene.

Cilj revizije je postizanje potpune transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva.

Revizija takođe uključuje davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Ministarstvo nije uspostavilo sustav internih kontrola u svim segmentima rada. Interna kontrola je djelimično uspostavljena putem akata i pisanih procedura, donesenih od strane menadžmenta, koje se nisu u potpunosti primjenjivale u toku 2004. godine.

Sukladno Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih proračunom FBiH za 2004. godinu Federalnom ministarstvu obrazovanja i nauke, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine imenovala je nadzorno tijelo koje će pratiti namjenski utrošak sredstava tekućih transfera kod svih korisnika sredstava. U toku revizije, revizorskom timu su prezentirani dokumenti gdje Ministarstvo zahtijeva od korisnika sredstava da dostave izvješća o utrošku sredstava transfera sa pratećom finansijskom i računovodstvenom dokumentacijom. Do izrade revizijskog izvješća, nadzorno tijelo nije izradilo izvješće o namjenskom utrošku sredstava iz razloga, što su kasno doznačena sredstva korisnicima iz oblasti obrazovanja i nauke.

Tijekom prosinca 2004. godine nadzorno tijelo je izradilo Izvješće o kontroli namjenskog utroška sredstava tekućih transfera za 2003.godinu. Razlog kašnjenja je što su pojedina sredstva transfera iz 2003, godine, doznačavana korisnicima do kolovoza 2004. godine.

Potrebno je da se radi efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvješćivanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola, kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sustava internih kontrola, pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo financija.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Ministarstvo je bilo u obavezi obavljati upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na nadležnosti Federacije u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, normative za visoko obrazovanje, đачki i studentski standard i razvoj naučno-istraživačkih organizacija.

Okvirnim Zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, nadležne obrazovne institucije u Bosni i Hercegovini bile su obavezne najkasnije do lipnja 2004. godine, stvoriti sve potrebne uslove za normalni početak osnovnog školovanja u trajanju od devet godina. Da bi se ispoštovala zakonska odredba i prelazak na devetogodišnje obrazovanje u školskoj 2004/2005. godini, na prijedlog federalnog i svih županijskih ministara, formirane su odgovarajuće stručne strukture, tijela i komisije koje su trebale da pripreme nastavne planove i programe za početak procesa devetogodišnjeg obrazovanja. U razgovoru sa odgovornom osobom saznali smo da je od deset županija, u sedam izvršen upis učenika u devetogodišnje osnovno obrazovanje, a u tri županije nije.

Otežavajuća okolnost u radu ovog Ministarstva predstavlja nedonošenje zakona o nauci. Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti na državnom nivou vezano za donošenje okvirnog zakona o nauci u Bosni i Hercegovini. Financiranje nauke vrši se na osnovu usvojenog Programa raspodjele sredstava transfera za oblast nauke od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine.

c) Prihodi po osnovu zakonom utvrđene djelatnosti Ministarstva

Ministarstvo je u 2004.godini ostvarivalo vlastite prihode po osnovu recenziranja udžbenika i polaganja stručnih ispita iz oblasti obrazovanja. Na osnovu ostvarenih vlastitih prihoda, Ministarstvo planira ugovorene usluge u okviru kojih se vrši isplata po osnovu ugovora o djelu za recenzente i članove komisija za stručne ispite. U Glavnoj knjizi Ministarstva vlastiti prihodi iskazani su u iznosu od 32.850,00 KM, što predstavlja samo jedan dio prihoda koje ostvaruje Ministarstvo. Prema evidencijama sektora koji ostvaruju prihode, ukupni vlastiti prihodi iznose 193.450,00 KM. Od tog iznosa 167.900,00 KM ostvareno je po osnovu recenziranja udžbenika i 25.550,00 KM po osnovu uplata za polaganje stručnih ispita. Date su nam uplatnice kojim se potvrđuju navedeni iznosi. Služba za ekonomsko-financijske i opće poslove Ministarstva ne vodi niti usaglašava svoju pomoćnu evidencije o vlastitim prihodima sa Glavnom knjigom trezora.

Sukladno Zakonu o trezoru u FBiH i Uputstvu o izvršavanju proračuna sa jedinstvenog računa trezora, Ministarstvo treba voditi evidenciju ostvarenih vlastitih prihoda i svoju pomoćnu evidenciju redovno usaglašavati sa Glavnom knjigom Trezora.

d) Izvršenje proračuna za 2004. godinu

Proračunom FBiH za 2004. godinu, Ministarstvu su planirana sredstva u iznosu od 6.288.750,00 KM, a Izmjenama i dopunama Proračuna za 2004. godinu ta sredstva su smanjena na 4.969.699,00 KM, što je za 1.319.051,00 KM ili 20,97% manje od prvobitnog iznosa. Ukupni rashodi i izdaci iskazani u finansijskim izvješćima Ministarstva u koje su uključena i sredstva tekuće pričuve u iznosu od 200.000,00 KM, iznose 4.648.056,00 KM i manji su za 321.643,00 KM ili 6,47% u odnosu na rebalansom predviđene.

Međutim, na osnovu prezentirane dokumentacije utvrdili smo da u naprijed navedenim izdacima nisu iskazani izdaci u iznosu od 277.368,35 KM. Ovi izdaci se odnose na više stvorene obveze od proračunom odobrenih po osnovu izdataka za materijal i usluge od 68.382,35 KM i po osnovu tekućih transfera od 207.986,00 KM, a isti su evidentirani na pomenutim pozicijama u 2005. godini i tereti će Proračun za 2005. godinu.

Potrebno je da Ministarstvo realnije planira pojedine pozicije u proračunu i proračunska sredstva koristi sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna u FBiH, za namjene koje su određene proračunom i to do visine utvđene u njegovom Posebnom dijelu.

Bruto plaće i naknade planirane su u iznosu od 824.118,00 KM, a ostvarene u iznosu od 800.719,00 KM, što je za 23.399,00 KM ili 2,84 % manje u odnosu na plan. Sredstva za ove namjene planirana su za 50 uposlenika, a u toku 2004. godine prosječan broj uposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 46. Na dan 31.12.2004. godine, u Ministarstvu je bilo uposleno 45 uposlenika, od toga 12 u Mostaru i 33 u Sarajevu.

Izvršili smo uvid u pripremu, obračun i isplatu plaće i naknada troškova uposlenih za siječanj, rujan i prosinac 2004. godine. Na osnovu prezentirane dokumentacije ustanovili smo da se ne vodi uredno evidencija sati o prisutnosti na poslu, a pogotovu za uposlenike koji rade u Mostaru. Evidencije o prisustvu na poslu uposlenih, takođe nisu potpisivane od strane rukovodilaca sektora.

Naknade troškova uposlenih ostvarene su u iznosu od 178.315,86 KM, a planirane u iznosu od 182.628,00 KM, što je za 4.312,00 ili 2,36% manje od plana. Ministarstvo ove naknade nije planiralo po pojedinačnim pozicijama, već sve naknade troškova uposlenih u jednom iznosu. U okviru naknada troškova uposlenih evidentirane su naknade za prijevoz sa posla i na posao u iznosu od 27.506,00 KM, naknade troškova smještaja u iznosu od 748,91 KM, naknade za topli obrok tokom rada u iznosu od 103.525,20 KM, regres za godišnji odmor u iznosu od 16.450,00 KM, otpremnine u iznosu od 3.756,30 KM, jubilarne nagrade u iznosu od 7.935,15 KM, pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti u iznosu od 18.394,30 KM.

Na osnovu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima, koja nemaju karakter plaće, ministar je prosinca 2004. godine donio Odluku o dodjeli nagrade za rezultate rada za 44 uposlenika u iznosu od po 373,87 KM po uposleniku. Na ukupan iznos neto nagrada za rezultate rada od 16.450,28 KM, obračunat je i plaćen porez na dodatna primanja u iznosu od 50%, ali nije obračunat i plaćen poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, na osnovu Uputstva o načinu obračunavanja i uplati posebnog poreza za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Evidenciju sati o prisustvu na poslu vršiti uredno za sve uposlenike, evidenciju treba da potvrdi odgovorna osoba, kako bi se obračun i isplata plaća i naknada troškova uposlenih vršila sukladno propisima.

Planirati po pojedinačnim pozicijama naknade troškova uposlenih i vršiti isplatu samo naknada koje su planirane i u iznosima u kojima su planirane.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 809.759,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva od 831.223,00 KM, manje za 21.464,00 KM ili 2,58%.

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2004. godini iznosili su 51.081,61 KM. Uvidom u račune za fiksne telefone za siječanj, svibanj i kolovoz 2004. godine, utvrdili smo da Ministarstvo nije postupilo sukladno Zaključku Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim tijelima uprave, jer je potrošnja po uposlenom prelazila iznos od 50,00 KM. Za svibanj mjesec ta potrošnja je bila preko 90,00 KM po uposlenom. Uvidom u analitičke kartice utvrdili smo da je iznos računa za fiksni telefon za prosinac u iznosu od 4.057,30 KM, unešen u evidencije, a zatim u istom iznosu storniran i evidentiran u 2005. godini. Ovakva evidencija nije sukladna propisima, jer je stvorena obveza u većem iznosu od planirane, a račun nije evidentiran u periodu na koji se i odnosi, odnosno u kojem je nastala obveza za plaćanje.

Isti je slučaj i kod Izdataka za unajmljivanje prostora i zgrada gdje je zbog nedostatka raspoloživih sredstava, račun za zakup poslovnog prostora u Mostaru u iznosu od 2.648,00 KM, evidentiran, pa zatim storniran. Od tog iznosa dio od 1.400,00 KM, evidentiran je u 2004. godini, a preostali dio od 1.284,00 KM, za koji nije bilo raspoloživih sredstava, evidentiran u 2005. godini i bit će isplaćen na teret proračuna za tu godinu.

Na ime usluga reprezentacije u 2004. godini, evidentirano je 9.521,60 KM. U okviru ovog iznosa evidentiran je i račun u iznosu od 3.000,00 KM, koji se odnosi na kupovinu poklona ženama za 8. mart. Ovakva evidencija nije sukladna Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, jer kupovina poklona predstavlja dodatna primanja izvan radnog odnosa i trebalo ih je evidentirati u okviru naknada troškova uposlenih, na koje je trebalo platiti porez sukladno zakonskim propisima. Uvidom u dokumentaciju, uočili smo da pojedini računi za reprezentaciju nemaju priloženu specifikaciju usluga, niti ime osobe koja je koristila uslugu.

Ugovorene usluge su planirane u iznosu od 590.372,00 KM, a ostvarene u iznosu od 589.027,00 KM, što je za 1.345,00 KM manje od plana. Od ovog iznosa iznos od 326.555,75 KM se odnosi na usluge po osnovu ugovora o djelu za recenziranje udžbenika iz 2003. godine, a koje su uz suglasnost Federalnog ministarstva financija evidentirane i isplaćene u 2004. godini. Takođe, zbog nedovoljno raspoloživih sredstava, obveze u iznosu od 63.041,05 KM, koje se odnose na usluge po osnovu ugovora o djelu za recenziranje udžbenika iz 2004. godine, evidentirane su u 2005. godini i biće isplaćene na teret proračuna za 2005. godinu.

Na naznačenim pozicijama izdataka za materijal i usluge došlo je do prekoračenja proračuna u iznosu od 68.382,35 KM, iz razloga nerealnog planiranja sredstava i korištenja sredstava iznad odobrenih proračunom u njegovom Posebnom dijelu. Rashodi proračunskih korisnika se priznaju i evidentiraju u onom obračunskom periodu u kojem je nastala obveza za plaćanje, bez obzira na to da li je i kada izvršeno samo plaćanje.

Proračunska sredstva koristiti sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH i to za namjene koje su određene proračunom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Izdatke za telefonske usluge po uposlenom smanjiti i ograničiti sukladno Zaključku Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim tijelima uprave.

Izdatke na ime usluga reprezentacije namjenski trošiti i evidentirati sukladno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, a obveze za poreze obračunavati i plaćati sukladno zakonskim propisima.

Tekući transferi

Ukupni transferi Ministarstva, zajedno sa Tekućom pričuvom iskazani su u finansijskim izvješćima u iznosu od 2.945.258,32 KM, a planirani su u iznosu od 2.950.550,00 KM. Od toga na Grantove drugim nivoima vlasti odnosi se iznos od 1.498.355,94 KM i na Transfere za nauku iznos od 1.446.902,38 KM.

Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH za 2004. godinu, koja se sastoji od kriterija za raspodjelu sredstava transfera za obrazovanje i kriterija za raspodjelu sredstava transfera za nauku.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da dio transfera koji se odnosi na 2004. godinu i to subvencioniranje smještaja i ishrane studenata u iznosu od 193.150,00 KM, transfer iz oblasti nauke u iznosu od 13.086,00 KM i finasiranje obrazovanja i rekonstrukcija škola u iznosu od 2.750,00 KM, nisu knjigovodstveno evidentirani u godini u kojoj je obveza i nastala. Knjigovodstveno evidentiranje ovih transfera vršeno je u 2005. godini, a što ukazuje da su se sredstva trošila suprotno odredbama Zakona o izvršavanju proračuna u FBiH za 2004. godinu. Takođe, knjigovodstveno evidentiranje naznačenih pozicija nije sukladno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, tj. obveza nije knjigovodstveno evidentirana kada je i nastala.

Sredstva transfera za financiranje studentskog standarda, sredstva iz oblasti nauke i sredstva za financiranje obrazovanja i rekonstrukciju škola, koristiti sukladno Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonu o izvršavanju proračuna u FBiH i Programom raspodjele sredstava transfera.

U okviru Programa raspodjele sredstava za financiranje obrazovanja i rekonstrukciju škola, izvršena je isplata sredstava u iznosu od 50.000,00 KM u svrhu finansijske podrške poboljšanju obrazovnog procesa Gimnaziji u Mostaru, iznos od 200.000,00 KM za finasiranje Osnovnoj školi u Drvaru i iznos od 98.000,00 KM za sanaciju školskih objekata u Općini Bužim. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatovali smo da naznačene obrazovne ustanove u ostavljenom roku, nisu dostavile izvještaje o utrošenim sredstvima.

Potrebno je da Ministarstvo prati namjenski utrošak sredstava sukladno donesenom Programu raspodjele sredstava transfera.

Ministarstvo je obavezno sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna, svaka tri mjeseca izvješćivati Federalno ministarstvo financija i Vladu Federacije BiH o realiziranim projektima. Tromjesečno izvješće o utrošku sredstava tekućih transfera, Ministarstvo nije sačinilo, što nije sukladno čl.35. Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2004.godinu. Nadzorno tijelo formirano od strane Vlade FBiH, a na prijedlog ministra, trebalo je sačiniti Izvješće o kontroli namjenskog utroška sredstava tekućih transfera za 2004. godinu. Ravizijskom timu Izvješće nije dato na uvid.

Potrebno je da Ministarstvo sredstva tekućih transfera koristi samo za namjene i u iznosima koji su utvrđeni Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele.

Sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna u FBiH, Ministarstvo treba tromjesečno izvješćivati o utrošenim sredstvima tekućih transfera Federalno ministarstvo financija i Vladu Federacije BiH.

Potrebno je da Nadzorno tijelo za praćenje namjenskog utroška sredstava transfera sačini Izvješće o kontroli namjenskog utroška sredstava tekućih transfera za 2004. godinu, sukladno Programu raspodjele sredstava transfera.

e) Stanje imovine, potraživanja i obveza

U Bilanci stanja na dan 31.12.2004. godine iskazana su stalna sredstva u vrijednosti od 1.541.042,00 KM. Ministarstvu su na ime nabavke stalnih sredstava planirana sredstva u iznosu od 295.198,00 KM. Od toga na ime nabavke građevina, za kupovinu poslovne zgrade u Mostaru planirana su sredstva u iznosu od 258.350,00 KM. Ministarstvo je više puta objavljivalo javni poziv za prikupljanje ponuda za kupovinu zgrade radi preseljenja u Mostar, ali u 2004. godini nisu uspjeli odabrati adekvatan poslovni prostor. Iz razgovora sa odgovornom osobom doznali smo da će se aktivnosti u vezi obezbjeđenja prostora za smještaj Ministarstva u Mostaru riješiti do kraja 2005. godine.

Na ime nabavke opreme planirano je 36.848,00 KM, a oprema je nabavljena u iznosu od 25.812,00KM. Odlukom ministra uknjižena su stalna sredstva i sitan inventar Jedinice za koordinaciju Razvojnog projekta (PCU-Obrazovanje), koja je završila projekat. Na osnovu Odluke ministra o uknjižavanju stalnih sredstava i sitnog inventara prema Popisnoj listi komisije za popis stalnih sredstava i sitnog inventara uknjižena su sredstva na ime donacije Parsons Global Services Inc.(Usaid Community Reintegration and Stabilization Program).

U evidencijama stalnih sredstava nalaze se zgrade u vrijednosti od 1.286.400,16 KM, za koje Ministarstvo nije prezentiralo dokaze o vlasništvu. Diobenim bilansom između Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke i Federalnog ministarstva kulture i sporta ove zgrade su pripale i evidentirane su u okviru stalnih sredstava ovog Ministarstva.

Uvidom u prometne dozvole vozila koja su evidentiranih u stalnim sredstvima Ministarstva, utvrdili smo da su od ukupno sedam vozila, samo dva vozila registrovana na ime ovog Ministarstva.

Poduzeti aktivnosti oko utvrđivanja vlasništva na zgradama koje su evidentirane u stalnim sredstvima ovog Ministarstva i sva evidentirana vozila registrovati na ime Ministarstva.

5. ZAKLJUČAK

Revizijom finansijskih izvješća Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke za 2004.godinu, uočeni su nedostaci koji su uzrokovani nedovoljnim funkcionisanjem sustava internih kontrola.

U toku revizije konstatovali smo da Ministarstvo ranije donesene podzakonske akte u vezi unapređenja sustava internih kontrola nije u potpunosti primjenjivalo tokom poslovanja u 2004. godini. Smatramo da je potredno dosljedno provoditi donesene procedure, a sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donijeti nove procedure u cilju efikasnijeg funkcionisanja sustava internih kontrola u svim segmentima rada Ministarstva.

Vežano za raspolaganje sredstvima tekućih transfera, konstatovali smo da se od strane korisnika sredstava transfera, nije vršilo adekvatno i blagovremeno izvješćivanje o namjenskom korištenju primljenih sredstava, a što bi u narednom periodu trebalo znatno poboljšati. Nadzorno tijelo, koje je trebalo vršiti nadzor nad utroškom odobrenih proračunskih sredstava po osnovu transfera, a sukladno programu koji odobrava Vlada FBiH, nije u potpunosti odgovorilo zadatku za koji je i formirano.

Potrebno je da Ministarstvo u potpunosti vrši nadzor nad utroškom sredstava tekućih transfera i o utrošku istih, izvještuje Vladu Federacije svaka tri mjeseca, sukladno zakonskim propisima.

6. KOMENTAR

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke u ostavljenom roku očitovalo se dopisom broj: 01-14-235/05 od 09.06.2005. godine na Nacrt izvješća o reviziji financijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine i na isti dalo primjedbe. Primjedbe nisu prihvaćene iz razloga što uz iste nije dato adekvatno obrazloženje i prezentirana relevantna dokumentacija.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dževida Hodžić, dipl.oec.

PRIVITAK

ODLUKE IZ TEKUĆE PRICUVE BUDŽETA/PRORAČUNA FBIH

Period: 01.01. - 31.12.2004. godine

R. B.	Institucija koja prima doznaku	Svrha doznake	Boj odluke	Datum donošenja odluke	Sl. Novine FBiH	Iznos donesene odluke	Iznos realizacije odluke u 2004. g.
1	Federalno ministarstvo financija	Međunarodna konferencija za strane ulagače u BiH, Mostar	43/04	29.01.2004.		250.000,00	250.000,00
2	Federalno ministarstvo financija	Obilježavanje 20-god. ZOI u Sarajevu	59/04	22.01.2004.	10/04	167.500,00	167.500,00
3	Vlada Federacije	Pomoć za zemljotres gradu Bamu u Iranu	103/04	11.04.2004.	16/04	100.000,00	100.000,00
4	Vrhovni sud Federacije	Za bruto plaće, naknade i dop. poslodavca	75/04	19.02.2004.	12/04	274.000,00	274.000,00
5	Vlada Federacije	Podrška Privrednoj komori za organi. konfederacije FBIH	119/04	01.04.2004.	20/04	80.000,00	80.000,00
6	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodopr. i šumarstva	Za poplave u Popovom polju	132/04	01.04.2004.	23/04	200.000,00	200.000,00
7	Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	Univerzitetski teleinformatični centar, za postdiplomski studij	162/04	19.02.2004.	26/04	100.000,00	100.000,00
8	FOOS- za prikupljanje informacija	Za pronalazak zatvorenih i nestalih osoba	201/04	13.05.2004.	27/04	30.000,00	30.000,00
9	Federalna direkcija robnih rezervi	Na osnovu zaključka Vlade	197/04	13.05.2004.	27/04	32.166,00	0
10	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša	Općina Trnovo - za Barakušu	202/04	13.05.2004.	27/04	15.000,00	15.000,00
11	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Za isplatu po članku 143	196/04	13.05.2004.	27/04	6.196,00	2.184,00
12	Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	Gimnazija u Mostaru	237/04	07.06.2004.	31/04	100.000,00	100.000,00
13	Vlada Federacije	Putnički automobil PASAT	143/04	22.04.2004.		45.000,00	45.000,00
14	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša	Za prvi međunarodni sajam zdrave hrane	251/04	03.06.2004.	33/04	10.000,00	10.000,00
15	Vlada Federacije	Za fondaciju «Pravda za BiH»	254/04	03.06.2004.	33/04	250.000,00	250.000,00
16	Federalno ministarstvo financija	Izgradnja infrastrukture u Prozoru-Rami	269/04	10.06.2004.	34/04	70.000,00	70.000,00
17	Federalno ministarstvo financija	Ljubljanskoj banci	300/04	24.06.2004.	37/04	25.000,00	25.000,00
18	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša	Za nacionalni park " Una "	253/04	03.06.2004.	34/04	42.000,00	37.206,00
19	Federalno tužilaštvo	Za člana ekspertnog tima	299/04	24.06.2004.	37/04	17.000,00	5.141,60
20	Vlada Federacije	Otvaranje Starog mosta.	308/04	24.06.2004.	36/04	1.500.000,00	1.000.000,00
21	Vlada Federacije	Nipex, za vozilo Passat	298/04	24.06.2004.	37/04	13.360,80	13.360,00

ODLUKE IZ TEKUĆE PRIČUVE BUDŽETA/PRORAČUNA FBiH							
Period: 01.01. - 31.12.2004. godine							
R. B.	Institucija koja prima doznaku	Svrha doznake	Boj odluke	Datum donošenja odluke	Sl. Novine FBiH	Iznos donesene odluke	Iznos realizacije odluke u 2004. g.
22	Vlada Federacije	UG «Majke enklave Srebrenica»	301/04	24.06.2004.	37/04	20.000,00	20.000,00
23	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	Za Srebrenicu	313/04	02.07.2004.	38/04	220.000,00	148.570,00
24	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i inval. obram-oslob. rata	Udruga HVIDRA	355/04	23.07.2004.	42/04	25.000,00	25.000,00
25	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i inval. obram-oslob. rata	Savez ratnih vojnih invalida	354/04	23.07.2004.	42/04	40.000,00	40.000,00
26	Vlada Federacije	International league of humanist	387/04	29.07.2004.	43/04	68.454,00	68.454,00
27	Direkcija robnih rezervi	Na osnovu zaključka Vlade V broj 265/03	346/04	15.07.2004.	39/04	32.325,00	0,00
28	Federalno ministarstvo financija	Za aplikaciju za riznicno poslovanje	347/04	15.07.2004.	39/04	32.000,00	0,00
29	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša	J.P." Park Blidinje"	407/04	19.08.2004.	46/04	70.000,00	70.000,00
30	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša	EKO turizam, Bihać	415/04	14.09.2004.	47/04	30.000,00	30.000,00
31	Federalna uprava civilne zaštite	Nabavka montažno poslovnog objekta	434/04	16.09.2004.	50/04	115.000,00	114.920,00
32	Vlada Federacije	Zakupnina za SIPU preduzeću "Zrak"	520/04	28.10.2004.	63/04	109.956,00	87.964,80
33	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	D.O.O. Terminali	490/04	21.10.2004.	61/04	50.000,00	50.000,00
34	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša	Slivovi rijeke Neretve, škola u Travniku	517/04	04.11.2004.	63/04	495.069,00	495.069,00
35	Federalno ministarstvo financija	Za organizaciju Okruglog stola	572/04	16.12.2004.	74/04	5.000,00	0,00
36	Carinska uprava	8. međ. konferencija projekta TTFSE u Sarajevu	161/04	22.04.2004.	24/04	12.000,00	0,00
37	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	za nedostajuća sredstva	436/04	16.09.2004.	50/04	66.000,00	66.000,00
38	Odbor državne službe za žalbe	Za potrebe odbora državne službe za žalbe	477/04	14.10.2004.	58/04	67.984,00	33.475,39
Ukupno januar - decembar 2004. godine						4.786.010,80	4.023.844,79